

ARHEOLOŠKA ISTRAŽIVANJA 2010. – 2018. GODINE

M. Sanader, D. Tončinić

<https://www.doi.org/10.17234/9789533790336.2>

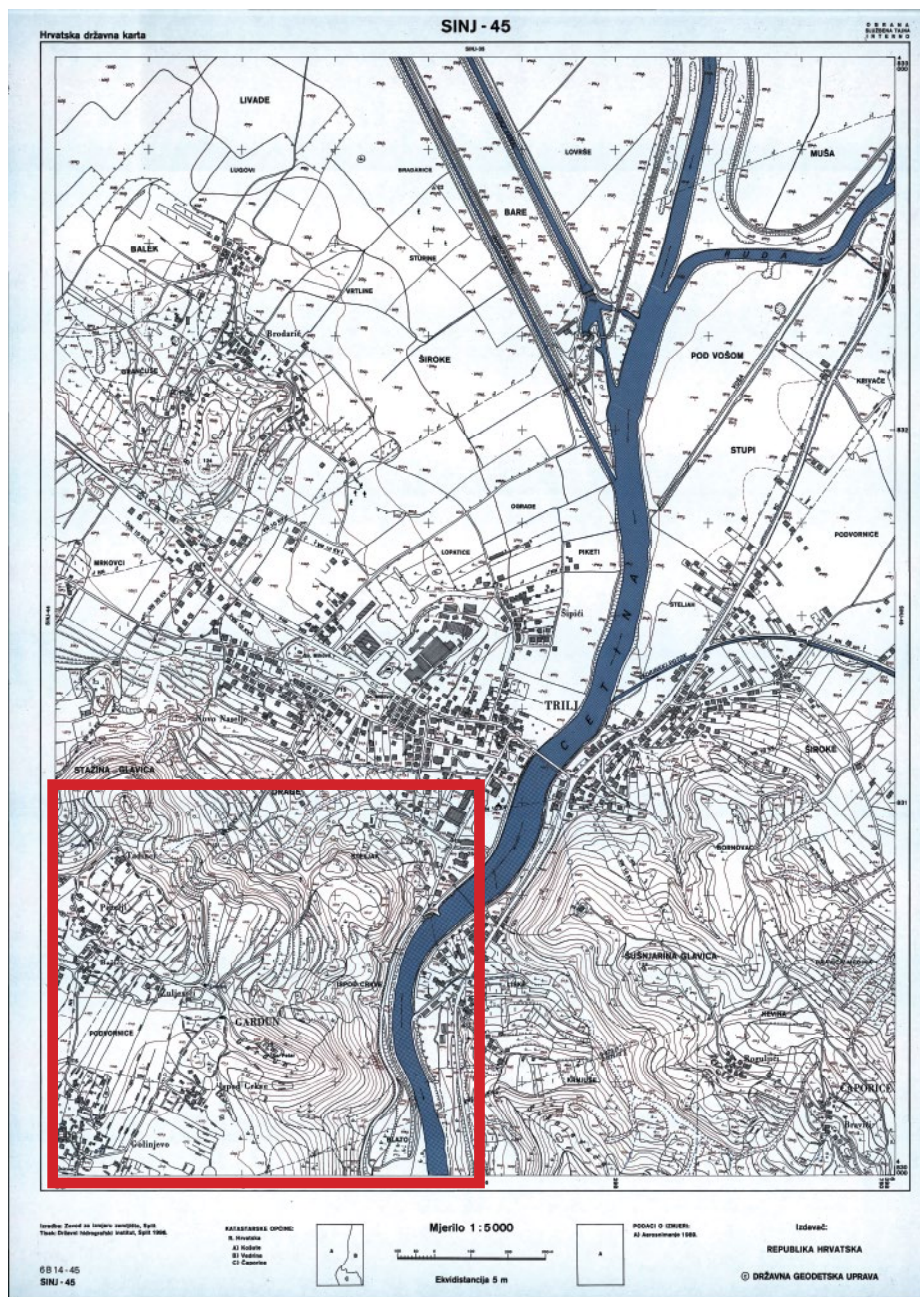
Slika 1. Gardun (antički Tilurium), položaj sondi A i D snimljen iz zraka (GAR07-digo290).

2.1. Uvod

Na području sela Gardun – Vojnić (*karta 1 i 2*), povrh grada Trilja i tamošnjeg prijelaza preko rijeke Cetine u antici se nalazio rimski legijski logor Tilurij. Odsjek za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu na tom lokalitetu od 1997. godine provodi sustavna arheološka istraživanja koja je do 2019. godine vodila dr. sc. Mirjana Sanader, redovita profesorica i predstojnica Katedre za antičku provincijalu i ranokršćansku arheologiju Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.¹

¹ Sanader 1998, 243–255; Sanader 1999, 75–85; Sanader 2000, 51–62; Sanader 2001, 183–194; Sanader 2002, 87–97; Sanader 2003; Sanader, Tončinić 2003, 87–94; Sanader *et al.* 2005a, 219–221; Sanader *et al.* 2005b,

Ta su arheološka istraživanja sustavno i objavljuvana o čemu svjedoče četiri tiskane monografije u kojima su publicirani rezultati istraživanja od početka iskopavanja 1997. do 2010. godine.²

Karta 1. HOK Sinj – 45 s oznakom nalazišta Gardun (antički Tilurium).

221–245; Sanader *et al.* 2006, 348–351; Sanader *et al.* 2007, 391–393; Sanader *et al.* 2008, 444–447; Sanader *et al.* 2009, 534–537; Sanader *et al.* 2010, 586–588; Sanader *et al.* 2011, 643–646; Sanader *et al.* 2012, 609–612; Sanader *et al.* 2013, 706–709; Sanader *et al.* 2014a, 538–541; Sanader *et al.* 2014b; Sanader *et al.* 2015, 575–579; Sanader *et al.* 2016, 653–656; Sanader *et al.* 2017a; Sanader *et al.* 2017b; Sanader *et al.* 2018.

² Sanader 2003; Šimić-Kanaet 2010; Sanader *et al.* 2014b; Sanader *et al.* 2017b.

Karta 2. KO Košute, plan 11 s oznakom zone zaštite na Gardunu (antički Tilurium) i sonde D.

2.2. Metoda istraživanja

Sustavna arheološka istraživanja rimskog legijskog logora Tilurij 2010. godine nastavljena su iskopavanjem dijela lokaliteta koji je nazvan *sonda D*. O metodologiji iskopavanja arheološkog lokaliteta Tilurija, odnosno o pregledu dokumentacijskih tehnika koje su se koristile tijekom istraživanja napisan je i rad objavljen u knjizi *Tilurium IV*.³

Tijekom istraživanja na sondi D praćeni su slojevi tj. stratigrafske jedinice (skraćeno SJ) prema geološkim i arheološkim promjenama u zemlji. Stratigrafske jedinice su imenovane rednim brojevima prema redosljedu kojim su nalažene. Svaka stratigrafska jedinica ima svoj obrazac u kojemu su ispisani svi podaci. Tijekom rada vođen je i terenski dnevnik kao i obrasci za popis i opis stratigrafskih jedinica. Za dokumentiranje se koristio i niz drugih obrazaca kao što su popis posebnih nalaza, popis crteža, popis uzoraka, popis flotacija, popis fotografija, kao i skice točaka izmjerenih totalnom stanicom.⁴

Do 2015. godine za fotodokumentaciju je korištena prigodna konstrukcija za snimanje iz zraka (tzv. žirafa), kao i balon. Koristeći te fotografije i totalnu mjernu stanicu *Leica TS09Plus* bilo je moguće, po prvi put, složiti fotomozaike istraženih površina. Od 2015. godine terenska nacrtna dokumentacija, koristi napredniju tehnologiju, odnosno bespilotnu letjelicu modela *DJI Phantom2*, koja je opremljena kompaktnim fotoaparatom *RICOH GR*. Letjelicom su provedeni kraći letovi na manjim visinama, prilikom kojih su snimane vertikalne fotografije sonde D. Snimanjem je ostvaren vertikalni preklap fotografija od 80%. Fotografije su naknadno iskorištene za dobivanje fotogrametrijskog 3D modela nalazišta uz pomoć softverskog rješenja *Agisoft PhotoScan*. 3D model nalazišta georeferenciran je uz pomoć totalne mjerne stanice (*Leica TS09Plus*). Terenska nacrtna dokumentacija potom je, uz pomoć računalnog programa AutoCAD, izvedena iz georeferenciranog 3D modela nalazišta.⁵

Na terenu se vršilo signiranje, inventiranje i klasifikacija keramičkih, staklenih, metalnih i ostalih pokretnih nalaza.⁶ Metalne nalaze konzervirali su restauratori D. Doračić i F. Levarda, a M. Rončević je nacrtala sve pokretne nalaze. Nakon toga su analizu i znanstvenu obradu nalaza provele Z. Šimić-Kanaet (keramika), Z. Buljević (staklo), S. Ivčević (metal) i A. Pavlović (numizmatika).

2.3. Sonda D – cilj i hipoteze

Sonda D smještena je u neposrednoj blizini sonde A (**slika 1**) koja se nalazi uz južni bedem i na kojoj su u razdoblju između 1998. i 2006. godine istražene vojničke spavaonice (*centuriae*).⁷ Sonda D nalazi se na k. č. 2679, 2663, 2658/1, 2658/2, 2659/1, 2659/2 k. o. Košute koje je Grad Trilj 2010. godine otkupio za potrebe arheoloških istraživanja i kao začetak budućeg arheološkog parka Tilurium. Na tom su području rekognosciranjem i sondažnim iskopavanjem dokumentirani ostaci rimskih zidova (**slika 2**) zbog čega su na tom području 2007. i 2009. godine

³ Rad je napisan na primjeru arheološkog istraživanja dijela lokaliteta nazvanog *sonda Z*. Vidi: Miloglav 2017, 59–76.

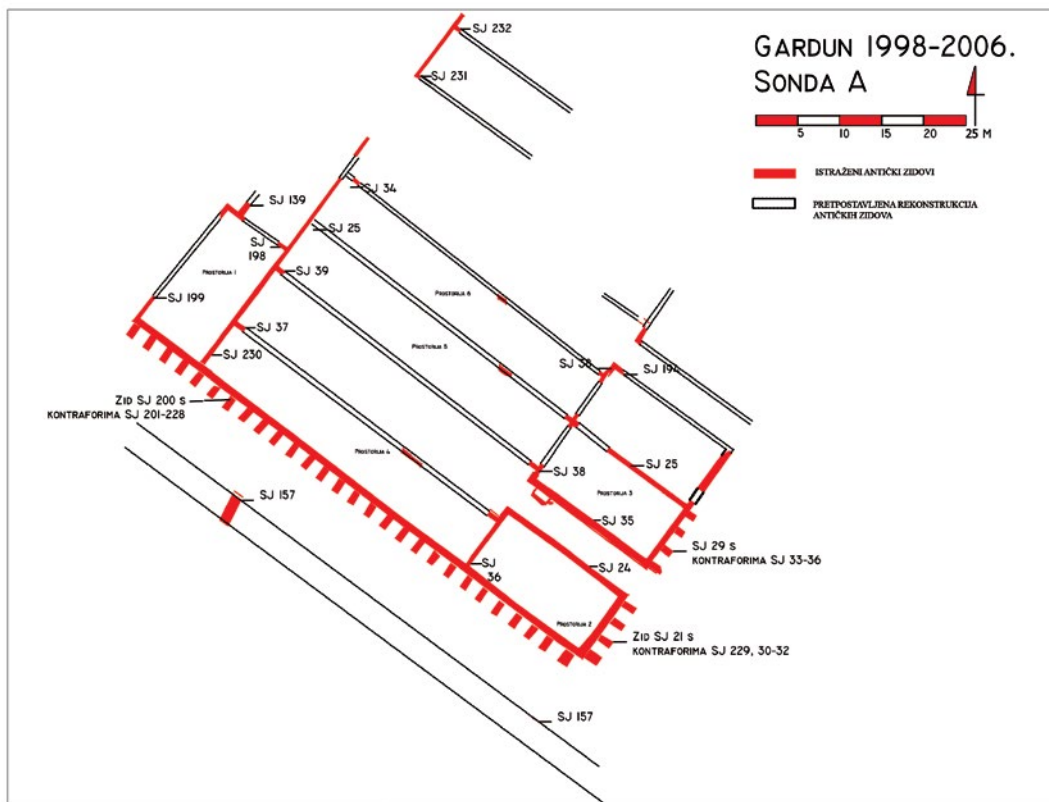
⁴ Terensku nacrtnu dokumentaciju vodili su I. Miloglav, M. Rončević i M. Vuković.

⁵ Snimanja bespilotnom letjelicom provodio je M. Vuković.

⁶ Dokumentaciju i klasifikaciju pokretnih nalaza su na terenu provodile I. Kaić i A. Pavlović.

⁷ Sanader 2003, 63–80; Sanader 2009, 1509–1514; Sanader *et al.* 2014b, 31–80.

provedena geofizička mjerenja (**crtež 2, 5 i 6**). Ona su pokazala da su se vojničke spavaonice, koje su potvrđene na sondi A, gradile i na području sonde D. Zahvaljujući upravo pozitivnim rezultatima rekognosciranja, sondažnog iskopavanja i geofizičkog mjerenja, 2010. godine je na području sonde D započelo sustavno arheološko iskopavanje.

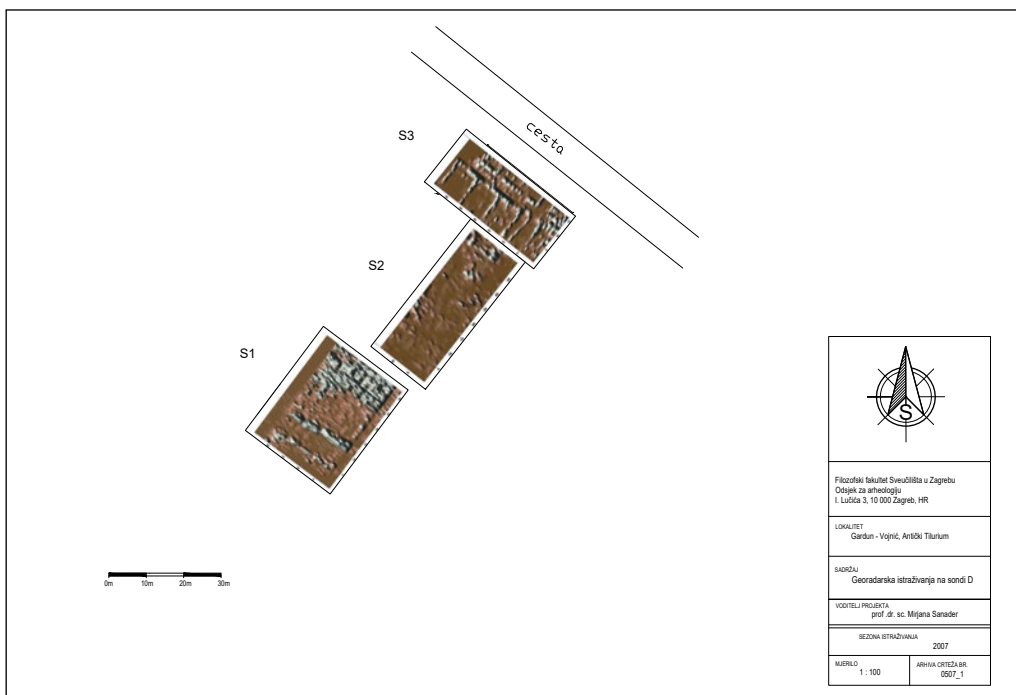
Crtež 1. Gardun (antički Tilurium), sonda A, rezultati arheoloških istraživanja 1998. – 2006. godine (GAR 06-20).

Na osnovi komparativne analize tlocrta rimske arhitekture na sondi A (**crtež 1**), zidova koji su 2007. godine dokumentirani na sondi D (**slika 2**), tlocrtnog prikaza geofizičkih mjerenja koja su na sondi D provedena 2007. i 2009. godine (**crtež 2, 5 i 6**), konfiguracije terena (**slika 1**) te tlocrta karakterističnih građevina u rimskim legijskim logorima i logorima rimskih pomoćnih postrojbi (**slika 3 i 4**), bilo je moguće, na razini teoretske pripreme daljnjeg istraživanja, pretpostaviti izvorni tlocrt i namjenu antičke arhitekture čiji su tragovi dokumentirani na sondi D.⁸

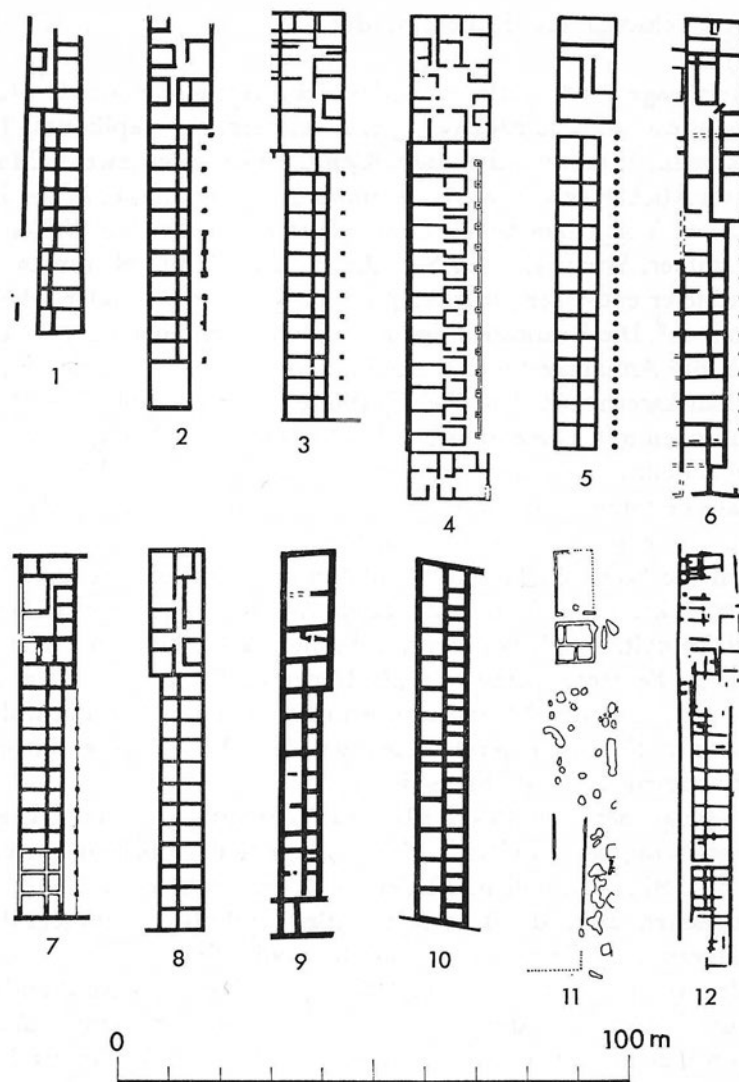
⁸ Sanader *et al.* 2009, 534–537.

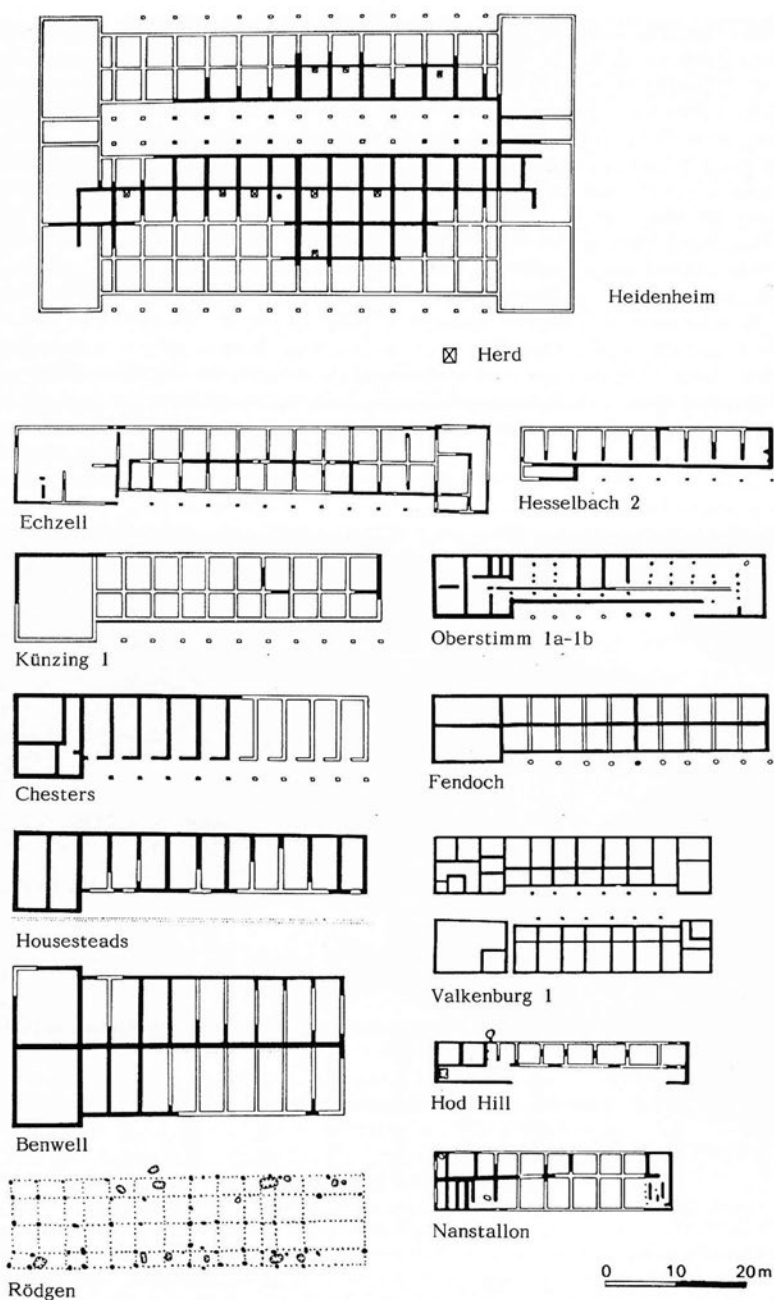
Slika 2. Gardun (antički Tilurium), sonda D, blok 1, zidovi SJ 2 i 3 dokumentirani sondažnim istraživanjem 2007. godine (GAR07-digo536).

Crtež 2. Gardun (antički Tilurium), tlocrtni prikaz geofizičkih mjerenja provedenih 2007. godine na području sonde D (izradio Geoarheo d.o.o.) (GAR 07-14).

Slika 3. Vojničke spavaonice (*centuriae*) u rimskim legijskim logorima. 1. Vindonissa, 2. Vetera, 3. Novaesium, 4. Lambaesis, 5. Inchtuthil, 6. Vindonissa, 7. Noviomagus, 8. Caerleon, 9. Carnuntum, 10. Lauriacum, 11. Dangstetten, 12. Vindonissa (prema Petrikovits 1975, 37, sl. 2).

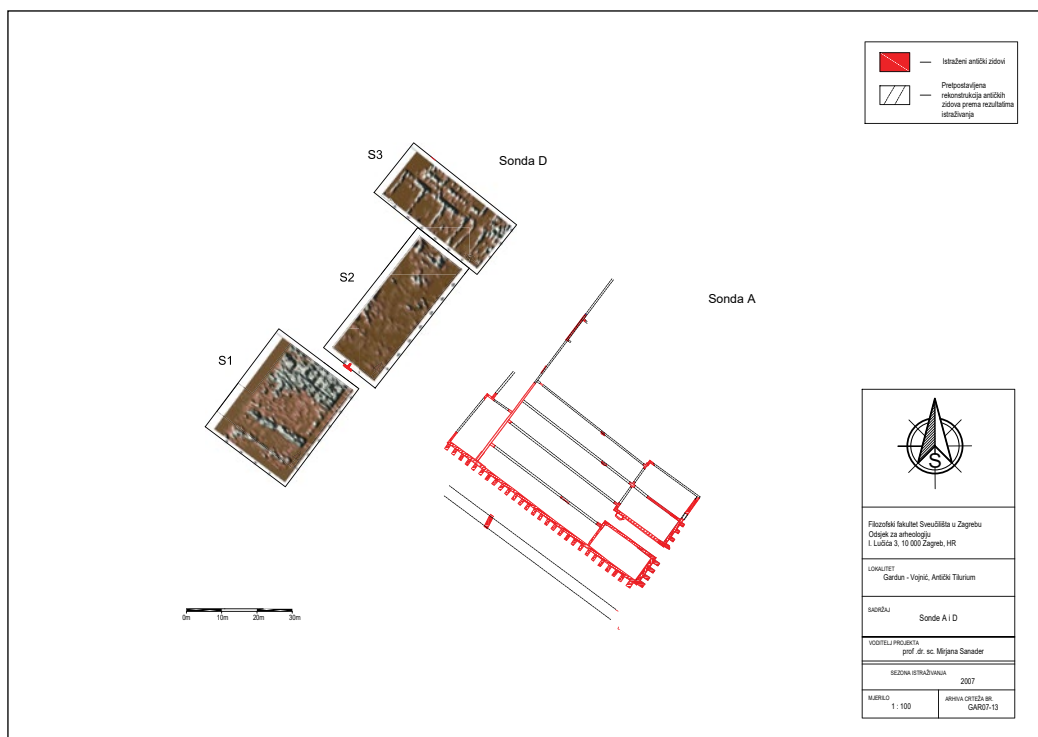

Slika 4. Vojničke spavaonice (*centuriae*) u logorima rimskih pomoćnih postrojbi (prema Johnson 1987, 192, sl. 129).

Ostaci rimske arhitekture na sondi A tumače se kao vojničke spavaonice (*centuriae*), odnosno kao niz od šest vojničkih spavaonica koje su položene u smjeru istok-zapad i čine sklop spavaonica jedne legijske kohorte (crtež 3).⁹ Riječ je dakle o dugačkim i uskim građevinama koje imaju istaknuto proširenje na jednom kraju. Uži i duži dio u pravilu je podijeljen na niz

⁹ Sanader 2009, 1509–1514; Sanader, Tončinić 2014, 31–80.

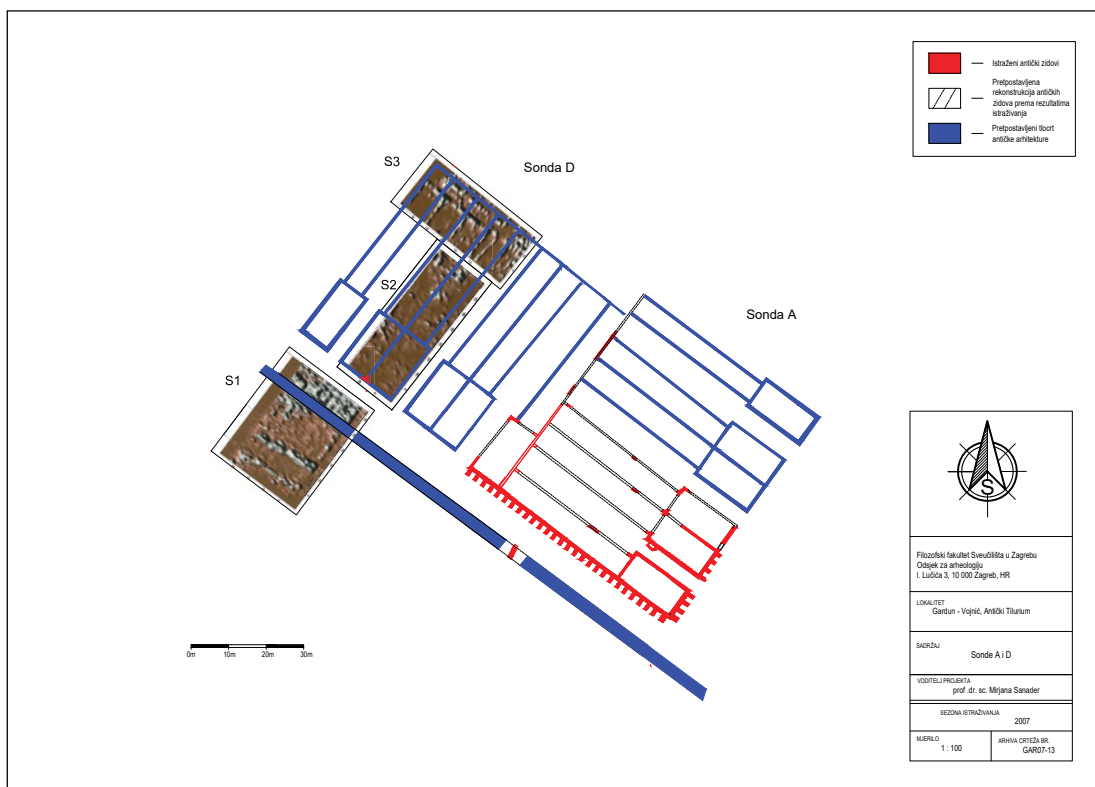
kontubernija (*contubernia*) koji su predviđeni za smještaj običnih vojnika dok je širi i kraći dio građevine na jednom kraju predviđen za smještaj centuriona (**slike 3 i 4**). U pravilu su centurije naizmjenično zrcalno okrenute jedna prema drugoj, odnosno leđima jedna na drugu. Centurije okrenute jedna prema drugoj dijele središnji prostor sa kojeg se pristupa pojedinim kontubernijama. Na sondi A je između 1998. i 2006. godine u potpunosti istražen samo južni zid SJ 200 s kontraforima SJ 201 – 228 i jedna prostorija jedne spavaonice (prostorija 2) (**crtež 3**). Nizom probnih blokova potvrđen je tlocrt koji se uklapa u rekonstrukciju još dviju spavaonica koje se na prvu nadovezuju prema sjeveru. Ostali rimski zidovi dokumentirani na području sonde A također se uklapaju u idealnu rekonstrukciju sklopa od šest spavaonica jedne legijske kohorte. Prostorija 1 može se, zahvaljujući kutovima koje zatvaraju zidovi SJ 199 i 198 te zidovi 198 i 139, također tumačiti kao dio jedne centurije koja je položena u smjeru sjever-jug. Zidovi koji su rekognosciranjem, sondažnim iskopavanjem i geofizičkim mjerenjima 2007. godine dokumentirani na sondi D mogli su se s malim odstupanjima uklopiti u idealnu rekonstrukciju sklopa od šest spavaonica jedne legijske kohorte koje su položene u smjeru sjever-jug, a nadovezuju se na prostoriju 1 na sondi A (**crtež 4**). Zid SJ 2 prema tome je mogao biti južni zid dviju centurija, a zid SJ 3 granični zid između tih centurija (**slika 2 i crtež 4**). Dio čvrstih linearnih struktura koje su geofizičkim mjerenjima dokumentirane na prostoru sonde S3 orijentirane u smjeru istok-zapad te sjever-jug prema tome su mogle biti sjeverni kraj triju centurija.¹⁰ Čvrste horizontalne strukture koje su geofizičkim mjerenjima dokumentirane u sjevernom dijelu sonde S1 nalaze se na pravcu južnog bedema SJ 157 koji je 2005. godine dokumentiran na području sonde A.¹¹

Crtež 3. Gardun (antički Tilverium), rezultati arheoloških istraživanja na sondi A i tlocrtni prikaz geofizičkih mjerenja na području sonde D (GAR 07-13).

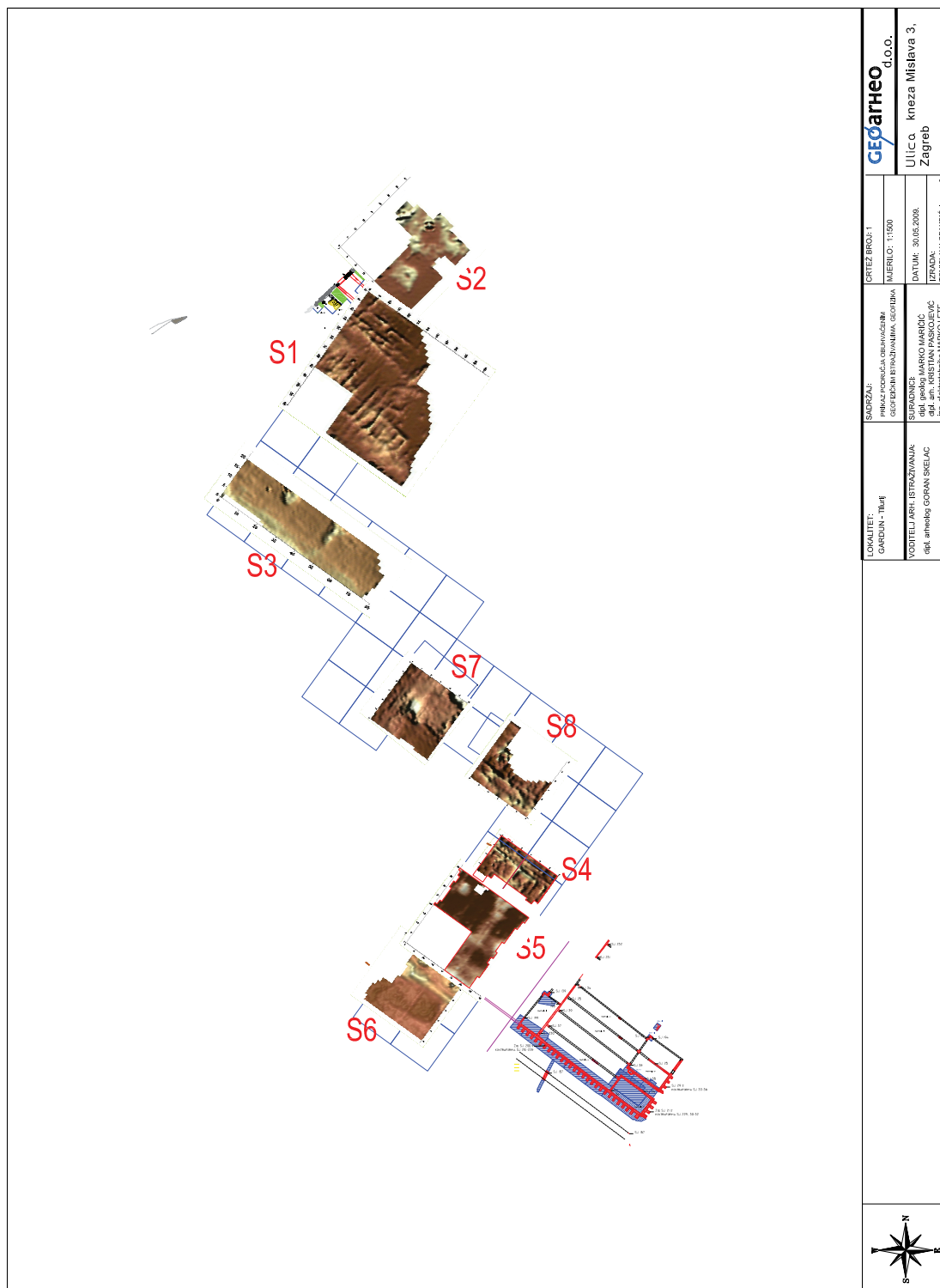
¹⁰ Sanader *et al.* 2009, 534–537.

¹¹ Sanader *et al.* 2007, 391–393; Sanader *et al.* 2009, 534–537.

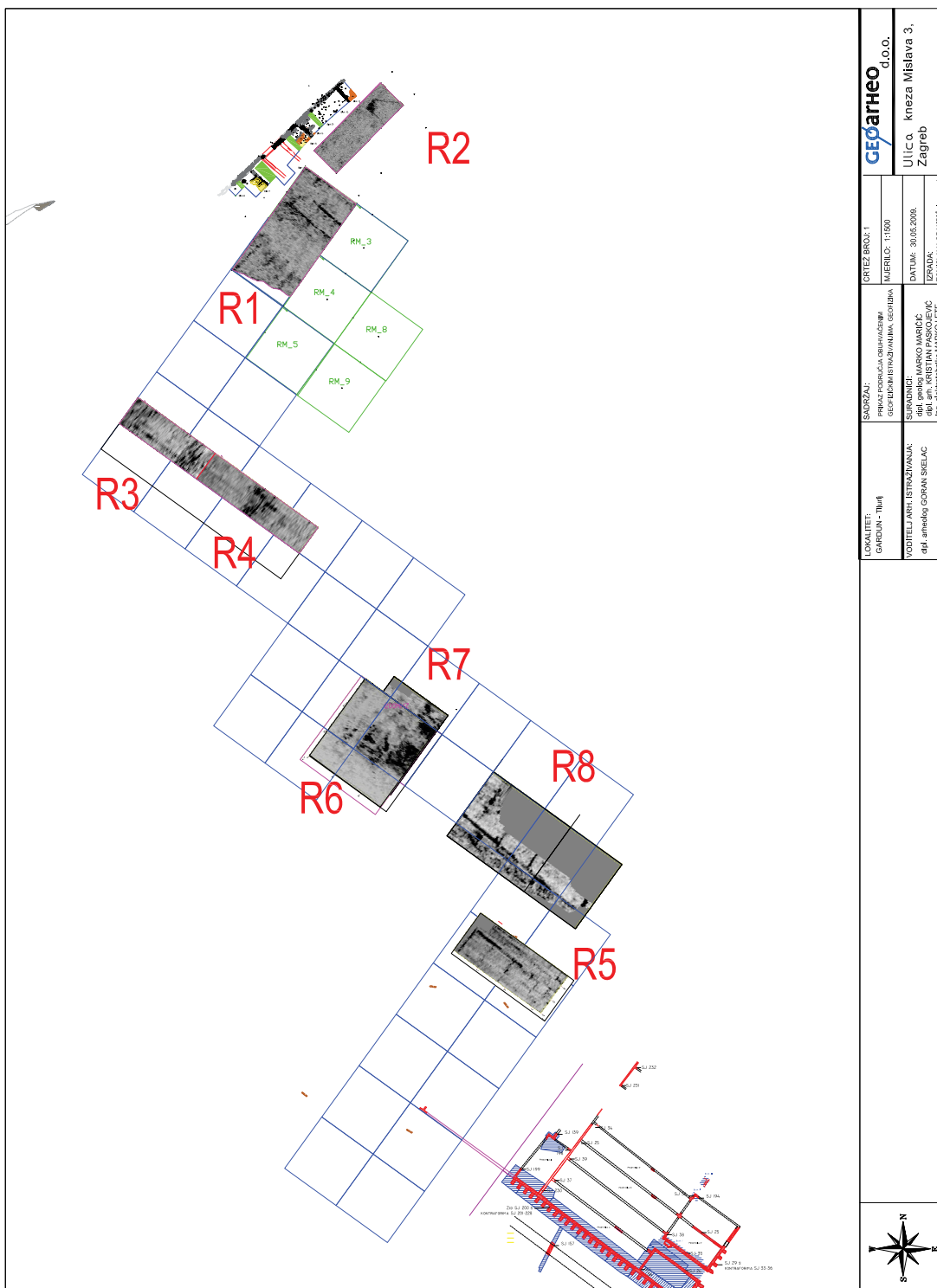

Crtež 4. Gardun (antički Tilurium), rezultati arheoloških istraživanja na sondi A, tlocrtni prikaz geofizičkih mjerenja na području sonde D i idealna rekonstrukcija centurija na sondama A i D (GAR 07-12).

Daljnja geofizička mjerenja na području sonde D provedena 2009. godine u pojedinim su segmentima dodatno potvrdila navedene pretpostavke. Mjerenje električne otpornosti (RM15) potvrdila su na području sonde S4 i S6 rezultate koje je dalo mjerenje istom metodom na području sonde S1 i S3 2007. godine. Dakle, čvrste linearne strukture orijentirane u smjeru istok-zapad te sjever-jug, koje se mogu tumačiti kao sjeverni kraj triju centurija, i čvrste horizontalne strukture na pravcu južnog bedema SJ 157. Riječ je o četiri, a možda i pet, čvrstih linearnih struktura orijentiranih u smjeru sjever-jug koje se mogu tumačiti kao uzdužni zidovi triju centurija (**usporedi crteže 2, S3 i 5, S4**) i čvrstoj linearnoj strukturi u smjeru istok-zapad koja se može tumačiti kao južni bedem (**usporedi crteže 2, S1 i 5, S6**). Mjerenje na području sonde S5 pokazalo je strukture koje 2007. godine nisu prepoznate u sondi S2, ali se također uklapaju u idealni tlocrt dviju centurija. Dokumentirane su i čvrste linearne strukture orijentirane u smjeru istok-zapad koje se mogu tumačiti kao zid između dvaju centurionskih stanova i pripadajućih vojničkih spavaonica i čvrste linearne strukture orijentirane u smjeru sjever-jug koje se mogu tumačiti kao zid SJ 3, odnosno granični zid između dviju centurija (**usporedi crteže 2, S2 i crtež 5, S5**). Mjerenja provedena georadarom (GPR Sir 3000 GSSI i antene 200, 270 i 400 MHz) pokazala su na području sonde R5 u osnovi iste strukture koje su dokumentirane i mjerenjima električne otpornosti (**usporedi crteže 2, S3; crtež 5, S4 i crtež 6, R5**), odnosno čvrste linearne strukture orijentirane u smjeru istok-zapad te sjever-jug, koje se mogu tumačiti kao sjeverni kraj triju centurija.

Crtež 5. Gardun (antički Tilverium), tlocrtni prikaz mjerenja električne otpornosti provedenih 2009. godine (izradio Geoarheo d.o.o.) (GAR 09-02).

Crtež 6. Gardun (antički Tilurium), tlocrtni prikaz mjerenja georadarom provedenih 2009. godine (izradio Geoartheo d.o.o.) (GAR 09-01).

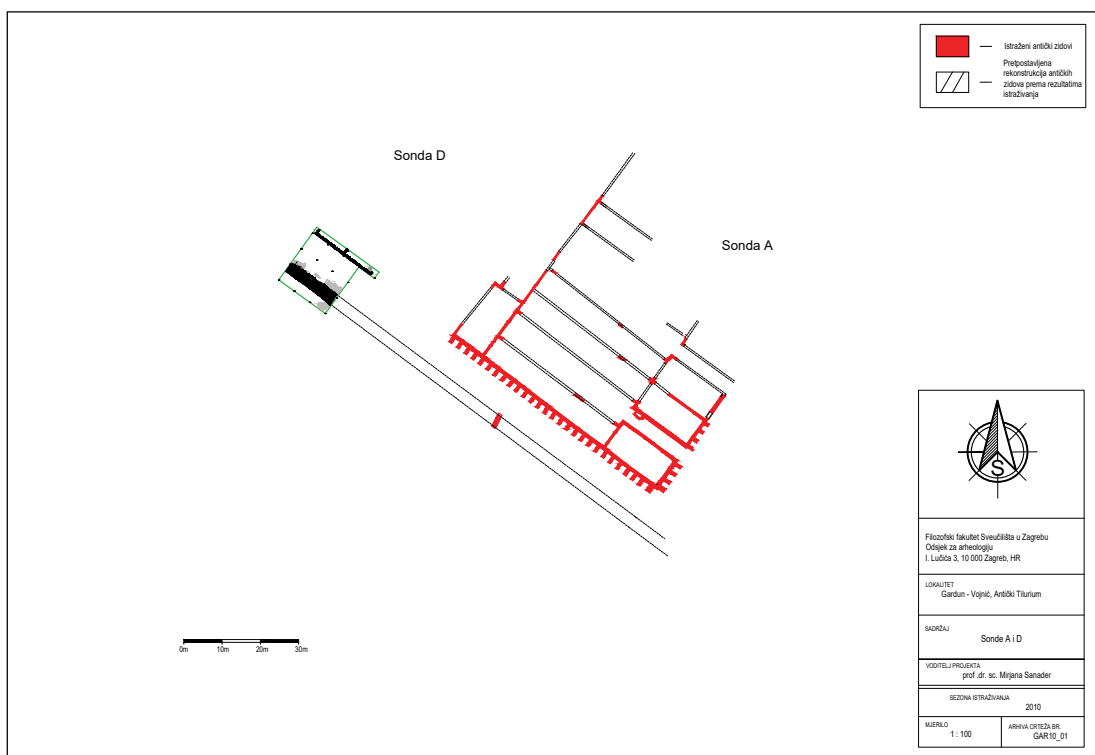
Za potrebe iskopavanja na sondi D iscertana je mreža od 8x24 kvadranta (A – H/1 – 21) dimenzija 5x5 m kojom su obuhvaćene k. č. 2679, 2663, 2658/1, 2658/2, 2659/1, 2659/2 k. o. Košute. Na osnovi gore opisane analize je zaključeno da je na površini od 80x20 m, odnosno 1600 m², moguće obuhvatiti dvije vojničke spavaonice (*centuriae*) okrenute leđima jedna na drugu (kvadranti D – G/8 – 20 dimenzija 5x5 m). Podjednako zanimljiv je i prostor sjeverno i južno od spavaonica. Moguće je obuhvatiti i prostor intervaluma južno od spomenutih centurija kao i ostataka južnog logorskog bedema (kvadranti D – F/6 – 8 dimenzija 5x5m). Sjeverno od vojničkih spavaonica moguće je obuhvatiti arhitekturu čiju namjenu u toj fazi nije bilo moguće odrediti (kvadranti D – G/20 – 21 dimenzija 5x5 m).

2.4. Arheološka istraživanja u 2010. godini

U 2010. godini sustavna arheološka istraživanja provedena su u razdoblju od 14. lipnja do 10. srpnja.¹² Za potrebe iskopavanja u 2010. godini iscertana je mreža od 8x21 kvadranta (A – H/1 – 21) dimenzija 5x5 m kojom su obuhvaćene k. č. 2679, 2663, 2658/1, 2658/2, 2659/1, 2659/2 k. o. Košute a na kojima se prostire sonda D.¹³ (crtež 7) Za početak istraživanja su iskolčeni kvadranti D – F/6 – 8 i D – G/18 – 20 na području kojih su se očekivale najiscrpnije spoznaje. Kvadrantima D – F/6 – 8 su u dužini od 15 m obuhvaćeni pretpostavljeni intervalum i južni bedem. Širenjem istraživanja na kvadrante D – G/9 obuhvaćen je i zid SJ 2, odnosno pretpostavljeni južni zid dviju centurija uz bedem. Kvadrantima D – F/18 – 20 obuhvaćen je drugi, odnosno sjeverni kraj istih centurija, ali i arhitektura sjeverno od njih čiju namjenu za sada nije moguće odrediti. Zbog završavanja iskopavanja na sondi Z, iskopavanje kvadranta D – F/18 – 20 nije započeto, već je odgođeno za buduća istraživanja.

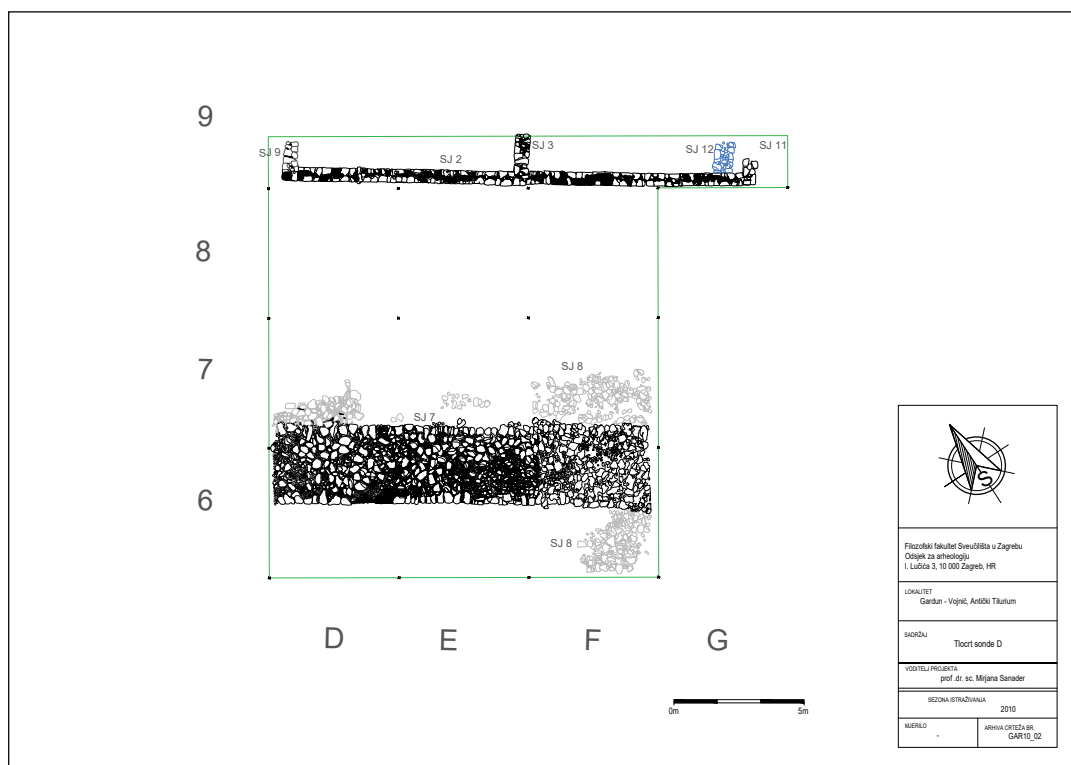
¹² Uz voditeljicu iskopavanja M. Sanader stručnu ekipu su sačinjavali D. Tončinić, kao njezin zamjenik te M. Milićević Bradač, Z. Šimić-Kanaet, I. Miloglav, I. Kaić, A. Pavlović, D. Demicheli, V. Bubić i M. Rončević s Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Geofizička istraživanja proveli su G. Skelac i M. Maričić iz tvrtke Geoarheo d.o.o. U kampanji 2010. godine su sudjelovale i djelatnice Arheološkog muzeja u Splitu, dipl. restauratorice I. Z. Bajić Franković i H. Tresić Pavičić. U iskopavanju je te godine sudjelovalo 17 studenata arheologije s Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu: Hrvoje Martinolić, Luka Maljić, Darija Prelčec, Aneta Vežnaver, Iva Stojević, Lovorka Lučić, Ana Grbeša, Nives Radman, Vesna Matić, Marina Božić, Karla Hustić, Kristina Mandac, Šime Ivić, Aleksandra Keserin, Pavel Vrbanc, Željko Trbušić, Ozren Novaković te Jana Kopáčková, studentica arheologije s Odsjeka za klasičnu arheologiju Filozofskog fakulteta Karlovog sveučilišta u Pragu. Za iskopavanje je bilo angažirano 11 radnika: Marijana Pezelj, Ljubo Milošević, Zvonimir Matić, Mate Prcela, Roberto Živaljić, Ivan Bašić, Ivan Živaljić, Alen Gabričević, Jure Gabričević, Matija Vukas i Luka Vukas.

¹³ Grad Trilj je za potrebe arheološkog istraživanja 2010. g. otkupio navedeno zemljište.

Crtež 7. Gardun (antički Tilurium), sonda A, rezultati istraživanja 1998. – 2006. godine i sonda D, mreža i rezultati istraživanja 2010. godine (GAR 10-01).

Uklanjanjem humusa SJ 1 u kvadrantima D – F/6 – 8 i D – G/9 dokumentirane su SJ 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12 (**crtež 7–8 i slika 5**). Uklanjanjem humusa SJ 1 u kvadrantima D – G/9 zid SJ 2 je dokumentiran u punoj dužini od 18,22 m. Apsolutna visina najviše točke 426,97 m, a širina 0,50 – 0,60 m. Zid SJ 2 je povezan sa zidovima SJ 3, 9 i 11 koji su orijentirani u smjeru sjever-jug i od zida SJ 2 se nastavljaju prema sjeveru – zid SJ 9 na zapadnom kraju zida SJ 2, zid SJ 3 na njegovoj sredini i zid SJ 11 na istočnom kraju zida SJ 2. Nalaz zidova SJ 2, 3, 9 i 11 uklapa se u pretpostavljeni tlocrt dviju centurija i svojim položajem i dimenzijama ga potvrđuju (**usporedi crteže 4 i 7**). To se prije svega odnosi na zidove SJ 9 i 11, odnosno njihovu udaljenost od zida SJ 3. Riječ je dakle o južnom kraju dvaju centurionskih stanova. Zidovi SJ 3, 9 i 11 nastavljaju se prema čvrstoj linearnoj strukturi orijentiranoj u smjeru istok-zapad koja je mjerenjem električne otpornosti 2009. godine dokumentirana na području sonde S5, a može se tumačiti kao zid između dvaju centurionskih stanova i pripadajućih vojničkih spavaonica (**usporedi crtež 5, S5**). Sa sjeverne i južne strane zida SJ 2 dokumentiran je smeđi masni sloj SJ 5. Apsolutna visina najviše točke SJ 5 iznosi 427,00. Na SJ 5 je položen suhozid SJ 12 orijentiran u smjeru S-J. On se uz obližnji zid SJ 11 naslanja na zid SJ 2. Južno od zida SJ 2 dokumentiran je svijetlo-smeđi rahli (pjeskoviti) sloj SJ 12 pun građevinskog materijala i oblutaka. SJ 12 proteže se sjeverno od urušenja SJ 8 koje graniči sa SJ 7. SJ 7 nalazi se na pravcu južnog bedema SJ 157 koji je 2005. dokumentiran na sondi A. Apsolutna visina najviše točke bedema SJ 7 iznosi 423,95 m, dokumentiran je u dužini od 15 m. Širina bedema SJ 7 iznosi 3,20 – 3,30 m, građena je od dva paralelna niza krupnog kamenja koji se jasno ocrtavaju kao lica. Prostor između popunjen je slojevima krupnog i sitnog kamenja koje je odozgora bilo ispunjeno humusom SJ 1. Sudeći po tragovima žbuke između kamenja, ispunjena bedema SJ 7 je bila vezana žbukom, ali značajnija koncentracija žbukom vezanog kamenja na ovoj razini nije dokumentirana.

Crtež 8. Gardun (antički Tilverium), južni bedem, *intervallum* i južni rub centurionskih stanova, sonda D, kvadranti D – G/6 – 9, rezultati istraživanja 2010. godine (GAR 10-02).

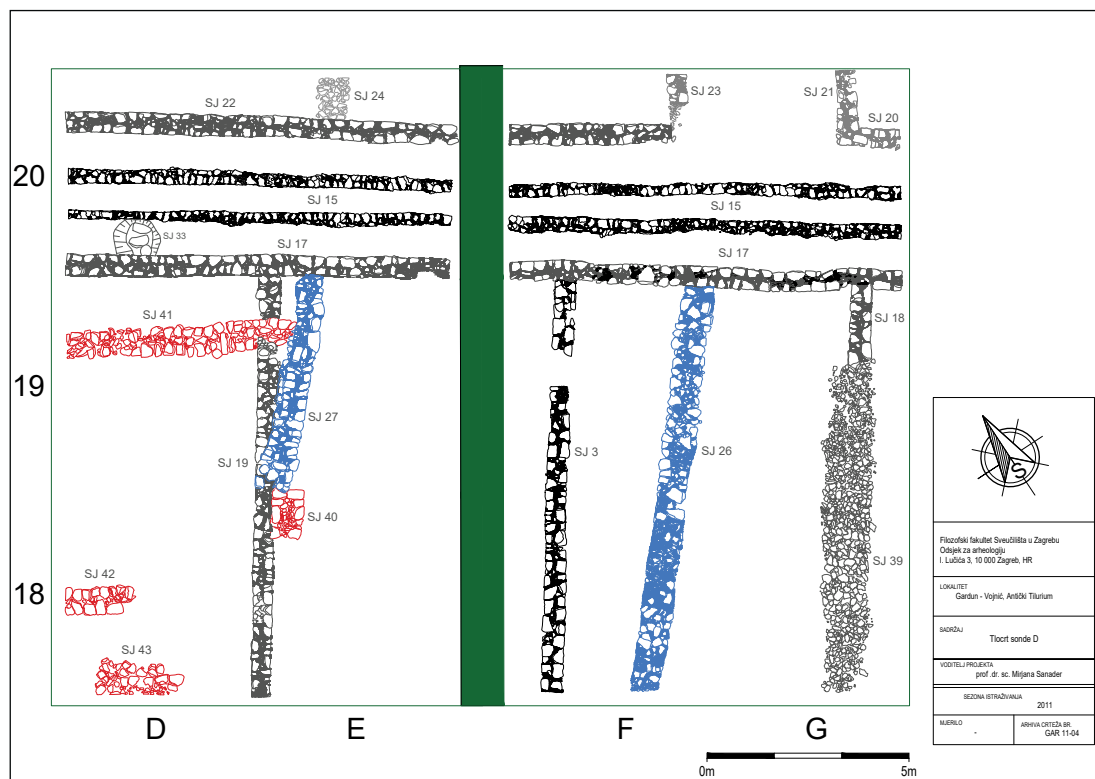
Slika 5. Gardun (antički Tilverium), sonda D, kvadranti D – G/6 – 9, južni bedem SJ 7, *intervallum* i južni rub dviju centurija (SJ 2, 3, 9 i 11), pogled iz zraka nakon iskopavanja 2010. godine (GAR10-dig1384).

2.5. Arheološka istraživanja u 2011. godini

U 2011. godini sustavna istraživanja su nastavljena arheološkim iskopavanjem sonde D u razdoblju od 13. lipnja do 9. srpnja.¹⁴

Te je godine započeto iskopavanje kvadranta D – F/18 – 20. Nakon uklanjanja humusa SJ 1 i kamenog urušenja SJ 25 na navedenoj površini su dokumentirani zidovi SJ 3, 15 – 19, 20 – 24 i 26 – 27 (crtež 9 i slika 6).

Crtež 9. Gardun (antički Tilurium), sonda D, rezultati istraživanja 2011. godine (GAR 11-02).

¹⁴ U sezoni 2011. u arheološkim istraživanjima su sudjelovali uz voditeljicu iskopavanja M. Sanader i D. Tončinića, kao njezinog zamjenika, M. Milićević Bradač, Z. Šimić-Kanaet, I. Kaić, V. Bubić, I. Miloglav, A. Pavlović, D. Demicheli i M. Rončević. Uz ovu stručnu ekipu s Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u istraživanjima su sudjelovali studenti preddiplomskog, diplomskog i doktorskog studija arheologije na Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu: Nera Meštrović, Tomislav Franić, Anton Divić, Andrej Sabljčić, Demian Vokši, Ante Granić, Tomislav Mokrović, Marina Božić, Vjera Burča, Kristina Mandac, Assia Barić, Ozren Domiter, Saša Ćurčić, Matko Maršić, Anamarija Špek, Edin Muftić, Maša Udovičić, Josip Klaić, Krešimir Grbavac, Stjepan Tomić, Mirka Badrov i Tena Brnad. Osim toga i doktorandi Zrinka Buljević, Sanja Ivčević i Filip Perković kao i Jennifer E. Black, studentica arheologije s University of Wyoming. Za iskopavanje je bilo angažirano sedam radnika: Ljubo Milošević, Ivan Bašić, Luka Vukas, Josip Tadinac, Stipe Skejić, Roko Budić i Marija Roguljić.

Slika 6. Gardun (antički Tilverium), sonda D, kvadranti D – G/18 – 20, sjeverni rub dviju centurija (SJ 3, 17 – 19 i 39), ulica s kanalom SJ 15 i građevine sjeverno od ulice (SJ 20 – 24), pogled iz zraka nakon iskopavanja 2011. godine (GAR11-dig1109).

U kvadrantima D – G/20 dokumentiran je zid SJ 17 u dužini od 19,57 m. Apsolutna visina najviše točke iznosi 431,60 m, a širina 0,50 m. Zid SJ 17 orijentiran je u smjeru istok-zapad i povezan sa zidovima SJ 3, 18, 19, 26 i 27, koji su orijentirani u smjeru sjever-jug i od zida SJ 17 se nastavljaju prema jugu. Nalaz zidova SJ 3, 17, 18 i 19 uklapa se u pretpostavljeni tlocrt dviju centurija i svojim položajem i dimenzijama ga potvrđuju (**usporedi crtež 4 i 10**). To se prije svega odnosi na zidove SJ 17 i 3, ali i na zidove SJ 18 i 19, odnosno njihovu udaljenost od zida SJ 3. Zid SJ 17 nađen je na mjestu čvrste linearne strukture orijentirane u smjeru istok-zapad koja je mjerenjem električne otpornosti 2007. godine dokumentirana na području sonde S3 (**crtež 2 i 3**) i 2009. godine na području sonde S4 (**crtež 5**), a georadarskim mjerenjem 2009. godine na području sonde R5 (**crtež 6**).¹⁵ On se može tumačiti kao sjeverni kraj dviju centurija. Zid SJ 3 dokumentiran je u kvadrantima F/18 – 19 u dužini od 9,70 m. Apsolutna visina najviše točke iznosi 430,70 do 429,91 m, a širina 0,50 m. On se nalazi na pravcu na kojem je u iskopavanjima 2010. godine u kvadrantu E/9 dokumentiran zid koji se u smjeru sjever nadovezuje na zid SJ 2.¹⁶ Zid SJ 3 se može tumačiti kao zid između dviju centurija koje su okrenute leđa na leđa. Zid SJ 18 dokumentiran je u kvadrantu G/19 u dužini od 1,90 m. Apsolutna visina najviše točke iznosi 431,11 m, a širina 0,50 – 0,55 m. Na njega se prema jugu nadovezuje SJ 39, odnosno temeljna stopa zida SJ 18. Ona je u kvadrantu G/18 – 19 dokumentirana u duljini od 7,60 m. Apsolutna visina najviše točke iznosi 430,40 m, a širina 1,10 m. Od zida SJ 3 je udaljen 6,38 m. Zid SJ 18 se može tumačiti kao istočni rub jedne od centurija. Zid SJ 19 dokumentiran je u kvadrantima D – E/19 i D/18 u dužini od 9,86 m. Apsolutna visina najviše točke iznosi 431,49 m, a širina 0,40 – 0,50 m. Od zida SJ 3 je udaljen 6,48 m. Zid SJ 19 se može tumačiti kao zapadni zid druge centurije.

¹⁵ Skelac 2014, 133–146; Skelac 2017, 381–393.

¹⁶ Sanader *et al.* 2012, 609–612.

Za razliku od zida SJ 3, koji se na istom pravcu može pratiti u kvadrantima F/18 – 19 iz 2011. godine (**crtež 9**) i E/9 (**crtež 8**) iz 2010. godine, te je temeljem toga i dokumentiran kao isti zid, zidovi SJ 18 i 19 ne leže na istim pravcima kao zidovi SJ 11 i 9 (**crtež 10**). Zidovi SJ 11 i 9 koji su dokumentirani 2010. godine udaljeni su 8,30 m od zida SJ 3, a zidovi SJ 18 i 19 6,38 – 6,48 m. Ta se činjenica uklapa u predloženu interpretaciju spavaonica. Zidovi SJ 9 i 11 rubovi su centurionskih stanova, koji su u pravilu nešto širi od stražnjeg dijela građevine u kojem se nalaze spavaonice običnih legionara (**vidi slika 3 i 4**). Slični odnosi u udaljenosti između zidova dokumentirani su prethodno i na centurijama na sondi A (**uspoređi crtež 1**).

Za razliku od zidova SJ 3, 17, 18 i 19, zidovi SJ 26 i 27 se ne uklapaju u pretpostavljeni tlocrt dviju centurija (**crtež 9**). Zid SJ 26 nađen je na mjestu čvrste linearne strukture orijentirane u smjeru sjever-jug, koja je mjerenjem električne otpornosti 2007. godine dokumentirana na području sonde S3 (**crtež 2**) i 2009. godine na području sonde S4 (**crtež 5**), a georadarskim mjerenjem 2009. godine na području sonde R5 (**crtež 6**). Pretpostavka, da je riječ o zidu koji spavaonice običnih legionara, odnosno kontubernije dijeli na predvorje i stambeni dio, nije se potvrdila. Zid SJ 26 dokumentiran je u kvadrantima F – G/19 i F/19 u dužini od 9,60 m. Apsolutna visina najviše točke iznosi 431,06 m, a širina 0,60 – 0,85 m. Zid SJ 26 je na sjevernom kraju, uz zid SJ 17, od zida SJ 3 udaljen 2,73 m, dok je uz južni profil sonde od zida SJ 3 udaljen svega 1,62 m. Čini se da se zid SJ 26 u nastavku prema jugu još više približava zidu SJ 3. Stoga zid SJ 26 ne može biti zid koji kontubernije dijeli na dva dijela, jer bi u suprotnom udaljenost zida SJ 26 prema zidu SJ 3 morala biti ujednačena. Isto potvrđuje i zid SJ 27 koji nije prepoznat u interpretaciji geofizičkih mjerenja 2007. i 2009. godine, a prema svim dokumentiranim svojstvima je identičan zidu SJ 26. On je dokumentiran u kvadrantu E/19 u dužini od 5,06 m. Apsolutna visina najviše točke iznosi 430,70 m, a širina 0,55 – 0,70 m. Za razliku od zidova SJ 3, 18 i 19, zidovi SJ 26 i 27 su samo dozidani uz zid SJ 17 i nisu okomiti položeni na njega. Slijedom toga nisu paralelni sa zidovima SJ 3, 18 i 19, a uz to treba naglasiti da zid SJ 27 na svome južnom kraju sjeda na zid SJ 19. Sve navedeno upućuje na zaključak da zidovi SJ 26 i 27 pripadaju kasnijoj fazi koja negira prethodnu (zid SJ 19), ali istovremeno i koristi njezine dijelove (zid SJ 17). Usporedba nalaza s rezultatima geofizičkih mjerenja pokazuje da se zidovi SJ 26 i 27 mogu dovesti u vezu s čvrstom linearnom strukturom orijentiranom u smjeru istok-zapad koja je mjerenjem električne otpornosti 2007. godine dokumentirana na sjevernom rubu sonde S2 (**crtež 2**). Treću fazu čine suhozidi SJ 40 – 43 (**crtež 9**) dokumentirani u kvadrantima D – E/18 – 19. To prvenstveno potvrđuju suhozidi SJ 40 i 41 koji su sjeli na zidove SJ 19 i 27.

Nalazi sjeverno od zida SJ 17 predstavljaju novost, jer do sada ni na sondi A, ni na sondi D istraživanja nisu provedena sjevernije od centurija. Uklanjanjem humusa SJ 1 na tom su prostoru, koji obuhvaćaju kvadranti D – G/20 dokumentirani zidovi SJ 20 – 24 i kanal SJ 15 (**crtež 9 i slika 6**). Oni su nađeni na mjestu čvrstih linearnih struktura orijentiranih u smjeru sjever-jug i istok-zapad, koje su mjerenjem električne otpornosti 2007. godine dokumentirane na području sonde S3 (**crtež 2 i 3**) i 2009. godine na području sonde S4 (**crtež 5**), a georadarskim mjerenjem 2009. godine na području sonde R5 (**crtež 6**). Zidovi SJ 20 i 22 nalaze se 2,80 – 2,90 m sjevernije od zida SJ 17 i paralelni su s njime. Zid SJ 22 dokumentiran je u dužini od 14,20 m. Apsolutna visina najviše točke iznosi 432,09 m, a širina 0,50 m. Na zapadnom rubu sonde se nastavlja prema zapadu, a na istočnom kraju se na njega prema sjeveru nadovezuje zid SJ 23. Zid SJ 20 dokumentiran je u dužini od 1,48 m. Apsolutna visina najviše točke iznosi 431,48 m, a širina 0,50 m. Na istočnom rubu sonde se nastavlja prema istoku, a na zapadnom kraju se na njega prema sjeveru nadovezuje zid SJ 21. Zidovi SJ 21 i 23 dokumentirani su u dužini od 1,70 m, odnosno 1,50 m i na sjevernom rubu sonde se nastavlja dalje prema sjeveru. Apsolutna visina najviših točaka iznosi 431,56 m, odnosno 431,58 m, a širina 0,50 m. Međusobno su udaljeni 3,50 m. Sudeći po nalazu zidova, može se pretpostaviti da prostor između zidova SJ

17 i 22, odnosno 20, predstavlja ulicu u smjeru istok-zapad, a prostor između zidova SJ 21 i 23 ulicu koja se od nje nastavlja prema sjeveru. Potvrđi li se navedena pretpostavka, to bi bile prve ulice dokumentirane u Tiluriju. Do sada su dokumentirani samo dijelovi hodne površine između dviju centurija i intervala na sondi A.¹⁷

Na sredini ulice između zidova SJ 17 i 22, odnosno 20, udaljenosti od 0,80 - 0,90 m od zida SJ 17 i zidova SJ 20 i 22 dokumentiran je kanal SJ 15 koji je omeđen s dva zida širine 0,30 m (**crtež 9**). Vanjska širina kanala iznosi 1,20 do 1,30 m, a unutarnja 0,50 do 0,65 m. Kanal SJ 15 dokumentiran je u dužini od 19,50 m i nastavlja se kako prema istoku, tako i prema zapadu. Kanal SJ 15 zapunjen je žuto-smeđom rahlom zemljom SJ 14, koja je u velikom dijelu prekrivena drobljenim kamenjem i žbukom SJ 13. SJ 13 i 14 nisu uklanjani osim ne jednome mjestu u kvadrantu F/20 na kojem je u SJ 14 dokumentirana posuda PN 83 (**slika 7 i 8**). Nalaz kanala SJ 15 značajan je jer se on može povezati s pojedinim ostacima arhitekture koji su na sondi A dokumentirani 2001. godine. Riječ je o zidovima SJ 240 i 241, odnosno kanalu koji je dokumentiran na sjevernom dijelu sonde A (**usporedi slika 9 i crtež 10**).¹⁸ Oba kanala leže na istom pravcu i imaju iste dimenzije. Temeljem toga su zidovi na sondi D i uvedeni u dokumentaciju kao kanal SJ 15 bez da je sam kanal istražen. Istraživanje kanala je zadaća idućih iskopavanja.

Slika 7. Gardun (antički Tilurium), sonda D, kvadrant F/20, kanal SJ 15 sa SJ 13 i 14 te posudom GAR 11 PN 83 (GAR11-digo135).

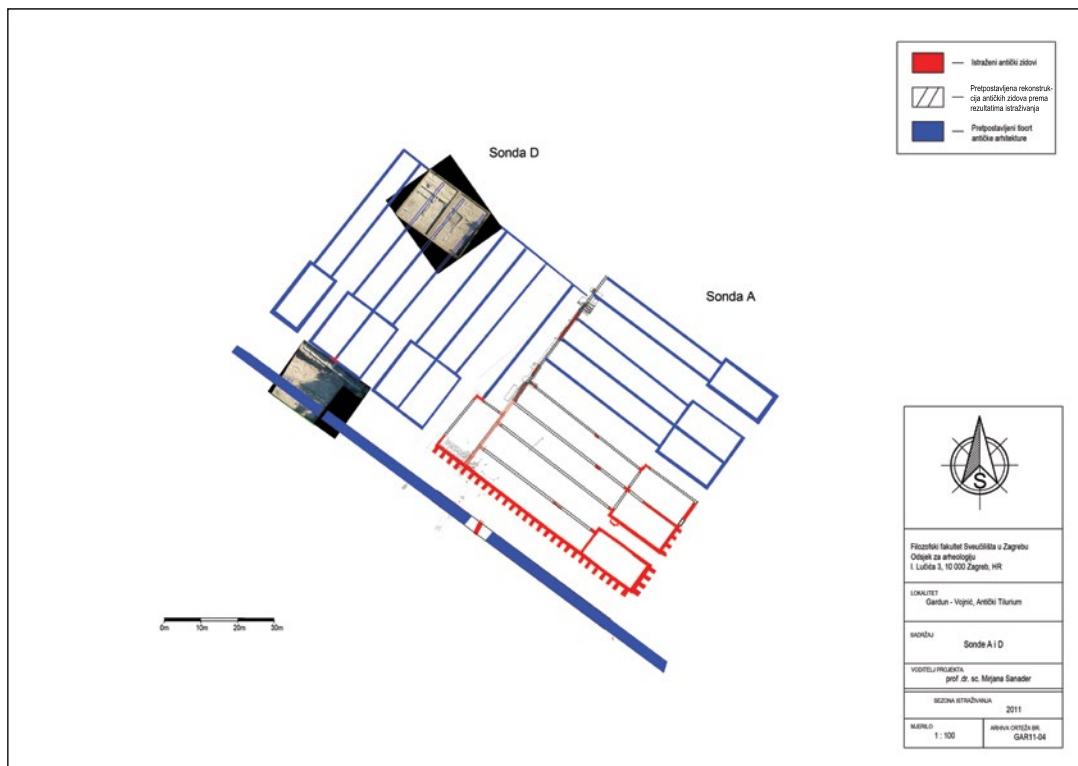
¹⁷ Sanader *et al.* 2005a, 219–221.

¹⁸ Sanader 2001, 188, sl. 3; Sanader 2003, 76–77, sl. 72.

Slika 8. Gardun (antički Tilurium), sonda D, kvadrant F/20, posuda GAR 11 PN 83 (GAR11-digo127).

Crtež 10. Gardun (antički Tilurium), sonda A, rezultati istraživanja 1998. – 2006. godine i sonda D, rezultati istraživanja 2010. – 2012. godine (GAR 1-04).

Slika 9. Gardun (antički Tilurium), zidovi SJ 240 i 241 koji su dio kanala koji je na sondi D dokumentiran kao kanal SJ 15, sonda A, kvadrant sjeverni zid, zidovi SJ 230, 239 – 241 (GAR00/10/19).

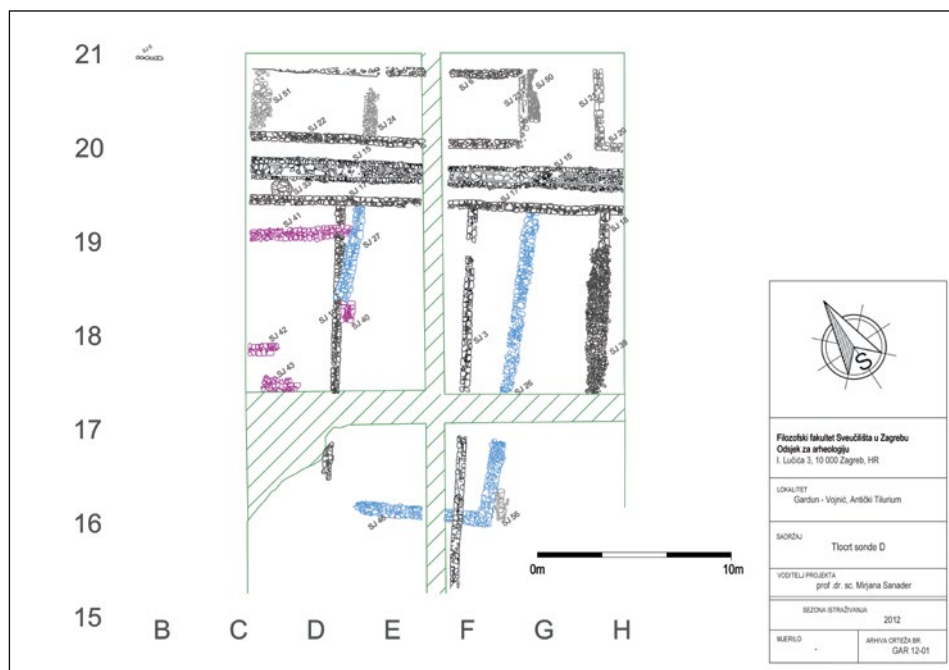
Rezultati istraživanja 2011. godine značajni su iz dva razloga. Kao prvo oni u ovoj ranoj fazi istraživanja sonde D, uz rezultate iz 2010. godine, potvrđuju pretpostavljene hipoteze utvrđivanjem izvornog tlocrta a time i namjenu antičke arhitekture na sondi D.¹⁹ Orijentacija i položaj zidova SJ 2, 3, 9, 11 (**crtež 8 i 10**) te 17 – 19 (**crtež 9 i 10**) dokazuju kako se oni nadovezuju na prostoriju 1 na sondi A (**crtež 10**). Ona se pak, zahvaljujući kutovima koje zatvaraju zidovi SJ 199 i 198 te zidovi 198 i 139, može tumačiti kao dio jedne centurije koja je položena u smjeru sjever-jug. Dimenzije prostorija koje zatvaraju zidova SJ 2, 3, 9, 11 te 17 – 19 dokazuju da pripadaju dvjema centurijama koje su položene u smjeru sjever – jug. Segmenti južnog bedema koji su dokumentirani na sondi A (SJ 157) i sondi D (SJ 7) dodatno ostatke arhitekture na obje sonde povezuju u jednu cjelinu, odnosno u sklop spavaonica dviju legijskih kohorti ili dva puta po šest centurija (**crtež 10**). Paralelno s južnim bedemom to sada na sjevernom rubu centurija čini i kanal SJ 15 na sondi D, odnosno zidovi SJ 240 i 241 na sondi A (**usporedi crtež 10 i slike 9 i 11**). Kao drugo povezivanjem kanala SJ 15 na sondi D i zidova SJ 240 i 241 na sondi A u jednu cjelinu dobiven je drugi objekt logorske arhitekture u Tiluriju koji je moguće pratiti na dvije različite sonde. Nakon južnog bedema koji je 1999. i 2005. godine dokumentiran na sondi A te 2009. godine na sondi D, sada raspoložemo i kanalom koji je 2001. godine dokumentiran na sondi A i 2011. na sondi D. Temeljem toga se, na površini od 140 m u smjeru istok-zapad i 80 m u smjeru sjever-jug, s velikom sigurnošću može rekonstruirati jugoistočni kut logora sa dva sklopa spavaonica za dvije kohorte, odnosno dva sklopa od po šest centurija za dvije kohorte. Kao treće istraživanja su 2011. godine ukazala na dijelove logora na kojima se u daljnjim istraživanjima mogu očekivati značajni rezultati. Kada se nastave istraživanja na načetim dvjema centurijama na sondi D, odnosno spoje

¹⁹ Sanader *et al.* 2012, 609–612.

sonde iz 2010. i 2011. godine te cjelokupna površina istraži do zdravice, za daljnja istraživanja postaju zanimljivi sjeverni i zapadni rub sonde D. Ostaci arhitekture koju na sjevernom rubu sonde čine zidovi SJ 21 i 22, odnosno 22 i 23, za sada se ne mogu interpretirati i možda predstavljaju oblik rimske vojne arhitekture koji do sada u Tiluriju nije zabilježen. Zapadni rub sonde D bliži se pretpostavljenoj središnjoj osi logora na kojoj se u rimskim legijskim logorima u pravilu nalazi jedna od glavnih logorskih prometnica. Dokumentiranje novih logorskih ulica i novog oblika rimske vojne arhitekture pridonijelo bi rekonstrukciji još šire površine logora. Odnosno, ono bi dalo elemente za rekonstrukciju čitave jugoistočne četvrtine logora i određivanje njegove orijentacije.

2.6. Arheološka istraživanja u 2012. godini

U 2012. godini sustavna istraživanja su nastavljena iskopavanjem u razdoblju od 15. lipnja do 13. srpnja te zaštitom nalazišta u razdoblju od 25. do 27. kolovoza.²⁰ Istraživanja na sondi D u 2012. godine započela su čišćenjem svih prethodno otkopanih dijelova sonde iz kojih su uklonjeni raslinje te zemlje i geotekstil kojima su ostaci arhitekture bili preliminarno zaštićeni. Nakon čišćenja istraživanja su se nastavila u kvadrantima D – G/20, a otvorene su nove površine koje su prethodne sezone iskolčene, odnosno pripremljene za istraživanje i koje se nalaze na području kvadranta D – G/17 – 15 i D – G/21 (crtež 11 i slika 10).

Crtež 11. Gardun (antički Tilurium), sonda D, rezultati istraživanja 2010. i 2011. godine (GAR 12-01).

²⁰ Uz voditeljicu M. Sanader u arheološkim istraživanjima 2012. su kao njezini zamjenici sudjelovali D. Tončinić i D. Demicheli. Stručnu ekipu su sačinjavali i M. Miličević Bradač, Z. Šimić-Kanaet, I. Miloglav, I. Kaić, V. Bubić, A. Pavlović i M. Rončević s Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Uz stručnu ekipu u istraživanjima su sudjelovali i studenti preddiplomskog i diplomskog studija arheologije na Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu: Assia Barić, Nera Meštrović, Tomislav Franić, Saša Čurčić, Željka Grgurić, Dora Šimić, Nina Gostinski, Marija Kralj, Antonija Škunca, Jelena Beželj, Mirna Vukov, Vladimir Kusik, Mateja Lovrić, Anita Dekanić, Antonela Barbir, Marija Ivandekić, Tea Kokotović i Zvonimir Plavec. Angažirano je i pet radnika: Ante Rančić, Josip Tadinac, Ante Vukas, Roko Vukas i Marija Roguljić.

Slika 10. Gardun (antički Tilurium), sonda D, kvadranti D – G/15 – 21, sjeverni rub dviju centurija (SJ 17 – 19 i 39), ulica s kanalom SJ 15 i građevine sjeverno od ulice (SJ 20 – 24), te građevina druge faze (SJ 17, 26, 27 i 46 i 47), pogled iz zraka nakon iskopavanja 2012. godine (GAR12-digo842).

Na području kvadranta D – G/ 20 uklonjena je SJ 14, odnosno zapuna kanala SJ 15 (**crtež 9**), koja je na većem dijelu kvadranta D/20 bila sivo pepeljaste boje, premda je SJ 14 u svom najvećem dijelu žuto smeđi-rahli sloj. To je najbolje potvrđeno na dijelu paralelnim s jamom SJ 33, koja se nalazi uz južni dio kanala SJ 15, a koja je istražena 2011. godine (**crtež 9**).²¹ Nalazi iz SJ 14 dobro su potvrđeni u gornjem dijelu sloja, dok ih u donjim slojevima gotovo nije ni bilo. Na dnu je kanala mjestimično postavljeno pločasto kamenje, dok je na dijelu nepravilno kamenje (**Slika 11**). Sva su kamenja na dnu kanala ukopana u sloj svijetlosmeđe, gotovo žućkaste zemlje. Na bočnim se unutrašnjim zidovima kanala mjestimično vide ostaci žbuke. Apsolutna visina dna kanala u kvadrantu D/20 iznosi 431,55m, a u kvadrantu G/20 430,83m. Apsolutna visina dna kanala u sondi A iznosi 429,67 m. Pad kanala prema tome na području sonde D iznosi 0,72 m, a od sonde D do sonde A 1,16 m.

²¹ Sanader *et al.* 2013, 706–709.

Slika 11. Gardun (antički Tilurium), sonda D, kvadranti D – G/20, kanal SJ 15 i dno kanala SJ 16 (GAR12-digo306).

površini dokumentirane SJ 3, 19, 28, 46, 47 i 56 (**crtež 11**). Tako je u kvadrantima F/15 – 17 dokumentiran nastavak zida vojničke spavaonice (centurije) SJ 3 u pravcu sjever jug koji je dosad bio potvrđen u kvadrantima E/9 (**crtež 8**), i F/18 – 19 (**crtež 9 i 11**). U kvadrantima D/16 – 17 dokumentiran je nastavak zida centurije SJ 19 koji se pruža u pravcu sjever-jug, a koji je 2010. godine otkriven u kvadrantima D – E/18 – 19 (**crtež 9**). Ovom je zidu potvrđena i njegova stopa koja je u dokumentaciji zavedena kao SJ 47.

U kvadrantima F/16 – 17 dokumentiran je nastavak zida SJ 26 potvrđenog 2010. godine u kvadrantima F – G/19 – 18 (**crtež 9 i 11**). Taj se zid proteže u pravcu sjeveroistok-jugozapad i nije paralelan sa zidovima centurija SJ 3, 18 i 19, odnosno temeljnom stopom SJ 39. Udaljenost između zidova SJ 26 i SJ 3 mjerena na mjestu gdje se oba zida spajaju sa zidom SJ 17 iznosi 2, 57 m, dok prostor između tih istih dvaju zidova mjenjen na mjestu gdje se spajaju sa zidom SJ 46 iznosi 0,88 m (**Slika 12 i crtež 11**). U istim je kvadrantima (F/16 – 17) s istočne strane SJ 26 dokumentirana nakupina kamenja i žbuke SJ 53, koja je interpretirana kao urušenje zida SJ 26.

Uklanjanjem humusa SJ 1 u kvadrantima D – G/21 dokumentirani su zidovi SJ 6, 21, 23 i 24 te strukture SJ 50 i 51 (**crtež 11**). U kvadrantima D – F/21 dokumentiran je zid postavljen u pravcu istok-zapad. Taj je zid prepoznat kao nastavak zida SJ 6 dokumentiranog 2007. godine, a čiji se ostaci na području kvadranta B – C/21 vide ispod suhozidne konstrukcije podno seoske ceste (**crtež 11**). U kvadrantu E/21 dokumentiran je nastavak zida SJ 24 potvrđenog prošle godine, a koji se od zida SJ 22 nastavlja prema sjeveru. U kvadrantu F/21 dokumentiran je nastavak zida SJ 23 potvrđenog prošle godine, a koji se od zida SJ 22 nastavlja prema sjeveru. Uz zid SJ 23 dokumentirano je njegovo urušenje SJ 50. U kvadrantu G/21 dokumentiran je nastavak zida SJ 21 potvrđenog prošle godine, a koji se od zida SJ 20 nastavlja prema sjeveru. U kvadrantima D/20 – 21 dokumentiran je suhozid SJ 51 koji se pruža u smjeru sjever-jug od zida SJ 22 do zida SJ 6. Radi se o suhozidnoj konstrukciji od većeg kamenja između kojeg su pronađeni tragovi žbuke.

Kvadranti D – G/15 – 17 nalaze se na terasi južno od bloka s kvadrantima D – G/18 – 21, a od njega su odvojeni suhozidom i raslinjem. Uklanjanjem humusa SJ 1 na ovoj su

Slika 12. Gardun (antički Tilurium), sonda D, kvadranti D – G/15 – 21, pogled iz zraka nakon iskopavanja 2012. godine s naznačenim odnosom između zidova SJ 3 i 26 (GAR 12-digo842).

U pravcu istok-zapad, u kvadrantima E – F/16 dokumentiran je zid SJ 46 koji je povezan sa zidovima SJ 19 i SJ 26, a presijeca zid SJ 3. Zid SJ 46 dokumentiran je na mjestu čvrstih linearnih struktura orijentiranih u smjeru istok-zapad, koje su mjerenjem električne otpornosti 2007. godine dokumentirane na području sonde S2 (**crtež 2 i 3**). Osim što siječe zid SJ 3, ovaj zid siječe i žuti sloj SJ 37, koji se nalazi na području kvadranta F/18 i E – G/16 – 17. U istom je pravcu, ali s južne strane zidova SJ 46, 19 i 26, u kvadrantima E – F/16 dokumentirana suhozidna konstrukcija SJ 54. Sa zapadne strane zida SJ 19 u kvadrantu D/17 dokumentiran je žuti rahli zemljani sloj SJ 55.

U kvadrantu E/17 istražena je jama SJ 49 iz koje je ispražnjena zapuna SJ 48 (**slika 13**). Ona je bila ukopana u sloj SJ 37 i djelomično je ulazila u sjeverni profil sonde. U jami je pronađena veća količina klesanog kamena. U kvadrantima E/16 – 17 dokumentiran je sloj s oblucima SJ 52 s istočne strane zida SJ 19 i sa sjeverne strane zida SJ 46.

Slika 13. Gardun (antički Tilurium), sonda D, kvadrant E/17, jama SJ 48 od 49 (GAR 12-digo379).

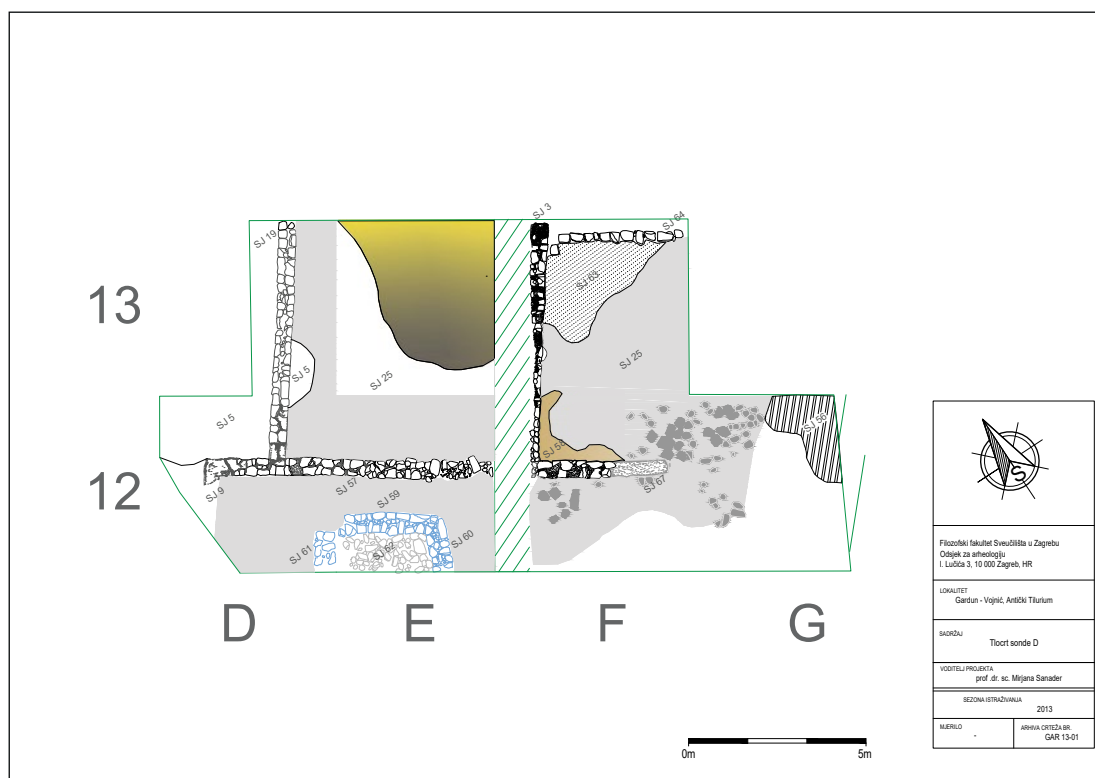
U kvadrantima E – F/15 – 16, sa istočne i zapadne strane zida SJ 3, dokumentiran je sloj od velikog nabacanog kamenja SJ 56, koje je pomiješano sa SJ 1. Ovaj sloj djelomično prekriva SJ 3 u kvadrantu F/15 – 16 (crtež 11).

Rezultati istraživanja 2012. godine i dalje potvrđuju hipotezu koje je postavljena na početku arheološkog istraživanja sonde D da se na njenom području nalaze ostaci vojničkih spavaonica. Rezultati u ovoj ranoj fazi istraživanja sonde D, uz rezultate iz 2010. i 2011. godine, potvrđuju pretpostavljeni tlocrt i namjenu antičke arhitekture čiji su tragovi dokumentirani na sondi D.²²

²² Sanader *et al.* 2012, 609–612; Sanader *et al.* 2013; 706–709.

2.7. Arheološka istraživanja u 2013. godini

U 2013. godini sustavna istraživanja su nastavljena u razdoblju od 17. lipnja do 13. srpnja.²³ Rezultati u ovoj ranoj fazi istraživanja sonde D, uz rezultate iz istraživačkih kampanja od 2010. do 2012. godine, uvelike potvrđuju namjenu antičke arhitekture čiji su tragovi dokumentirani na sondi D pa tako i postavljenu hipotezu.²⁴

Crtež 12. Gardun (antički Tilverium), sonda D, rezultati istraživanja u 2013. godini (GAR 13-01).

²³ Uz voditeljicu M. Sanader u iskopavanjima su sudjelovali D. Tončinić, D. Demicheli, M. Miličević Bradač, Z. Šimić-Kanaet, I. Miloglav, I. Kaić, V. Bubić i A. Pavlović s Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Uz stručnu ekipu u istraživanjima su sudjelovali studenti preddiplomskog i diplomskog studija arheologije na Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu: Domagoj Bužanić, Merita Dreshaj, Emilia Giacometti, Blaž Glavinić, Andrea Idžaković, Anamaria Kalaj, Nikolina Kordić, Ivana Kunac, Vladimir Kusik, Goran Malešević, Barbara Pavlek, Adriana Pavlić, Antonija Škunca, Ivan Vidočić, Ante Vrljac, Mirna Vukov i Miroslav Vuković. Angažirano je i četiri radnika: Josip Tadinac, Mate Tokić, Anđelko Maroš i Marija Roguljić. Geofizička mjerenja proveo je dr. sc. Branko Mušić sa suradnicima Igorom Medarićem i Matjažom Morijem.

²⁴ Sanader *et al.* 2011, 643–646; Sanader *et al.* 2012, 609–612; Sanader *et al.* 2013, 706–709.

Crtež 13. Gardun (antički Tilverium), sonda D, rezultati istraživanja 2010. do 2013. godine (GAR 13-02).

U 2013. godini istraživani su kvadranti D – G/12 – 13 (**crtež 12**). Uklanjanjem humusa SJ 1 i kamenog urušenja SJ 25 dokumentirane su SJ 3, 5, 9, 19, 56 – 64 i 67 (**crtež 12**). Zidovi SJ 3, 9, 19 i 57 te stopa SJ 67 uklapaju se u pretpostavljeni tlocrt dviju centurija (**crtež 13**). Zidovi SJ 3, 9 i 19 poznati su iz prethodnih istraživanja, a zid SJ 57 i njegova stopa SJ 67 mogu se tumačiti kao sjeverni rub centurionskih stanova, odnosno kao južni rub vojničkih spavaonica. Sloj kamena vezanog žbukom SJ 58, koji je u kvadrantu F/12 dokumentiran uz zidove SJ 3 i 57, može se tumačiti kao pod vojničke spavaonice (**slika 14**), a zid SJ 64 kao pregradni zid između dviju spavaonica, odnosno dva kontubernija (**slika 15**). Na dosegnutoj razini iskopavanja nisu dokumentirani niti zid SJ 18 niti njegova stopa SJ 39 koji predstavljaju istočni rub istočne centurije, a dokumentirani su prethodnih godina u kvadrantima G/18 – 19. Također nisu dokumentirani niti istočni kraj zida SJ 57 ili njegove stope SJ 67, isto kao ni zid SJ 11 ili njegova stopa. Sudeći po zidu SJ 57 i njegovoj stopi SJ 67 cijeli istočni rub istočne centurije nije sačuvan.

Slika 14. Gardun (antički Tilurium), sonda D, kvadranti F/12 – 13, hodna površina vojničke spavaonice SJ 58 (GAR 13-digo417).

Slika 15. Gardun (antički Tilurium), sonda D, kvadrant F/13, pregradni zid SJ 64 između dviju spavaonica, odnosno dva kontubernija (GAR 13-digo382).

Za razliku od prethodno navedenih, zidovi SJ 59, 60 i 61 te nabacano kamenje SJ 62 (**crtež 12 i 13**) ne uklapaju se u pretpostavljeni tlocrt dviju centurija, odnosno ne mogu se povezati s mogućim pregradnim zidovima unutar centurionskoga stana zapadne centurije. Oni ponovno upućuju na postojanje nekoliko faza na području sonde D, koje su već prethodno jasno dokumentirane. Bez nastavka istraživanja u kvadrantima D – E/10 – 11 nisu mogući zaključci o vrsti objekta kojem pripadaju zidovi SJ 59, 60 i 61 te nabacano kamenje SJ 62. Isto tako se ne može zaključiti pripadaju li oni istoj fazi kao i zidovi SJ 26, 27 i 46, koji se također ne uklapaju u pretpostavljeni tlocrt dviju centurija, ili trećoj fazi, koju čine suhozidi SJ 40 – 43 dokumentirani u kvadrantima D – E/18 – 19.

Rezultati istraživanja provedenih u 2013. godini na sondi D potvrđuju nekadašnji raspored vojničkih spavaonica u jugoistočnom dijelu legijskog logora. Zidovi SJ 3, 9, 19 i 57 te stopa SJ 67 potvrđuju da je riječ o centurijama. Osim toga je po prvi put je dokumentirana građevinska struktura unutar spavaonica. Riječ je o otkriću poda SJ 58 i pregradnog zida SJ 64 između dviju spavaonica, odnosno dva kontubernija. I rezultati arheoloških istraživanja, kao i oni raniji rezultati iz 2010. do 2012. godine, ponovno jasno potvrđuju postojanje nekoliko građevinskih faza na sondi D.²⁵

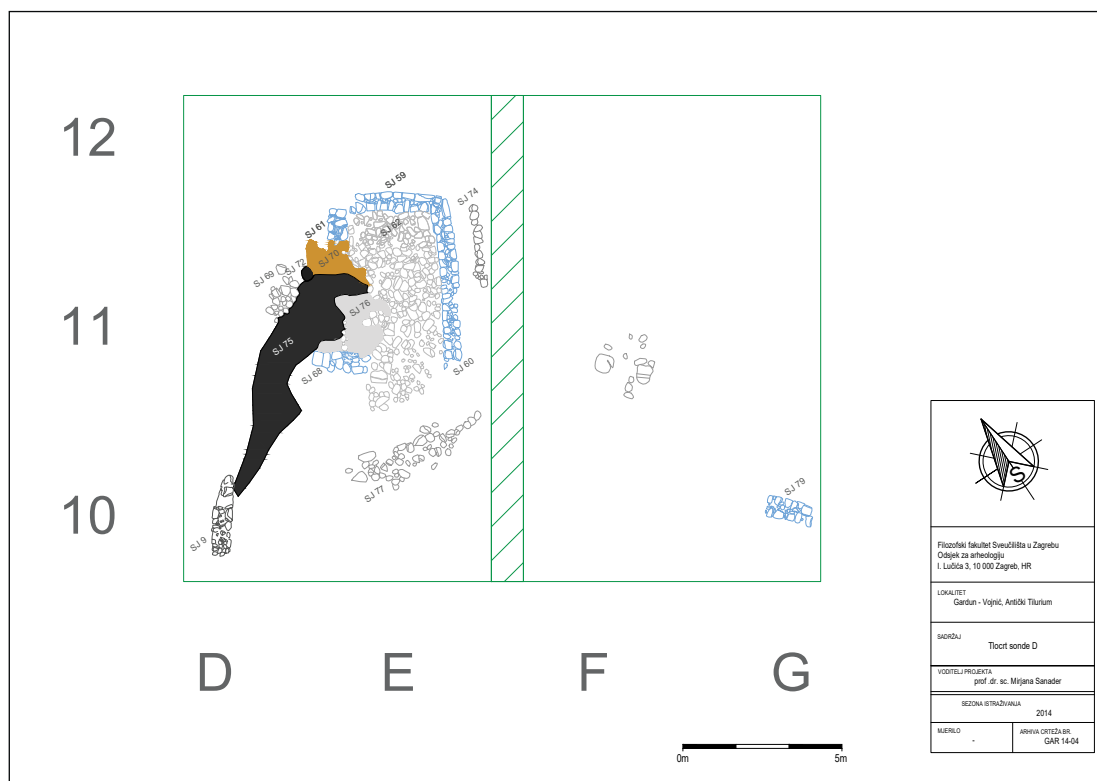
Tijekom arheoloških istraživanja 2013. godine B. Mušić sa suradnicima I. Medarićem i M. Morijem proveo je i geofizička istraživanja.²⁶

²⁵ Sanader *et al.* 2011, 643–646; Sanader *et al.* 2012, 609–612; Sanader *et al.* 2013; 706–709.

²⁶ Vidi rad B. Mušić & D. Tončinić u ovom izdanju, str. 349–370.

2.8. Arheološka istraživanja u 2014. godini

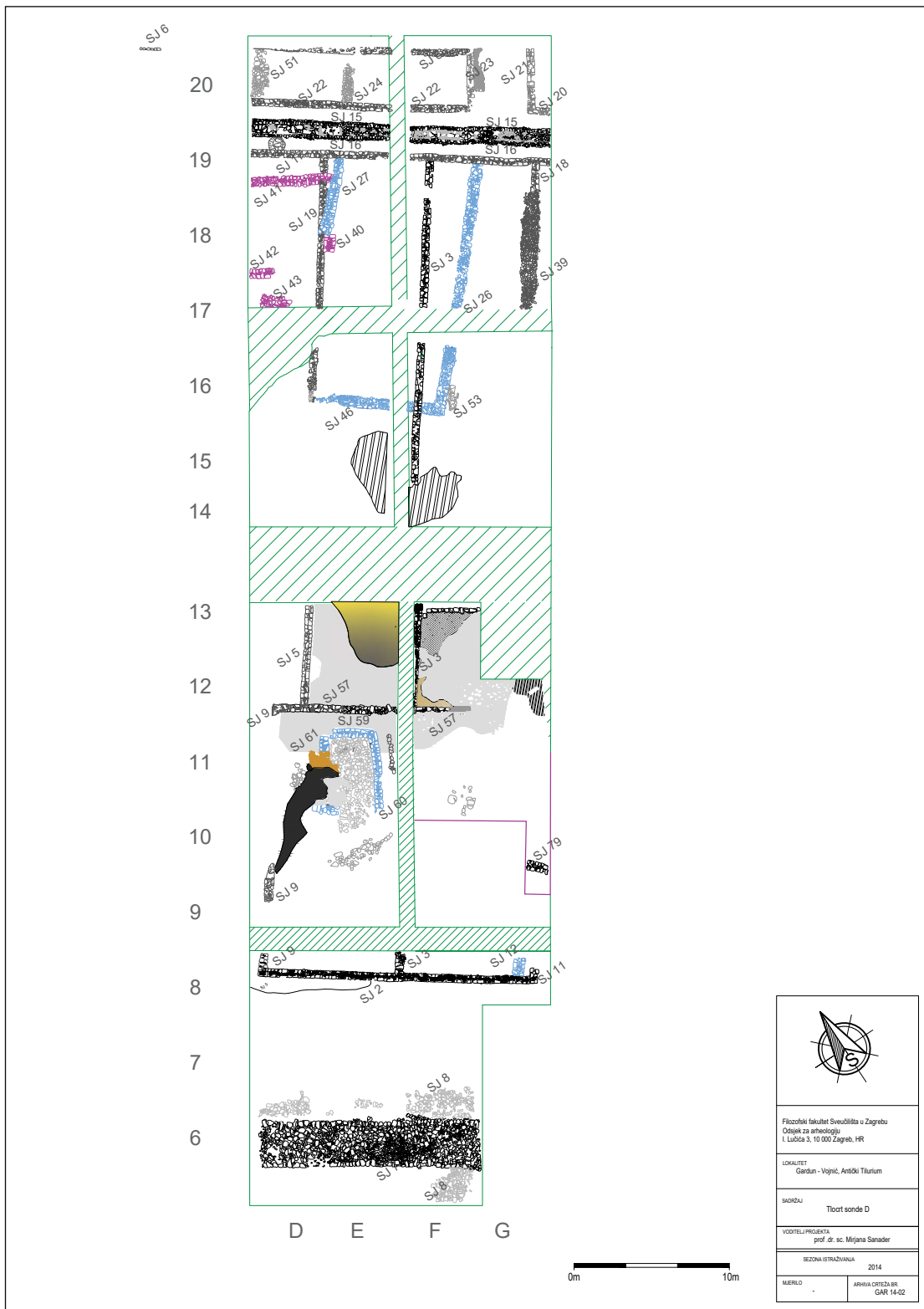
U 2014. godini otvoreni su kvadranti D – G/11 – 10 (crtež 14).²⁷ Uklanjanjem humusa SJ 1 dokumentirani su zidovi SJ 9, 60, 68, 74, 79 te strukture od kamena 62, 69, 77. Od navedenih stratigrafskih jedinica samo se zid SJ 9 uklapa u pretpostavljeni tlocrt dviju centurija koje se od 2010. godine istražuju na sondi D.²⁸ Zid SJ 9 poznat je iz prethodnih istraživanja i može se tumačiti kao zapadni rub centurijskog stana (crtež 15).

Crtež 14. Gardun (antički Tilverium), sonda D, rezultati istraživanja 2014. godine (GAR 14-04).

²⁷ Uz voditeljicu M. Sanader u iskopavanjima su sudjelovali D. Tončinić, D. Demicheli, M. Milićević Bradač, Z. Šimić-Kanaet, I. Miloglav, I. Kaić, V. Bubić, A. Pavlović i H. Tomas s Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Uz stručnu ekipu u istraživanjima su sudjelovali studenti preddiplomskog, diplomskog i doktorskog studija arheologije na Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu: Filip Budić, Domagoj Bužanić, Adnan Čizmić, Anita Dekanić, Darija Dunjko, Filip Franković, Katarina Franušić, Tea Fumić, Emilia Giacometti, Blaž Glavinić, Krešimir Grbavac, Petar Grubišić, Jelena Jovanović, Ivana Jurčević, Martina Kiš, Mateja Lovrić, Antonio Manhard, Adriana Pavlić, Filip Perković, Jurica Triplat, Miroslav Vuković kao i studentica arheologije na University of Ottawa u Kanadi Nicole Alexandra Iu. Za potrebe iskopavanja angažirano je četiri radnika: Ante Kaloper, Marijan Šipić, Tomislav Šipić i Anamarija Roguljić.

²⁸ Sanader *et al.* 2011, 643–646; Sanader *et al.* 2012, 609–612; Sanader *et al.* 2013, 706–709, Sanader *et al.* 2014a, 538–541.

Crtež 15. Gardun (antički Tilverium), sonda D, rezultati istraživanja 2010. do 2014. godine (GAR 14-02).

Zidovi SJ 61 i 68 vezani su žbukom i prema konstrukciji su vrlo slični zidovima centurije SJ 2, 3, 9 i 57. Unatoč tome ih se na ovom stupnju istraživanja, zbog nepotpunog tlocrta, te nemogućnosti da se povežu u jednu cjelinu, ne može sa sigurnošću uklopiti u tlocrt centurije, odnosno centurionskog stana. Za razliku od toga zidovi SJ 59, 60, 74, 79 te strukture od kamena 62, 69, 77 mogu se tumačiti kao ostaci suhozidne arhitekture koja je na mjestu prethodnih centurionskih stanova podignuta nakon što oni više nisu bili u prvobitnoj funkciji. Zidovi SJ 59 – 61 te nabacano kamenje SJ 62 poznati su iz istraživanja u 2013. godini. U istraživanju 2014. godine obuhvaćen je sačuvani južni kraj zidova SJ 60 i 61, te sačuvani južni rub nabacanog kamenja SJ 62, koje se proteže između zidova SJ 59 – 60. Uz južni rub nabacanog kamenja SJ 62 dokumentiran je i zid SJ 68. Uz zid SJ 68, ispod humusa SJ 1 i nabacanog kamena SJ 62, dokumentiran je sloj nabijenih oblutaka, sitnog kamenja i zemlje SJ 76. On se preliminarno može interpretirati kao podnica koja se uz zid SJ 68 pruža prema zidu SJ 60. Navedeni stratigrafski odnosi dodatno otežavaju interpretaciju zidova SJ 61 i 68 kao zidova centurionskog stana. Zidovi SJ 61 i 68 mogu se zajedno sa zidovima SJ 59 i 60 i podnicom SJ 76 rekonstruirati kao objekt, koji je na mjestu prethodnog centurionskog stana podignuta nakon što on više nije bio u prvobitnoj funkciji. Isto vrijedi i za suhozide SJ 74 i 77, te za zid SJ 79 (crtež 14, slika 16 i 17). Zid SJ 79 s velikom se vjerojatnošću može povezati sa zidom SJ 12 koji je također dokumentiran u istraživanju 2010. godine (crtež 8), a isto se ne može uklopiti u idealnu rekonstrukciju dviju centurija, odnosno centurionskog stana istočne centurije (slika 18).

Slika 16. Gardun (antički Tilurium), sonda D, kvadranti D – G/11 – 10, južni rub dviju centurija (SJ 2, 3, 9 i 11) i suhozidna arhitektura koju čine zidovi SJ 59 – 61 i 68, sloj nabacanog kamenja SJ 62 i podnica SJ 76, pogled iz zraka nakon iskopavanja 2014. godine (GAR14-digo615).

Slika 17. Gardun (antički Tilurium), sonda D, kvadrant D/11, podnica od nabijenih oblutaka i zemlje (SJ 76) s ostacima dva mlinska kamena (GAR14-digo791).

Slika 18. Gardun (antički Tilurium), sonda D, kvadrant G/10, zid SJ 79 (GAR14-digo792).

Rezultati istraživanja provedenih između 2011. i 2013. godine jasno upućuju na zaključak da su na sondi D zastupljene tri faze.²⁹ Zidovi SJ 26, 27 i 46 negiraju zidove centurija SJ 3 i 19, a istovremeno sa zidom centurija SJ 17 zatvaraju objekt koji se može tumačiti kao druga faza (**slika 12, crtež 11**). Trećoj fazi na sondi D pripadaju suhozidi SJ 40 – 43, što prvenstveno potvrđuju suhozidi SJ 40 i 41 koji su sjeli na zidove SJ 19 i 27, dakle na zidove prve i druge faze (crtež 11). Zbog nepotpunog tlocrta te nemogućnosti da se povežu u jednu cjelinu sa zidovima SJ 26, 27 i 46, ili sa suhozidima SJ 40 – 43 (**crtež 11 i 15**), teško je na ovom stupnju istraživanja zaključiti jesu li zidovi SJ 12, 59, 60, 61, 68, 74, 79 te strukture od kamena 62, 69, 77 (**crtež 12, 14 i 15**) pripadali drugoj ili trećoj fazi. Stratigrafski odnosi upućuju na zaključak da je riječ o kasnoantičkoj fazi. Zidovi SJ 59 – 61 i 68 pri tome su od posebnog su značaja jer postoje naznake da je riječ o stambenoj arhitekturi iz razdoblja kasne antike, što bi bio prvi takav nalaz na području rimskog vojnog logora Tilurija. Objekt koji zatvaraju zidovi SJ 59 – 61 i 68 bio je ispunjen nabacanim kamenjem SJ 62, koje se može tumačiti kao urušenje tog objekta. Uklanjanjem SJ 62, u smeđe-tamnosirom rahlom sloju s primjesama gara SJ 75 dokumentirana su dva ulomka mlinskog kamena na podnici SJ 76, što upućuje na interpretacije objekta kao stambenog (**slika 16 i 17**).

U vrijeme iskopavanja 2014. godine provedeno je, u svrhu dokumentiranja postojećeg stanja, 3D skeniranje istražene, konzervirane i rekonstruirane arhitekture na sondama A i Z, te istražene arhitekture na sondi D (**slika 19**). Time dobiveni uzdužni presjek na sondi D još je jednom zorno dokumentirao pad terena u smjeru sjever-jug i visinske razlike između poda u centuriji i temeljne stope zida SJ 2.

Slika 19. Gardun (antički Tilurium), presjek sonde D dobiven na osnovi 3D skeniranja 2014. godine s ucrtanim visinama hodne površine SJ 58, temeljne stope SJ 4 i hodne površine SJ 94.

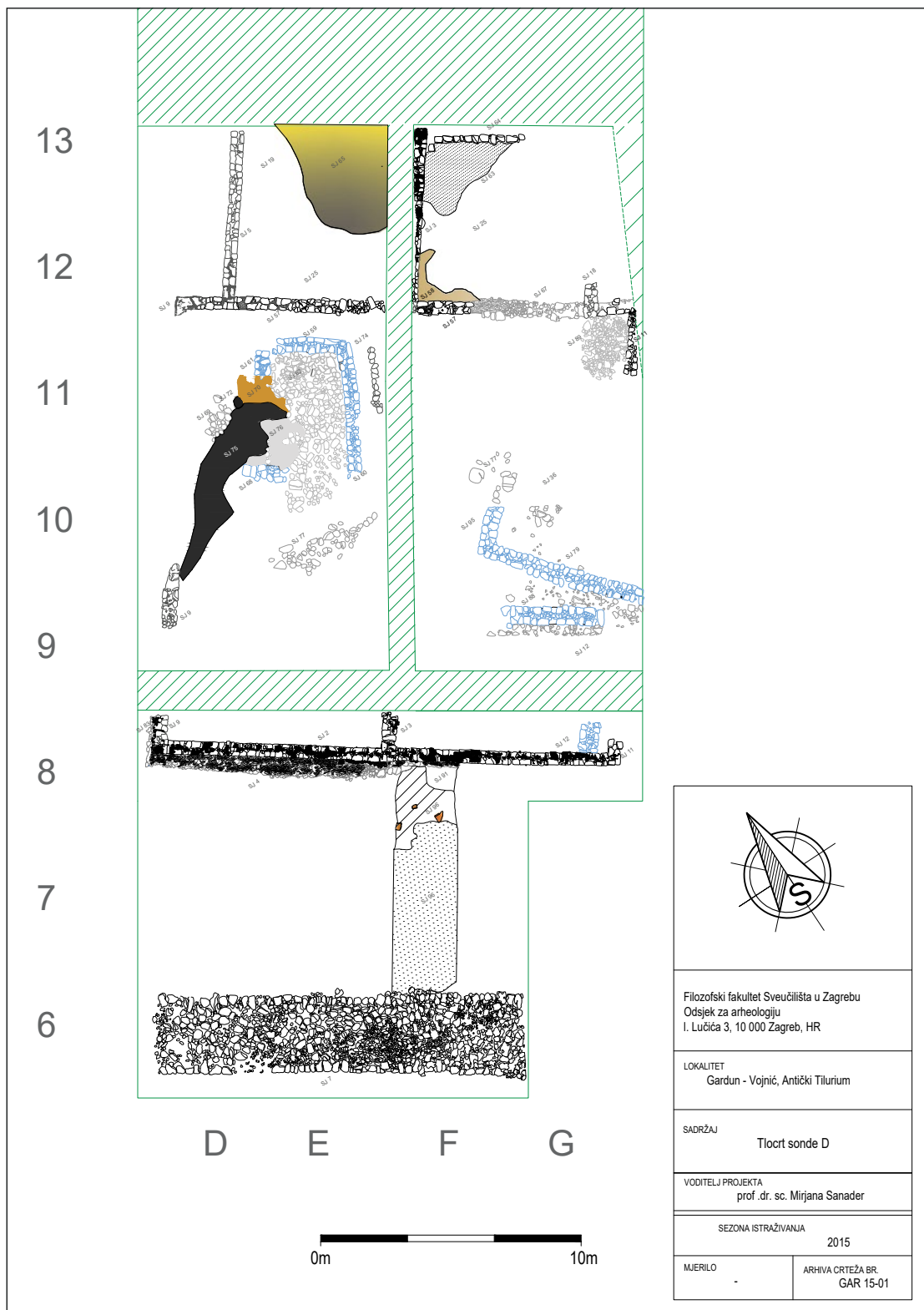
²⁹ Sanader *et al.* 2011, 643–646; Sanader *et al.* 2012, 609–612; Sanader *et al.* 2013; 706–709, Sanader *et al.* 2014a, 538–541.

2.9. Arheološka istraživanja u 2015. godini

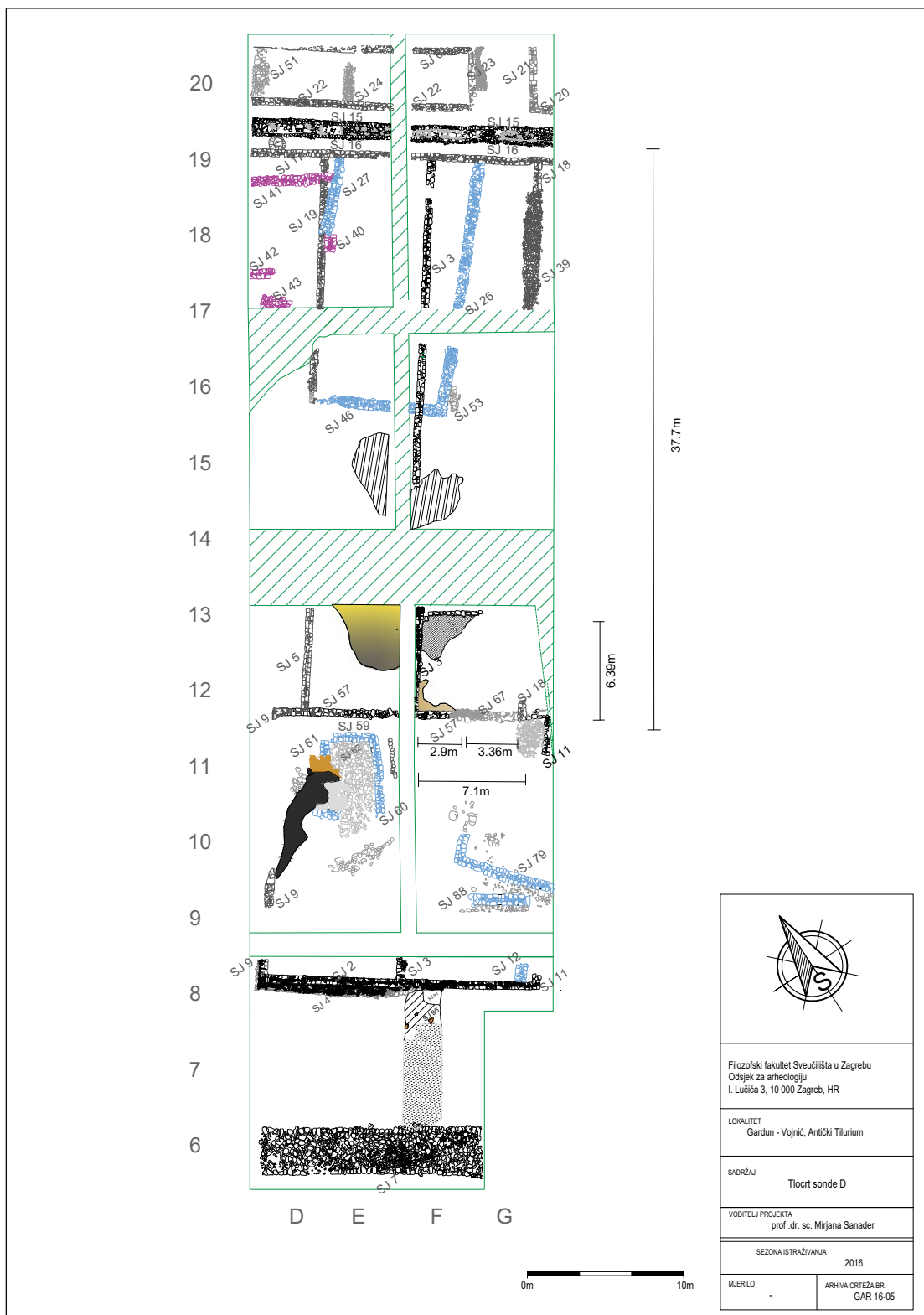
U 2015. godini sustavna istraživanja su nastavljena iskopavanjem u razdoblju od 15. lipnja do 11. srpnja.³⁰ U 2015. godini nastavljena su iskopavanja na području kvadranta F – G/10 – 12 i D – F/ 8 i F/7 (**crtež 16 i 17**).³¹ U kvadrantima F – G/10 dokumentiran je nastavak zida SJ 79, koji je poznat iz istraživanja 2014. godine (**crtež 14**). Pretpostavka da se zid SJ 79 s velikom se vjerojatnošću može povezati sa zidom SJ 12, nije se potvrdila. Zid SJ 79 ne zatvara kut sa zidom SJ 12, već se nastavlja prema zapadu i potom zatvara kut sa zidom SJ 95, koji se nastavlja prema sjeveru do sjevernog ruba kvadranta F/10. Postoji mogućnost da se zid SJ 95 nastavlja do ulomaka arhitektonske plastike koji su u istraživanju 2014. godine u kvadrantu F/11 dokumentirani u strukturi od kamena SJ 77 (**crtež 14 i 16 i slika 20**). Južno od zida SJ 79 dokumentiran je zid SJ 88. On na svome istočnom kraju zatvara kut sa zidom SJ 12, koji je također dokumentiran u istraživanju 2010. godine (**crtež 8 i 16**). Zapadni kraj zida SJ 88 nije dokumentiran. Zidovi SJ 12, 79 i 88 slični su zidovima SJ 59, 60, 74. Oni se mogu tumačiti kao ostaci suhozidne arhitekture koja je na mjestu prethodnih centurionskih stanova podignuta nakon što oni više nisu bili u prvobitnoj funkciji. Iako u ovoj fazi istraživanja još uvijek nije jasan odnos zidova SJ 12, 79 i 88 sa zidovima SJ 56 – 61, 68, 74 te slojem nabijenih oblutaka, sitnog kamenja i zemlje SJ 76 i strukturom od kamena SJ 77, neposredna blizina i način zidanja upućuju na zaključak da je riječ o istovremenim strukturama. Zbog nepotpunog tlocrta, te nemogućnosti da ih se povežu u jednu cjelinu sa zidovima SJ 26, 27 i 46, ili sa suhozidima SJ 40 – 43, teško je na ovom stupnju istraživanja zaključiti jesu li zidovi SJ 12, 59, 60, 61, 68, 74, 79 i 88 te sloj nabijenih oblutaka, sitnog kamenja i zemlje SJ 76 i struktura od kamena SJ 77 pripadali drugoj ili trećoj fazi arhitekture na sondi D. (**crtež 11**)

³⁰ Uz voditeljicu iskopavanja M. Sanader, u njima je kao njezin zamjenik sudjelovao D. Tončinić pa Z. Šimić-Ka-naet, I. Miloglav, Iva Kaić, V. Bubić, A. Pavlović, M. Vukov i M. Vuković s Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Uz stručnu ekipu u istraživanjima su sudjelovali studenti preddiplomskog i diplomskog studija arheologije na Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu: Martina Brdarić, Marko Brkiš, Andrea Car, Mateja Lovrić, Sara Fabijanić, Marina Daničić, Suzana Dragović, Valentina Maloča, Nikola Hrastović, Antonio Manhard, Darija Dunjko, Ivan Vidović, Matko Maršić kao i studenti arheologije na University of Ottawa u Kanadi: Hailey Graham i Nicole Alexandra Iu. Za potrebe iskopavanja angažirano je pet radnika: Hrvoje Bešlić, Miše Maroš, Mislav Čalo, Luka Šipek i Marija Roguljić.

³¹ Sanader *et al.* 2015, 576–579.

Crtež 16. Gardun (antički Tilverium), sonda D, rezultati istraživanja 2015. godine (GAR 15-01).

Crtež 17. Gardun (antički Tilverium), sonda D, rezultati istraživanja 2010. do 2015. godine (GAR 15-17).

Slika 20. Gardun (antički Tilurium), sonda D, kvadrant G/10, suhozidna arhitektura koju čine zidovi SJ 79 i 95, odnosno zidovi SJ 88 i 12 (GAR 15-digo412).

Uklanjanjem nabacanog kamenja SJ 56 i SJ 36 u kvadrantu G/12 dokumentirani su zidovi SJ 11 i 18, stopa SJ 67 i sloj kamenja SJ 89 (**crtež 16**). Sve navedene strukture uklapaju se u pretpostavljeni tlocrt dviju centurija koje se od 2010. godine istražuju na sondi D. Stopa SJ 67 i zidovi SJ 11 i 18 poznati su iz prethodnih istraživanja i mogu se tumačiti kao istočni rub centurionskog stana i kontubernija (**crtež 16 i slika 21**). Na stopi SJ 67 dokumentiran je otisak vertikalne drvene grede (**slika 22**). Uzmu li se u obzir svi detalji i podaci koji su u dosadašnjim istraživanjima dokumentirani u kvadrantima F/ 12 – 13 i G/12, moguće je, na razini teoretske pripreme danjih istraživanja, rekonstruirati izvorni izgled prvog kontubernija uz centurionski stan istočne centurije (**crtež 17**). Kontubernij s istočne južne i zapadne strane omeđuju zidovi SJ 18, 57 i 3. Za zid SJ 64 može se pretpostaviti da predstavlja sjeverni rub kontubernija. Otisak na SJ 67, stopi zida SJ 57, može se tumačiti kao ostatak pregradnog zida kojim je kontubernij bio podijeljen u prednji (istočni) dio (*arma*) i stražnji (zapadni) dio (*papilio*). Time se za prednji dio kontubernija dobivaju dimenzije od 3,36 x 6,39 m, a za stražnji dio 2,90 x 6,39 m. Dimenzije cijelog kontubernija bi time iznosile 7,10 x 6,39 m. Na cijelom prostoru koji omeđuju zidovi SJ 3, 17, 18 i 57 time se može rekonstruirati ukupan broj od šest kontubernija. Za provjeru ove pretpostavke u idućim istraživanjima preostaju još kvadranti F – G/14 i G/13. S obzirom na dubinu na kojoj su u kvadrantu G/12 dokumentirani zidovi SJ 18 i 11, postoji realna mogućnost da će se, suprotno prethodnim očekivanjima, i na području kvadranta G/15 – 17 moći dokumentirati zid SJ 18, a možda i ostaci unutarnje podjele centurije na kontubernije.

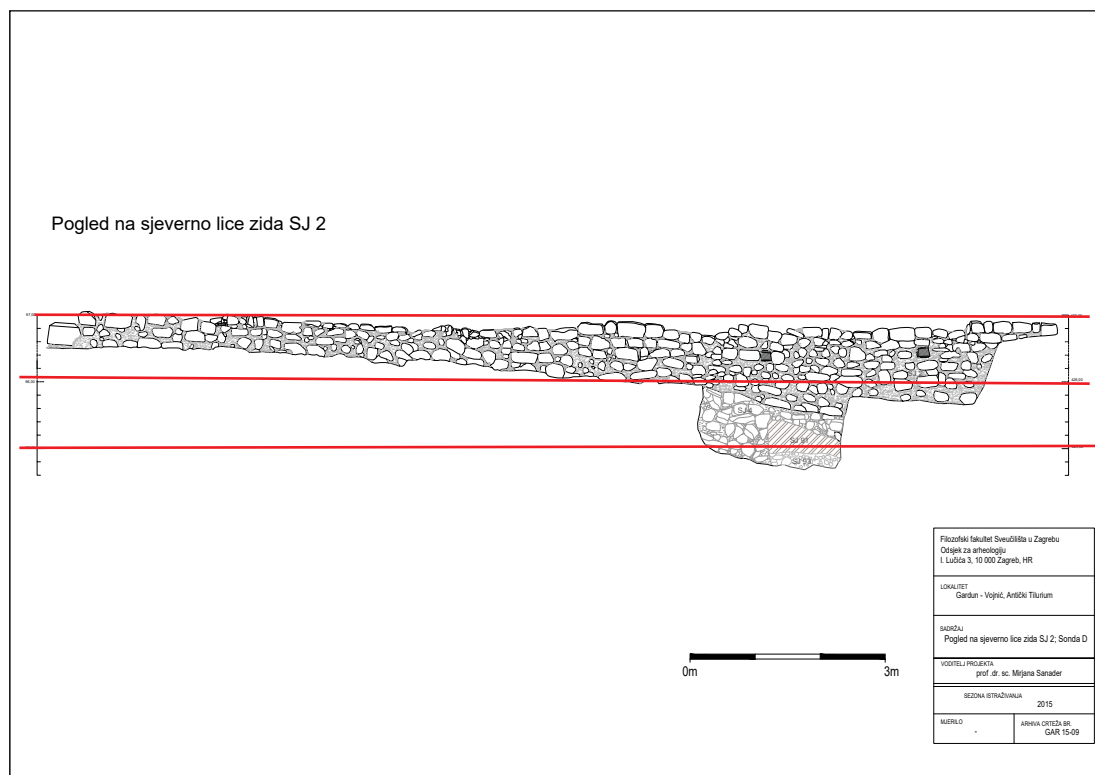

Slika 21. Gardun (antički Tilurium), sonda D, kvadrant G/12, zidovi SJ 11 i 18 i stopa SJ 67 (GAR 15-digo333).

Slika 22. Gardun (antički Tilurium), sonda D, kvadrant F/12, otisak vertikalne drvene grede u stopi SJ 67 (GAR 15-digo385).

U kvadrantima D – F/ 8 dokumentirana je stopa SJ 4 od zida SJ 2 koja pada od zapada prema istoku. Visina stope SJ 4 na zapadu (426,58 m) odgovara kamenju koje iz južnog lica zida SJ viri u kvadrantu F/8 (426,51 i 426,52) (**crtež 18**). U kvadrantima F/7 – 8 dokumentirano je kako su slojevi, u koje je ukopana stopa SJ 4 naknadna, naknadno vjerojatno uništeni erozijom i potom zatrpani kamenjem ili urušenjem SJ 93. Također je dokumentiran sloj oblutaka i žbuke SJ 94, koji se tumači kao hodna površina u intervalu između bedema i centurija. Hodna površina SJ 94 bila je prekrivena SJ 91 i 93 koje su ispunjene građevinskim kamenom i keramikom (**slika 23 i 24**).

Crtež 18. Gardun (antički Tilverium), sonda D, pogled na zid SJ 2 (GAR 15-09).

Slika 23. Gardun (antički Tilurium), sonda D, kvadranti F/7 – 8, pogled na zid SJ 2, stopu SJ 4 i slojeve SJ 91 i 93 koji su ispunjene građevinskim kamenom i keramikom (GAR15-digo484).

Istraživanjem na sondi D u 2015. godini ponovno je potvrđena visinska razlika između hodne površine u centuriji i u prostoru intervala između centurije i bedema koja je 3D-skeniranjem potvrđena u 2014. godine (slika 19).

Od 2015. godine se za foto dokumentiranje iz zra-ka koristi bespilotna letjelica koja je zamijenila konstruiranje tzv. žirafe i podizanje balona.³²

Slika 24. Gardun (antički Tilurium), sonda D, kvadranti F/7 – 8, pogled na SJ 91 i 93 koji su ispunjene građevinskim kamenom i keramikom (GAR 15-digo432).

³² Vidi poglavlje *Metoda istraživanja*. Letove i snimanje letjelicom *DJI Phantom2* provodio je M. Vuković.

2.10. Arheološka istraživanja u 2016. godini

U 2016. godini sustavna istraživanja su nastavljena iskopavanjem u razdoblju od 13. lipnja do 09. srpnja.³³ U 2016. godini nastavljena su iskopavanja na području kvadranta F – G/10 – 13 (**crtež 19**), te na području kvadranta F/7.

U kvadrantu F/7 je uz bedem SJ 7 uklonjen dio urušenja bedema SJ 8. Time je dokumentirana podnica SJ 94, koja je uz bedem SJ 7 već dokumentirana u istraživanju 2015. godine (**crtež 16 i 17**).³⁴

U kvadrantima F – G/10 očišćeni su zidovi SJ 12, 79, 88 i 95, koji su dokumentirani u istraživanju 2015. godine, a u kvadrantima F – G/11 – 12 istraživanje je započelo uklanjanjem SJ 36, sloja smeđe, masne zemlje s velikom količinom žbuke, opeke i lomljenog kamena. Uklanjanjem SJ 36 dokumentirani su zidovi SJ 95 i 97, te strukture od kamena SJ 77 i 101, te slojevi 98 – 100 i 102 (**crtež 19**). Zid SJ 95, koji je poznat iz istraživanja u 2015. godine u istraživanju 2016. godine dokumentiran je u punoj dužini. Zid SJ 95 nadovezuje se na zapadni kraja zida SJ 79 i pruža se u smjeru sjever-jug. Dužina zida iznosi 4,70 m, a širina 0,60 m. Istraživanjem je potvrđena pretpostavka iz 2015. godine da se zid SJ 95 nastavlja do ulomka arhitektonske plastike koji je tada označen kao dio strukture od kamena SJ 77 (**slika 25**). Pri tome je dokumentirano da ulomak arhitektonske plastike pripada zidu SJ 95, a ne kamenoj strukturi SJ 77 (**slika 27**). Na sjevernom kraju zida SJ 95 na njega se nadovezuje zid SJ 97. Zid SJ 97 pruža se u smjeru istok-zapad. Dokumentiran je u dužini od 4,50 m, a na istočnom rubu sonde se nastavlja prema istoku. Širina zida iznosi 0,60 m. I u zid SJ 97 ugrađen je ulomak arhitektonske plastike (**slika 27**). Riječ je o obrađenoj kamenoj ploči s profiliranim rubom poput natpisnog polja, ali bez sačuvanog natpisa (**slika 26**). Zid SJ 97 na zapadu zatvara kut sa zidom SJ 95, te je paralelan sa zidom SJ 79 (**crtež 19**). Time zidovi SJ 79, 95 i 97 tvore jednu istovremenu cjelinu, odnosno objekt (SJ 79, 95, 97) građen tehnikom suhozida i položen u pravcu istok-zapad (**crtež 19 i 20, slika 27**). Ta građevina potvrđuje pretpostavku iz istraživanja u 2015. godine da se radi o objektu koji je građen nakon što centurionski stan više nije bio u prvobitnoj funkciji. Položaj objekta u smjeru istok-zapad, koji negira položaj centurije (smjer sjever-jug), kao i ugrađeni spoliji (ulomci arhitektonske plastike) u zidovima SJ 95 i 97, ukazuju da je riječ o objektu koji pripada kasnijoj fazi gradnje na sondi D. Sjeverno od objekta kojeg zatvaraju zidovi SJ 79, 95 i 97, dokumentirana je kamena struktura SJ 101. Struktura SJ 101 može se interpretirati kao zid sa zapadnim i istočnim licem i ispunom od sitnijeg kamena u sredini (**crtež 19 – 20, slika 28**). Širina SJ 101 iznosi 1,00 m, a dužina 4,00 m, ali nije bilo moguće jasno definirati ni sjeverni ni južni kraj. Ni strukturom i dimenzijama, ni položajem i orijentacijom se SJ 101 ne može jasno povezati s ostacima centurionskog stana, odnosno zidovima SJ 57 (sa stopom SJ 67), 18 i 11, ali ni s objektom kojeg zatvaraju zidovi SJ 79, 95 i 97 (**crtež 19 i 20**).

³³ Uz voditeljicu iskopavanja M. Sanader, u njima su sudjelovali D. Tončinić (zamjenik voditeljice), M. Milićević Bradač, Z. Šimić-Kanaet, I. Miloglav, I. Kaić, V. Bubić, A. Pavlović, M. Vukov i M. Vuković s Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Uz stručnu ekipu u istraživanjima su sudjelovali studenti preddiplomskog i diplomskog studija arheologije na Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu: Tina Bertetić, Jelena Šekrst, Karla Ivak, Filip Medar, Mia Jurić, Mirko Kežić, Sara Primc, Marija Ivandekić, Ivana Mlinarić, Vesna Matić, Doris Šugar, Jakov Piškorić, Igor Rumiha, Leona Valenta, Darija Dugandžić i Erika Trbojević te student Sveučilišta u Ankari Tuğcan Ündemir. Za potrebe iskopavanja angažirano je troje radnika: Ivan Roguljić, Ivan Dragušica i Marija Roguljić.

³⁴ Sanader *et al.* 2016, 653–656.

Slika 25. Gardun (antički Tilverium), sonda D, kvadrant F/11, ulomak arhitektonske plastike kao spolij u zidu SJ 95 (GAR 16-digo324).

Slika 26. Gardun (antički Tilverium), sonda D, kvadrant G/11, ulomak arhitektonske plastike kao spolij u zidu SJ 97 (GAR 16-digo320).

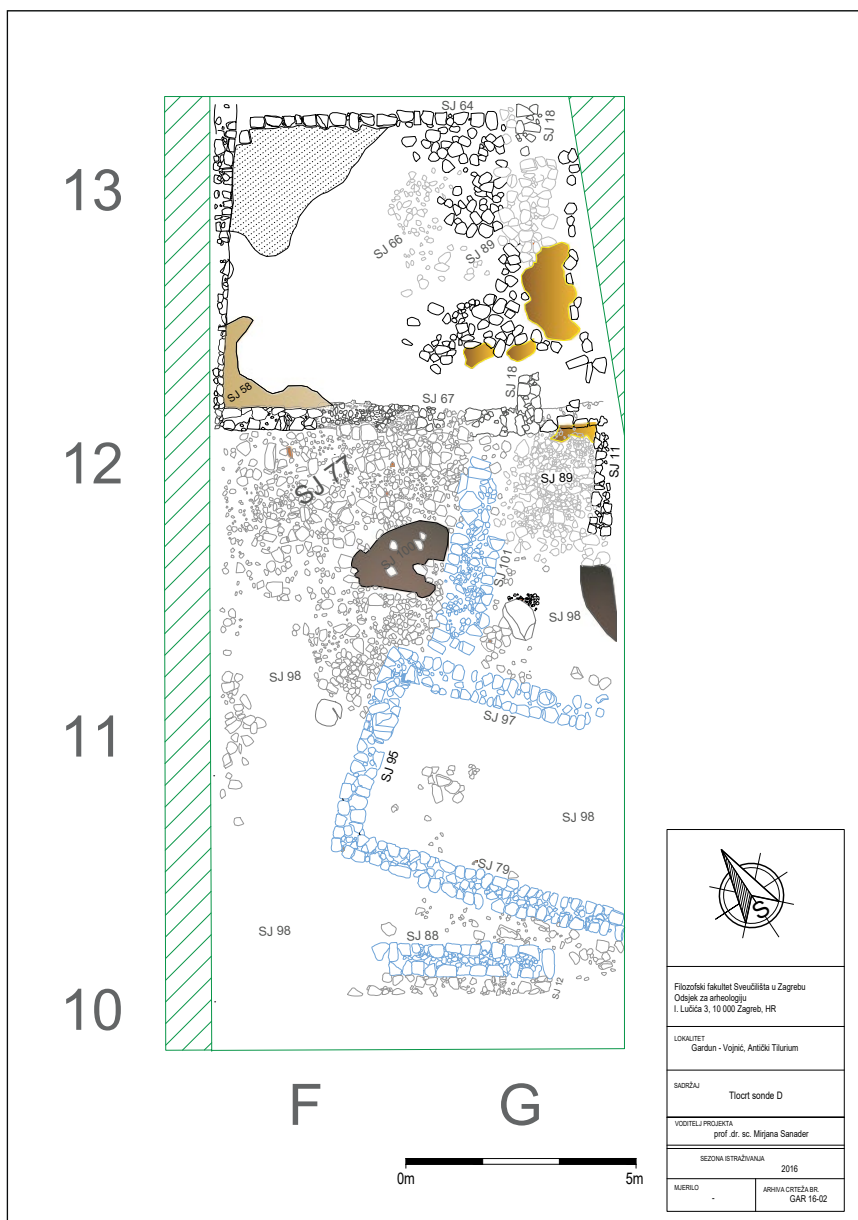

Slika 27. Gardun (antički Tilurium), sonda D, kvadranti F – G/10 – 11, objekt koji tvore zidovi SJ 79, 95, 97 (GAR 16-digo341).

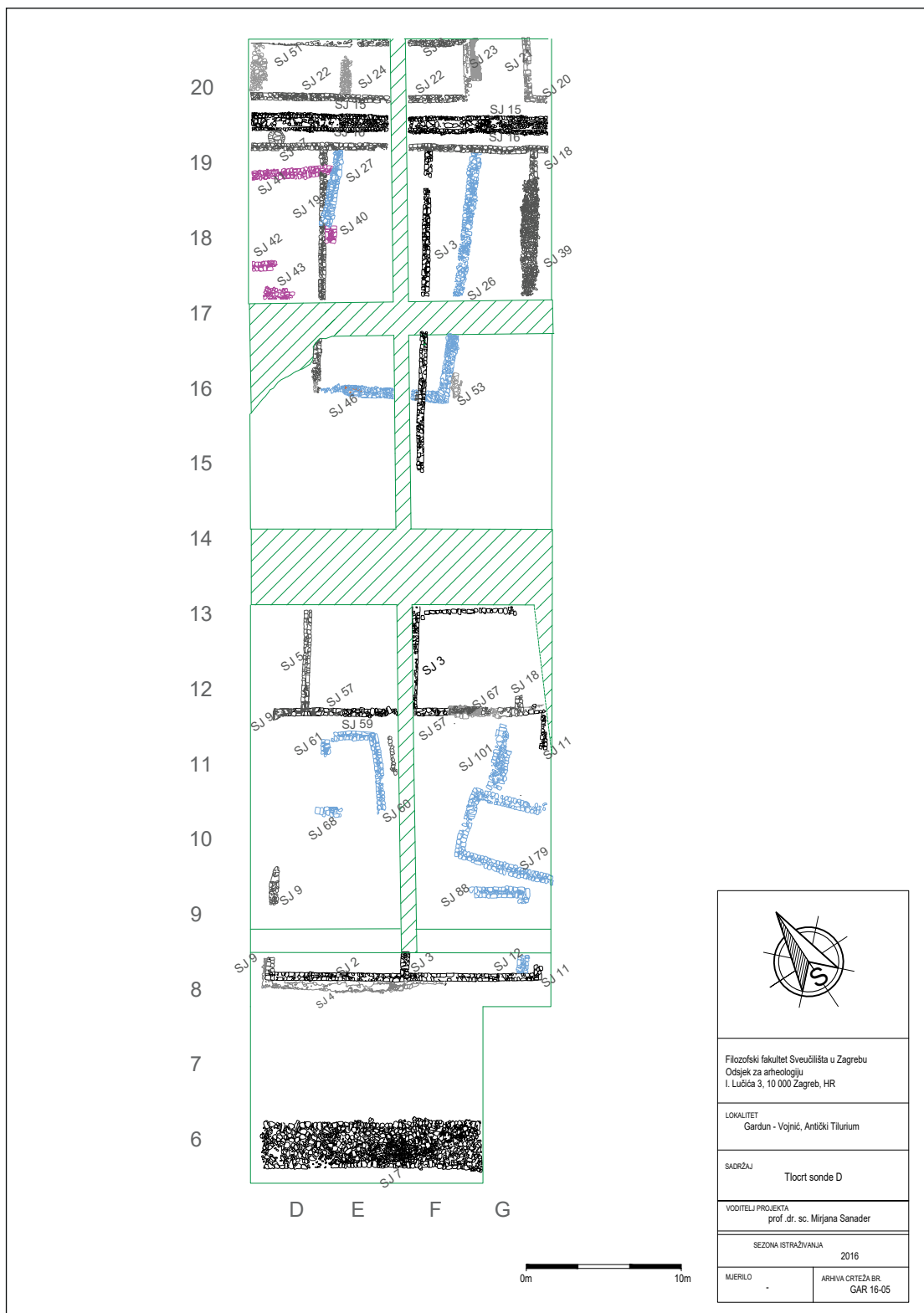
Slika 28. Gardun (antički Tilurium), sonda D, zid SJ 101 (GAR 16-digo117).

Zapadno od zidova SJ 95 i 101 dokumentirana je nakupina kamenja SJ 77 (crtež 19). Iz te je SJ izdvojen ulomak arhitektonske plastike koji je pripisan zidu SJ 95. Prilikom čišćenja nakupine kamenja SJ 77 uočeno je da se ispod SJ 77 nalazi sloj tamnosmeđe masne zemlje s dosta primjesa gara i životinjskih kostiju SJ 100 (crtež 19). Iz SJ 77 izdvojena je i neobrađena stijena velikih dimenzija u kvadrantu F/11, koja je zavedena kao SJ 104. Ispod SJ 104 dokumentirani su SJ 77 i sloj oblutaka koji je definiran i dokumentiran kao SJ 102, a ispod SJ 102 žuti sloj s tragovima gara, sitne opeke, manjih komadića žbuke i sitnog kamena SJ 98. Južno od zida SJ 79, zapadno od zidova SJ 95 i 101, te sjeverno od zida SJ 97 istraživanje je doseglo žuti sloj s tragovima gara, sitne opeke, manjih komadića žbuke i sitnog kamena SJ 98. Uklanjanjem SJ 98 uz istočni profil kvadranta G/11 definiran je novi sloj tamnosmeđe zemlje s mnogo primjesa gara SJ 99.

Crtež 19. Gardun (antički Tilverium), sonda D, rezultati istraživanja 2016. godine (GAR 16-02).

Crtež 20. Gardun (antički Tilverium), sonda D, rezultati istraživanja 2010. do 2016. godine (GAR 16-05).

U kvadrantu G/13 istraživanje je započelo uklanjanjem humusa SJ 1. U istočnom dijelu kvadranta, ispod SJ 1, dokumentiran je sloj nabacanog kamenja SJ 56 (**slika 29**), koji je u prethodnim istraživanjima dokumentiran i u kvadrantu G/12. U zapadnom dijelu kvadranta ispod SJ 1 dokumentiran je sloj sitnog kamenja, komadića žbuke i keramike SJ 103 (**slika 29**). Južno i ispod SJ 103 dokumentirana je SJ 36. Uklanjanjem sloja nabacanog kamenja SJ 56, koji se nalazio uz istočni profil kvadranta pronađen je ulomak spomenika GAR 16 PN 529 na kojem je sačuvano nekoliko slova nekadašnjeg natpisa *Au[g(ustoj) Apoflini?]* (**slika 30**). Uklanjanjem humusa SJ 1, koji je propao kroz sloj nabacanog kamenja SJ 56, pronađen je novac cara Klaudija II (**slika 31**).³⁵ Sloj nabacanog kamena SJ 56 najvjerojatnije predstavlja kamenje korišteno za gradnju suhozida ili suvremene nivelacije terena, a među nabacanim kamenjem nalaze se i sekundarno korišteni komadi obrađenog i klesanog kamena iz rimskog razdoblja. Uklanjanjem nabacanog kamena SJ 56 došlo se do SJ 36. Uklonjen je SJ 36 do žutog sloja SJ 66. Žuti sloj SJ 66 nalazi se iznad nakupine sitnog i većeg kamenja SJ 89. U čitavom kvadrantu G/13 uklonjen je SJ 36 do SJ 66. Uklanjanjem SJ 36 došlo se i do dijela zida u smjeru sjever-jug SJ 18, koji je dokumentiran u kvadrantu G/12 u istraživanjima iz 2015. godine (**crtež 16, 17 i 19**). Također je dokumentiran nastavak zida u smjeru istok-zapad SJ 64, koji je poznat iz ranijih istraživanja (**crtež 12, 13, i 19, 20**). Te navedene strukture (SJ 18, 64) uklapaju se u pretpostavljeni tlocrt centurije koja se od 2010. godine istražuje na sondi D, te se mogu tumačiti kao istočni zid centurije (SJ 18), odnosno kao sjeverni rub prvog kontubernija uz centurionskog stana (SJ 64) (**crtež 19, 20**).

Slika 29. Gardun (antički Tilurium), sonda D, kvadrant G/13, sloj nabacanog kamenja SJ 56 i sloj sitnog kamenja, komadića žbuke i keramike SJ 103 (GAR 16-digo159).

³⁵ Usp. Pavlović u istom broju, kat. br. 26.

Slika 30. Gardun (antički Tilurium), sonda D, kvadrant G/13, SJ 56, ulomak spomenika GAR 16 PN 529 s natpisom Au[g(usto)] Apo[lini?]. (GAR 16-digo410).

Slika 31. Gardun (antički Tilurium), sonda D, kvadrant G/13, SJ 56, Antoninijan Klaudija II (268. – 270.) GAR 16 PN 528 (GAR 16-digo166).

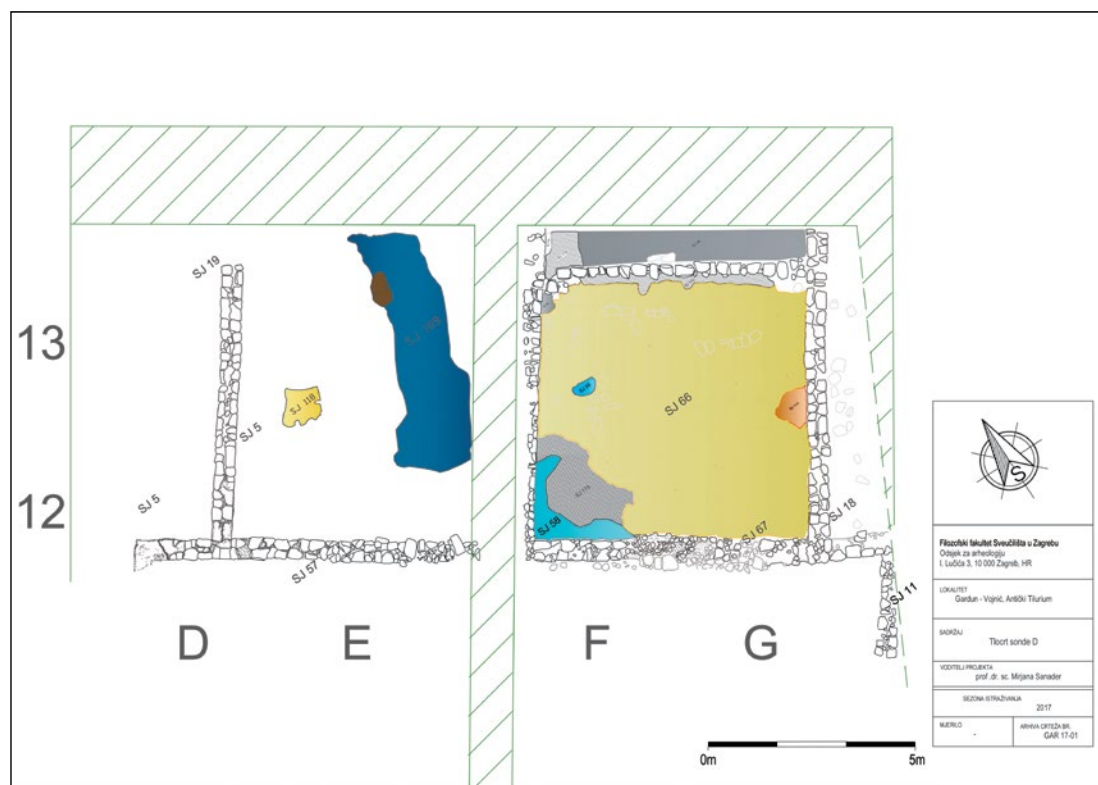
2.11. Arheološka istraživanja u 2017. godini

U 2017. godini sustavna istraživanja su nastavljena iskopavanjem u razdoblju od 11. lipnja do 8. srpnja.³⁶ Istraživanja u 2017. godini koncentrirala su se na sondu D, kvadrante D – G/ 12 – 14. Namjera istraživanja bila je da se dokumentiraju ostaci unutrašnjosti dviju centurija (*lat. centuria*) koje se istražuju na sondi D, odnosno ostaci dvaju kontubernija (*lat. contubernium*). Građevinski elementi jednog kontubernija u prethodnim su istraživanjima dokumentirani u kvadrantima F – G/12 – 13, a riječ je o zidovima centurije SJ 3, 57 i 18, i zidu SJ 64 koji se može tumačiti kao pregradni zid između dviju centurija. Osim navedenih zidova kao građevinski elementi jednog kontubernija može se tumačiti i otisak drvene grede na zidu SJ 57, odnosno njegovoj stopi SJ 67 (**slika 22**). Otisak se može tumačiti kao ostatak pregradnog zida koji je unutrašnjost kontubernija dijelio na dva dijela.

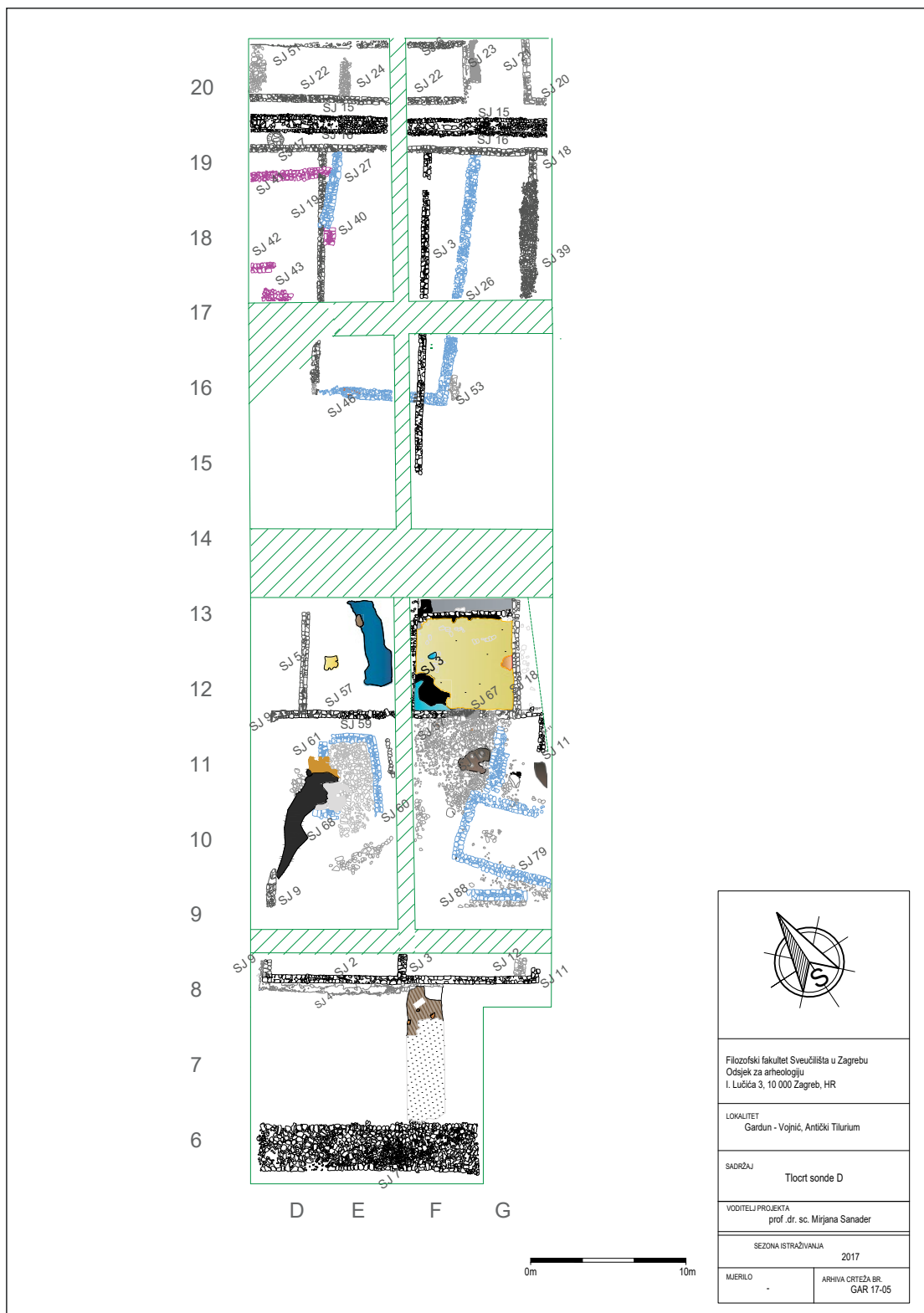
Kako bi se potvrdile navedene pretpostavke područje istraživanja je prošireno na kvadrante F – G/14. Time je obuhvaćena cijela širina zida SJ 64 i njegovo sjeverno lice, te dio (kontubernija ?) s njegove sjeverne strane. S južne strane zida SJ 64 započelo je uklanjanje SJ 25 i SJ 63 za koju se na temelju prethodnih istraživanja pretpostavljalo da je ostatak urušenja zida SJ 64. SJ 63 sadržavala je uz brojno sitno kamenje i veliku količinu žbuke. Pretpostavku da je riječ o ostacima zida SJ 64 čini se potvrđuju nalazi žbuke, sitnog kamenja vezanog žbukom i zaglađene žbuke koja je mogla biti dio zida ili poda (**slika 15**).

Kako bi se potvrdile navedene pretpostavke paralelno je nastavljeno istraživanje i u kvadrantima D – E/ 12 – 14. Osnovni cilj istraživanja u ovom dijelu bila je namjera da se dokumentiraju paralelne, odnosno simetrične strukture koje bi bile dodatna potvrda kontubernija. Riječ je dakle o nastavku zida SJ 64 od zida SJ 3 prema zapadu i pregradnom zidu koji bi bio paralelan sa zidovima SJ 3 i 19 i okomit na zidove SJ 57 i 64. Do kraja istraživanja u 2017. godini navedeni građevinski elementi nisu dokumentirani. Dokumentirana je doduše stratigrafska situacija koja se razlikuje od one istočno od zida SJ 3 te je ta činjenica možda potaknula i drugačija rješenja. Odgovore će morati dati nastavak istraživanja.

³⁶ Uz voditeljicu M. Sanader, u iskopavanjima su sudjelovali D. Tončinić (zamjenik), M. Milićević Bradač, Z. Šimić-Kanaet, I. Miloglav, I. Kaić, V. Matijević, A. Pavlović, M. Vukov i M. Vuković. Uz stručnu ekipu u istraživanjima su sudjelovali studenti preddiplomskog i diplomskog studija arheologije na Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu: Izabela Andrašić, Martina Brdarić, Željka Ezgeta, Barbara Kriletić, Ante Purušić, Mia Senko, Natalija Šagud, Nikolina Vuković, Tina Bertetić, Niko Boj, Karla Ivak, Borna Jambrošić, Tihana Kucijan, Filip Medar, Alexander Potkonjak, Lucija Prusac, Antonia Pušić, Jelena Šekrst, Filip Perković, Domagoj Bužanić, Ivan Vidović, Blaž Glavinić. Za potrebe iskopavanja angažirane su dvije radnice: Ivanka Latinac i Anamarija Roguljić.

Crtež 21. Gardun (antički Tilverium), sonda D, rezultati istraživanja 2017. godine (GAR 17-01).

Crtež 22. Gardun (antički Tilverium), sonda D, rezultati istraživanja 2010. do 2017. godine (GAR 17-02).

2.12. Arheološka istraživanja u 2018. godini

U 2018. godini sustavna istraživanja su nastavljena iskopavanjem u razdoblju od 10. lipnja do 7. srpnja.³⁷

Istraživanja u 2018. godini na sondi D bila su koncentrirana na kvadrante D – G/12 – 14 s namjerom da se dokumentiraju ostaci unutrašnjosti dviju centurija odnosno ostaci dvaju kontubernija. Građevinski elementi jednog kontubernija u prethodnim su istraživanjima dokumentirani u kvadrantima F – G/12 – 13, a riječ je o zidovima centurije SJ 3, 57 i 18, i zidu SJ 64 koji se može tumačiti kao pregradni zid između dviju kontubernija (**slika 15**). Osim navedenih zidova kao građevinski elementi jednog kontubernija može se tumačiti i otisak drvene grede na zidu SJ 57, odnosno njegovoj stopi SJ 67 (**slika 22**). Otisak se može tumačiti kao ostatak pregradnog zida koji je unutrašnjost kontubernija dijelio na dva dijela, prednji (*arma*) i stražnji (*papilio*).

Kako bi se potvrdile navedene pretpostavke područje istraživanja je još 2017. godine prošireno na kvadrante F – G/14 (**crtež 21**). Time je obuhvaćena cijela širina zida SJ 64 i njegovo sjeverno lice, te dio (kontubernija ?) s njegove sjeverne strane. S južne strane zida SJ 64 započelo je uklanjanje SJ 25 i SJ 63 za koju se na temelju prethodnih istraživanja pretpostavljalo da je ostatak urušenja zida SJ 64. SJ 63 sadržavala je uz brojno sitno kamenje i veliku količinu žbuke. Pretpostavku da je riječ o ostacima zida SJ 64 čini se potvrđuju nalazi žbuke, sitnog kamenja vezanog žbukom i zaglađene žbuke koja je mogla biti dio zida ili poda. 2018. godine nastavljeno je uklanjanje SJ 63 i započelo je uklanjanje žuto-smeđeg sloja s primjesama gara i žbuke SJ 66, te nabacanog kamenja SJ 89. SJ 63, 66 i 89 vrlo su slične osim po boji. Uklanjanjem tih SJ između zidova SJ 3 i SJ 64 dokumentiran je sloj oblutaka i kamenčića žute boje SJ 123. U kutu između zidova SJ 3 i 64 dokumentirana je struktura SJ 121 koju čine dva niza po tri klesanca pravokutnog oblika sa žbukom i zapunom SJ 122. Struktura SJ 121 zalazi ispod zida SJ 64 i ukopana je u sloj oblutaka i kamenčića žute boje SJ 123. Prema konstrukciji podsjeća na kanal ili grob, ali se ne može tumačiti ni na jedan od navedenih načina (**slika 32**). Istovremeno je sjeverno od zida SJ 64 i uz zid SJ 3 uklonjena nakupina kamenja, oblutaka i keramike SJ 115. Pri tome su dokumentirani temelji zidova SJ 3 i 64 te je ustanovljeno da se kanal SJ 121 ne nastavlja sjeverno od zida SJ 64. Temeljna stopa zida SJ 3 ukopana je u SJ 123, a i hodna površina SJ 58 koja je dokumentirana unutar kontubernija, odnosno između zidova SJ 3 i 57 počiva na SJ 123.

³⁷ Uz voditeljicu M. Sanader, u iskopavanjima su sudjelovali D. Tončinić (zamjenik), Z. Šimić-Kanaet, I. Mišloglav, I. Kaić, V. Bubić, A. Pavlović, M. Vukov i M. Vuković s Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Uz stručnu ekipu u istraživanjima su sudjelovali i studenti preddiplomskog, diplomskog i doktorskog studija arheologije na Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu: Paula Behin, Jelena Šekrst, Luce Šarić, Filip Medar, David Fudurić, Aleksander Potkonjak, Ines Buljubašić, Tina Bertetić, Antonia Pušić i Vladimir Kusik. Uz njih je za potrebe iskopavanja angažirana i radnica Milica Odrlić.

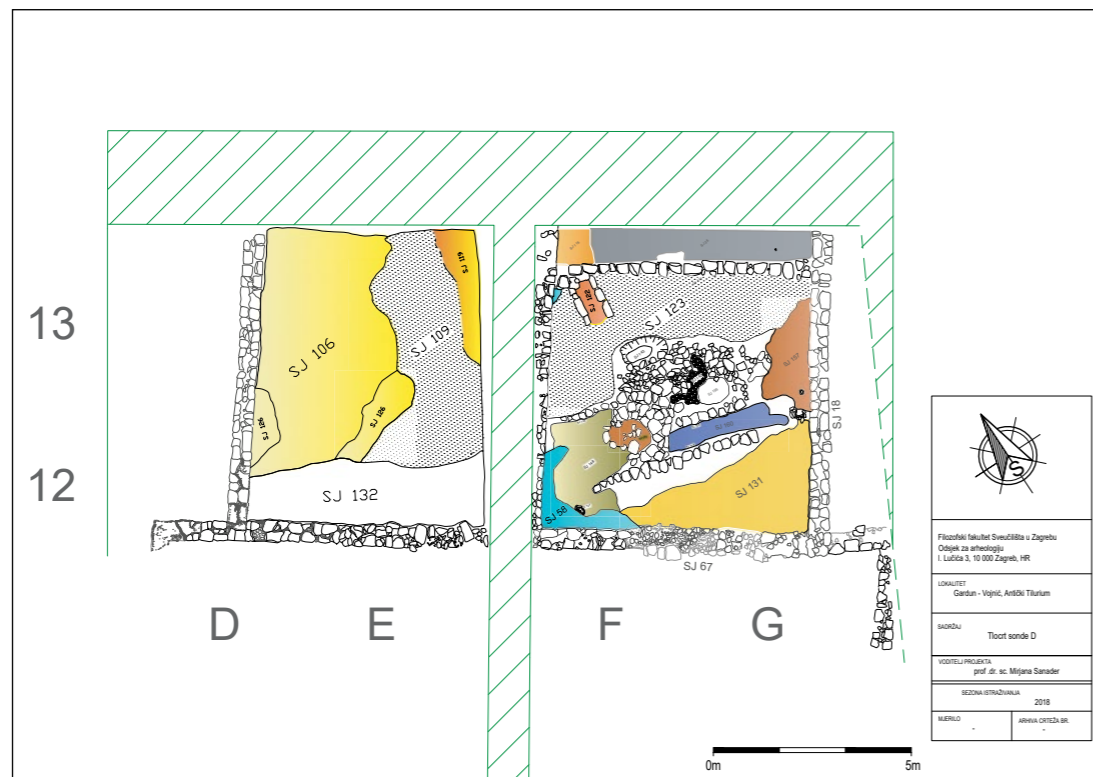
Slika 32. Gardun (antički Tilurium), sonda D, kvadranti F/ 13 – 14, zidovi SJ 3 i 64, podnica SJ 58 i struktura SJ 121 (GAR18-digo460).

Zid SJ 64 nije mogao biti potvrđen kao zid kontubernija, već kao kasnija intervencija povezana sa SJ 63, 66 i 89. Prema jugoistoku SJ 123 naprasno se prekida ili je presječena, a u nastavku su dokumentirane različite strukture (SJ 135, 150, 153, 156), jame ili rupe od kolaca (SJ 136, 137, 138, 139, 140 od 141, 143 od 144) i vatrište SJ 145. Sve navedene SJ također se ne uklapaju u pretpostavljeni kontubernij već po nalazima i stratigrafskim odnosima upućuju da su dio kasnoantičke intervencije koja je prethodno već dokumentirana na sondi D.

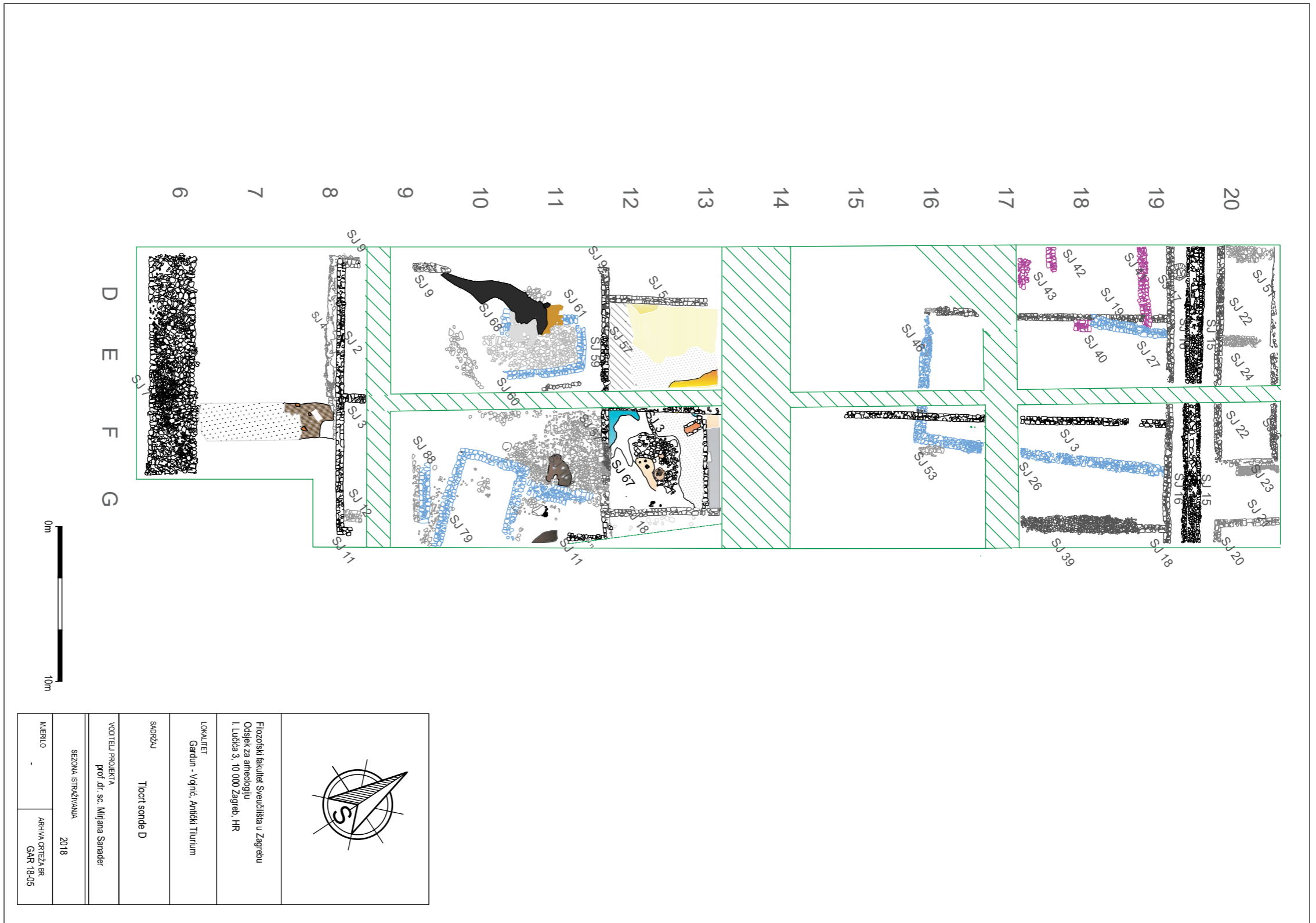

Slika 33. Gardun (antički Tilurium), sonda D, kvadrant G/13, jama SJ 141 i struktura SJ 150 (GAR18-digo357).

Kako bi se potvrdile navedene pretpostavke paralelno je nastavljeno istraživanje i u kvadrantima D – E/ 12 – 14. Osnovni cilj istraživanja u ovom dijelu bila je namjera da se dokumentiraju paralelne, odnosno simetrične strukture koje bi bile dodatna potvrda kontubernija. Riječ je dakle o nastavku zida SJ 64 od zida SJ 3 prema zapadu, odnosno o pregradnom zidu koji bi bio paralelan sa zidovima SJ 3 i 19 i okomit na zidove SJ 57 i 64. Do kraja istraživanja u 2017. godini navedeni građevinski elementi nisu dokumentirani. Dokumentirana je doduše stratigrafska situacija koja se razlikuje od one istočno od zida SJ 3 te je ta činjenica možda potaknula i drugačija rješenja. U kvadrantima D – E/ 12 – 14 dokumentirana je struktura SJ 124 sa zapunom SJ 125 (slika 34). Struktura od dva paralelna niza velikih pravokutnih klesanaca također podsjeća na kanal ili grob, ali se također ne može tumačiti niti na jedan od navedenih načina. Struktura SJ 124 ukopana je u SJ 106 koji je izrazito bogat nalazima. Osim „kanala“, koji se ne može povezati sa strukturama karakterističnima za kontubernije i centurije u kvadrantima D – E/ 12 – 14 nisu dokumentirane ni druge strukture karakteristične za te oblike rimske vojne arhitekture.

Crtež 23. Gardun (antički Tilverium), sonda D, rezultati istraživanja 2018. godine.

Crtež 24. Gardun (antički Tilurium), sonda D, rezultati istraživanja 2010. do 2018. godine.

Slika 34. Gardun (antički Tilurium), sonda D, kvadrant D/12, struktura SJ 124 (GAR18-digo159).

2.13. Umjesto zaključka

Tilurij je antički arheološki lokalitet na kojem se tijekom razdoblja ranog principata nalazio rimski legijski logor. 22-godišnja arheološka istraživanja, koja su započela 1997. godine tijekom kojih su vršena iskopavanja na više položaja unutar nekadašnjeg logora, pokazala su da se tilurijski logor prostirao na površini od oko 12 ha. Te su istraživačke sonde dobivale imena po slovima abecede. Jedna od njih je i sonda D koja se nalazi se na k. č. 2679, 2663, 2658/1, 2658/2, 2659/1, 2659/2 k. o. Košute, a čije je istraživanje predmet ove knjige, *Tilurium V*. Na tom su položaju tijekom rekognosciranja i sondažnog iskopavanja uočeni ostaci rimskih zidova zbog čega su 2007. i 2009. godine na njemu provedena i geofizička mjerenja. Ona su ukazala na mogućnost da su se vojničke spavaonice (*centuriae*), koje su potvrđene na sondi A gradile i na području sonde D. Zahvaljujući upravo pozitivnim rezultatima rekognosciranja, sondažnog iskopavanja i geofizičkog mjerenja, 2010. godine je na području sonde D započelo sustavno arheološko iskopavanje.

Arheološkim istraživanjima sonde D koja su se provodila u razdoblju između 2010. i 2018. godine, postignuta su najmanje četiri rezultata. Njima je potvrđena postavljena hipoteza ne samo o postojanju nego i namjeni antičke arhitekture na sondi D. Odnosno o vojničkim spavaonicama (*centuriae*) koje u svakom legijskom logoru kao i u logorima pomoćnih postrojbi zauzimaju najviše logorskog prostora jer su morale zbrinuti veliki broj vojnika.³⁸

Kao prvo orijentacija i položaj zidova SJ 2, 3, 9, 11 (**crtež 8 i 10**) i 17 – 19 (**crtež 9, 10 i 11**), te temeljnih stopa SJ 39 i 47 (**crtež 9 i 11**) dokazuju kako se oni nadovezuju na prostoriju 1

³⁸ Sanader *et al.* 2011, 643–646; Sanader *et al.* 2012, 609–612; Sanader *et al.* 2013; 706–709.

na sondi A (**crtež 10**). Ona se pak, zahvaljujući kutovima koje zatvaraju zidovi SJ 199 i 198 te zidovi 198 i 139, može tumačiti kao dio jedne centurije koja je položena u smjeru sjever-jug. Dimenzije prostorija koje zatvaraju zidovi SJ 2, 3, 9, 11 te 17 – 19 dokazuju da pripadaju dvjema centurijama koje su položene u smjeru sjever-jug. Segmenti južnog bedema koji su dokumentirani na sondi A (SJ 157) i sondi D (SJ 7) dodatno ostatke arhitekture na obje sonde povezuju u jednu cjelinu, odnosno u sklop spavaonica dviju legijskih kohorti ili dva puta po šest centurija (**crtež 10**). Paralelno s južnim bedemom to sada na sjevernom rubu centurija čini i kanal SJ 15 na sondi D, odnosno zidovi SJ 240 i 241 na sondi A (**usporedi crtež 10 i slike 9 i 11**).

Kao drugo, već su istraživanja 2012. godine potvrdila da je kanal SJ 15 na sondi D povezan sa zidovima SJ 240 i 241 na sondi A. Povezivanje kanala SJ 15 na sondi D i zidova SJ 240 i 241 na sondi A u jednu cjelinu dobiven je drugi objekt logorske arhitekture u Tiluriju koji je moguće pratiti na dvije različite sonde. Nakon južnog bedema koji je 1999. i 2005. godine dokumentiran na sondi A te 2009. godine na sondi D, sada raspoložemo s kanalom koji je 2001. godine dokumentiran na sondi A i 2011. i 2012. godine na sondi D.³⁹ Temeljem toga se, na površini od 140 m u smjeru istok-zapad i 80 m u smjeru sjever-jug, s velikom sigurnošću može rekonstruirati jugoistočni kut logora s dva sklopa spavaonica za dvije kohorte, odnosno dva sklopa od po šest centurija za dvije kohorte.

Kao treće, dosadašnja su istraživanja ukazala na dijelove logora na kojima se u daljnjim istraživanjima mogu očekivati značajni rezultati, prije svega na sjevernom i zapadnom rubu sonde D. Ostaci arhitekture koju na sjevernom rubu sonde čine zidovi SJ 21 i 22, odnosno 6, 22, 23 te strukture 24 i 51, za sada se ne mogu interpretirati i pripisati određenom tipu građevina koje su karakteristične za rimske vojne logore. Zapadni rub sonde D bliži se pretpostavljenoj središnjoj osi logora na kojoj se u rimskim legijskim logorima u pravilu nalazi jedna od glavnih logorskih prometnica. Dokumentiranje novih logorskih ulica i drugih građevina koje su karakteristične za rimske vojne logore pridonijelo bi rekonstrukciji još šire površine logora. Odnosno, ono bi dalo elemente za rekonstrukciju čitave jugoistočne četvrtine logora i određivanje njegove orijentacije.

Kao četvrto, istraživanja jasno potvrđuju nekoliko faza gradnje na tom prostoru. Za razliku od zidova SJ 3, 17, 18 i 19, zidovi SJ 26, 27 i 46 (**crtež 11 i slike 10 i 12**) se ne uklapaju u pretpostavljeni tlocrt dviju centurija. Zid SJ 26 nađen je na mjestu čvrste linearne strukture orijentirane u smjeru sjever-jug, koja je mjerenjem električne otpornosti 2007. godine dokumentirana na području sonde S3 (**crtež 2 i 3**) i 2009. godine na području sonde S4 (**crtež 5**), a georadarskim mjerenjem 2009. godine na području sonde R5 (**crtež 6**). Pretpostavka, da je riječ o zidu koji spavaonice običnih legionara, odnosno kontubernije dijeli na predvorje i stambeni dio, nije se potvrdila. Zid SJ 26 dokumentiran je u kvadrantima F – G/19 i F/18 – 16 u dužini od 16,60 m. Apsolutna visina najviše točke iznosi 431,06 m, a širina 0,60 – 0,85 m. Zid SJ 26 je na sjevernom kraju, uz zid SJ 17, od zida SJ 3 udaljen 2,57 m, dok je na mjestu gdje se spaja sa zidom SJ 46 udaljen 0,88 m (**slika 12**). Čini se da se zid SJ 26 u nastavku prema jugu još više približava zidu SJ 3. Stoga zid SJ 26 ne može biti zid koji kontubernije dijeli na dva dijela, jer bi u suprotnom udaljenost zida SJ 26 prema zidu SJ 3 morala biti ujednačena. Isto potvrđuje i zid SJ 27 koji nije prepoznat u interpretaciji geofizičkih mjerenja 2007. i 2009. godine, a prema svim dokumentiranim svojstvima je identičan zidu SJ 26. On je dokumentiran u kvadrantu E/19 u dužini od 5,06 m. Apsolutna visina najviše točke iznosi 430,7 m, a širina 0,55 – 0,70 m. Za razliku od zidova SJ 3, 18 i 19, zidovi SJ 26 i 27 su samo dozidani uz zid SJ 17 i nisu okomito položeni na nj. Slijedom toga nisu paralelni sa zidovima SJ 3, 18 i 19, a uz to treba naglasiti da zid SJ 27 na svome južnom kraju sjeda na zid SJ 19. Sve navedeno upućuje na zaključak da zidovi SJ 26 i 27 pripadaju kasnijoj fazi koja negira prethodnu (zid SJ 19), ali istovremeno i koristi njezine dijelove (zid

³⁹ Za kanal vidi: Sanader 2003, 80. Za južni bedem vidi Sanader *et al.* 2014b, 74.

SJ 17). Usporedba nalaza s rezultatima geofizičkih mjerenja pokazuje da se zidovi SJ 26 i 27 mogu dovesti u vezu s čvrstom linearnom strukturom orijentiranom u smjeru istok-zapad koja su mjerenjem električne otpornosti 2007. godine dokumentirana na sjevernom rubu sonde S2 (crtež 2). Treću fazu čine suhozidi SJ 40 – 43 dokumentirani u kvadrantima D – E/18 – 19. To prvenstveno potvrđuju suhozidi SJ 40 i 41 koji su sjeli na zidove SJ 19 i 27. Zbog međusobne udaljenosti i nepovezanosti za tri daljnja objekta se u ovoj fazi istraživanja ne može odrediti pripadaju li drugoj ili trećoj fazi gradnja. Riječ je o objektu kojem pripadaju zidovi SJ 59 – 61 i 68 te podnica SJ 76 (slika 16 i 17, crtež 14 i 15), zatim objektu u koji su ugrađene dvije spolije (slika 25, 28 i 29), pripadaju mu zidovi SJ 79, 95 i 97 (slika 26 i 27, crtež 19 i 20) i objektu kojemu pripadaju zidovi SJ 12 i 88 (slika 20, crtež 19 i 20), a njima treba pribrojati i zid SJ 101 (slika 31, crtež 19 i 20).

2.14. Preliminarna konzervacija nalazišta

Svi dijelovi sonde D, koji su istraživani između 2010. do 2018. godine u svrhu preliminarnе zaštite, a do slijedećег nastavka istraživanja, prekrivani su geotekstilom i zemljom. Položaj zidova je označen kamenjem, koje je u jednom nizu slagano po zidovima. Time je spriječeno ispiranje zaštitnog sloja zemlje s geotekstila, a ujedno je, kao oblik jednostavne prezentacije nalazišta, u tehnici suhozida predstavljen položaj istraženih zidova. U slučaju dotrajalosti geotekstila zamijenjen je novim, a zidovi su ponovno, u svrhu jednostavne prezentacije nalazišta, prekriveni zemljom i kamenjem, te je preko zemlje nabacano sijeno i suha trava (slika 35 – 38).

Brojni nalazi žbuke, sitnog kamenja vezanog žbukom i zaglađene žbuke koja je mogla biti dio zida ili poda zajedno su s ostalim nalazima, keramikom, staklom, metalom i kostima paralelno

Slika 35. Gardun (antički Tilurium), sonda D, preliminarna zaštita i prezentacija lokaliteta, kvadranti prekriveni geotekstilom, zemljom i kamenom koji označava zidove (GAR12-digo631).

s iskopavanjem očišćeni i oprani. Nakon osnovne dokumentacije (signiranje i popisivanje) nalazi su pripremljeni za crtanje, konzervaciju i rekonstrukciju.

Slika 36. Gardun (antički Tilurium), sonda D, preliminarna zaštita i prezentacija lokaliteta, kvadranti prekriveni geotekstilom, zemljom i kamenom koji označava zidove (GAR12-digo633).

Slika 37. Gardun (antički Tilurium), sonda D, preliminarna zaštita i prezentacija lokaliteta, kvadranti prekriveni geotekstilom, zemljom i kamenom koji označava zidove (GAR12-digo635).

Slika 38. Gardun (antički Tilurium), sonda D, preliminarna zaštita i prezentacija lokaliteta, kvadranti prekriveni geotekstilom, zemljom, sijenom i kamenom koji označava zidove (GAR16-digo407).

Istraženi dijelovi sonde na kraju istraživanja i dokumentacije u svrhu zaštite prekriveni su geotekstilom i potom zemljom i kamenjem (zidovi). Na dijelovima sonde koji su istraživani u prethodnim sezonama stari i dotrajali geotekstil zamijenjen je novim i ti su dijelovi ponovno prekriveni zemljom i kamenjem (zidovi).

Literatura

Johnson 1987

A. Johnson, *Römische Kastelle, des 1. und 2. Jahrhunderts n. Chr. in Britannien und in den germanischen Provinzen des Römerreiches*, Mainz am Rhein 1987.

Miloglav 2017

I. Miloglav, *Metodologija istraživanja. Pregled dokumentacijskih tehnika na primjeru sonde Z*, u: M. Sanader, D. Tončinić, Z. Šimić Kanaet, Z. Buljević, S. Ivčević, T. Šeparović, I. Miloglav, *Tilurium IV. Istraživanja 2007.-2010. godine*, Zagreb 2017, 59–76.

Petrikovits 1975

H. v. Petrikovits, *Die Innenbauten romischer Legionslager während der Prinzipatszeit. Abhandlungen der Rheinisch-Westfälischen Akademie der Wissenschaften; Bd. 56*, Opladen 1975.

Sanader 1998

M. Sanader, *Tilurij - rimski vojni logor. Prethodni izvještaj s istraživanja 1997 i 1998*, *Opuscula Archaeologica* 22, Zagreb 1998, 243–255.

Sanader 1999

M. Sanader, *Arheološka istraživanja u Gardunu*, *Obavijesti HAD-a* 3, Zagreb 1999, 75–85.

Sanader 2000

M. Sanader, *Tilurij - rimski vojni logor. Preliminarno izvješće 1999*, *Obavijesti HAD-a* XXXII/1, Zagreb 2000, 51–62.

Sanader 2001

M. Sanader, *Tilurij - rimski vojni logor. Prethodno izvješće s arheoloških istraživanja u sezoni 2000*, *Opuscula Archaeologica* 25, Zagreb 2001, 183–194.

Sanader 2002

M. Sanader, *Tilurij - arheološka istraživanja u godini 2002*, *Obavijesti HAD-a* XXXIV/3, Zagreb 2002, 87–97.

Sanader 2003

M. Sanader, *Tilurium I. Istraživanja = Forschungen 1997 - 2001*, Zagreb 2003.

Sanader 2009

M. Sanader, *Manschaftsbaracken mit Strebepeilernaus Tilurium*, u: A. Morillo Cerdán, N. Hanel, E. Martín (ur.), *Limes XX. Estudios Sobre La Frontera Romana = Roman Frontier Studies*, *Anejos de Gladius* 13, Madrid 2009, 1509–1514.

Sanader, Tončinić 2003

M. Sanader, D. Tončinić, *Tilurij - arheološka istraživanja u godini 2003*, *Obavijesti XXXV/3*, Zagreb 2003, 87–94.

Sanader, Tončinić 2014

M. Sanader, D. Tončinić, *Nepokretni nalazi*, u: M. Sanader, D. Tončinić, Z. Buljević, S. Ivčević, T. Šeparović, *Tilurium III. Istraživanja 2002.-2006. godine*, Zagreb 2014, 31–80.

Sanader et al. 2004

M. Sanader, D. Tončinić, I. Ožanić, *Istraživanja na Gardunu 2004*, predavanje na skupu HAD-a održanom na otocima Rabu i Pagu od 4. do 9. listopada 2004.

Sanader et al. 2005a

M. Sanader, D. Tončinić, I. Ožanić, *Gardun (Tilurium)*, *Hrvatski arheološki godišnjak* 1/2004, Zagreb 2005, 219–221.

Sanader et al. 2005b

M. Sanader, D. Tončinić, I. Ožanić, I. Miloglav, *Tilurij - arheološka istraživanja 2004*, *Opuscula archaeologica* 28, Zagreb 2005, 221–245.

Sanader et al. 2006

M. Sanader, D. Tončinić, D. Demicheli, I. Miloglav, *Gardun (Tilurium)*, *Hrvatski arheološki godišnjak* 2/2005, Zagreb 2006, 348–351.

Sanader *et al.* 2007

M. Sanader, D. Tončinić, D. Demicheli, I. Miloglav, *Gardun (Tilurium)*, Hrvatski arheološki godišnjak 3/2006, Zagreb 2007, 391–393.

Sanader *et al.* 2008

M. Sanader, D. Tončinić, D. Demicheli, I. Miloglav, *Gardun (Tilurium)*, Hrvatski arheološki godišnjak 4/2007, Zagreb 2008, 444–447.

Sanader *et al.* 2009

M. Sanader, D. Tončinić, D. Demicheli, I. Miloglav, *Gardun (Tilurium)*, Hrvatski arheološki godišnjak 5/2008, Zagreb 2009, 534–537.

Sanader *et al.* 2010

M. Sanader, D. Tončinić, D. Demicheli, I. Miloglav, *Gardun (Tilurium)*, Hrvatski arheološki godišnjak 6/2009, Zagreb 2010, 586–588.

Sanader *et al.* 2011

M. Sanader, D. Tončinić, D. Demicheli, I. Miloglav, *Gardun (Tilurium)*, Hrvatski arheološki godišnjak 7/2010, Zagreb 2011, 643–646.

Sanader *et al.* 2012

M. Sanader, D. Tončinić, D. Demicheli, I. Miloglav, *Gardun (Tilurium)*, Hrvatski arheološki godišnjak 8/2011, Zagreb 2012, 609–612.

Sanader *et al.* 2013

M. Sanader, D. Tončinić, D. Demicheli, I. Miloglav, *Gardun (Tilurium)*, Hrvatski arheološki godišnjak 9/2012, Zagreb 2013, 706–709.

Sanader *et al.* 2014a

M. Sanader, D. Tončinić, D. Demicheli, I. Miloglav, *Gardun (Tilurium)*, Hrvatski arheološki godišnjak 10/2013, Zagreb 2014, 538–541.

Sanader *et al.* 2014b

M. Sanader, D. Tončinić, Z. Buljević, S. Ivčević, T. Šeparović, *Tilurium III. Istraživanja 2002.-2006. godine*, Zagreb 2014.

Sanader *et al.* 2015

M. Sanader, D. Tončinić, D. Demicheli, I. Miloglav, *Gardun (Tilurium)*, Hrvatski arheološki godišnjak 11/2014, Zagreb 2015, 576–579.

Sanader *et al.* 2016

M. Sanader, D. Tončinić, I. Miloglav, *Gardun (Tilurium)*, Hrvatski arheološki godišnjak 12/2015, Zagreb 2016, 653–656.

Sanader *et al.* 2017a

M. Sanader, D. Tončinić, I. Miloglav, *Gardun (Tilurium)*, Hrvatski arheološki godišnjak 13/2016, Zagreb 2017 (u tisku).

Sanader *et al.* 2017b

M. Sanader, D. Tončinić, Z. Šimić-Kanaet, Z. Buljević, S. Ivčević, T. Šeparović, I. Miloglav, *Tilurium IV. Istraživanja 2007. - 2010. godine*, Zagreb 2017.

Sanader *et al.* 2018

M. Sanader, D. Tončinić, I. Miloglav, *Gardun (Tilurium)*, Hrvatski arheološki godišnjak 14/2017, Zagreb 2018 (u tisku).

Skelac 2014

G. Skelac, *Geofizička istraživanja*, u: M. Sanader, D. Tončinić, Z. Buljević, S. Ivčević, T. Šeparović, *Tilurium III. Istraživanja 2002. - 2006. godine*, Zagreb 2014, 133–146.

Skelac 2017

G. Skelac, *Geofizička istraživanja 2009 i 2010 godine*, u: M. Sanader, D. Tončinić, Z. Šimić Kanaet, Z. Buljević, S. Ivčević, T. Šeparović, I. Miloglav, *Tilurium IV. Istraživanja 2007. - 2010. godine*, Zagreb 2017, 381–393.

Šimić-Kanaet 2010

Z. Šimić-Kanaet, *Tilurium II. Keramika 1997. - 2006.*, Zagreb 2010.

KERAMIČKI NALAZI

Zrinka Šimić-Kanaet

<https://www.doi.org/10.17234/9789533790336.3>

Tijekom arheoloških istraživanja rimskog legijskog logora Tilurija od 2011. do 2018. godine iz sonde D izdvojen je veliki broj pokretnih arheoloških nalaza, među kojima prevladavaju keramički nalazi. Svi keramički predmeti dokumentirani su prema stratigrafskim jedinicama unutar kvadranta na koje je razdijeljena sonda D.¹

Keramika je obrađena kronološki i tipološki na osnovi dvije analize: stilske analize i analize fakture gline koje se temelje na metodi komparacije. Napravljena je i statistička analiza svog keramičkog materijala.²

Kataloški je obrađeno 304 ulomaka. Svi su nalazi prethodno s osnovnim podacima (oznaka nalazišta, godina istraživanja, signatura nalaza, kvadrant i stratigrafska jedinica, vrsta nalaza, kratak opis, crtež) uneseni u digitalnu bazu podataka.³ Prilikom obrade rimske keramike korištena je opće prihvaćena tipologija i nazivlje.⁴

Keramički materijal je klasificiran prema namjeni na stolno posuđe (čaše, zdjele, šalice, kupe, tanjure, vrčeve), posuđe za kuhinjsku upotrebu (lonci, tanjuri, zdjele, kaserole i poklopci), posuđe za čuvanje namirnica (doliji), posuđe za transport (amfore), keramiku posebne namjene (ungentarij, pršljen, uteg, kadionica) i svjetiljke.

Najveći dio keramičkih posuda izrađen je na lončarskom kolu. Pomoću kalupa izrađen je dio sigilatnog posuđa, kao što su šalice tipa Sarius, čaše tipa Aco i kupe na nozi, kao i dio zdjelica keramike tankih stijenki te svjetiljke. Izdvojeni su i ulomci lokalne proizvodnje koji nastavljaju tradiciju prapovijesne izrade rukom keramike rađene uz pomoć ručnog kola.⁵

¹ Rimska keramika iz istraživanja rimskog legijskog logora Tilurija od 1997–2010. godine objavljena je u: Šimić-Kanaet 2003a, 109–189; Šimić-Kanaet 2010; Šimić-Kanaet 2017, 77–139.

² Prilog na kraju teksta.

³ Baza podataka nalazi se na serveru Katedre za antičku provincijalnu i ranokršćansku arheologiju Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

⁴ Boja keramike utvrđena je prema Munsellu (Soil Charts, New York 1992). Tvrdoća keramike utvrđena je prema Mohsovoj ljestvici.

⁵ Šimić-Kanaet 2015, 59–69.

3.1. Stolno posuđe

Stolno keramičko posuđe iz sonde D iz iskopavanja 2011. – 2018. god. zastupljeno je keramikom s crnim premazom, terom sigilatom italske, istočne, afričke i maloazijske proizvodnje, keramikom tankih stijenki te vrčevima.

3.1.1. Keramika s crnim premazom

CONSP. 1.2.2

Najraniji oblik sigilatnog stolnog posuđa iz sonde D je ulomak tanjura Consp. 1.2.2 s crnim premazom (**kat. br. 1**) koji se datira od oko 40. god. pr. Kr. do oko 15. god. pr. Kr. Radi se o obodu tanjura ili pladnja, zaobljenog vrha, stanjene i nakošene stijenke prema rubu. Po svojim fabrikatnim karakteristikama pripada keramici s crnim premazom koja se proizvodila paralelno s terom sigilatom u srednjoj i sjevernoj Italiji od 2. st. pr. Kr. Pripada tipu Lamboglia 7 / Morel 2286-7, kojeg nasljeđuje oblik Consp. 1.⁶ Zadnja produkcija utvrđena je u padanskom prostoru u prvoj polovini 1. st. po. Kr. kojoj pripada i ovaj ulomak tanjura. Upotreba keramike s crnim premazom uočena je u naseljima i logorima u fazi uspostave rimske vlasti što je čini novom keramikom u osvojenim područjima.⁷

3.1.2. Terra sigillata

Ulomci glatke i reljefne sigilate iz sonde D pripadaju standardnim oblicima stolnog posuđa: zdjelama (22 ulomaka), tanjurima (12 ulomaka), šalicama tipa Sarius (9 ulomaka), zdjelicama (5 ulomaka), šalicama (7 ulomaka), čaši tipa Aco (1 ulomak), pladnju ili tanjuru (1 ulomak), tanjuru ili zdjelici (1 ulomak), kupama na nozi (1 ulomak). Analizirani ulomci tere sigilate potječu iz italskih, istočnih, afričkih i maloazijskih keramičkih proizvodnih centara koji se vremenski datiraju od 1. st. po. Kr. do kasne antike.

3.1.2.1. Italska sigilata

Italska sigilata tipološki je određena prema oblicima kako ih definira *Conspectus*. Izdvojeni su oblici: tanjur, šalica, čaša, zdjelica, pladanj.

CONSP. 5

Ulomak oboda tanjura zakrivljene stijenke izvučenog oboda (**kat. br. 2**) je rani oblik sigilatnog posuđa koji se javlja u vojnim i civilnim naseljima te logorima augustovog razdoblja.⁸

CONSP. 18

Proizvodnja najraširenijeg oblika tanjura Consp. 18 započinje prije Krista i traje do Tiberija kada prelazi u oblik Consp. 20. Iz sonde D izdvojena su četiri ulomka tanjura. To su dijelovi profilirane noge i oboda (**kat. br. 3–5**)⁹ S unutarnje strane tanjura **kat. br. 6** nalazi se dio pečata *in planta pedis* koji sadrži natpis *SEV[ERUS]*.¹⁰

⁶ Mazzeo Saracino 1985, 194, br. 4 (Goudineau 1); *Conspectus* 2002, 52.

⁷ Mazzeo Saracino 1985, 194.

⁸ *Conspectus* 2002, 60.

⁹ *Conspectus* 2002, 82.

¹⁰ CVArr 2000, 1956.

CONSP. 20

Omiljen i najčešće izrađivan tanjur stolnog sigilatnog posuđa je oblik Consp. 20. Proizvodnja je dugo trajala, od Tiberija pa do početka 2. st. po. Kr. Iz sonde D su izdvojena dva ulomka oboda (**kat. br. 7, 8**) iz prve pol. 1. st. po. Kr.¹¹

CONSP. 21

Izdvojena su dva oboda tanjura oblika Consp. 21 (?), jedan ulomak (**kat. br. 9**) iz prve pol. 1. st. po. Kr. i ulomak oboda tanjura Consp. 21. 3. 2. (?) (**kat. br. 10**) iz sredine 1. st. po. Kr.¹²

CONSP. B2.4, B2.7

Oblik profila nogu tanjura Consp. B2.4 (**kat. br. 11**) i oblik Consp. B2.7 (?) (**kat. br. 12**) pripadaju proizvodnji italske sigilate 1. st. po. Kr.¹³

CONSP. 8

Izdvojen je ulomak izvučenog oboda kosih stijenki šalice oblika Consp. 8. 3. 1 (**kat. br. 13**) koje se proizvode od prve pol. 1. st. po. Kr. u italskim i galskim radionicama.¹⁴

CONSP. 23

Ulomak dna šalice oblika Consp. 23.1.4 (?) (**kat. br. 14**) pripada omiljenom obliku šalice u vremenu od Tiberija do Klaudija na širem mediteranskom području.¹⁵

CONSP. 24

Šalice na prstenastoj nozi oblika Consp. 24 (?) (**kat. br. 15**) proizvode se u padskoj nizini u vremena od ranog Augusta do Klaudija. Na dnu šalice s unutarnje strane utisnut je pečat u četverokutu sa slovima u dva reda. U gornjem redu utisnuto je *SIC*, dok je donji red nečitljiv.¹⁶

CONSP. 36

Šalice oblika Consp. 36 (**kat. br. 16**) proizvode se od ranog Augustovog doba do kraja 1. st. po. Kr. s najvećim intenzitetom u Tiberijevo vrijeme.¹⁷

CONSP. B 4.6, 4.8

Šalice oblika Consp. B 4.6 (**kat. br. 17**) i Consp. B 4.8 (?) (**kat. br. 18**) proizvode se u prvoj pol. 1. st. po. Kr.¹⁸

CONSP. R 13

Iz sonde D izdvojeno je 9 ulomaka šalice tipa Sarius (**kat. br. 19–27**) koje se datiraju u sredinu 1. st. po. Kr.¹⁹. Šalice tipa Sarius pripadaju reljefnoj sigilati. One su nastavak proizvodnje

¹¹ Conspectus 2002, 86.

¹² Conspectus 2002, 88.

¹³ Conspectus 2002, 156, 162.

¹⁴ Conspectus 2002, 66.

¹⁵ Conspectus 2002, 92.

¹⁶ Conspectus 2002, 94.

¹⁷ Conspectus 2002, 114.

¹⁸ Conspectus 2002, 162, B 4.6, B 4.8.

¹⁹ Conspectus 2002, 182, R 13; Borzić 2013, 141; Šimić-Kanaet 2017, 81–82.

helenističke, italo-megarske i aretinske reljefne keramike u novom obliku. Izrađene su pomoću kalupa (donji dio) i na lončarskom kolu (gornji dio). Glavnu reljefnu dekoraciju čine vegetabilni motivi lista hrasta, palme, rozete. Na ulomcima stijenke (**kat. br. 21**) unutar reljefne dekoracije utisnuta su slova ...E....N , odnosno dio imena *CLEMENS*.

CONSP. R 12

Ulomak čaše tipa Aco s reljefnim vegetabilnim ukrasom u koji je umetnut potpis majstora Hilarija (**kat. br. 28**) pripada čašama oblika Consp R 12. Datiraju se u razdoblje kraja 1. st. pr. Kr. do sredine 1. st. po. Kr.²⁰

CONSP. 13.3.1

Ulomak zdjelice oblika Consp 13.3.1 (**kat. br. 29**) datira se u početak 1. st. po. Kr.²¹

CONSP. 14.4.1

Ulomak oboda oblika Consp.14.4.1 (**kat. br. 30**) i dna zdjelice (**kat. br. 31**) pripadaju ranoj proizvodnji 1. st. pr. Kr.²²

CONSP. 28.1

Ulomak dna zdjelice na plitkoj prstenastoj nozi (**kat. br. 32**) pripada proizvodnji iz prve pol. 1. st. po. Kr.²³

CONSP. B 4.9

Ulomak dna zdjelice oblika Consp. B 4.9 (**kat. br. 33**) veže se uz oblik Consp. 23 iz prve pol. 1. st. po. Kr.²⁴

CONSP. 20.4.1

Izdvojen je ulomak oboda i dna pladnja ili tanjura oblika Consp. 20.4 (**kat. br. 34**). Prvo se izrađuju u aretinskim radionicama. Sredinom 1. st. po. Kr. postaje omiljeni oblik rimskog stolnog posuđa.²⁵

Neodređeni oblici

Ulomak šalice na plitkoj profiliranoj i prstenastoj nozi (**kat. br. 35**) ima utisnut pečat koji se ne može detaljnije odrediti. Slova u dva reda možda ligatura AV.

3.1.2.2. Istočna sigilata

ISTOČNA SIGILATA A

Ulomak profiliranog oboda trokutastog presjeka kupe ili zdjelice (**kat. br. 36**) pripada proizvodnji sirijsko-palestinskog područja, a datira se u 2. st. po. Kr.²⁶

²⁰ Conspectus 2002, 182.

²¹ Conspectus 2002, 74.

²² Conspectus 2002, 76.

²³ Conspectus 2002, 102.

²⁴ Conspectus 2002, 96, 162.

²⁵ Conspectus 2002, 86.

²⁶ Atlante I, 42, T. VIII 4.

ISTOČNA SIGILATA B

Istočnoj sigilati B2 pripadaju ulomci dna tanjura ili zdjelice (**kat. br. 37**) i tanjura ravnog dna (**kat. br. 38**). Ulomci pripadaju komercijalnoj keramici koja se proizvodila u zapadnom dijelu Male Azije od Flavijevaca do 150. god. po. Kr.²⁷

3.1.2.3. Afrička sigilata

Afrička sigilata zastupljena je kvalitetnim stolnim i kuhinjskim posuđem. Izdvojeno je i analizirano 19 ulomaka afričke sigilate koje pripadaju zdjelama, kaseroli i poklopcu. Afričko sigilatno posuđe se masovno proizvodilo i izvozilo na Mediteranu u razdoblju od 1. do 7. st. po. Kr. Veliki broj nalaza na mnogobrojnim nalazištima pokazuje da je bila jeftina i dostupna većini slojeva rimskog društva.²⁸ Za sada najstariji oblik afričke sigilate u sondi D pripada zdjeli oblika Hayes 8A (**kat. br. 39, 40**), a najmlađi zdjeli oblika Hayes 181 (**kat. br. 51, 52**). Najbrojnije su zdjele oblika Hayes 23B. Od ukupno izdvojenih 19 ulomaka, 7 pripada zdjelama Hayes 23B (**kat. br. 43–49**) čija proizvodnja se smješta u razdoblje 2. do 3. st. po. Kr.

Nakon provedene analize keramike utvrđeno je da su na području sonde D dokumentirani ulomci italske i afričke sigilate, što znači da je trgovina Jadranom i Mediteranom bila povezana i jednim dijelom paralelna već od 1. st. pa do kraja trgovine sigilatnim proizvodima.

Izdvojeni oblici afričke sigilate:

HAYES 8A

Dva ulomka oboda zdjele (**kat. br. 39, 40**) pripadaju obliku Hayes 8A koji se proizvodio od kraja 1. – 2. st. po. Kr.²⁹

HAYES 23A

Ulomci zdjela (**kat. br. 41, 42**) pripadaju obliku Hayes 23A koji se upotrebljavao u 2. st. po. Kr.³⁰

HAYES 23B

Na sondi D dokumentirano je 7 ulomaka zdjela (**kat. br. 43–49**) oblika Hayes 23B. Ovaj tip zdjela pripada najtraženijem afričkom proizvodu 2. i 3. st. po. Kr. što potvrđuju i ovi nalazi iz sonde D.³¹

HAYES 27

Ulomak zdjele (**kat. br. 50**) pripada obliku Hayes 27, čija proizvodnja se datira u 2. i 3. st. po. Kr.³²

HAYES 181

Ulomak zdjele (**kat. br. 51**) i poklopca zdjele (**kat. br. 52**) pripadaju obliku Hayes 181 čija se proizvodnja datira u 2. – 3. st. po. Kr.

²⁷ Atlante II, 49–52; Glicksman 2005, 200; Brusić 2010, 115.

²⁸ Atlante I, 19–183.

²⁹ Hayes 1972, 33; Topić 2003, 237.

³⁰ Hayes 1972, 47; Šimić-Kanaet 2010, 28–29.

³¹ Hayes 1972, 47; Šimić-Kanaet 2010, 28–29.

³² Hayes 1972, 50–51.

HAYES 58B

Ulomak zdjelice (**kat. br. 53**) pripada obliku Hayes 58B čija se proizvodnja datira u 3. i 4. st. po. Kr.³³

HAYES 22

Ulomak poklopca (**kat. br. 54**) pripada obliku Hayes 22 čija se proizvodnja datira u sredinu 2. st. po. Kr.³⁴

HAYES 35

Ulomak zdjelice s reljefnim ukrasom palme (**kat. br. 55**) pripada obliku Hayes 35 čija se proizvodnja datira u 3. st. po. Kr.³⁵

HAYES 87A

Ulomak oboda i dijela stijenke zdjele (**kat. br. 56**) pripada obliku Hayes 87A čija se proizvodnja datira u 5. st. po. Kr.³⁶

HAYES 65

Ulomak horizontalno izvučenog oboda i dijela stijenke zdjelice (**kat. br. 57**) pripada obliku Hayes 65.³⁷

3.1.2.4. Late Roman C sigilata

Tri ulomka zdjela (**kat. br. 58–60**) pripadaju prema podjeli J. Hayesa obliku Late Roman C e. Proizvodile su se u radionicama Male Azije, a bile su glavni konkurent afričkom posudu u razdoblju 5. – 7. st. po. Kr.³⁸ Za ovaj tip posuda upotrebljava se i naziv fokejska keramika (Phocaean Red Slip Ware). Ulomci zdjela pronađenih u Tiluriju datiraju se u 5. – 6. st. po. Kr.³⁹

Od nalaza tere sigilate još treba spomenuti ulomke vrča (**kat. br. 117, 123**) i svjetiljke (**kat. br. 304**).

3.1.3. Keramika tankih stijenki

Keramika tankih stijenki pripada „finom“ stolnom posudu s posebnom funkcijom posuda za piće i jelo. Proizvodi se od 2. st. pr. Kr. do 3. st. po. Kr. prvo u italjskim i galskim, a nešto kasnije i u radionicama na Mediteranu.⁴⁰

Iz sonde D izdvojeno je i kataloški obrađeno 46 ulomaka. Zdjelicama pripada 26 ulomaka, čašama 17, a tri ulomka su vrčići.

³³ Hayes 1972, 94.

³⁴ Hayes 1972, 45.

³⁵ Hayes 1972, 56.

³⁶ Hayes 1972, 135.

³⁷ Hayes 1972, 111.

³⁸ Hayes 1972, 409; Dvoržak Schrunck 1989, 94–95; Martin 1998, 109.

³⁹ Hayes 1972, 409; Kenrick 1985, 383; Ladstätter 2000, 99–100; Topić 2017, 211, kat. br. 223.

⁴⁰ Mayet 1980, 201–229; Atlante II, 231–356.

Glina za izradu keramike tankih stijenki je izuzetno kvalitetna dok je pečenje i oksidacijsko i redukcijско što rezultira crvenom, sivom ili crnom bojom nakon pečenja (**vidi pr. kat. br. 63, 68, 96, 97**). Visina zdjelica je od 5 cm, čaše 13 cm, a debljina stijenki kreće se od 1 do 8 mm, što je standard za keramike tankih stijenki.⁴¹ Izrađene su na lončarskom kolu ili u kalupu.⁴²

Jedna od prvih tehnika ukrašavanja koja se pojavljuje na zdjelicama i čašama keramike tankih stijenki je barbotinska. Izrada u kalupu omogućila je upotrebu raznovrsnih motiva koji se nalaze i na ulomcima iz sonde D. To su vodeni cvjetovi (**kat. br. 65, 78**), lunule (**kat. br. 84**), ljske češera (**kat. br. 83, 84**), bradavice (**kat. br. 90**), trn (**kat. br. 103**), omega (**kat. br. 79**).⁴³

Od rano carskog doba, uz tehnike urezivanja i ruletiranja, koristi se i tehnika ukrašavanja pijeskom. Pijesak se nanosi na mokru površinu stijenke ili se posuda umače u smjesu prije pečenja (**kat. br. 76, 77, 100**). Ukrašavanje pijeskom popularan je način ukrašavanja u gotovo svim centrima proizvodnje. Najčešće zabilježeni oblici jesu jednostavne zdjelice ravnog i nenaglašenog oboda (tip: Mayet XXXIII – Ricci 2/232, 405, 296; Magdalensberg 50, 1092), ukrašene samo nanošenjem pijeska na površinu ili, što je karakteristika akvilejske proizvodnje, namjernim ubacivanjem pjeskovitih inkluzija u smjesu radi dobivanja neravne, hrapave površine posude.⁴⁴

Vanjska površina keramike tankih stijenki ukrašena je i tehnikom urezivanja pomoću različitih instrumenata poput kotačića i metalnog pera. Motivi su najčešće jednostavni zarez, crtice ili geometrijski, poput trokuta i kružnice (**vidi pr. kat. br. 63, 85**). Često je kombiniranje dvije ili više dekorativnih tehnika na jednoj posudi kao što je vidljivo i na ulomku zdjelice s dvije ručke (**kat. br. 67**).

Posebnu grupu nalaza čine ulomci iz galskih radionica među kojima se izdvaja lionska radionica kojoj se mogu pripisati ulomci zdjelice (**kat. br. 80, 81**) i ulomak čaše (**kat. br. 101**). Uvoz iz galskih radionica sredinom 1. st. po. Kr. dokaz je trgovine u provinciji Dalmaciji kada dolazi do blagog pada uvoza iz sjeverno italjskih radionica jačanjem provincijalnih u koje ubrajamo i lionske.⁴⁵

Nakon provedene analize može se zaključiti da keramika tankih stijenki iz sonde D pripada standardnom materijalu koji se upotrebljavao i u drugim vojnim logorima u razdoblju od prijelaza 1. st. pr. Kr. na 1. st. po. Kr. pa sve do 2. st. po. Kr.⁴⁶ Najveći intenzitet u proizvodnji iz italjskih, galskih i mediteranskih radionica bio je u razdoblju 1. i 2. st. po. Kr. što potvrđuju i nalazi iz sonde D. Keramika tankih stijenki svjedoči o standardu vojnika u vojnom logoru Tulluriju, a izdvojeni ulomci razlikuju se prema tehnici izrade, načinu pečenja, obliku te načinu ukrašavanja. Keramika tankih stijenki je homogena grupa koja koristi istu tehniku izrade tako da porijeklo potvrđuje samo nalaz radionice.⁴⁷

3.1.4. Vrčevi

Za čuvanje i posluživanje vina i vode upotrebljavao se vrč. U sondi D izdvojeno je 178 ili 9,52% od ukupno analiziranih ulomaka, a kataloški je obrađeno njih 29.

⁴¹ Faga 2012, 128–130.

⁴² Cuomo di Caprio 2007, 445.

⁴³ Cuomo di Caprio 2007, 447–448.

⁴⁴ Cuomo di Caprio 2007, 451–452.

⁴⁵ Desbat 2000, 80–85; Šimić-Kanaet 2010, 30–33; Vilvorder 2012, 318.

⁴⁶ Borzić 2010.

⁴⁷ Morfološke analize gliništa i radionica mogle bi pridonijeti preciznijoj klasifikaciji.

Ranim oblicima pripadaju vrčevi uskog vrata izvučenog oboda s jednom ručkom (**kat. br. 27–29**).⁴⁸ Kasniji su s profiliranim (**kat. br. 114**) ili s trolisnim (trilobnim) izljevom (**kat. br. 133**). Vrčevi visokog cilindričnog vrata profiliranog oboda s dvije ručke (**kat. br. 121, 131, 133**) korišteni su za čuvanje tekućina kao i amfore ravnog dna. Vrčevi uskog vrata manjih dimenzija upotrebljavani su za posluživanje tekućina. Ručke su trakaste (**kat. br. 114**), eliptična presjeka, a nalaze se ispod ruba oboda (**kat. br. 124**).

Analizirani ulomci dna, oboda, vrata i ručki pripadaju, prema obliku otvora, vrčevima uskog ili širokog vrata s jednom ili dvjema ručkama. Trbušastog, vretenastog su oblika tijela, ravnog (**kat. br. 118**) ili prstenastog dna (**kat. br. 119**). Izrađeni su od pročišćene gline na lončarskom kolu. Mogu biti s prevlakom ili premazom (*terra sigillata*) (**kat. br. 117, 123**). Ukrašenosti se sastoji od urezanih traka (**kat. br. 127**), a ulomak vrča s grafitom, iako je nečitljiv, zapravo je personalizirani vrč s porukom (**kat. br. 128**).

Zastupljenost vrčeva u ovom dijelu logora je možda pokazatelj namjene prostora, odnosno dostupnosti vina i vode u spavaonicama.

3.2. Posuđe za kuhinjsku upotrebu

Uz lonce za kuhanje, za pripremu hrane i čuvanje u manjem broju u sondi D su se koristili zdjele, kaserole i tanjuri.

3.2.1. Lonci

Uporabna kuhinjska keramika je uz amfore najzastupljenija vrsta keramike koja se koristila u rimskom vojnom logoru Tiluriju. Utvrđeno je da se kuhinjska keramika iz koje izdvajamo lonac (*olla*) javlja u odnosu na druge keramičke oblike u velikom broju.

Oblik lonca je bio funkcionalan tako da je ostao isti kroz duže razdoblje. Prilagođen je kao i posude za pečenje (tanjuri, tave) promjeni temperature. Stavljanjem pijeska, groga i drugih primjesa u glinu smanjila bi se točka zagrijavanja i povećala čvrstoća. Osim primjesama, plitkim urezima na površini stijenke, povećala bi se površina čime bi se toplina duže zadržavala.⁴⁹ Lonci za kuhanje su se svakodnevno koristili, brzo su se trošili, ali su se lako i mijenjali.

Prema fakturi gline izdvojene su dvije grupe lonaca, fini i grubi, a prema obliku izdvojeni su lonci s izvučenim ili zakošenim visokim obodom koji prelazi u široko rame. Datiraju se od 1. do 3. st. po. Kr. (**kat. br. 151–157**).⁵⁰

Lonci izvučenog profiliranog oboda trokutastog presjeka su lonci s poklopcem.⁵¹ Izdvojeno je 9 ulomaka (**kat. br. 161–167, 178, 179**), a ulomak **kat. br. 168** pripada loncu izvučenog oboda profiliranog zaobljenog ruba.

Dna lonaca mogu biti ravna (**kat. br. 197, 199, 204, 205**), zadebljana (**kat. br. 203**) ili stanjena prema sredini (**kat. br. 201, 205**).

⁴⁸ Roth Rubi 1979, 21–22.

⁴⁹ Olcese 2003, 19–24.

⁵⁰ Topić 2004, T.1.2; Šimić-Kanaet 2010, T. 155, 166.

⁵¹ Ovaj tip lonca ima točnu profilaciju za poklopac.

Lonac „izvučena“ oboda tipičan je provincijalni lonac 1. i 2. st. po. Kr. (**kat. br. 143**)⁵², a lonci kratkog ravnog ruba konveksno izvučenog oboda (**kat. br. 158, 185, 190**) i kratkog vrata (**kat. br. 186, 188**) pripadaju kasnoantičkim loncima.

Na ulomku tanke stijenke lonca (**kat. br. 196**) nalazi se otvor-rupa za izlijevanje tekućine.

Ukras na loncima fine i grube fature čine valovnica, metličasti motiv i urezivanje (žljebljenje).

Metličasti ukras se javlja na loncima izvučena oboda s unutrašnje (**kat. br. 147**) ili vanjske (**kat. br. 149**) površine stijenke.

Ukrasni motiv valovnice čine horizontalni gušći ili rjeđi urezi koji mogu biti izrađeni „češljastim instrumentom“ na vanjskoj površini ili u obliku višestruke valovnice (**vidi pr. kat. br. 141, 142**).⁵³ Urezivanje, žljebljenje i kaneliranje na loncima fine fature ima funkciju dekoracije (**kat. br. 137**), a na loncima za kuhanje, kada prekriva čitavu površinu lonca (**kat. br. 151–153**) ima funkciju zadržavanja topline.

Izdvojeno je i 11 ulomaka lonaca grube fature. Lonac ravnog ruba (**kat. br. 144**), lonac blago izvučenog oboda kratkog vrata (**kat. br. 193**) i lonac zaglađene vanjske površine (**kat. br. 192**) izrađeni su na ručnom kolu i doradjeni ručno. Drugu grupu grube fature čine lonci „S“ profilacije s metličastim ukrasom. Oni pripadaju ranim oblicima stolnog posuđa u Tiluriju koje se koriste od poč. 1. st. po. Kr.⁵⁴ Lokalne su proizvodnje, nastavljaju tradiciju izrade domorodačke keramike.⁵⁵

Prema obliku i fakturi izdvojeni su i lonci izvijenog oboda ruba s vanjske strane koso i oštro odrezanog, kratkog vrata (**kat. br. 191**) koji pripadaju kasnoantičkoj proizvodnji.⁵⁶

Utvrđeno je da osim importiranog kuhinjskog posuđa, italuskog i mediteranskog porijekla, postoji i lokalna proizvodnja u manjem obimu.⁵⁷ Nakon provedene analize ulomci lonaca iz sonde D mogu se datirati od 1. do 6. st. po. Kr.

3.2.2. Tanjuri

Među kuhinjsko i stolno posuđe pripadaju tanjuri koji ne mijenjaju oblik tako da je isti tip dugo u upotrebi. Izdvojeno je sedam tanjura. Tri ulomka su tanjuri ravnog dna izvučenog oboda zaobljenog ruba prema unutra (**kat. br. 214–216**), dok četiri ulomka pripadaju tzv. pompejanskom tipu (*soldaten teller*) tanjura (**kat. br. 217–220**). Pompejanski tanjuri su posebna kategorija kuhinjskog stolnog posuđa koji su imali dvostruku funkciju jer se u njima peklo, ali i jelo, što se može vidjeti na gorenom dnu. Unutarnja površina prekrivena je crvenim premazom koji može prijeći i preko ruba vanjske površine.⁵⁸ Proizvode se od rano carskog vremena u Italiji, odakle se proizvodnja proširila po provincijama od 1. do 4. st. po. Kr.⁵⁹

⁵² Šimić-Kanaet 2010, 226, kat. br. 1, 569, T.142.

⁵³ Milavec 2011, 195–197.

⁵⁴ Šimić-Kanaet 2017, 86.

⁵⁵ Šimić-Kanaet 2015, 59–69.

⁵⁶ Jelinčić, Perinić Muratović 2010, 186.

⁵⁷ Šimić-Kanaet, Tončinić, Radović 2005, 115.

⁵⁸ Munsell 2.5YR 5-6/8, premaz 10R 4/6.

⁵⁹ Tomber, Dore 2002, 42; Šimić-Kanaet 2017, 86.

3.2.3. Zdjele

U sondi D izdvojeno je dvanaest ulomaka zdjela koje su se upotrebljavale za posluživanje ili kao posude za držanje krutih namjernica za kuhanje (**kat. br. 221–232**). Slične su loncima, a razlika je u dubini i širini posude. Oblik i izrada prilagođeni su namjeni posude. Mogu biti različito oblikovanih oboda i dna, grube ili fine fakture (**vidi pr. kat. br. 221, 222**). Vanjska površina zdjele **kat. br. 224** ukrašena je pečatnim ukrasom lokalne proizvodnje. Ulomak zdjele **kat. br. 227** ukrašen je urezanom valovnicom te pripada kasnoantičkoj proizvodnji.⁶⁰ Izdvojena su i dva ulomka oboda tipa „orlo bifido“ (**kat. br. 228, 229**).⁶¹

3.2.4. Kaserole

Zdjele horizontalno izvučenog oboda – kaserole su posude za kuhanje istočno mediteranskog podrijetla.⁶² U sondi D izdvojeno je osam ulomaka kaserola (**kat. br. 233–240**).

3.2.5. Poklopci

Poklopac (*operculum*) se koristi za prekrivanje posuda, ali i kao zdjela za kuhanje (**kat. br. 231**). Oblik im je prilagođen obliku ruba posude. Mogu biti izvučenog oboda (**kat. br. 213**), zaobljenog ruba (**kat. br. 243**) i završavati čepastom drškom (**kat. br. 248, 249**). U pločaste poklopce s ručkom ubraja se ulomak (**kat. br. 255**) koji je pokrivaio dolij. Za zatvaranje amfora izdvojeni su pločasti poklopac amfore (**kat. br. 285**) izrađen u kalupu, ulomak stijenke s drškom pločastog poklopca amfore (**kat. br. 286**) te ulomak zatvarača za amforu zvonolikog oblika s drškom na vrhu (**kat. br. 287**).

3.3. Posude za čuvanje namirnica

3.3.1. Doliji

Doliji pripadaju grupi keramičkog posuđa za skladištenje i čuvanje različitih namjernica kao što su ulje, meso, vino, žitarice, suho voće⁶³, a prema nalazima iz brodoloma i za transport⁶⁴. Izrađivali su se u različitim dimenzijama pa i do 2 m visine. Doliji većih dimenzija su se ukopavali u zemlju i podove, dok su manji bili dio kuhinjskog inventara.⁶⁵ U sondi D izdvojeno je 5 ulomaka dolija manjih dimenzija (**kat. br. 250–254**), među kojima su četiri ulomka gornji dijelovi dok je jedan ulomak dna dolija. Dokumentiran je i ulomak pločastog poklopca s ručkom (**kat. br. 255**) koji je pokrivaio dolij.

⁶⁰ Ladstätter 2000, T.16.

⁶¹ Hayes 1991, 79, sl. 27. 8. 9.

⁶² Olcese 2003, 113, T.II – IV; Parica 2008, 87, T. 3.

⁶³ Hilgers 1969, 58.

⁶⁴ Kirigin 2007, 129–135; Radić Rossi 2008, 409.

⁶⁵ Roksandić 2018, 94–95.

3.4. Posude za transport

3.4.1 Amfore

U antičkom razdoblju većina proizvoda kojima se trgovalo morskim, riječnim i kopnenim prijevozom vezana je uz proizvodnju i uporabu amfora. Raznolikost namirnica kao što su vino, ulje, suho voće i garum podrazumijevala je i upotrebu različitih oblika amfora za transport. Transportne amfore su ambalaža prilagođena sadržaju i prijevoznom sredstvu tako da se razvio niz tipova amfora u različitim proizvodnim područjima koje su dospjele i u vojni logor Tilurij.

Amfore su najbrojnija skupina nalaza iz sonde D. Ulomci amfora (obodi, ručke, poklopci) njih 597 ili 31,93% potvrđuju korištenje različitih namirnica koje su stizale u logor za potrebe vojske i osoblja koje je boravilo na tom prostoru.⁶⁶

Izdvojeno je više tipova amfora:

DRESSEL 6B

U sondi D ambalaži za prijevoz maslinova ulja pripada najveći broj ulomaka Dressel 6B (**kat. br. 256–264**) što je razumljivo s obzirom na potrebe vojske. Maslinovo ulje imalo je važnu ulogu u prehrani vojske. Broj nalaza ujedno je i dokaz i o većem broju vojnika u logoru tijekom 1. st. po. Kr.⁶⁷

DRESSEL 2-4

Vino se transportiralo u cilindričnim amforama oblika Dressel 2-4 kojima pripadaju ulomak ručke (**kat. br. 265**) i šiljka (**kat. br. 266**), a datiraju se u široko vremensko razdoblje od pol. 1. st. pr. Kr. do 2. st. po. Kr.⁶⁸

DRESSEL 14

Ulomak (**kat. br. 267**) pripada amfori Dressel 14.⁶⁹

DRESSEL 20

Obod (**kat. br. 268**) pripada obliku Dressel 20 afričke proizvodnje.

AFRICANA IIIA

Obod (**kat. br. 269**) pripada amforama Africana IIIA.

AMFORE RAVNOG DNA

Amforama ravnog dna pripadaju ulomci **kat. br. 270–275**. Ovaj tip amfora proizvodio se u 1. – 3. st. po. Kr., a upotrebljavao za transport vina.⁷⁰

GRADO 1

Amfori „Grado 1“ pripada ulomak zaobljenog dna (**kat. br. 276**).⁷¹

⁶⁶ Borzić 2011a, 76–77; Šimić-Kanaet 2017, 87–88.

⁶⁷ Marion, Starac 2001, 98; Bertoldi 2012, 116; Ožanić Roguljić 2017, 209.

⁶⁸ Peacock, Williams 1986, 105–106.

⁶⁹ Bertoldi 2012, 51.

⁷⁰ Bertoldi 2012, 112; Romanović, Glušćević 2014, 144–148; Menchelli, Picchi 2016, 233.

⁷¹ Borzić 2011a, 82–83.

TRIPOLITANA I

Afričkoj proizvodnji pripada ulomak amfore za ulje oblika Tripolitana I (**kat. br. 277**), koja se datira u prvu pol. 2. st. po. Kr.⁷²

LATE ROMAN AMPHORA

U kasno rimske amfore (Late roman amphora - LRA) ubrajamo šest ulomaka (**kat. br. 278–282**).

AGORA K 113

Ulomak stijenke amfore (**kat. br. 283**) pripada obliku Agora K 113 (?), koji se proizvodi od 2. do 4. st. po. Kr. na prostoru Egeja te je široko rasprostranjen po čitavom Mediteranu.⁷³

SPATEON

Ulomak oboda i stijenke vrata s dijelom ručki amfore (**kat. br. 284**) pripada tipu amfora manjih dimenzija afričke proizvodnje 4.-7. st. po. Kr. Proizvodile su se na prostoru sjeverne Afrike, u Kartagi i Hispaniji u razdoblju od 4. do 7. st.⁷⁴

3.4.2. Poklopci amfora

Za zatvaranje amfora izdvojeni su pločasti poklopac amfore (**kat. br. 285**) izrađen u kalupu kružnog oblika s drškom u sredini, ulomak stijenke s drškom pločastog poklopca amfore (**kat. br. 286**) te ulomak zatvarača – čepa za amforu zvonolikog oblika s drškom na vrhu (**kat. br. 287**).

3.5. Keramika posebne namjene

U keramiku posebne namjene izdvojeni su ulomci ungentarija, keramički pršljen i keramički uteg.

3.5.1. Unguentarij

Keramički ungentariji su posude za mirisne tvari.⁷⁵ Izdvojena su četiri ulomka i to dva ulomka vrata i dijela izvučena oboda, te dva dna na plitkoj prstenastoj nozi (**kat. br. 288–291**).

3.5.2. Pršljen

Keramički kružni pršljen bikoničnog presjeka ne može se pobliže odrediti (**kat. br. 292**), no mogao je biti uteg za vreteno.⁷⁶

⁷² Bertoldi 2012, 190.

⁷³ Bertoldi 2012, 135.

⁷⁴ Keay 1984, 212.

⁷⁵ Anderson-Stojanović 1987, 105–122; Anderson-Stojanović 1992, 81, T. 70. 587.

⁷⁶ Matijašić 2009, 118.

3.5.3. Uteg

Keramički uteg (**kat. br. 293**) u obliku krnje piramide, zaobljenih rubova s rupom za provlačenje konopa. Na gornjem dijelu utega je urezan motiv križa. Njegovu upotrebu za tkalački stan ili neko apotropijsko značenje za sada ostavljamo otvorenom.⁷⁷

3.5.4. Kadionica

Ulomak kadionice (**kat. br. 294**) je dio narebrene trake s otiskom.

3.5.5. Neodređeni oblici

Ulomak male keramičke posude izvučenog oboda, kratkog vrata (**kat. br. 295**) s dvije ručke je mala amfora „model amfore“.

3.6. Svjetiljke

Tijekom arheoloških istraživanja od 2011. do 2018. godine izdvojeno je 234 ulomaka svjetiljki, a kataloški je obrađeno 8. Koristile su se za rasvjetu privatnog i javnog prostora logora, a moguće i za potrebe kulta.⁷⁸

Nalazi svjetiljki su fragmentirani zbog čega je bilo moguće izdvojiti samo tipove Loeschcke I B/C, Loeschcke VIII i Hayes IIA. Ulomci pripadaju klasičnoj skupini rimskih svjetiljki s reljefnim ukrasom na disku i ramenu. Izrađene su pomoću kalupa.

Izdvojeni ulomci svjetiljki dokumentiraju najvećim dijelom uvoz iz italskih radionica, a samo jedna pripada afričkoj proizvodnji koja se datira u razdoblje kasne antike 4. – 5. st. po. Kr. Ulomci svjetiljka iz sonde D mogu se usporediti s nalazima iz Burna.⁷⁹

LOESCHCKE I B/C

Tipu Loeschcke I B/C pripadaju svjetiljke s volutama i trokutastim nosom (**kat. br. 297–299**) koje se proizvode od Tiberija do početka 2. st. po. Kr.⁸⁰

LOESCHCKE VIII

Tipu svjetiljki kratkog zaobljenog nosa Loeschcke VIII pripada ulomak **kat. br. 303**. Intenzivno se upotrebljavaju u vrijeme Tiberija i Flavijevaca, a traju do pol. 2. st. po. Kr.⁸¹

⁷⁷ Matijašić 2009, 114; Castellani 2012, 379.

⁷⁸ Tipologija je određena prema Loeschckeovoj podjeli rano rimskih svjetiljki iz vojnog logora Vindonissa, Loeschcke 1919.

⁷⁹ Borzić 2010, 551–574.

⁸⁰ Istenič 2000, 160–163.

⁸¹ Alram Stern 1989, 34–36.

HAYES IIA

Ulomak dijela nosa, ramena i stijenke zdjelice svjetiljke (**kat. br. 304**) pripada tzv. afričkoj produkciji oblika Hayes IIA⁸²

3.7. Statistička analiza

Vrsta nalaza	Količina	Udio (%)
stolno posuđe	135	44,41%
posuđe za kuhinjsku upotrebu	114	37,50%
posuđe za čuvanje namirnica	6	1,97%
posuđe za transport	32	10,53%
keramike posebne namjene	9	2,96%
svjetiljke	8	2,63%
Ukupno	304	

Vrsta nalaza	Količina	Udio (%)
italska sigilata	34	54,84%
istočna sigilata	3	4,84%
afrička sigilata	22	35,48%
Late Roman C	3	4,84%
Ukupno	62	

3.8. Zaključak

Tijekom arheoloških istraživanja rimskog legijskog logora Tilurija od 2011. do 2018. godine iz sonde D izdvojen je veliki broj pokretnih arheoloških nalaza, među kojima prevladavaju keramički nalazi. Kataloški je obrađeno 304 ulomaka keramike.

Utvrđeno je da prema namjeni keramike najveći broj čine ulomci amfora, kuhinjskog i stolnog posuđa te svjetiljke. U usporedbi sa statističkom analizom keramike iz istraživanja Tilurija 1997. – 2006. i 2007. – 2010. prema namjeni uočena je promjena u vrsti keramike. U ovoj fazi istraživanja sonde D možemo reći da su najzastupljenije amfore, kuhinjski lonci i svjetiljke što je promjena u odnosu na analizu iz sonde A i istraživanja iz 2006. godine kada prevladava stolna zatim kuhinjska i transportna, a u sondi A kuhinjska, stolna, svjetiljke i transportna keramika. Najbrojniju skupinu, za sada, čine amfore različitih oblika i mjesta proizvodnje što potvrđuje količinu i vrstu različitih namirnica koja je stizala u logor za potrebe vojske, nakon odlaska za potrebe stanovnika.

U sondi D kronološki najstariji ulomak pripada keramici s crnim premazom koja se proizvodila paralelno s početkom proizvodnje italske tere sigilate što dokazuje luksuzni proizvod već u ranoj fazi života u rimskom vojnom logoru Tiluriju. Izdvojena je kasna produkcija sigilate Late Roman C, ulomci kasnoantičkih amfora i keramike, te keramički uteg koji se također može tretirati kao dokaz o kontinuitetu života na ovom prostoru i u razdoblju kasne antike.

Trgovačke veze s istočnim Mediteranom i uvoz maloazijske keramike su se vjerojatno pojačale i prijelazom Dalmacije u sferu Istočnog Carstva 425. godine, kad je rani Bizant općenito pojačao utjecaj na zapadnom Mediteranu.

Prostor rimskog vojnog logora bio je intenzivno nastanjen već od početka 1. st. po. Kr. i uključen u tokove trgovine kasnog Carstva sve do kasne antike. Pravci i intenzitet trgovine mediteranskom keramikom mijenjali su se prema političkim i ekonomskim prilikama u Carstvu što se dijelom mogu potvrditi i rezultati analize keramike iz arheoloških istraživanja sonde D.

Keramičko posuđe amfore, lonci, vrčevi mogući su pokazatelji upotrebe prostora kroz duži vremenski period u ovom dijelu rimskog vojnog logora.

Provedene analize dale su temelj za otvaranje pitanja porijekla, proizvodnje i upotrebe keramike. Utvrđen je i dokumentiran široki izbor oblika i vrsta keramike prema kojima možemo pratiti način pripreme, kuhanja, konzumacije i držanja hrane koji se upotrebljavao za vrijeme boravka vojske u logoru i životu nakon odlaska vojske. Analiza nam je omogućila da nalaze keramike iz sonde D datiramo u razdoblje od 1. do 6. st. po. Kr. Najveći broj keramike datiran je u 1. st. po. Kr. u vrijeme kada je u logoru boravila *legio VII Claudia*, odnosno *legio VII Claudia pia fidelis*. Ova je legija napustila Tilurij najkasnije 60. god. po. Kr. od kada smo ustanovili i smanjen broj nalaza keramike. Rimska vojska bila je posrednik i zastupnik prenošenja novih socio-ekonomskih snaga koji se mogu pratiti i preko keramike, iako se ubraja u sitan arheološki materijal, proizvedena je u ogromnim količinama, rasprostranjena po cijelom Carstvu, značajan je nositelj informacija o trgovačkim putevima kao i o tome što volimo i kako živimo. Trgovci su nudili uvijek novi i drugačiji proizvod, a vojska je bila zahvalan konzument kako za vrstu posuđa tako i za upotrebu proizvoda koji su se transportirali ili čuvali u keramičkim posudama.

KATALOG

3.1. STOLNO POSUĐE

3.1.1. Keramika s crnim premazom

Consp. 1. 2. 2

1. Ulomak tanjura, T. 1

GAR 15 373

Sonda D, Kvadrant F/8, SJ 5

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: Ulomak oboda zaobljenog ruba i dijela stijenke tanjura. Unutrašnja strana stijenke prema dnu zadebljana. Crni premaz na vanjskoj i unutarnjoj površini.

Tip posude: tanjur, oblik Consp. 1.2.2

Debljina stijenke: 0,3 – 0,6 cm

Mjere (š x v): 1,9 cm x 2,2 cm

Boja: 7.5YR 7/3 pink, premaz: 7.5YR 2.5/1 black

Boja presjeka: 5YR 7/4 pink

Glina: polutvrda

Datacija: 40. god. pr. Kr. – 15. god. pr. Kr.

Literatura: Maggi 2001, 127; Conspectus 2002, 52.

3.1.2. Terra sigillata

3.1.2.1. *Italska sigillata*

Consp. 5

2. Ulomak tanjura, T. 1

GAR 12 2195

Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 14

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: ulomak izvučenog oboda tanjura

Tip posude: tanjur, oblik Consp. 5 (?)

Debljina stijenke: 0,35 cm

Mjere (š x v): 2,7 cm x 3,0 cm

Boja vanjske površine: 2.5YR 6/8 red

Boja unutarnje površine: 5YR 8/4 pink

Glina: tvrda

Datacija: prva pol. 1. st. po. Kr.

Literatura: Conspectus 2002, 60.

Consp. 18

3. Ulomak tanjura, T. 1

GAR 15 1070

Sonda D, Kvadrant F/8, SJ 85

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: ulomak oboda zaobljenog ruba i dijela stijenke tanjura

Tip posude: tanjur, oblik Consp. 18.2.3

Debljina stijenke: 0,4 – 0,8 cm

Mjere (š x v): 3,6 cm x 1,9 cm

Boja: 2.5YR 7/6 light red, 10R 5/8 red

Glina: tvrda

Datacija: poč. 1. st. po. Kr.

Literatura: Conspectus 2002, 82.

4. Ulomak tanjura, T. 1

GAR 18 900

Sonda D, Kvadrant D/13, SJ 106

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: ulomak izvučenog oboda tanjura

Tip posude: tanjur, oblik Consp. 18 (?)

Debljina stijenke: 0,4 – 0,9 cm

Mjere (š x v): 3,0 cm x 1,7 cm

Boja: 2.5YR 8/3 pink, 2.5YR 4/8 red

Glina: tvrda

Datacija: prva pol. 1. st. po. Kr.

Literatura: Conspectus 2002, 82.

5. Ulomak tanjura, T. 1

GAR 18 126

Sonda D, Kvadrant D/13, SJ 106

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: ulomak izvučenog oboda tanjura

Tip posude: tanjur, oblik Consp. 18

Debljina stijenke: 0,3 – 0,8 cm

Mjere (š x v): 2,2 cm x 2,4 cm
 Boja: 7.5YR 8/3 pink, 2.5YR 5/8 red
 Glina: tvrda
 Datacija: prva. pol. 1. st. po. Kr.
 Literatura: Conspectus 2002, 82.

6. Ulomak tanjura, T. 1

GAR 15 PN 417
 Sonda D, Kvadrant D/8, SJ 5
 Vrsta nalaza: terra sigillata
 Opis nalaza: ulomak noge i dijela dna tanjura s pečatom *in planta pedis SEV...*
 Tip posude: tanjur, oblik Consp. 18
 Debljina stijenke: 0,7 cm
 Mjere (š x v): 7,2 cm x 2,4 cm
 Boja: 2.5YR 8/4 pink, 2.5YR 8/4 red
 Boja presjeka: 2.5YR 7/6 light red
 Glina: tvrda
 Ukraš: urezane koncentrične kružnice na unutrašnjoj površini stijenke dna
 Datacija: 1. st. po. Kr.
 Literatura: Conspectus 2002, 82.

Consp. 20

7. Ulomak tanjura, T. 1

GAR 17 118
 Sonda D, Kvadrant F/13, SJ 63
 Vrsta nalaza: terra sigillata
 Opis nalaza: ulomak oboda i dijela vertikalne stijenke tanjura
 Tip posude: tanjur, oblik Consp. 20
 Debljina stijenke: 0,3 cm
 Mjere (š x v): 3,3 cm x 1,8 cm
 Boja: 5YR 7/8 reddish yellow, 10YR 5/8 red
 Glina: polutvrda
 Datacija: prva pol. 1. st. po. Kr.
 Literatura: Conspectus 2002, 86.

8. Ulomak tanjura, T. 1

GAR 15 1085
 Sonda D, Kvadrant F/8, SJ 84

Vrsta nalaza: terra sigillata
 Opis nalaza: ulomak vertikalno izvučenog oboda zaobljena ruba i dijela stijenke dna tanjura
 Tip posude: tanjur, oblik Consp. 20.4.3
 Debljina stijenke: 0,4 – 0,8 cm
 Mjere (š x v): 3,4 cm x 2,4 cm
 Boja: 7.5YR 8/6 reddish yellow, 2.5YR 4/8 red
 Glina: tvrda
 Datacija: 1. pol. 1. st. po. Kr.
 Literatura: Conspectus 2002, 86.

Consp. 21

9. Ulomak tanjura, T. 1

GAR 12 2193
 Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 14
 Vrsta nalaza: terra sigillata
 Opis nalaza: ulomak stijenke oboda tanjura
 Tip posude: tanjur, oblik Consp. 21 (?)
 Debljina stijenke: 0,3 cm
 Mjere (š x v): 1,6 cm x 3,0 cm
 Boja vanjske površine: 10R 5/6 red
 Boja unutarnje površine: 5YR 6/6 reddish yellow
 Glina: polutvrda
 Datacija: prva pol. 1. st. po. Kr.
 Literatura: Conspectus 2002, 86.

10. Ulomak tanjura, T. 1

GAR 12 2197
 Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 14
 Vrsta nalaza: terra sigillata
 Opis nalaza: ulomak oboda i dijela stijenke tanjura
 Tip posude: tanjur, oblik Consp. 21.3.2 (?)
 Debljina stijenke: 0,3 cm
 Mjere (v x š): 2,8 cm x 2,5 cm
 Boja vanjske površine: 2.5YR 4/6 red, 10R 6/8 light red
 Boja unutarnje površine: 2.5YR 7/6 light red
 Boja presjeka: 5YR 8/4 pink
 Glina: polutvrda

Datacija: sredina 1. st. po. Kr.
Literatura: Conspectus 2002, 88.

Consp. B2.4, B2.7

11. Ulomak tanjura, T. 1

GAR 15 440
Sonda D, Kvadrant F/8, SJ 5
Vrsta nalaza: terra sigillata
Opis nalaza: ulomak dna i dijela noge tanjura
Tip posude: tanjur, oblik Consp. B2.4
Debljina stijenke: 0,3 – 0,7 cm
Mjere (š x v): 2,1 cm x 2,6 cm
Boja: 2.5YR 7/4 light reddish brown, 2.5YR 5/8 red
Glina: meka
Datacija: poč. 1. st. po. Kr.
Literatura: Conspectus 2002, 156.

12. Ulomak tanjura, T. 1

GAR 12 950
Sonda D, Kvadrant G/20, SJ 14
Vrsta nalaza: terra sigillata
Opis nalaza: Ulomak profilirane noge i dijela stijenke dna tanjura.
Tip posude: tanjur, oblik Consp. B2.7
Debljina stijenke: 0,3 – 0,5 cm
Mjere (š x v): 2,9 cm x 4,9 cm
Boja vanjske površine: 2.5YR 4/6 red; 10R 5/6 red
Glina: polutvrda
Datacija: 1. stoljeće (Tiberije - Flavije)
Literatura: Conspectus 2002, 156.

Consp. 8

13. Ulomak šalice, T. 1

GAR 18 614
Sonda D, Kvadrant D-E/13, SJ 106
Vrsta nalaza: terra sigillata
Opis nalaza: ulomak izvučenog oboda i dijela stijenke šalice

Tip posude: šalice, oblik Consp. 8.3.1
Debljina stijenke: 0,3 – 0,7 cm
Mjere (š x v): 4,5 cm x 4,4 cm
Boja: 2.5YR 8/3 pink, 2.5YR 4/4 reddish brown
Glina: tvrda
Datacija: prva pol. 1. st. po. Kr.
Literatura: Conspectus 2002, 66.

Consp. 23

14. Ulomak šalice, T. 1

GAR 11 PN 171
Sonda D, Kvadrant E/20, SJ 5
Vrsta nalaza: terra sigillata
Opis nalaza: ulomak dna i dijela stijenke šalice
Tip posude: šalice, Consp. 23.1.4 (?)
Debljina stijenke: 0,3 – 0,5 cm
Mjere (š x v): 2,9 – 4,3 cm x 1,2 cm
Boja: 5YR 8/6 pink, 10R 5/8 red
Boja presjeka: 5YR 8/6 pink
Glina: tvrda
Ukras: urezana kružnica na unutarnjoj stijenki dna
Datacija: prva pol. 1. st. po. Kr.
Literatura: Conspectus 2002, 90.

Consp. 24

15. Ulomak šalice, T. 1

GAR 15 PN 482
Sonda D, Kvadrant F/8, SJ 84
Vrsta nalaza: terra sigillata
Opis nalaza: Ulomak dna na prstenastoj nozi i dijela stijenke šalice. Na dnu utisnut pečat u četverokutu s utisnutim slovima u dva reda. U gornjem redu SIC..., donji red nečitljiv.
Tip posude: šalice, oblik Consp. 24 (?)
Debljina stijenke: 0,3 cm
Mjere (š x v): 3,5 cm x 1,4 cm
Boja: 5YR 7/6 reddish yellow, 10R 4/8 red
Boja presjeka: 2.5YR 7/6 light red

Glina: meka
 Datacija: 1. st. po. Kr.
 Literatura: *Conspectus* 2002, 94.

Consp. 36

16. Ulomak šalice, T. 1

GAR 14 1178
 Sonda D, Kvadrant E/11, SJ 75
 Vrsta nalaza: terra sigillata
 Opis nalaza: ulomak noge i dijela stijenke šalice
 Tip posude: šalice, oblik *Consp. 36*
 Debljina stijenke: 0,2 – 0,6 cm
 Mjere (š x v): 2,8 cm x 1,3 cm
 Boja: 5YR 5/6 red
 Boja presjeka: 2.5YR 7/6 light red
 Glina: tvrda
 Datacija: 1. st. po. Kr.
 Literatura: *Conspectus* 2002, 112.

Consp. B 4.6, 4.8

17. Ulomak šalice, T. 2

GAR 12 1593
 Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 14
 Vrsta nalaza: terra sigillata
 Opis nalaza: ulomak dna na prstenastoj nozi i dijela stijenke šalice
 Tip posude: šalice, oblik *Consp. B 4.6*
 Debljina stijenke: 0,3 – 0,5 cm
 Mjere (š x v): 1,2 cm x 2,5 cm
 Boja vanjske površine: 2.5YR 5/6 red
 Boja unutarnje površine: 2.5YR 7/8 light red
 Glina: tvrda
 Datacija: prva pol. 1. st. po. Kr.
 Literatura: *Conspectus* 2002, 162.

18. Ulomak šalice, T. 2

GAR 15 1152
 Sonda D, Kvadrant F/8, SJ 91
 Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: ulomak noge dna i dijela stijenke šalice

Tip posude: šalice, oblik *Consp. B 4.8 (?)*
 Debljina stijenke: 0,5 cm
 Mjere (š x v): 5,2 cm x 2,5 cm
 Boja: 5YR 7/4 pink, 2.5YR 5/6 red
 Glina: tvrda
 Datacija: 1. st. po. Kr.
 Literatura: *Conspectus* 2002, 162.

Consp. R 13

19. Ulomak šalice tipa Sarius, T. 2

GAR 17 738
 Sonda D, Kvadrant E/13, SJ 117
 Vrsta nalaza: terra sigillata
 Opis nalaza: ulomak oboda i dijela stijenke šalice tipa Sarius
 Tip posude: šalice, *Consp. R 13*
 Debljina stijenke: 0,4 cm
 Mjere (š x v): 3,8 cm x 2,0 cm
 Boja: 2.5YR 6/6 light red, 2.5YR 4/6 red
 Glina: polutvrda
 Datacija: 1. st. po. Kr.
 Literatura: *Conspectus* 2002, 182; Borzić 2013.

20. Ulomak šalice tipa Sarius, T. 2

GAR 12 2434
 Sonda D, Kvadrant G/20, SJ 14
 Vrsta nalaza: terra sigillata
 Opis nalaza: ulomak šalice tipa Sarius
 Tip posude: šalice, *Consp. R 13*
 Debljina stijenke: 0,3 – 0,4 cm
 Mjere (š x v): 2,5 cm x 2,6 cm
 Boja vanjske površine: 10R 5/6 red
 Boja unutarnje površine: 2.5YR 6/6 light red
 Datacija: prva pol. 1. st. po. Kr.
 Literatura: *Conspectus* 2002, 182.

21. Ulomak šalice tipa Sarius, T. 2

GAR 14 PN 374
 Sonda D, Kvadrant D/11, SJ 75

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: Ulomak stijenke šalice tipa Sarius. Ukras je reljefni s vegetabilnim motivima u obliku rozete, lista hrasta i palme. Unutar reljefa nalaze se slova *EN.../CLEMENS*.

Tip posude: šalice, Consp. R 13

Debljina stijenke: 0,1 – 0,3 cm

Mjere (š x v): 6,6 cm x 7,2 cm

Boja: 5YR 7/6 reddish yellow

Glina: tvrda

Ukрас: reljefni vegetabilni motivi

Datacija: 1. st. po. Kr.

Literatura: Borzić 2011b, T. 4.

22. Ulomak šalice tipa Sarius, T. 2

GAR 15 451

Sonda D, Kvadrant F/8, SJ 5

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: ulomak stijenke dijela trbuha šalice tipa Sarius

Tip posude: šalice, Consp. R 13

Debljina stijenke: 0,3 – 0,4 cm

Mjere (š x v): 2,2 cm x 2,2 cm

Boja: 2.5YR 7/8 light red, 10R 4/6 red

Boja presjeka: 2.5YR 6/8 light red

Glina: meka

Ukрас: reljefna traka

Datacija: prva pol. 1. st. po Kr.

Literatura: Šimić-Kanaet 2017, 105, kat. br. 71.

23. Ulomak šalice tipa Sarius, T. 2

GAR 18 547

Sonda D, Kvadrant G/12, SJ 112

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: ulomak stijenke prelaza šalice tipa Sarius

Tip posude: šalice, Consp. R 13

Debljina stijenke: 0,2 – 0,4 cm

Mjere (š x v): 6,2 cm x 2,7 cm

Boja: 10R 7/6 light red, 10R 5/8 red

Glina: tvrda

24. Ulomak šalice tipa Sarius, T. 2

GAR 12 1794

Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 14

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: ulomak trakaste ručke šalice tipa Sarius

Tip posude: šalice, Consp. R 13

Debljina stijenke: 0,9 cm

Mjere (š x v): 3,3 cm x 2,3 cm

Boja vanjske površine: 2.5YR 5/6 red

Boja unutarnje površine: 2.5YR 7/8 light red

Glina: tvrda

Datacija: prva pol. 1. st. po. Kr.

Literatura: Conspectus 2002, 182.

25. Ulomak šalice tipa Sarius, T. 2

GAR 11 2326

Sonda D, Kvadrant F/19, SJ 36

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: ulomak oboda i dijela ručke šalice tipa Sarius

Tip posude: šalice, Consp. R 13

Debljina stijenke: 0,4 – 0,8 cm

Mjere (š x v): 2,2 cm x 1,8 cm

Boja: 2.5YR 6/8 light red

Glina: tvrda

Datacija: 1. st. po. Kr.

Literatura: Šimić-Kanaet 2010, T. 34–43; Borzić 2011b.

26. Ulomak šalice tipa Sarius, T. 2

GAR 11 PN 172

Sonda D, Kvadrant E/20, SJ 5

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: ulomak stijenke šalice tipa Sarius s reljefnim ukrasom

Tip posude: šalice, Consp. R 13

Debljina stijenke: 0,3 – 0,4 cm

Mjere (š x v): 2,5 cm x 2,4 cm

Boja: 10R 4/6 red

Boja presjeka: 10RY 7/8 light red

Glina: tvrda

Ukрас: reljefni biljni motiv, ovoli

Datacija: 1. st. po. Kr.

Literatura: Borzić 2011b, 288.

27. Ulomak šalice tipa Sarius, T. 2

GAR 11 PN 170

Sonda D, Kvadrant F/18, SJ 36

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: ulomak stijenke šalice tipa Sarius s reljefnim ukrasom

Tip posude: šalice, Consp. R 13

Debljina stijenke: 0,3 – 0,7 cm

Mjere (š x v): 2,9 cm x 1,9 cm

Boja: 5YR 7/6 reddish yellow, 10R 5/8 red

Boja presjeka: 10R 7/8 light red

Glina: meka

Ukras: reljefni biljni motiv

Datacija: 1. st. po. Kr.

Literatura: Borzić 2011b, 288.

Consp. R 12

28. Ulomak čaše tipa Aco, T. 2

GAR 18 PN 626

Sonda D, Kvadrant E/13, SJ 106

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: ulomak stijenke čaše s reljefnim ukrasom i dijelom potpisa *HI.*

Tip posude: čaša, oblik Consp. R 12

Debljina stijenke: 0,2 – 0,3 cm

Mjere (š x v): 4,2 cm x 4,1 cm

Boja: 2.5YR 6/8 light red, 2.5YR 5/8 red

Glina: tvrda

Ukras: reljefni vegetabilni motivi

Datacija: prva pol. 1. st. po. Kr.

Literatura: Conspectus 2002, 182.

Consp. 13.3.1.

29. Ulomak zdjelice, T. 3

GAR 18 861

Sonda D, Kvadrant D/13, SJ 106

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: ulomak profiliranog oboda zdjelice

Tip posude: zdjelica, oblik Consp. 13.3.1

Debljina stijenke: 0,3 – 0,4 cm

Mjere (š x v): 4,3 cm x 2,1 cm

Boja: 10R 7/4 pale red, 10R 4/8 red

Glina: tvrda

Datacija: početak 1. st. po. Kr.

Literatura: Conspectus 2002, 74.

Consp. 14.4.1

30. Ulomak zdjelice, T. 2

GAR 12 1917

Sonda D, Kvadrant E/6, SJ 1

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: ulomak oboda i dijela stijenke zdjelice

Tip posude: zdjelica, oblik Consp. 14.4.1

Mjere (š x v): 2,1 cm x 3,0 cm

Boja vanjske površine: 2.5YR 5/6 red

Boja unutarne površine: 2.5YR 7/6 light red

Glina: polutvrda

Datacija: početak 1. st. po. Kr.

Literatura: Conspectus 2002, 76.

31. Ulomak zdjelice, T. 3

GAR 18 PN 634

Sonda D, Kvadrant D/13, SJ 106

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: Ulomak dna i dijela stijenke šalice. Pečat nečitljiv.

Tip posude: zdjelica, oblik Consp. 14.4.1

Debljina stijenke: 0,2 – 0,3 cm

Mjere (š x v): 3,3 cm x 0,9 cm

Boja: 5YR 8/4 pink, 2.5YR 4/8 red

Glina: tvrda

Ukras: koncentrični krugovi na unutrašnjosti dna

Datacija: prva pol. 1. st. po. Kr.

Literatura: Conspectus 2002, 76.

Consp. 28.1

32. Ulomak zdjelice, T. 3

GAR 18 328

Sonda D, Kvadrant F/12, SJ 112

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: ulomak dna na plitkoj prstenastoj nozi zdjelice

Tip posude: zdjelica, Consp. 28.1

Debljina stijenke: 0,3 – 0,4 cm

Mjere (š x v): 2,2 – 3,3 cm x 0,5 cm

Boja: 10R 7/6 light red, 10R 5/8 red

Glina: polutvrda

Datacija: prva pol. 1. st. po. Kr.

Literatura: Conspectus 2002, 102.

Consp. B 4.9

33. Ulomak zdjelice, T. 3

GAR 16 47

Sonda D, Kvadrant F/11, SJ 36

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: ulomak dna na prstenastoj nozi i dijela stijenke zdjelice

Tip posude: zdjelica, oblik Consp. B 4.9

Debljina stijenke: 0,6 cm

Mjere (š x v): 5,2 cm x 1,8 cm

Boja: 5YR 8/4 pink, 2.5YR 5/6 red

Glina: polutvrda

Datacija: prva pol. 1. st. po. Kr.

Literatura: Conspectus 2002, 162, B 4. 9.

Consp. 20.4.1

34. Ulomak pladnja ili tanjura, T. 3

GAR 15 444

Sonda D, Kvadrant F/8, SJ 5

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: ulomak oboda stanjenog s unutrašnje strane prema zaobljenom rubu, te dio stijenke i dna pladnja ili tanjura

Tip posude: pladanj ili tanjur, oblik Consp. 20.4.1

Debljina stijenke: 0,3 – 0,8 cm

Mjere (š x v): 6,1 cm x 3,7 cm

Boja: 2.5YR 7/4 light reddish brown, 2.5YR 5/6 red

Glina: tvrda

Datacija: poč. 1. st. po. Kr.

Literatura: Conspectus 2002, 86.

Neodređeni oblici

35. Ulomak šalice, T. 3

GAR 18 PN 614

Sonda D, Kvadrant F/12, SJ 89/66

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: Ulomak šalice na plitkoj profiliranoj nozi. Reljefna slova u dva reda na unutrašnjosti dna...ligatura? ..AV. I

Tip posude: šalice

Debljina stijenke: 0,3 – 0,7 cm

Mjere (š x v): 5,2 cm x 0,8 cm

Boja: 2.5YR 6/7 light red, 2.5YR 5/6 red

Glina: tvrda

3.1.2.2. Istočna sigilata

Istočna sigilata A

36. Ulomak kupe ili zdjelice, T. 3

GAR 11 2052

Sonda D, Kvadrant E/19, SJ 25

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: Ulomak profiliranog oboda trokutastog presjeka kupe ili zdjelice. Naglašen koljenasti prijelaz prema vratu. Vanjska površina ukrašena reljefnim nizom okomitih traka.

Tip posude: kupa ili zdjelica, istočna sigilata A

Debljina stijenke: 0,2 – 0,3 cm

Mjere (š x v): 2,9 cm x 2,7 cm

Boja: 10R 6/8 light red

Glina: tvrda

Ukras: niz okomitih reljefnih traka

Datacija: 2. st. po. Kr.

Literatura: Atlante II, 42, T.VIII, 4.

*Istočna sigilata B***37. Ulomak tanjura ili zdjelice, T. 3**

GAR 15 1153

Sonda D, Kvadrant F/8, SJ 91

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: ulomak dna tanjura ili zdjelice na plitkoj prstenastoj nozi

Tip posude: tanjur ili zdjelica, istočna sigilata B

Debljina stijenke: 0,3 – 0,5 cm

Mjere (š x v): 2,9 cm x 3,1 cm

Boja: 10R 6/8 light red

Boja presjeka: 2.5YR 7/8 light red

Glina: tvrda

Datacija: 1. st. pr. Kr. – 150. god. po Kr.

Literatura: Makjanić 1983, 62, kat. br. 19.

38. Ulomak tanjura, T. 3

GAR 15 1154

Sonda D, Kvadrant F/8, SJ 91

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: ulomak ravnog dna i dijela stijenke tanjura

Tip posude: tanjur, istočna sigilata B

Debljina stijenke: 0,3 – 0,4 cm

Mjere (š x v): 2,6 – 2,9 cm x 0,7 cm

Boja: 10R 6/6 light red, 10R 5/8 red

Boja presjeka: 10R 6/6 light red

Glina: meka

Datacija: 1. st. pr. Kr. – 150. god. po Kr.

Literatura: Makjanić 1983, 61, kat. br. 11; Šimić-Kanaet 2003a, 153, T. 14. 2.

*3.1.2.3. Afrička sigilata**Hayes 8A***39. Ulomak zdjele, T. 3**

GAR 11 2327

Sonda D, Kvadrant F/19, SJ 36

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: ulomak oboda zdjele afričke sigilate

Tip posude: zdjela, oblik Hayes 8A

Debljina stijenke: 0,4 – 0,5 cm

Mjere (š x v): 2,0 – 3,0 cm x 1,1 cm

Boja: 2.5YR 7/8 light red

Glina: tvrda

Datacija: 1. – 2. st. po. Kr.

Literatura: Hayes 1972, 33.

40. Ulomak zdjele, T. 3

GAR 15 542

Sonda D, Kvadrant F/10, SJ 81

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: Ulomak oboda zaobljena ruba i dijela stijenke zdjele. Ispod oboda s vanjske strane zadebljan pojas.

Tip posude: zdjela, oblik Hayes 8A

Debljina stijenke: 0,4 cm

Mjere (š x v): 4,4 cm x 2,2 cm

Boja: 2.5YR 8/8 light red

Glina: tvrda

Datacija: 80. – 160. god. po. Kr.

Literatura: Atlante I, 26.

*Hayes 23A***41. Ulomak zdjele, T. 3**

GAR 13 1481

Sonda D, Kvadrant F/13, SJ 25

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: ulomak zadebljanog oboda i dijela stijenke zdjele

Tip posude: zdjela, oblik Hayes 23A

Debljina stijenke: 0,5 – 0,7 cm

Mjere (š x v): 2,5 cm x 3 cm

Boja: 2.5YR 6/8 light red

Glina: tvrda

Datacija: 2. st. po. Kr.

Literatura: Hayes 1972, 47, sl. 7.

42. Ulomak zdjele, T. 4

GAR 15 735

Sonda D, Kvadrant G/10, SJ 81

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: ulomak oboda zaobljenog ruba i dijela stijenke zdjele

Tip posude: zdjela, oblik Hayes 23A

Debljina stijenke: 0,6 cm

Mjere (š x v): 4,1 cm x 3,6 cm

Boja: 10R 6/6 light red

Glina: tvrda

Datacija: 2. st. po Kr.

Literatura: Hayes 1972, 46, sl. 7.

Hayes 23B

43. Ulomak zdjele, T. 4

GAR 13 1478

Sonda D, Kvadrant F/13, SJ 25

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: ulomak izvučenog oboda zdjele zaobljenog ruba prema unutra

Tip posude: zdjela, oblik Hayes 23B

Debljina stijenke: 0,5 – 0,8 cm

Mjere (š x v): 4,5 cm x 2,5 cm

Boja: 2.5YR 6/8 light red

Glina: tvrda

Datacija: 2. pol. 2. st. – 3. st. po Kr.

Literatura: Hayes 1972, 47, sl. 48.

44. Ulomak zdjele, T. 4

GAR 17 601

Sonda D, Kvadrant F/13, SJ 89/25

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: ulomak oboda trokutastog presjeka zaobljenog ruba zdjele

Tip posude: zdjela, oblik Hayes 23B

Debljina stijenke: 0,4 – 0,8 cm

Mjere 3,0 cm x 2,7 cm

Boja: 10R 5/6 red

Glina: tvrda

Datacija: 2. – 3. st. po Kr.

Literatura: Hayes 1972, 47.

45. Ulomak zdjele, T. 4

GAR 16 398

Sonda D, Kvadrant G/13, SJ 103

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: Ulomak oboda i dijela stijenke zdjele. Sivi premaz na obodu s vanjske i unutarnje strane.

Tip posude: zdjela, oblik Hayes 23B

Debljina stijenke: 0,6 – 0,7 cm

Mjere (š x v): 4,9 cm x 3,2 cm

Boja: 2.5YR 6/8 light red

Glina: tvrda

Datacija: 2. – 3. st. po Kr.

Literatura: Hayes 1972, 47.

46. Ulomak zdjele, T. 4

GAR 16 445

Sonda D, Kvadrant G/13, SJ 36

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: Ulomak oboda i dijela stijenke zdjele. Sivi premaz na obodu s vanjske i unutarnje strane.

Tip posude: zdjela, oblik Hayes 23B

Debljina stijenke: 0,5 – 0,7 cm

Mjere (š x v): 2,9 cm x 3,0 cm

Boja: 2.5YR 5/6 red, 2.5YR 5/1 reddish gray

Glina: tvrda

Datacija: 2. – 3. st. po Kr.

Literatura: Hayes 1972, 47.

47. Ulomak zdjele, T. 4

GAR 16 121

Sonda D, Kvadrant G/11, SJ 36

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: ulomak oboda i dijela stijenke zdjele

Tip posude: zdjela, oblik Hayes 23B

Debljina stijenke: 0,5 – 0,6 cm

Mjere (š x v): 3,0 cm x 3,0 cm

Boja: 10R 6/8 light red

Glina: tvrda

Datacija: 2. – 3. st. po Kr.

Literatura: Hayes 1972, 47, sl. 7.

48. Ulomak zdjele, T. 4

GAR 16 5

Sonda D, Kvadrant F/11, SJ 36

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: ulomak izvučenog oboda zaobljenog ruba i dio stijenke zdjele

Tip posude: zdjela, oblik Hayes 23B

Debljina stijenke: 0,4 – 0,5 cm

Mjere (š x v): 5,7 cm x 3,1 cm

Boja: 2.5YR 6/8 light red

Glina: tvrda

Datacija: 2. – 3. st. po. Kr.

Literatura: Hayes 1972, 47.

49. Ulomak kaserole, T. 4

GAR 12 1421

Sonda D, Kvadrant E/20, SJ 1

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: ulomak narebrenog dna i dijela stijenke kaserole, afričko kuhinjsko posuđe

Tip posude: kaserola, oblik Hayes 23B

Debljina stijenke: 0,4 – 0,5 cm

Mjere (š x v): 2,0 cm x 4,8 – 7,2 cm

Boja vanjske površine: 10YR 5/1 gray

Boja unutarnje površine: 2.5YR 6/6 light red

Glina: tvrda

Ukras: „spiral burnishing“

Datacija: 2. – 3. st. po. Kr.

Literatura: Hayes 1972, 47; Vidrih Perko 1992, 102; Formato 2016, 179, 4.21.

Hayes 27

50. Ulomak zdjele, T. 4

GAR 17 396

Sonda D, Kvadrant G/13, SJ 89/36

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: ulomak dna zdjele na plitkoj prstenastoj nozi

Tip posude: zdjela, oblik Hayes 27

Debljina stijenke: 0,7 – 1 cm

Mjere (š x v): 2,5 x 3,7 cm

Boja: 10YR 5/8 red

Glina: tvrda

Datacija: 2. – 3. st. po. Kr.

Literatura: Hayes 1972, 51.

Hayes 181

51. Ulomak zdjele, T. 4

GAR 13 1479

Sonda D, Kvadrant F/13, SJ 25

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: ulomak oboda zaobljenog ruba zdjele

Tip posude: zdjela, oblik Hayes 181

Debljina stijenke: 0,5 – 0,6 cm

Mjere (š x v): 3,9 cm x 2,8 cm

Boja vanjske površine: 2.5YR 6/8 light red

Datacija: druga pol. 2. st. – prva pol. 3. st. po. Kr.

Literatura: Hayes 1972, 203, sl. 35.

52. Ulomak zdjele - poklopca, T. 4

GAR 13 1480

Sonda D, Kvadrant F/13, SJ 25

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: ulomak oboda zaobljenog ruba i dijela stijenke poklopca

Tip posude: zdjela - poklopac, oblik Hayes 181

Debljina stijenke: 0,5 cm

Mjere (š x v): 3,8 cm x 3,0 cm

Boja vanjske površine: 5YR 6/8 reddish yellow

Glina: tvrda

Datacija: druga pol. 2. – 3. st. po. Kr.

Literatura: Hayes 1972, 201, sl. 35.

Hayes 58B

53. Ulomak zdjelice, T. 4

GAR 18 819

Sonda D, Kvadrant F/13, SJ 120

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: ulomak horizontalno izvučenog oboda i dijela stijenke zdjelice

Tip posude: zdjelica, oblik Hayes 58B

Debljina stijenke: 0,4 – 0,6 cm

Mjere (š x v): 6,6 cm x 3,5 cm

Boja: 2.5YR 6/8 light red

Glina: tvrda
 Datacija: kraj 3. st. – 4. st. po. Kr.
 Literatura: Hayes 1972, 96.

Hayes 22

54. Ulomak poklopca, T. 5

GAR 13 1473
 Sonda D, Kvadrant F/13, SJ 25
 Vrsta nalaza: terra sigillata
 Opis nalaza: ulomak izvučenog oboda prema gore i dio stijenke poklopca
 Tip posude: poklopac, oblik Hayes 22
 Debljina stijenke: 0,5 – 0,7 cm
 Mjere (š x v): 5,1 cm x 3,2 cm
 Boja: 2.5YR 7/8 light red
 Glina: tvrda
 Datacija: 3. st. po. Kr.
 Literatura: Hayes 1972, 45, sl. 7. 3.

Hayes 35

55. Ulomak zdjelice, T. 5

GAR 16 167
 Sonda D, Kvadrant G/11, SJ 36
 Vrsta nalaza: terra sigillata
 Opis nalaza: Ulomak horizontalno izvučenog oboda i dio stijenke vrata. Ukrašen reljefni motiv palme ispod oboda.
 Tip posude: zdjela, oblik Hayes 35
 Debljina stijenke: 0,3 – 0,8 cm
 Mjere (š x v): 2,7 cm x 1,5 cm
 Boja: 2.5YR 7/8 light red
 Glina: tvrda
 Datacija: 3. st. po. Kr.
 Literatura: Hayes 1972, 56.

Hayes 87A

56. Ulomak zdjele, T. 5

GAR 16 546
 Sonda D, Kvadrant G/13, SJ 36

Vrsta nalaza: terra sigillata
 Opis nalaza: ulomak oboda i dijela stijenke zdjele
 Tip posude: zdjela, oblik Hayes 87A
 Debljina stijenke: 0,4 – 0,7 cm
 Mjere (š x v): 4,9 – 10,2 cm x 2,1 cm
 Boja: 2.5YR 7/8 light red
 Glina: tvrda
 Datacija: 5. st. po. Kr.
 Literatura: Hayes 1972, 135.

Hayes 65

57. Ulomak zdjelice, T. 5

GAR 17 119
 Sonda D, Kvadrant F/13, SJ 63
 Vrsta nalaza: terra sigillata
 Opis nalaza: ulomak horizontalno izvučenog oboda i dijela stijenke zdjelice. Na horizontalno izvučenom obodu urezana linija.
 Tip posude: zdjelica, oblik Hayes 65
 Debljina stijenke: 0,5 cm
 Mjere (š x v): 1,7 – 3,6 cm x 1,4 cm
 Boja: 10R 7/8 light red
 Glina: polutvrda
 Datacija: 3. – 4. st. po. Kr.
 Literatura: Hayes 1972, 111.

3.1.2.4. Late Roman C sigillata

58. Ulomak zdjele, T. 5

GAR 13 1427, GAR 13 1428
 Sonda D, Kvadrant F/13, SJ 25
 Vrsta nalaza: terra sigillata
 Opis nalaza: Ulomci profiliranog oboda i dijela stijenke zdjele. Vanjska površina oboda ukrašena isprekidanim nizom urezanih linija u tri reda izrađenih pomoću kotačića.
 Tip posude: zdjela, Late Roman C
 Debljina stijenke: 0,3 – 0,9 cm
 Mjere (š x v): 14,6 cm x 3,3 cm
 Boja: 10R 5/8 red
 Boja premaza 2.5YR 6/8 light red

Boja unutarnje površine: 10R 6/8 light red

Glina: tvrda

Ukras: niz od tri reda urezanih linija

Datacija: 5. – 7. st. po. Kr.

Literatura: Hayes 1972, 409, sl. 92.1; Atlante I, 232.

59. Ulomak zdjele, T. 5

GAR 13 565

Sonda D, Kvadrant E/13, SJ 57

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: Ulomak profiliranog oboda i dijela stijenke zdjele. Vanjska površina oboda ukrašena isprekidanim nizom urezanih linija u tri reda izrađenih pomoću kotačića.

Tip posude: zdjela, Late Roman C

Debljina stijenke: 0,3 – 0,9 cm

Mjere (š x v): 5,5 cm x 2,8 cm

Boja vanjske površine: 10R 6/8 light red

Boja unutarnje površine: 5YR 7/6 reddish yellow

Glina: tvrda

Ukras: niz urezanih linija u tri reda izrađenih pomoću kotačića

Datacija: 5. – 7. st. po. Kr.

Literatura: Hayes 1972, 409, sl. 92.1; Atlante I, 232.

60. Ulomak zdjele, T. 5

GAR 15 882

Sonda D, Kvadrant F/8, SJ 5

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: ulomak oboda trokutastog presjeka i dijela stijenke zdjele

Tip posude: zdjela, Late Roman C ?

Debljina stijenke: 0,3 – 0,4 cm

Mjere (š x v): 3,6 cm x 2,2 cm

Boja: 2.5YR 7/6 light red, 2.5YR 6/6 light red

Glina: polutvrda

Datacija: 5. – 6. st. po. Kr.

Literatura: Hayes 1972, 335, sl. 69.

3.1.3. Keramika tankih stijenki

61. Ulomak zdjelice, T. 5

GAR 11 2069

Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 5

Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki

Opis nalaza: Ulomak zaobljenog ruba i dijela stijenke zdjelice. Ispod ruba urezane dvije linije.

Tip posude: zdjelica

Debljina stijenke: 0,2 cm

Mjere (š x v): 2,5 cm x 2,2 cm

Boja: 2.5YR 6/8 light red, 2.5YR 5/8 red

Glina: tvrda

Ukras: urezane linije

Datacija: prva pol. 1. st. po Kr.

Literatura: Faga 2012, 135.

62. Ulomak zdjelice, T. 5

GAR 12 1592, GAR 12 2180

Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 14

Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki

Opis nalaza: Ulomak oboda te izvučenog i zaobljenog prema van ruba zdjelice. Izrada u kalupu.

Tip posude: zdjelica

Debljina stijenke: 0,1 cm

Mjere (š x v): 2,0 cm x 2,7 cm; 1,9 cm, 2,1 cm

Boja: GLEY 1 5/ gray

Glina: tvrda

Datacija: poč. 1. st. po. Kr.

Literatura: Atlante II, 285, T. XCI, 13.

63. Ulomak zdjelice, T. 5

GAR 12 2176

Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 14

Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki

Opis nalaza: Ulomak oboda i dijela stijenke zdjelice. Urezi i trake ispunjene zarezima izvedenim kotačićem.

Tip posude: zdjelica

Debljina stijenke: 0,2 – 0,3 cm

Mjere (š x v): 3,3 cm x 5,0 cm

Boja vanjske površine: 10YR 5/1 gray

Boja unutarnje površine: 7.5YR 6/1 gray
 Glina: tvrda
 Ukras: trokutasti zarezi u nizu
 Datacija: poč. 1. st. po. Kr.
 Literatura: Atlante II, 325, T.CV, 17.

64. Ulomak zdjelice, T. 5

GAR 14 927
 Sonda D, Kvadrant E/11, SJ 1/76
 Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki
 Opis nalaza: ulomak oboda i dijela stijenke zdjelice
 Tip posude: zdjelica
 Debljina stijenke: 0,1 cm
 Mjere (š x v): 1,8 cm x 1,6 cm
 Boja: GLEY 1 5/1 greenish gray
 Glina: tvrda
 Ukras: ispod oboda, reljefna traka
 Datacija: 1. st. po. Kr.
 Literatura: Atlante II, 283.

65. Ulomak zdjelice, T. 5

GAR 15 PN 486
 Sonda D, Kvadrant F/7, SJ 92
 Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki
 Opis nalaza: Ulomak oboda i dijela stijenke zdjelice. Ukras reljefna traka, motiv vodeni cvijet.
 Tip posude: zdjelica
 Debljina stijenke: 0,2 cm
 Mjere (š x v): 4,8 cm x 2,9 cm
 Boja: 5YR 4/1 dark grey
 Boja presjeka: 10YR 8/1 white, 10RY 2/1 black
 Glina: tvrda
 Ukras: reljefni, motiv vodeni cvijet
 Datacija: druga pol. 1. st. po. Kr.
 Literatura: Atlante II, 298, T.XCVI, 4.

66. Ulomak zdjelice, T. 6

GAR 18 158
 Sonda D, Kvadrant D/13, SJ 106
 Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki
 Opis nalaza: ulomak profiliranog oboda i dijela stijenke s apliciranim ukrasom

Tip posude: čaša
 Debljina stijenke: 0,2 cm
 Mjere (š x v): 3,1 cm x 2,0 cm
 Boja: 5YR 8/3 pink
 Glina: tvrda
 Ukras: barbotinski u obliku ljuski češera
 Datacija: sredina 1. st. po. Kr.
 Literatura: Atlante II, 294, T. XCIV; Šimić-Kanaet 2003a, 145, T.9.11.

67. Ulomak zdjelice s dvije ručke, T. 6

GAR 18 452-457
 Sonda D, Kvadrant D/13, SJ 125
 Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki
 Opis nalaza: Ulomci uvučenog oboda i dijela stijenke zdjelice. Ukras urezane linije kotačićem i „perom“.
 Tip posude: zdjelica
 Debljina stijenke: 0,2 cm
 Mjere (š x v): 8,4 cm x 4,1 cm
 Boja: 7.5YR 4/1 dark gray
 Glina: tvrda
 Ukras: urezane crtice i urezi izvedeni pomoću kotačića
 Datacija: prva pol. 1. st. po. Kr.
 Literatura: Šimić-Kanaet 2010, 179, kat. br. 1047.

68. Ulomak zdjelice, T. 6

GAR 12 1141
 Sonda D, Kvadrant F/20, SJ 14
 Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki
 Opis nalaza: ulomak ravnog dna i dijela stijenke zdjelice
 Tip posude: zdjelica
 Promjer dna: 3,0 cm
 Debljina stijenke: 0,2 – 0,3 cm
 Mjere (š x v): 2,5 cm x 4,4 cm
 Boja: 10YR 5/1 gray
 Glina: tvrda

69. Ulomak zdjelice, T. 6

GAR 12 34
 Sonda D

Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki
 Opis nalaza: ulomak dna i dijela stijenke zdjelice
 Tip posude: zdjelica
 Promjer dna: 7,2 cm
 Debljina stijenke: 0,1 – 0,3 cm
 Mjere (š x v): 0,6 cm x 2,8 cm
 Boja vanjske površine: 2.5YR 6/6 light red
 Boja unutarnje površine: 2.5YR 5/6 red
 Glina: tvrda

70. Ulomak zdjelice, T. 6

GAR 15 PN 418
 Sonda D, Kvadrant E/8, SJ 5
 Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki
 Opis nalaza: ulomak ravnog dna i dijela stijenke zdjelice
 Tip posude: zdjelica
 Debljina stijenke: 0,2 cm
 Mjere (š x v): 2,2 – 2,7 cm x 1,1 cm
 Boja: 5YR 4/1 dark grey, 10RY 2/1 black
 Boja presjeka: 10YR 8/1 white
 Glina: tvrda

71. Ulomak zdjelice, T. 6

GAR 17 499
 Sonda D, Kvadrant E/13, SJ 25
 Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki
 Opis nalaza: ulomak ravnog dna i dijela stijenke zdjelice
 Tip posude: zdjelica
 Debljina stijenke: 0,1 – 0,2 cm
 Mjere (š x v): 2,7 – 3,5 cm x 1,0 cm
 Boja: GLEY 2 5/1 bluish gray
 Glina: tvrda
 Datacija: 1. st. po. Kr.
 Literatura: Atlante II, 290–291, T.XCIII.

72. Ulomak zdjelice, T. 6

GAR 17 246, GAR 17 561
 Sonda D, Kvadrant D-E/13, SJ 25
 Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki
 Opis nalaza: ulomak ravnog dna i dijela sti-

jenke zdjelice
 Tip posude: zdjelica
 Debljina stijenke: 0,2 cm
 Mjere (š x v): 1,4 – 2,3 cm x 0,7 cm
 Boja: GLEY2 4/1 dark bluish gray
 Glina: tvrda
 Datacija: 1. st. po. Kr.
 Literatura: Atlante II, 290–291, T.XCIII.

73. Ulomak zdjelice, T. 6

GAR 17 241
 Sonda D, Kvadrant E/13, SJ 25
 Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki
 Opis nalaza: Ulomak ravnog dna i dijela stijenke zdjelice. Površina stijenke prekrivena sitnim zrnatim primjesama.
 Tip posude: zdjelica
 Debljina stijenke: 0,3 – 0,5 cm
 Mjere (š x v): 3,2 – 4,6 cm x 0,9 cm
 Boja: GLEY2 6/1 bluish gray
 Glina: tvrda
 Datacija: 1. st. po. Kr.
 Literatura: Atlante II, 290–291, T.XCIII..

74. Ulomak zdjelice, T. 6

GAR 17 702
 Sonda D, Kvadrant E/14, SJ 106
 Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki
 Opis nalaza: Ulomak ravnog dna i dijela stijenke zdjelice. Vidljive primjese pijeska na unutarnjoj površini.
 Tip posude: zdjelica
 Debljina stijenke: 0,3 cm
 Mjere (š x v): 2,9 – 4,3 cm x 0,8 cm
 Boja: 7.5 YR 8/3 pink
 Glina: polutvrda

75. Ulomak zdjelice, T. 6

GAR 18 627
 Sonda D, Kvadrant D-E/14, SJ 106
 Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki
 Opis nalaza: Ulomak dna i dijela stijenke zdjelice. Oksidacijski pečena.

Tip posude: zdjelica
 Debljina stijenke: 0,4 – 0,5 cm
 Mjere (š x v): 2,8 – 3,4 cm x 1,3 cm
 Boja: 2.5YR 6/8 light red
 Glina: tvrda

76. Ulomak zdjelice, T. 6

GAR 11 1591
 Sonda D, Kvadrant E/20, SJ 5
 Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki
 Opis nalaza: Ulomak stijenke zdjelice. Vanjska površina ukrašena češljastim ukrasom. Vidljive sitne čestice kvarcnog pijeska.
 Tip posude: zdjelica
 Debljina stijenke: 0,2 – 0,3 cm
 Mjere (š x v): 2,5 cm x 1,8 cm
 Boja: 2.5YR 7/4 light reddish brown, 2.5YR 5/6 red
 Glina: tvrda
 Ukras: češljasti
 Datacija: 1. st. po. Kr.
 Literatura: Atlante II, 314, T.CI, 7; Šimić-Kanaet 2010, 174, kat. br. 984.

77. Ulomak zdjelice, T. 6

GAR 11 2045
 Sonda D, Kvadrant E/20, SJ 5
 Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki
 Opis nalaza: ulomak stijenke zdjelice
 Tip posude: zdjelica
 Debljina stijenke: 0,3 cm
 Mjere (š x v): 1,8 cm x 1,4 cm
 Boja: 5YR 7/4 pink
 Glina: tvrda
 Ukras: „griz“ premaz
 Datacija: 1. st. po. Kr.
 Literatura: Cuomo di Caprio 2007, 452.

78. Ulomak zdjelice, T. 6

GAR 12 2177, GAR 12 2178
 Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 14
 Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki
 Opis nalaza: Ulomak stijenke zdjelice s dije-

lom ručke. Ukras reljefni.
 Tip posude: zdjelica
 Debljina stijenke: 0,1 – 0,3 cm
 Mjere (š x v): 2,5 cm x 2,8 cm
 Boja: GLEY 1 7/1 light gray
 Glina: tvrda
 Ukras: reljefni, motiv vodeni cvijet
 Datacija: 1. st. po. Kr.
 Literatura: Atlante II, 335, T.CX, 9.

79. Ulomak zdjelice, T. 6

GAR 15 PN 437
 Sonda D, Kvadrant F/8, SJ 5
 Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki
 Opis nalaza: ulomak stijenke zdjelice s reljefnim ukrasom
 Tip posude: zdjelica
 Debljina stijenke: 0,2 cm
 Mjere (š x v): 2,4 cm x 1,5 cm
 Boja: 10YR 5/1 grey
 Glina: tvrda
 Datacija: August - Tiberije
 Literatura: Atlante II, 331, T.CVIII, 15.

80. Ulomak zdjelice, T. 6

GAR 17 632
 Sonda D, Kvadrant E/12, SJ 25
 Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki
 Opis nalaza: ulomak stijenke zdjelice, radionica Lyon
 Tip posude: zdjelica
 Debljina stijenke: 0,4 cm
 Mjere (š x v): 3,0 cm x 2,4 cm
 Boja: 2.5YR 8/4 pale yellow, 7.5YR 5/3 brown
 Glina: meka
 Ukras: barbotinski
 Datacija: 40. – 70. g. po. Kr.
 Literatura: Vilvorder 2012, 321; Šimić-Kanaet 2017, 108, kat. br. 89.

81. Ulomak zdjelice, T. 6

GAR 18 231
 Sonda D, Kvadrant D/13, SJ 106

Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki
 Opis nalaza: ulomak stijenke zdjelice, radionica Lyon
 Tip posude: zdjelica
 Debljina stijenke: 0,2 cm
 Mjere (š x v): 2,7 cm x 1,3 cm
 Boja: 2.5YR 8/3 pale yellow
 Glina: polutvrda
 Ukraš barbotinski
 Datacija: 1. st. po. Kr.
 Literatura: Vilvorder 2012, 319.

82. Ulomak zdjelice, T. 7

GAR 17 503
 Sonda D, Kvadrant E/13, SJ 65
 Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki
 Opis nalaza: ulomak stijenke polukružne zdjelice s apliciranim reljefnim ukrasom u obliku ljuski češera
 Tip posude: zdjelica
 Debljina stijenke: 0,1 – 0,3 cm
 Mjere (š x v): 2,5 x 2 cm
 Boja: 5YR 4/8 pink, 5YR 5/4 reddish brown
 Glina: tvrda
 Ukraš: reljefni u obliku ljuske češera
 Datacija: prva pol. 1. st. po. Kr.
 Literatura: Šimić-Kanaet 2010, 166, kat. br. 909.

83. Ulomak zdjelice, T. 7

GAR 17 695
 Sonda D, Kvadrant D/14, SJ 106
 Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki
 Opis nalaza: ulomak stijenke zdjelice s apliciranim reljefnim ukrasom u obliku ljuski češera
 Tip posude: zdjelica
 Debljina stijenke: 0,2 – 0,3 cm
 Mjere (š x v): 2,1 cm x 1,8 cm
 Boja: 7.5YR 8/4 pink
 Glina: meka
 Ukraš: reljefni u obliku ljuske češera
 Datacija: sredina 1. st. po. Kr.
 Literatura: Topić 2002, kat. br. 217; Šimić-Kanaet 2003a, 145, T. 9. 11.

84. Ulomak zdjelice, T. 7

GAR 18 615
 Sonda D, Kvadrant D-E/13, SJ 106
 Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki
 Opis nalaza: ulomak stijenke zdjelice s barbotinskim ukrasom
 Tip posude: zdjelica
 Debljina stijenke: 0,2 – 0,3 cm
 Mjere (š x v): 3,0 cm x 3,0 cm
 Boja: 5YR 6/6 reddish yellow
 Glina: tvrda

85. Ulomak zdjelice, T. 7

GAR 18 863
 Sonda D, Kvadrant D/13, SJ 106
 Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki
 Opis nalaza: ulomak stijenke zdjelice
 Tip posude: zdjelica
 Debljina stijenke: 0,2 cm
 Mjere (š x v): 3,7 cm x 3,3 cm
 Boja: GLEY 2 5/1 bluish gray
 Glina: tvrda
 Ukraš: niz urezanih crtica izvedenih "perom"
 Datacija: 1. st. po. Kr.
 Literatura: Atlante II, 316, CII, 4; Šimić-Kanaet 2010, 181, kat. br. 1062.

86. Ulomak zdjelice, T. 7

GAR 18 509
 Sonda D, Kvadrant D/13, SJ 125
 Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki
 Opis nalaza: ulomak dna na plitkoj prstenastoj nozi i dijela stijenke zdjelice
 Tip posude: zdjelica
 Debljina stijenke: 0,2 cm
 Mjere (š x v): 2,5 cm x 0,8 cm
 Boja: 10R 5/1 reddish gray
 Glina: tvrda

87. Ulomak čaše, T. 7

GAR 12 2184
 Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 14
 Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki

Opis nalaza: ulomak ukošenog oboda, trokuta-
stog presjeka ruba čaše. Oksidacijski pečena.

Tip posude: čaša

Promjer ruba: 8,0 cm

Debljina stijenke: 0,2 – 0,3 cm

Mjere (š x v): 1,7 cm x 2,1 cm

Boja: 5YR 7/8 reddish yellow

Glina: tvrda

Datacija: 1. st. po. Kr.

Literatura: Šimić-Kanaet 2010, 142, kat. br.
647.

88. Ulomak čaše, T. 7

GAR 15 782

Sonda D, Kvadrant F/8, SJ 5

Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki

Opis nalaza: ulomak profiliranog oboda i di-
jela stijenke vrata čaše

Tip posude: čaša

Debljina stijenke: 0,2 – 0,4 cm

Mjere (š x v): 2,4 cm x 0,8 cm

Boja: 7.5YR 7/4 pink

Glina: tvrda

Datacija: poč. 1. st. po. Kr.

Literatura: Schindler-Kaudelka 1975, F.15.

89. Ulomak čaše, T. 7

GAR 17 703

Sonda D, Kvadrant E/14, SJ 106

Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki

Opis nalaza: ulomak blago izvučenog profili-
ranog oboda i dijela stijenke vrata čaše s re-
ljefnim ukrasom

Tip posude: čaša

Debljina stijenke: 0,3 cm

Mjere (š x v): 2,4 cm x 1,8 cm

Boja: 5YR 8/4 pink, 2.5YR 4/4 reddish brown

Glina: meka

90. Ulomak čaše, T. 7

GAR 18 230

Sonda D, Kvadrant D/13, SJ 106

Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki

Opis nalaza: ulomak uvučenog profiliranog
oboda i dijela stijenke s apliciranim barbotin-
skim ukrasom

Tip posude: čaša

Debljina stijenke: 0,3 cm

Mjere (š x v): 1,9 cm x 2,8 cm

Boja: 5YR 7/8 reddish yellow

Glina: tvrda

Ukras: barbotinski

Datacija: 1 – 2. st. po. Kr.

Literatura: Šimić-Kanaet 2017, 109, kat. br.
101.

91. Ulomak čaše, T. 7

GAR 18 556

Sonda D, Kvadrant D-E/13, SJ 106

Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki

Opis nalaza: ulomak izvučenog oboda i dijela
stijenke čaše

Tip posude: čaša

Debljina stijenke: 0,2 – 0,3 cm

Mjere (š x v): 3,0 cm x 2,7 cm

Boja: 2.5YR 6/1 reddish gray

Glina: tvrda

Datacija: kraj 1. st. pr. Kr. – poč. 1. st. po. Kr.

Literatura: Atlante II, 249.

92. Ulomak čaše, T. 7

GAR 18 269

Sonda D, Kvadrant D/13, SJ 106

Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki

Opis nalaza: ulomak izvučenog profiliranog
oboda i dijela stijenke čaše s barbotinskim
ukrasom

Tip posude: čaša

Debljina stijenke: 0,1 – 0,3 cm

Mjere (š x v): 3,6 cm x 2,3 cm

Boja: 7.5YR 7/6 reddish yellow

Glina: tvrda

Ukras: barbotinski

Datacija: poč. 1. st. pr. Kr.

Literatura: Zabehlicky Scheffenegger, Kand-
ler 1979, T. 4. 1; Šimić-Kanaet 2017, 109, kat.
br. 101.

93. Ulomak čaše, T. 7

GAR 18 420

Sonda D, Kvadrant D/13, SJ 106

Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki

Opis nalaza: ulomak uvučenog profiliranog oboda i dijela stijenke čaše

Tip posude: čaša

Debljina stijenke: 0,2 cm

Mjere (š x v): 2,4 cm x 2,5 cm

Boja: 2.5YR 5/1 reddish gray

Glina: tvrda

Datacija: poč. 1. st. po. Kr.

Literatura: Šimić-Kanaet 2010, 193, kat. br. 1197.

94. Ulomak čaše, T. 7

GAR 18 363

Sonda D, Kvadrant G/13, SJ 112

Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki

Opis nalaza: ulomak oboda čaše

Tip posude: čaša

Debljina stijenke: 0,2 cm

Mjere (š x v): 3,7 cm x 2,2 cm

Boja: 5YR 6/6 reddish yellow

Glina: tvrda

Datacija: druga pol. 1. st. po. Kr.

Literatura: Atlante II, 265.

95. Ulomak čaše, T. 7

GAR 11 1958

Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 13

Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki

Opis nalaza: ulomak dna na prstenastoj nozi i dijela stijenke čaše

Tip posude: čaša

Debljina stijenke: 0,2 – 0,7 cm

Mjere (š x v): 1,8 – 2,8 cm x 1,3 cm

Boja: 7.5YR 8/3 pink

Glina: tvrda

96. Ulomak čaše, T. 7

GAR 12 1184

Sonda D, Kvadrant G/20, SJ 13

Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki

Opis nalaza: ulomak dna i dijela stijenke čaše

Tip posude: čaša

Promjer dna: 4,0 cm

Debljina stijenke: 0,3 – 0,7 cm

Mjere (š x v): 2,0 x 1,3 cm

Boja: 5YR 7/6 reddish yellow

Glina: polutvrda

97. Ulomak čaše, T. 7

GAR 12 2179

Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 14

Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki

Opis nalaza: ulomak ravnog, zadebljanog dna i dijela stijenke čaše

Tip posude: čaša

Debljina stijenke: 0,2 – 0,7 cm

Mjere (š x v): 0,8 cm x 2,7 cm

Boja: GLEY 1 4 dark gray

Glina: tvrda

98. Ulomak čaše, T. 7

GAR 12 2435

Sonda D, Kvadrant G/20, SJ 14

Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki

Opis nalaza: ulomak ravnog profiliranog dna i dijela stijenke čaše

Tip posude: čaša

Promjer dna: 4,2 cm

Debljina stijenke: 0,3 – 0,7 cm

Mjere (š x v): 0,7 cm x 4,2 cm

Boja: 2.5YR 6/8 light red

Glina: polutvrda

99. Ulomak čaše, T. 8

GAR 17 638

Sonda D, Kvadrant E/12, SJ 89/25

Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki

Opis nalaza: ulomak dna i dijela stijenke čaše

Tip posude: čaša

Debljina stijenke: 0,1 cm

Mjere (š x v): 2,0 – 3,1 cm x 0,5 cm

Boja: 5Y 5/1 gray

Glina: tvrda

100. Ulomak čaše, T. 8

GAR 17 779

Sonda D, Kvadrant E/13, SJ 106

Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki

Opis nalaza: Ulomak ravnog dna i dijela stijenke čaše. Vanjska površina hrapava, prekrivena zrcnima pijeska.

Tip posude: čaša

Debljina stijenke: 0,2 – 0,3 cm

Mjere (š x v): 3,3 – 3,8 cm x 1,4 cm

Boja: 7.5YR 8/4 pink

Glina: polutvrda

101. Ulomak čaše, T. 8

GAR 18 130

Sonda D, Kvadrant D/13, SJ 106

Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki

Opis nalaza: ulomak ravnog dna i dijela stijenke čaše, radionica Lyon

Tip posude: čaša

Debljina stijenke: 0,2 – 0,3 cm

Mjere (š x v): 3,8 cm x 1,9 cm

Boja: 7.5YR 8/1 white

Glina: polutvrda

Datacija: 1. st. po. Kr.

Literatura: Vilvorder 2012, 319.

102. Ulomak čaše, T. 8

GAR 11 1490

Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 5

Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki

Opis nalaza: ulomak horizontalno narebrene stijenke čaše

Tip posude: čaša

Debljina stijenke: 0,1 – 0,2 cm

Mjere (š x v): 2,9 cm x 1,2 cm

Boja: 2.5YR 6/4 light reddish brown

Glina: tvrda

103. Ulomak čaše, T. 8

GAR 18 613

Sonda D, Kvadrant D-E/13, SJ 106

Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki

Opis nalaza: ulomak stijenke čaše s barbotin-skim ukrasom

Tip posude: čaša

Debljina stijenke: 0,2 – 0,3 cm

Mjere (š x v): 3,0 cm x 3,0 cm

Boja: 5YR 6/6 reddish yellow

Glina: tvrda

Ukras: barbotinski, motiv „trn“

104. Ulomak vrčića, T. 8

GAR 17 349

Sonda D, Kvadrant G/13, SJ 89/36

Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki

Opis nalaza: Ulomak izvučenog oboda zaobljenog ruba i dijela stijenke vrata. Na prijelazu oboda u rame plastično rebro tzv. *bocallini a collarino*.

Tip posude: čaša

Debljina stijenke: 0,2 – 0,3 cm

Mjere (š x v): 1,3 x 1,5 cm

Boja: 2.5YR 6/8 light red

Glina: polutvrda

Datacija: 1. – 2. st. po. Kr.

Literatura: Atlante II, 256, LXXXI, 10.

105. Ulomak vrča, T. 8

GAR 12 951

Sonda D, Kvadrant G/20, SJ 14

Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki

Opis nalaza: ulomak dna i dijela stijenke vrča. Vidljive primjese, mediteranska proizvodnja?

Tip posude: vrč

Promjer dna: 5 cm

Debljina stijenke: 0,2 cm

Mjere (š x v): 2,9 cm x 3,4 cm

Boja vanjske površine: 5YR 5/4 reddish brown

Boja unutarnje površine: 5YR 5/6 yellowish red

Glina: tvrda

106. Ulomak vrčića, T. 8

GAR 12 1178

Sonda D, Kvadrant G/20, SJ 14

Vrsta nalaza: keramika tankih stijenki
 Opis nalaza: Ulomak dijela dna i stijenke vrča s dvije ručke. Mediteranska produkcija?
 Tip posude: vrč?
 Debljina stijenke: 0,3 – 0,5 cm
 Mjere (š x v): 4,2 cm x 2,3 cm
 Boja: 2.5YR 6/4 light reddish brown
 Glina: tvrda

3.1.4. Vrčevi

107. Ulomak vrča, T. 8

GAR 11 1937
 Sonda D, Kvadrant D/19, SJ 36
 Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: ulomak izvučenog oboda, zaobljenog ruba i dijela stijenke vrča
 Tip posude: vrč
 Debljina stijenke: 0,4 cm
 Mjere (š x v): 3,0 cm x 1,3 cm
 Boja: 10YR 8/4 very pale brown, 5YR7/8 reddish yellow
 Glina: tvrda

108. Ulomak vrča, T. 8

GAR 11 1935
 Sonda D, Kvadrant E/20, SJ 5
 Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: ulomak dna vrča na prstenastoj nozi
 Tip posude: vrč
 Debljina stijenke: 0,5 – 0,9 cm
 Mjere (š x v): 4,2 – 7,7 cm x 0,9 cm
 Boja: 2.5YR 6/4 light reddish brown
 Boja presjeka: 2.5YR 7/4 light reddish brown
 Glina: tvrda

109. Ulomak vrča, T. 8

GAR 11 1955
 Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 13
 Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: ulomak trakaste ručke
 Tip posude: vrč ?

Debljina stijenke: 0,6 – 0,8 cm
 Mjere (š x v): 3,1 cm x 7,4 cm
 Boja: 7.5YR 7/4 pink
 Boja presjeka: 2.5YR 6/4 light reddish brown
 Glina: tvrda

110. Ulomak vrča, T. 8

GAR 11 2051
 Sonda D, Kvadrant E/19, SJ 25
 Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: ulomak blago ukošenog, zaobljenog oboda vrča s dvije ručke
 Tip posude: vrč
 Debljina stijenke: 0,5 – 0,7 cm
 Mjere (š x v): 4,6 cm x 2,9 cm
 Boja: 7.5YR 8/4 pink
 Glina: polutvrda
 Datacija: 1. st. po. Kr.
 Literatura: Topić 2004, 382, kat. br. 371, T. 71.

111. Ulomak vrča, T. 8

GAR 11 2050
 Sonda D, Kvadrant E/19, SJ 25
 Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: ulomak dna na prstenastoj nozi i dijela stijenke vrča
 Tip posude: vrč
 Debljina stijenke: 0,7 – 1,1 cm
 Mjere (š x v): 4,8 cm x 2,4 cm
 Boja: 2.5YR 7/6 light red
 Glina: tvrda

112. Ulomak vrča, T. 8

GAR 12 1190
 Sonda D, Kvadrant F/20, SJ 14
 Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: ulomak izvučenog oboda prema van, profilirana ruba vrča
 Tip posude: vrč
 Debljina stijenke: 0,5 cm
 Mjere (š x v): 3,1 cm x 1,8 cm
 Boja: 2.5YR 7/4 light reddish brown
 Glina: tvrda

113. Ulomak vrča, T. 9

GAR 12 1153

Sonda D, Kvadrant F/20, SJ 14

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak horizontalno izvučenog, profiliranog izljevna vrča, fine fakture, afričke produkcije?

Tip posude: vrč

Debljina stijenke: 0,7 – 2,0 cm

Mjere (š x v): 2,3 cm x 5,2 cm

Boja: 2.5YR 5/6 red

Glina: tvrda

114. Ulomak ručke vrča, T. 9

GAR 12 1471

Sonda D, Kvadrant E/20, SJ 14

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak trakaste ručke vrča

Tip posude: vrč

Debljina stijenke: 1,1 – 1,2 cm

Mjere (š x v): 8,2 cm x 2,6 cm

Boja: 2.5YR 8/3 pink

Glina: tvrda

115. Ulomak ručke vrča, T. 9

GAR 12 2202

Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 14

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak ručke i dijela stijenke vrča

Tip posude: vrč

Debljina stijenke: 0,4 – 0,9 cm

Mjere (š x v): 7,4 cm x 3,3 cm

Boja vanjske površine: 5YR 6/4 light reddish brown

Boja unutarnje površine: 5YR 6/8 reddish yellow

Glina: tvrda

116. Ulomak ručke vrča, T. 9

GAR 12 2200

Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 14

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak trakaste ručke

Tip posude: vrč?

Debljina stijenke: 0,4 – 0,9 cm

Mjere (š x v): 4,3 cm x 2,9 cm

Boja: 5YR 7/6 reddish yellow

Glina: tvrda

117. Ulomak vrča, T. 9

GAR 12 33

Sonda D

Vrsta nalaza: terra sigillata

Opis nalaza: ulomak dna na prstenastoj nozi i dio stijenke vrča

Tip posude: vrč

Promjer dna: 9,0 cm

Debljina stijenke: 0,4 – 0,5 cm

Mjere (š x v): 3,5 cm x 4,5 cm

Boja vanjske površine: 2,5 YR 6/8 light red

Boja unutarnje površine: 2,5 YR 5/6 red

Glina: tvrda

118. Ulomak vrča, T. 9

GAR 12 1372

Sonda D, Kvadrant E/20, SJ 14

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak dna i dijela stijenke vrča

Tip posude: vrč

Promjer dna: 7,8 cm

Debljina stijenke: 0,3 – 1,0 cm

Mjere (š x v): 4,2 cm

Boja vanjske površine: 2.5YR 6/4 light reddish brown

Boja unutarnje površine: 2.4YR 6/6 light red

Glina: tvrda

119. Ulomak vrča, T. 10

GAR 15 PN 481

Sonda D, Kvadrant F/8, SJ 84

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: dno na prstenastoj nozi i dio stijenke vrča

Tip posude: vrč

Debljina stijenke: 0,4 – 0,6 cm

Mjere (š x v): 6,7 cm x 3,3 cm
 Boja: 5YR 7/6 reddish yellow
 Boja presjeka: 2.5YR 6/6 light red
 Glina: tvrda

120. Ulomak vrča, T. 10

GAR 15 436
 Sonda D, Kvadrant F/8, SJ 5
 Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: Ulomak oboda horizontalno izvučenog zaobljenog ruba i dijela stijenke vrata cilindričnog vrča. Površina vanjske stijenke vrata ukrašena s dvije paralelne urezane trake.
 Tip posude: vrč
 Debljina stijenke: 0,8 – 0,9 cm
 Mjere (š x v): 7,0 cm x 5,7 cm
 Boja: 7.5YR 8/3 pink
 Glina: tvrda
 Ukraša: urezane trake
 Datacija: 1. – 2. st. po. Kr.
 Literatura: Roth Rubi 1979, 50, 114.

121. Ulomak ručke vrča, T. 10

GAR 15 286
 Sonda D, Kvadrant D/8, SJ 5
 Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: ulomak ručke i dijela stijenke vrča s dvije ručke?
 Tip posude: vrč
 Debljina stijenke: 0,6 – 1,8 cm
 Mjere (š x v): 6,1 cm x 10 cm
 Boja: 7.5YR 8/2 pinkish white
 Glina: tvrda

122. Ulomak vrča, T. 9

GAR 15 936
 Sonda D, Kvadrant F/8, SJ 10
 Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: ulomak zaobljenog oboda i dijela stijenke vrata vrča s ručkom
 Tip posude: vrč
 Debljina stijenke: 0,3 – 0,6 cm

Mjere (š x v): 4,4 cm x 4 cm
 Boja: 5YR 7/8 reddish yellow
 Glina: tvrda

123. Ulomak vrča, T. 11

GAR 15 423
 Sonda D, Kvadrant F/8, SJ 82
 Vrsta nalaza: terra sigillata
 Opis nalaza: ulomak dna na prstenastoj nozi i dio stijenke vrča
 Tip posude: vrč
 Debljina stijenke: 0,4 – 0,9 cm
 Mjere (š x v): 4,5 cm x 3,5 cm
 Boja: 5YR 8/4 pink, 2.5YR 5/6 red
 Glina: tvrda

124. Ulomak vrča, T. 10

GAR 15 1143
 Sonda D, Kvadrant F/8, SJ 91
 Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: ulomak horizontalnog ruba i dijela trakaste ručke vrča
 Tip posude: vrč
 Debljina stijenke: 0,8 – 1,0 cm
 Mjere (š x v): 3,8 cm x 1,6 cm
 Boja 5YR 7/4 light reddish brown
 Glina: tvrda

125. Ulomak vrča, T. 11

GAR 17 252
 Sonda D, Kvadrant F/13, SJ 63
 Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: ulomak izvučenog oboda zaobljena ruba i dijela stijenke vrča
 Tip posude: vrč
 Debljina stijenke: 0,6 – 0,9 cm
 Mjere (š x v): 4,2 cm x 1,3 cm
 Boja: 5YR 7/6 reddish yellow
 Glina: meka
 Datacija: flavijejsko razdoblje
 Literatura: Roth Rubi 1979, 76, 114.

126. Ulomak vrča, T. 10

GAR 17 253

Sonda D, Kvadrant F/13, SJ 63

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak oboda i dijela stijenke vrata vrča s jednom ručkom

Tip posude: vrč

Debljina stijenke: 0,4 cm

Mjere (š x v): 1,6 cm x 1,7 cm

Boja: 7.5YR 7/6 reddish yellow

Glina: tvrda

Datacija: flavijevsko razdoblje

Literatura: Roth Rubi 1979, 77, 82.

127. Ulomak vrča, T. 10

GAR 17 151

Sonda D, Kvadrant E/13, SJ 107

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: Ulomak izvučenog prema van oboda zaobljena ruba i dijela vrata vrča. Vrat ukrašen s dvije plitko urezane linije.

Tip posude: vrč

Debljina stijenke: 0,4 – 0,8 cm

Mjere (š x v): 3,7 cm x 3,4 cm

Boja: 10YR 7/4 very pale brown

Glina: tvrda

Ukras: urezane linije

Datacija: 1. st. po. Kr.

Literatura: Šimić-Kanaet 2010, 211, kat. br. 1399.

128. Ulomak vrča, T. 10

GAR 18 PN 679

Sonda D, Kvadrant F/13, SJ 120

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: Ulomak vrata i dijela stijenke vrča. Na površini stijenke urezan grafit...*M I .. N ..* Između slova vegetabilni motiv – list hrasta?

Tip posude: vrč

Debljina stijenke: 0,4 – 0,7 cm

Mjere (š x v): 3,9 cm x 3,5 cm

Boja: 5YR 7/3 pink, 5YR 5/8 yellowish red

Glina: tvrda

Ukras: grafit

129. Ulomak vrča, T. 11

GAR 18 146

Sonda D, Kvadrant F/13, SJ 89/66

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak dna na prstenastoj nozi i dijela stijenke vrča

Tip posude: vrč

Debljina stijenke: 0,3 – 0,9 cm

Mjere (š x v): 5,0 cm x 2,5 cm

Boja: 7.5YR 8/3 pink

Glina: tvrda

130. Ulomak vrča, T. 11

GAR 18 222

Sonda D, Kvadrant D/13, SJ 106

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak cilindričnog vrata zaobljenog ruba vrča s dvije ručke

Tip posude: vrč

Debljina stijenke: 0,9 – 1,1 cm

Mjere (š x v): 10,0 cm x 9,3 cm

Boja: 7.5YR 8/3 pink

Glina: tvrda

Datacija: 1. st. po. Kr.

Literatura: Roth Rubi 1979, 76.

131. Ulomak vrča, T. 11

GAR 18 137

Sonda D, Kvadrant D/13, SJ 106

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak profiliranog oboda, zaobljena ruba vrča s dvije ručke

Tip posude: vrč

Debljina stijenke: 0,4 – 0,6 cm

Mjere (š x v): 3,8 cm x 1,9 cm

Boja: 7.5YR 7/3 pink

Glina: polutvrda

Datacija: prva pol. 1. st. po Kr..

Literatura: Borzić 2010, 808, T.55,10.

132. Ulomak vrča, T. 12

GAR 18 135, GAR 18 351

Sonda D, Kvadrant D/13, SJ 106, Kvadrant G/13, SJ 112

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak profiliranog oboda cilindričnog vrata i dijela stijenke vrča s dvije ručke ili stolna amfora ravnog dna?

Tip posude: vrč

Debljina stijenke: 0,6 – 1,3 cm

Mjere (š x v): 9,1 cm x 10,6 cm

Boja: 10YR 7/3 very pale brown

Glina: tvrda

Datacija: 1. st. po. Kr.

Literatura: Roth Rubi 1979, 97, 118.

133. Ulomak vrča, T. 11

GAR 18 302

Sonda D, Kvadrant G/12, SJ 112

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak trolisnog oboda vrča

Tip posude: vrč

Debljina stijenke: 0,4 cm

Mjere (š x v): 4,1 cm x 2,9 cm

Boja: 2.5YR 5/2 weak red

Glina: tvrda

134. Ulomak vrča, T. 11

GAR 18 767

Sonda D, Kvadrant F-G/13, SJ 128

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak profiliranog oboda i dijela stijenke vrata vrča s dvije ručke

Tip posude: vrč

Debljina stijenke: 0,4 – 1,3 cm

Mjere (š x v): 6,1 cm x 3,2 cm

Boja: 7.5YR 8/3 pink

Glina: tvrda

Datacija: 1. st. po. Kr.

Literatura: Roth Rubi 1979, 107, T. 24, 151.

135. Ulomak vrča, T. 13

GAR 18 552

Sonda D, Kvadrant F-G/13, SJ 128

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak dna na prstenastoj nozi i dijela stijenke vrča

Tip posude: vrč

Debljina stijenke: 0,3 cm

Mjere (š x v): 7,5 cm x 3,6 cm

Boja vanjske površine: 7.5YR 8/1 white

Boja unutarnje površine: 7.5YR 8/2 pinkish white

Glina: tvrda

3.2. POSUDE ZA KUHINJSKU UPOTREBU

3.2.1. Lonci

136. Ulomak lonca, T. 13

GAR 11 PN 83

Sonda D, Kvadrant F/20, SJ 14

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: Ulomak ovoidnog lonca, oboda trokutastog presjeka koso nagnuta prema van. Rame ukrašeno plitko urezanom češljastom valovnicom. Vanjska površina stijenke lonca ukrašena plitkim žljebljenim vodoravnim i pri dnu horizontalnim trakama. Tvrde fakture koja sadrži primjese vapnenca finog granulata i usitnjena kremenat-tinje.

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,4 – 0,6 cm

Mjere (š x v): 14,1 cm x 14,1 cm

Boja vanjske površine: 5YR 7/6 reddish yellow

Boja unutarnje površine: 10YR 7/3 very pale brown

Glina: tvrda

Ukras: plitko žljebljenje, češljasta valovnica

Datacija: 1. – početak 2. st. po. Kr.

Literatura: Topić 2004, kat. br. 116, T. 29.

137. Ulomak lonca, T. 12

GAR 12 1134

Sonda D, Kvadrant F/20, SJ 14

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: Ulomak ovoidnog lonca naglašena ramena, oboda trokutastog presjeka profiliranog ruba. Rame ukrašeno plitkim kanelurama, a stijenka trbuha ukrašena horizontalnim plitkim žljebljenjem. Na unutrašnjoj površini vidljivi tragovi lončarskog kola.

Tip posude: lonac

Promjer ruba: 12,5 cm

Promjer trbuha: 15 cm

Promjer vrata: 11,5 cm

Debljina stijenke: 0,3 – 0,6 cm

Mjere (š x v): 11,6 cm x 10,7 cm

Boja vanjske površine: 5YR 6/6 reddish yellow

Boja unutarnje površine: 5YR 6/8 reddish yellow

Glina: tvrda

Ukras: plitko vertikalno i horizontalno žljebljenje površine stijenke

Datacija: 1. – 2. st. po. Kr.

Literatura: Zabehlicky Scheffenegger, Kandler 1979, 33, 14.

138. Ulomak lonca, T. 14

GAR 12 1135

Sonda D, Kvadrant F/20, SJ 14

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: Ulomak ravnog dna i dijela stijenke lonca. Vanjska površina dna i stijenke plitko kanelirana. Vidljive primjese kvarcnog pijeska, usitnjenih ljuski školjki te trag gorenja na vanjskoj površini.

Tip posude: lonac

Promjer dna: 8,1 cm

Debljina stijenke: 0,4 – 0,6 cm

Mjere (š x v): 8,2 cm x 9,4 cm

Boja vanjske površine: 2.5YR 6/6 light red

Boja unutarnje površine: 2.5YR 6/3 light reddish brown

Glina: tvrda

Ukras: plitke vertikalne kanelure (žljebljenje)

Datacija: 1. – 2. st. po. Kr.

Literatura: Topić 2004, kat. br. 116, T. 29.

139. Ulomak lonca, T. 13

GAR 12 1399

Sonda D, Kvadrant E/20, SJ 14

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: Dno i dio stijenke lonca fine fakture. Vidljive sitne primjese kvarcnog pijeska. Vanjska površina dna i stijenki kanelirana.

Tip posude: lonac

Promjer dna: 5,6 cm
 Debljina stijenke: 0,3 – 0,7 cm
 Mjere (š x v): 1,8 cm x 5,9 – 7,1 cm
 Boja vanjske površine: 2.5YR 6/8 light red,
 10R 7/8 light red
 Glina: tvrda
 Ukra: plitko žljebljenje vanjske površine
 Datacija: 1. – 2. st. po. Kr.
 Literatura: Topić 2004, 341, kat. br. 116, T. 29.

140. Ulomak lonca, T. 13

GAR 12 1189
 Sonda D, Kvadrant F/20, SJ 14
 Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: Ulomak stijenke i dijela dna lonca. Vanjska površina plitko žljebljena. Pri dnu metličasti ukras.
 Tip posude: lonac
 Debljina stijenke: 0,4 – 0,7 cm
 Mjere (š x v): 3,5 cm x 5 cm
 Boja: 5YR 6/6 reddish yellow
 Glina: tvrda
 Ukra: vertikalno žljebljenje, metličasti ukras

141. Ulomak lonca, T. 13

GAR 12 946
 Sonda D, Kvadrant G/20, SJ 14
 Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: ulomak stijenke prelaza lonca
 Tip posude: lonac
 Debljina stijenke: 0,3 – 0,5 cm
 Mjere (š x v): 4,9 cm x 5,7 cm
 Boja: 2.5YR 6/8 light red
 Glina: tvrda
 Ukra: valovnica
 Datacija: 1. – 2. st. po. Kr.
 Literatura: Duboé 2001, 215.

142. Ulomak lonca, T. 14

GAR 12 1792
 Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 14
 Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak stijenke prijelaza rame-na u vrat lonca fine fakture
 Tip posude: lonac
 Debljina stijenke: 0,9 – 1,0 cm
 Mjere (š x v): 3,6 cm x 6,5 cm
 Boja: 5YR 7/8 reddish yellow
 Glina: tvrda
 Ukra: češljasta valovnica

143. Ulomak lonca, T. 14

GAR 18 535
 Sonda D, Kvadrant F-G/13, SJ 128
 Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: Ulomak zadebljanog, profiliranog oboda lonca s kratkim prijelazom u rame, ravna dna. Vidljiva obrada unutrašnje površine stijenke lonca.
 Tip posude: lonac
 Debljina stijenke: 0,4 – 0,9 cm
 Mjere (š x v): 10 cm x 5,2 cm
 Boja: 10R 6/8 light red
 Glina: tvrda

144. Ulomak lonca, T. 14

GAR 18 384
 Sonda D, Kvadrant G/12, SJ 112
 Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: Ulomak ukošenog prema unutra oboda lonca zaobljena ruba. Vanjska i unutarnja površina rukom uglačana. Vidljive primjese.
 Tip posude: lonac
 Debljina stijenke: 0,6 – 0,8 cm
 Mjere (š x v): 5,6 cm x 3,4 cm
 Boja: 2.5YR 4/3 reddish brown
 Glina: tvrda

145. Ulomak lonca, T. 15

GAR 18 623
 Sonda D, Kvadrant D-E/14, SJ 106
 Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: ulomak stijenke lonca s metličastim ukrasom
 Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,5 cm
Mjere (š x v): 2,6 cm x 2,5 cm
Boja: 2.5YR 2.5/1 black
Glina: tvrda
Ukras: metličasti
Datacija: 1. st. po. Kr.
Literatura: Šimić-Kanaet 2017, 120, kat. br. 188.

146. Ulomak lonca, T. 15

GAR 18 888
Sonda D, Kvadrant D/13, SJ 106
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: Ulomak izvučenog oboda zaobljena ruba kuhinjskog lonca. Unutrašnja površina plitko kanelirana, lokalna proizvodnja.
Tip posude: lonac
Debljina stijenke: 0,7 – 0,8 cm
Mjere (š x v): 2,4 cm x 2,2 cm
Boja: 2.5YR 3/1 dark reddish gray
Glina: tvrda

147. Ulomak lonca, T. 15

GAR 12 1175
Sonda D, Kvadrant G/20, SJ 14
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: Ulomak izvučena, nakošena prema van oboda i dijela stijenke vrata lonca. Unutrašnja i vanjska površina stijenke ukrašena metličastim i češljastim, a dio ruba štibanim ukrasom. Grube fature s vidljivim primjesama kvarca, usitnjenih školjki.
Tip posude: lonac
Debljina stijenke: 0,6 – 1,1 cm
Mjere (š x v): 2,8 cm x 5,9 cm
Boja vanjske površine: 7.5YR 6/3 light brown
Boja unutarnje površine: 7.5YR 4/1 dark gray
Ukras: češljasti, metličasti urezi
Datacija: 1. – 3. st. po. Kr.
Literatura: Šimić-Kanaet 2015, 65.

148. Ulomak lonca, T. 15

GAR 12 1155
Sonda D, Kvadrant F/20, SJ 14
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: ulomak visokog gotovo okomitog oboda, zaobljena ruba i dijela stijenke vrata lonca
Tip posude: lonac
Debljina stijenke: 0,6 – 0,7 cm
Mjere (š x v): 2,0 cm x 4,3 cm
Boja: 7.5YR 4/1 dark gray
Glina: tvrda

149. Ulomak lonca, T. 15

GAR 18 494
Sonda D, Kvadrant G/13, SJ 89/66
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: ulomak stijenke vrata lonca s češljastim ukrasom, lokalna proizvodnja
Tip posude: lonac
Debljina stijenke: 0,7 – 0,8 cm
Mjere (š x v): 3, 5 cm x 2,4 cm
Boja: 7.5YR 4/2 brown
Glina: tvrda

150. Ulomak lonca, T. 15

GAR 18 545
Sonda D, Kvadrant F/13, SJ 89/66
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: ulomak stijenke vrata lonca, lokalna proizvodnja
Tip posude: lonac
Debljina stijenke: 0,7 cm
Mjere (š x v): 3,2 cm x 2,8 cm
Boja: 5YR 5/1 gray

151. Ulomak lonca, T. 15

GAR 18 332, GAR 18 333
Sonda D, Kvadrant G/12, SJ 112
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: Ulomak ukošenog oboda i dijela stijenke ramena lonca. Vanjska površina plitko kanelirana.

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,5 – 0,7 cm, 0,6 – 0,8 cm

Mjere (š x v): 7,9 cm x 6,2 cm, 6,5 cm x 4,9 cm

Boja (+ premaz): GLEY 1 4/ dark gray

Glina: tvrda

Datacija: 1. – 2. st. po. Kr.

Literatura: Zabehlicky Scheffenegger, Kand-
ler 1979, 32.

152. Ulomak lonca, T. 15

GAR 18 340

Sonda D, Kvadrant G/12, SJ 112

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak visokog prema van na-
gnutog oboda i dijela stijenke trbuha lonca

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,5 – 0,8 cm

Mjere (š x v): 6,6 cm x 5,3 cm

Boja: 7.5YR 4/2 brown

Glina: tvrda

153. Ulomak lonca, T. 15

GAR 18 342

Sonda D, Kvadrant G/12, SJ 112

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak ukošenog izvučenog vi-
sokog oboda i dijela stijenke vrata lonca

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,4 – 0,6 cm

Mjere (š x v): 5,2 cm x 4,5 cm

Boja: 2.5YR 5/4 reddish brown

Glina: tvrda

154. Ulomak lonca, T. 15

GAR 16 345

Sonda D, Kvadrant F/7, SJ 8

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak visokog prema van na-
gnutog oboda zaobljena ruba i dijela stijenke
vrata kuhinjskog lonca

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,4 – 0,7 cm

Mjere (š x v): 6,9 cm x 4,1 cm

Boja: 5YR 4/1 dark gray

Glina: tvrda

Datacija: 1. – 3. st. po. Kr.

Literatura: Šimić-Kanaet 2003a, 128, T. 22.2;
Topić 2004, 321, kat. br. 3, T. 2.

155. Ulomak lonca, T. 16

GAR 17 764

Sonda D, Kvadrant E/13, SJ 25

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: Ulomak koso izvučenog oboda
zaobljena ruba i dijela stijenke vrata kuhinj-
skog lonca. Vanjska površina plitko kanelira-
na.

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,4 cm

Mjere (š x v): 3,8 cm x 3,2 cm

Boja: 7.5YR 6/3 light brown

Glina: tvrda

Ukras: plitke kanelure

156. Ulomak lonca, T. 16

GAR 12 1183

Sonda D, Kvadrant G/20, SJ 13

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak izvučenog prema van
oboda, zaobljenog ruba i dijela stijenke prije-
laza u vrat kuhinjskog lonca

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,3 – 0,6 cm

Mjere (š x v): 2,3 cm x 3 cm

Boja: 5YR 3/1 very dark gray

Glina: tvrda

Ukras: plitke kanelure

157. Ulomak lonca, T. 16

GAR 18 657

Sonda D, Kvadrant E/13, SJ 25

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak izvučenog oboda zao-
bljenog ruba kuhinjskog lonca

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0, 5 – 0,6 cm

Mjere (š x v): 2,2 cm x 2,5 cm

Boja: 2.5YR 8/1 white

Glina: tvrda

158. Ulomak lonca, T. 16

GAR 12 1157

Sonda D, Kvadrant F/20, SJ 14

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: Ulomak profiliranog oboda, kratkog vrata s dijelom stijenke ramena. Prijelaz vrata u rame naglašen.

Tip posude: lonac

Promjer ruba: 11,7 cm

Debljina stijenke: 0,4 – 0,7 cm

Mjere (š x v): 4,8 cm x 8,1 cm

Boja: 7.5YR 3/1 very dark gray

Glina: tvrda

Datacija: 1. – 3. st. po. Kr.

Literatura: Mardešić, Šalov 2002, 113, kat. br. 34.

159. Ulomak lonca, T. 16

GAR 12 1479

Sonda D, Kvadrant E/20, SJ 14

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak izvučenog oboda zaobljena ruba i dijela stijenke vrata lonca

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,4 – 1,0 cm

Mjere (š x v): 2,5 cm x 3,5 cm

Boja: 7.5YR 2.5/1 black

Glina: tvrda

160. Ulomak lonca, T. 16

GAR 12 1555

Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 32

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak izvučenog oboda zaobljenog ruba lonca

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,5 – 0,6 cm

Mjere (š x v): 4,1 cm x 3,4 cm

Boja: 7.5YR 2.5/1 black

Glina: tvrda

161. Ulomak lonca, T. 16

GAR 14 656

Sonda D, Kvadrant D/11, SJ 75

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak profiliranog oboda i dijela stijenke vrata lonca

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,3 – 0,4 cm

Mjere (š x v): 3,3 cm x 2,6 cm

Boja vanjske površine: 7.5YR 4/3 brown

Boja unutarnje površine: 7.5YR 3/1 very dark gray

Glina: tvrda

162. Ulomak lonca, T. 16

GAR 18 136

Sonda D, Kvadrant D/13, SJ 106

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak profiliranog oboda i dijela stijenke vrata lonca s poklopcem

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,5 – 0,8 cm

Mjere (š x v): 4,7 cm x 2,6 cm

Boja: 7.5YR 3/1 very dark gray

Glina: tvrda

163. Ulomak lonca, T. 16

GAR 18 656

Sonda D, Kvadrant E/13, SJ 25

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak oboda profiliranog ruba i dijela stijenke vrata kuhinjskog lonca s poklopcem

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0.5-0.9 cm

Mjere (š x v): 6.0 cm x 2.7 cm

Boja: 2.5YR 4/6 red

Glina: tvrda

164. Ulomak lonca, T. 16

GAR 18 33

Sonda D, Kvadrant F/13, SJ 89/66

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak izvučenog, profiliranog oboda s unutarnje strane i dijela stijenke vrata kuhinjskog lonca s poklopcem

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,5 – 0,9 cm

Mjere (š x v): 8,1 cm x 4,5 cm

Boja: 2.5YR 6/8 light red

Glina: tvrda

165. Ulomak lonca, T. 17

GAR 17 763

Sonda D, Kvadrant E/13, SJ 25

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak izvučenog, profiliranog oboda prema van, zaobljena ruba i dijela stijenke vrata kuhinjskog lonca

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,8 cm

Mjere (š x v): 4,0 cm x 2,3 cm

Boja: 7.5YR 6/3 light brown

Glina: tvrda

166. Ulomak lonca, T. 17

GAR 17 44

Sonda D, Kvadrant G/13, SJ 89

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak profiliranog oboda trokutastog presjeka i dijela stijenke vrata kuhinjskog lonca s poklopcem

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,5 cm

Mjere (š x v): 5,2 cm x 3,9 cm

Boja: 5YR 5/1 gray

Glina: tvrda

Datacija: 1. – 3. st. po. Kr.

Literatura: Šimić-Kanaet 2010, 261, kat. br. 1983.

167. Ulomak lonca, T. 17

GAR 18 262, GAR 18 263

Sonda D, Kvadrant D/13, SJ 106

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak izvučenog oboda profiliranog ruba i dijela stijenke prijelaza vrata u rame kuhinjskog lonca s poklopcem

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0, 3 – 1,0 cm

Mjere (š x v): 10,0 cm x 5,2 cm

Boja: 2.5YR 4/6 red

Glina: tvrda

168. Ulomak lonca, T. 17

GAR 15 445, GAR 15 446

Sonda D, Kvadrant F/8, SJ 5

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak profiliranog oboda i dijela stijenke vrata lonca s poklopcem, fine fakture

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,4 – 0,7 cm

Mjere (š x v): 6 cm x 3,6 cm

Boja: 10YR 6/3 pale brown

Glina: tvrda

169. Ulomak lonca, T. 17

GAR 11 2097

Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 13

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak zaobljenog ruba oboda lonca

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,5 – 0,7 cm

Mjere (š x v): 3,0 cm x 1,9 cm

Boja: 10YR 3/1 very dark gray

Boja presjeka: 2.5YR 6/6 light red

Glina: tvrda

170. Ulomak lonca, T. 17

GAR 11 1959

Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 13

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak oboda lonca

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,5 – 0,7 cm

Mjere (š x v): 3,4 cm x 1,8 cm

Boja: 2.5YR 5/6 red

Glina: tvrda

171. Ulomak lonca, T. 18

GAR 11 1960

Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 13

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak izvučenog oboda prema van i dijela stijenke vrata kuhinjskog lonca

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,5 – 0,8 cm

Mjere (š x v): 9,2 cm x 4,8 cm

Boja vanjske površine: 7.5YR 2.5/1 black

Boja unutarnje površine: 2.5YR 5/6 red

Glina: tvrda

Datacija: 1. – 3. st. po. Kr.

Literatura: Topić 2004, T. 5.

172. Ulomak lonca, T. 17

GAR 11 1882

Sonda D, Kvadrant E/20, SJ 13

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak oboda trokutasto, profiliranog ruba oboda lonca

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,2 – 0,6 cm

Mjere (š x v): 2,0 cm x 2,7 cm

Boja vanjske površine: 2.5YR 4/1 dark red-dish gray

Boja unutarnje površine: 2.5YR 6/6 light red

Glina: tvrda

173. Ulomak lonca, T. 18

GAR 11 1873

Sonda D, Kvadrant G/20, SJ 13

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak uspravna blago ukošena oboda zaobljena ruba i dijela stijenke vrata kuhinjskog lonca

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,3 – 0,6 cm

Mjere (š x v): 4,0 cm x 2,5 cm

Boja: 10YR 6/1 gray

Glina: tvrda

174. Ulomak lonca, T. 18

GAR 11 1865

Sonda D, Kvadrant F/18, SJ 13

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak uspravna profilirana oboda kuhinjskog lonca

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,5 – 0,7 cm

Mjere (š x v): 5,8 cm x 3,8 cm

Boja vanjske površine: 10YR 3/1 very dark gray

Boja presjeka: 2.5YR 4/6 red

Glina: tvrda

175. Ulomak lonca, T. 18

GAR 12 2188

Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 14

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: Ulomak oboda trokutastog presjeka ukrašenog plitkim žlijebom. Prijelaz iz ramena u vrat naglašen, ukrašen plitkim kanelurama.

Tip posude: lonac

Promjer ruba: 11,4 cm

Debljina stijenke: 0,5 – 0,7 cm

Mjere (š x v): 3,8 cm x 6,6 cm

Boja: 7.5YR 3/1 very dark grey

Boja unutarnje površine: 10R 6/8 light red

Glina: tvrda

Datacija: 1. – 2. st. po. Kr.

Literatura: Topić 2004, 341, kat. br. 116, T. 29.

176. Ulomak lonca, T. 18

GAR 12 2189

Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 14

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: Ulomak izvučenog oboda nagnutog prema van, zaobljena ruba i dijela stijenke vrata kuhinjskog lonca. Na vanjskoj površini oboda ispod ruba nalazi se tanka re-ljefna traka.

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,6 – 1,0 cm

Mjere (š x v): 2,6 cm x 4,7 cm

Boja: 5YR 5/2 reddish gray
Glina: tvrda

177. Ulomak lonca, T. 18

GAR 12 2191
Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 14
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: Ulomak izvučenog oboda i dijela stijenke vrata lonca. Vanjska površina uglučana?

Tip posude: lonac
Debljina stijenke: 0,2 – 0,3 cm
Mjere (š x v): 3,6 cm x 3 cm
Boja: 7.5YR 4/1 dark gray
Glina: tvrda

178. Ulomak lonca, T. 18

GAR 18 341
Sonda D, Kvadrant G/12, SJ 112
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: ulomak profiliranog oboda
Tip posude: lonac
Debljina stijenke: 0,4 – 0,6 cm
Mjere (š x v): 4,8 cm x 2,2 cm
Boja: 2.5YR 4/4 reddish brown
Glina: tvrda

179. Ulomak lonca, T. 18

GAR 11 2068
Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 5
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: ulomak profiliranog oboda lonca
Tip posude: lonac
Debljina stijenke: 0,3 – 0,9 cm
Mjere (š x v): 2,0 cm x 1,3 cm
Boja: 5YR 3/1 very dark gray
Glina: tvrda

180. Ulomak lonca, T. 19

GAR 11 1880
Sonda D, Kvadrant G/20, SJ 5
Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: Ulomak vertikalnog oboda zaobljenog ruba kuhinjskog lonca.

Vanjska površina gorena.
Tip posude: lonac
Debljina stijenke: 0,3 – 0,7 cm
Mjere (š x v): 2,9 cm x 2,6 cm
Boja: 5YR 3/1 very dark gray
Boja presjeka: 7.5YR 6/2 pinkish gray
Glina: tvrda

181. Ulomak lonca, T. 19

GAR 11 1859
Sonda D, Kvadrant E/20, SJ 5
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: ulomak izvučenog oboda lonca kratkog vrata
Tip posude: lonac
Debljina stijenke: 0,6 – 1,1 cm
Mjere (š x v): 5,6 cm x 2,3 cm
Boja: 5YR 4/1 dark gray
Glina: tvrda

182. Ulomak lonca, T. 19

GAR 18 299
Sonda D, Kvadrant G/12, SJ 112
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: ulomak uvučenog oboda zaobljenog ruba kratkog profiliranog vrata
Tip posude: lonac
Debljina stijenke: 0,5 – 0,8 cm
Mjere (š x v): 3,5 cm x 3,0 cm
Boja: 5YR 4/2 dark reddish gray
Glina: tvrda

183. Ulomak lonca, T. 19

GAR 18 743A
Sonda D, Kvadrant F/13, SJ 128
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: ulomak profiliranog oboda zaobljenog ruba, kratkog vrata i dijela stijenke ramena lonca
Tip posude: lonac
Debljina stijenke: 0,4 – 0,8 cm

Mjere (š x v): 4 cm x 2,5 cm
Boja: 5YR 5/6 yellowish red
Glina: tvrda

184. Ulomak lonca, T. 19

GAR 16 590
Sonda D, Kvadrant G/13, SJ 36
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: ulomak profiliranog oboda i dio stijenke vrata kuhinjskog lonca
Tip posude: lonac
Debljina stijenke: 0,4 – 1,0 cm
Mjere (š x v): 3,9 cm x 2,2 cm
Boja vanjske površine: 10YR 3/1 very dark gray
Boja unutarnje površine: 10YR 7/3 very pale brown
Glina: tvrda

185. Ulomak lonca, T. 20

GAR 18 551
Sonda D, Kvadrant F-G/13, SJ 128
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: ulomak izvučenog oboda zaobljena ruba, dijela stijenke kratkog vrata i trbuha lonca
Tip posude: lonac
Debljina stijenke: 0,6 – 0,9 cm
Promjer ruba: 20 cm
Mjere (š x v): 8,8 cm x 5,7 cm
Boja: 5YR 7/1 light gray
Glina: tvrda

186. Ulomak lonca, T. 19

GAR 12 1791
Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 14
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: Ulomak izvučenog oboda horizontalno profiliranog ruba, dijela stijenke vrata i ramena lonca. Prijelaz iz vrata u rame naglašen.
Tip posude: lonac
Debljina stijenke: 0,6 – 0,8 cm
Mjere (š x v): 6,1 cm x 5,9 cm

Boja: 7.5YR 5/4 brown
Glina: tvrda

187. Ulomak lonca, T. 19

GAR 15 625
Sonda D, Kvadrant G/12, SJ 36
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: ulomak profiliranog oboda i dijela stijenke vrata lonca s poklopcem
Tip posude: lonac
Debljina stijenke: 0,4 cm
Mjere (š x v): 4,6 cm x 3,5 cm
Boja: 5YR 4/6 yellowish red
Glina: tvrda

188. Ulomak lonca, T. 19

GAR 15 1072
Sonda D, Kvadrant G/10, SJ 36
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: Ulomak kuhinjskog lonca koso izvučenog oboda horizontalnog ruba. Obod prelazi u kratku stijenku vrata.
Tip posude: lonac
Debljina stijenke: 0,6 cm
Mjere (š x v): 3,6 cm x 1,6 cm
Boja: 5YR 6/4 light reddish brown
Glina: tvrda
Datacija: 1. – 3. st. po. Kr.
Literatura: Topić 2004, T. 3.

189. Ulomak lonca, T. 19

GAR 13 659
Sonda D, Kvadrant F/12, SJ 1/25
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: ulomak profiliranog oboda i dijela stijenke kuhinjskog lonca
Tip posude: lonac
Debljina stijenke: 0,5 – 0,7 cm
Mjere (š x v): 2,7 cm x 2,5 cm
Boja vanjske površine: 2.5YR 5/3 reddish brown
Boja unutarnje površine: 5YR 4/1 dark grey
Glina: tvrda

190. Ulomak lonca, T. 19

GAR 17 45

Sonda D, Kvadrant G/13, SJ 89/36

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: Ulomak koso izvučenog oboda zaobljena ruba i dijela stijenke vrata lonca. Vidljive primjese na površini stijenke.

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,4 – 0,6 cm

Mjere (š x v): 5,3 cm x 2,6 cm

Boja: 2.5YR 4/1 dark reddish gray

Boja presjeka: 10R 5/6 red

Glina: tvrda

191. Ulomak lonca, T. 20

GAR 15 834

Sonda D, Kvadrant G/10, SJ 36

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak kratkog izvučenog oboda prema van, zaobljenog ruba i dijela stijenke vrata lonca

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,6 – 1,1 cm

Mjere (š x v): 10 cm x 8,6 cm

Boja: 2.5YR 3/1 dark reddish gray

Boja presjeka: 10R 5/6 red

Glina: tvrda

Datacija: kasna antika

Literatura: Ladstätter 2000, 160–161.

192. Ulomak lonca, T. 20

GAR 15 1118

Sonda D, Kvadrant F/8, SJ 91

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak kratkog vrata zaobljenog ruba i dijela stijenke lonca, fine fakture

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,5 cm

Mjere 8,4 cm x 5,6 cm

Boja: 2.5YR 6/6 light red

Glina: tvrda

193. Ulomak lonca, T. 21

GAR 15 1137

Sonda D, Kvadrant F/8, SJ 91

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: Ulomak kratkog vrata izvučenog oboda zaobljenog ruba i dijela stijenke lonca. Ispod ruba s vanjske strane uglačana traka.

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,5 – 0,9 cm

Mjere (š x v): 6,1 cm x 4,4 cm

Boja: 2.5YR 3/1 dark reddish gray

Boja presjeka: 5YR 8/2 pinkish white

Glina: tvrda

194. Ulomak lonca, T. 21

GAR 12 1797

Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 14

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak ravnog dna i dijela stijenke lonca grube fakture s vidljivim primjesama

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,6 – 0,9 cm

Mjere (š x v): 3,0 cm x 4,6 cm

Boja: 2.5Y 5/1 gray

Glina: tvrda

195. Ulomak lonca, T. 21

GAR 18 743B

Sonda D, Kvadrant F/13, SJ 128

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak izvučenog oboda i dijela stijenke vrata lonca

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,4 – 0,7 cm

Mjere (š x v): 5,5 cm x 3,4 cm

Boja: 5YR 7/1 light gray

Glina: tvrda

196. Ulomak lonca, T. 21

GAR 15 1148

Sonda D, Kvadrant F/8, SJ 91

Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: Ulomak tanke stijenke lonca s probušenom rupom. Sekundarna upotreba.
 Tip posude: lonac
 Debljina stijenke: 0,4 cm
 Mjere (š x v): 7,7 cm x 8,7 cm
 Boja vanjske površine: 7.5YR 3/1 dark gray
 Boja unutarnje površine: 2.5YR 5/6 red
 Glina: tvrda

197. Ulomak lonca, T. 21

GAR 12 1800
 Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 14
 Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: Ulomak ravnog dna i dijela stijenke lonca. Vidljivi tragovi izrade na unutrašnjoj površini.
 Tip posude: lonac
 Debljina stijenke: 0,6 – 0,8 cm
 Mjere (š x v): 1,4 cm x 4,0 – 4,2 cm
 Boja: 2.5YR 5/6 red
 Glina: tvrda

198. Ulomak lonca, T. 21

GAR 12 1793
 Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 14
 Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: ulomak dna i dijela stijenke lonca
 Tip posude: lonac
 Promjer dna: 7 cm
 Debljina stijenke: 0,5 – 1,0 cm
 Mjere (š x v): 1,4 cm x 4,9 – 6,5 cm
 Boja: 5YR 6/6 reddish yellow
 Glina: tvrda

199. Ulomak lonca, T. 21

GAR 12 1798
 Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 14
 Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: lonac
 Tip posude: ulomak ravnog dna i dijela stijenke lonca

Promjer dna: 6,7 cm
 Debljina stijenke: 0,6 – 0,7 cm
 Mjere (v x š): 1,1 cm x 3,6 – 4,8 cm
 Boja vanjske površine: 5YR 3/1 very dark gray
 Boja unutarnje površine: 5YR 5/4 reddish brown
 Glina: tvrda

200. Ulomak lonca, T. 22

GAR 18 228, GAR 18 129
 Sonda D, Kvadrant D/13, SJ 106
 Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: Ulomak ravnog dna i dijela stijenke lonca. Vanjska površina dna i stijenke plitko kanelirana.
 Tip posude: lonac
 Debljina stijenke: 0,7 – 1,3 cm
 Mjere (š x v): 9,3 cm x 3,5 cm
 Boja: 5YR 4/6 yellowish red
 Glina: tvrda

201. Ulomak lonca, T. 21

GAR 18 334
 Sonda D, Kvadrant G/12, SJ 112
 Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: dno i dio stijenke lonca
 Tip posude: lonac
 Debljina stijenke: 0,4 – 0,7 cm
 Mjere (š x v): 4,2 cm x 4,2 cm
 Boja: GLEY 1 4/ dark gray
 Glina: tvrda

202. Ulomak lonca, T. 22

GAR 11 1879
 Sonda D, Kvadrant G/20, SJ 5
 Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: ulomak ravnog dna i dijela stijenke kuhinjskog lonca
 Tip posude: lonac
 Debljina stijenke: 0,5 – 0,8 cm
 Mjere (š x v): 4,1 – 5,6 cm x 1,7 cm
 Boja: 5YR 4/3 reddish brown
 Glina: tvrda

203. Ulomak lonca, T. 22

GAR 11 1877

Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 5

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak ravnog dna i dijela stijenke kuhinjskog lonca

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,6 – 0,7 cm

Mjere (š x v): 3,6 cm x 1,3 cm

Boja: 10YR 7/3 very pale brown

Glina: tvrda

204. Ulomak lonca, T. 22

GAR 12 2204

Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 14

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: Ulomak dna i dijela stijenke lonca. Dno prekriva utisnuti kvareni pijesak.

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,5 – 0,8 cm

Mjere (š x v): 1,0 cm x 6,0 cm

Boja: 5YR 7/6 reddish yellow

Glina: tvrda

205. Ulomak lonca, T. 22

GAR 11 1592

Sonda D, Kvadrant E/20, SJ 5

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak ravnog dna i dijela stijenke kuhinjskog lonca, vanjska površina stijenke gorena

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,4 – 0,6 cm

Mjere (š x v): 3,1 – 3,9 cm x 1,5 cm

Boja: 2.5YR 3/1 dark reddish gray

Glina: tvrda

206. Ulomak lonca, T. 22

GAR 11 1878

Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 5

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: Ulomak oboda zaobljenog ruba kuhinjskog lonca. Vanjska površina plitko kanelirana.

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,5 – 0,8 cm

Mjere (š x v): 3,9 cm x 2,8 cm

Boja: 10YR 6/2 light brownish gray

Glina: tvrda

207. Ulomak lonca, T. 22

GAR 11 1931

Sonda D, Kvadrant E/20, SJ 5

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak oboda zaobljenog ruba i dijela stijenke vrata lonca

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,6 – 0,8 cm

Mjere (š x v): 8,2 cm x 3,0 cm

Boja: 2.5YR 5/6 red

Glina: tvrda

208. Ulomak lonca, T. 22

GAR 11 1932

Sonda D, Kvadrant E/20, SJ 5

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak oboda zaobljenog ruba i dijela stijenke kuhinjskog lonca

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,4 – 0,7 cm

Mjere (š x v): 2,7 cm x 2,7 cm

Boja: 7.5YR 5/2 brown

Glina: tvrda

209. Ulomak lonca, T. 21

GAR 11 1933

Sonda D, Kvadrant E/20, SJ 5

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak profiliranog oboda i dijela stijenke vrata kuhinjskog lonca s poklopcem

Tip posude: lonac s poklopcem

Debljina stijenke: 0,6 – 0,9 cm

Mjere (š x v): 4,7 cm x 3,3 cm

Boja: 2.5YR 5/6 red

Glina: tvrda

210. Ulomak lonca, T. 22

GAR 11 1934

Sonda D, Kvadrant E/20, SJ 5

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak ukošenog oboda zaobljenog ruba kuhinjskog lonca

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,6 – 0,8 cm

Mjere (š x v): 2,8 cm x 2,3 cm

Boja: 7.5YR 4/1 dark gray

Glina: tvrda

211. Ulomak lonca, T. 23

GAR 11 2044

Sonda D, Kvadrant E/20, SJ 5

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak izvučenog oboda prema van i dio stijenke vrata lonca

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,4 – 0,7 cm

Mjere (š x v): 3,0 cm x 3,0 cm

Boja: 10YR 3/1 very dark gray

Glina: tvrda

212. Ulomak lonca, T. 23

GAR 12 1182

Sonda D, Kvadrant G/20, SJ 13

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak oboda zaobljena ruba i dijela stijenke vrata ukrašenog urezanim kanelurama

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,3 – 1 cm

Mjere (š x v): 3 cm x 4 cm

Boja: 7.5YR 5/4 brown

Glina: tvrda

Ukras: kanelure

213. Ulomak poklopca lonca, T. 23

GAR 11 2067

Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 5

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: Ulomak zaobljenog dijela oboda i dijela stijenke poklopca kuhinjskog lonca.

Vanjska površina ispod ruba stijenke narebrena.

Tip posude: lonac

Debljina stijenke: 0,6 cm

Promjer oboda: 15 cm

Mjere (š x v): 2,7 cm x 2,4 cm

Boja: 5YR 3/1 very dark gray

Glina: tvrda

3.2.2. Tanjuri**214. Ulomak tanjura, T. 23**

GAR 12 1143

Sonda D, Kvadrant F/20, SJ 14

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak uvučenog oboda zaobljenog ruba tanjura

Tip posude: tanjur

Debljina stijenke: 0,5 – 0,6 cm

Mjere (š x v): 3,1 cm x 5,1 cm

Boja (+ premaz): 5YR 6/4 light reddish brown

Glina: tvrda

215. Ulomak tanjura, T. 24

GAR 18 261

Sonda D, Kvadrant G/13, SJ 112

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: Ulomak izvučenog oboda zaobljenog ruba tanjura ravnog dna. Ispod ruba s vanjske strane stijenke plitko užljebljenje.

Tip posude: tanjur

Debljina stijenke: 0,3 – 0,6 cm

Promjer otvora: 25,5 cm

Mjere (š x v): 10,0 – 11,5 cm x 3,4 cm

Boja: 10R 6/8 light red, 10R 5/8 red

Glina: tvrda

Datacija: 1. st. pr. Kr. – 2. st. po. Kr.

216. Ulomak tanjura, T. 23

GAR 18 737

Sonda D, Kvadrant F/13, SJ 128

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomci oboda uvučenog prema unutra zaobljena ruba tanjura

Tip posude: tanjur

Debljina stijenke: 0,5 – 0,7 cm, 0,5 – 0,8 cm

Mjere (š x v): 6,5 cm x 3,7 cm, 4,2 cm x 2,8 cm

Boja: 7.5YR 3/1 very dark gray

Glina: tvrda

217. Ulomak pompejanskog tanjura, T. 23

GAR 14 905

Sonda D, Kvadrant D/10, SJ 5

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak dna tanjura ukrašenog koncentričnim crtama koje čine pojas

Tip posude: pompejanski tanjur

Debljina stijenke: 0,7 cm

Mjere (š x v): 3,0 cm x 3,2 cm

Boja: 10R 4/6 red

Boja unutarnje površine: 2.5YR 4/4 reddish brown

Boja presjeka: 5YR 5/6 yellowish red

Glina: tvrda

Ukras: koncentrične linije

Datacija: 1. st. po. Kr.

Literatura: Tomber, Dore 2002, 43; Šimić-Ka-naet 2017, 119, kat. br. 176.

218. Ulomak pompejanskog tanjura, T. 23

GAR 18 622

Sonda D, Kvadrant D-E/14, SJ 106

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak dna ukrašenog urezanim pojasevima koncentričnih kružnica

Tip posude: pompejanski tanjur

Debljina stijenke: 0,5 cm

Mjere (š x v): 5,7 cm x 0,5 cm

Boja: 2.5YR 6/4 light reddish brown, 10 R 4/8 red

Glina: tvrda

Ukras: urezana tri koncentrična pojasa

219. Ulomak pompejanskog tanjura, T. 23

GAR 18 266

Sonda D, Kvadrant D/13, SJ 106

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak oboda zaobljenog ruba tanjura

Tip posude: pompejanski tanjur

Debljina stijenke: 0,7 – 0,8 cm

Mjere (š x v): 4,4 cm x 2,7 cm

Boja vanjske površine: 5YR 5/4 reddish brown

Boja unutarnje površine: 2.5YR 6/6 light red, 2.5R 4/8 red

Glina: tvrda

Datacija: 1. st. po. Kr.

Literatura: Tomber, Dore 2002, 42.

220. Ulomak pompejanskog tanjura, T. 23

GAR 18 673

Sonda D, Kvadrant E/13, SJ 106

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak izvučenog oboda zaobljenog ruba i dijela stijenke tanjura

Tip posude: pompejanski tanjur

Debljina stijenke: 0,6 – 0,7 cm

Mjere (š x v): 5,8 cm x 5,6 cm

Boja vanjske površine: 2.5YR 3/1 dark reddish gray

Boja unutarnje površine: 2.5YR 4/8 red

Glina: tvrda

Datacija: 1. st. po. Kr.

Literatura: Tomber, Dore 2002, 42; Ožanić Roguljić 2016, 49.

3.2.3. Zdjele

221. Ulomak zdjele, T. 24

GAR 12 1480

Sonda D, Kvadrant E/20, SJ 14

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: Ulomak oboda horizontalnog ruba i dijela stijenke zdjele. Sačuvan dio ručke. Vidljive primjese kvarenog pijeska.

Tip posude: zdjela

Debljina stijenke: 0,8 cm
Mjere (š x v): 4,5 cm x 4,6 cm
Boja: 7.5YR 7/1 dark gray
Glina: tvrda

222. Ulomak zdjele, T. 24

GAR 12 2192
Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 14
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: ulomak dna na plitkoj prstenastoj nozi i dio stijenke zdjele
Tip posude: zdjela
Debljina stijenke: 0,4 – 0,6 cm
Mjere (š x v): 3,0 cm x 3,9 – 5,2 cm
Boja vanjske površine: 2.5YR 4/6 red
Boja unutarnje površine: 2.5YR 2.5/1 reddish black

223. Ulomak zdjele, T. 24

GAR 13 746
Sonda D, Kvadrant F/12, SJ 25
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: ulomak zaobljenog oboda i dijela stijenke zdjele grube fature
Tip posude: zdjela
Debljina stijenke: 0,8 cm
Mjere (š x v): 5,0 cm x 2,6 cm
Boja: 5YR 4/2 dark reddish gray
Glina: tvrda

224. Ulomak zdjele, T. 24

GAR 13 PN 342
Sonda D, Kvadrant F/13, SJ 25
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: Ulomak zaobljenog oboda i dijela stijenke zdjele. Pečatni ukras ispod oboda u obliku kružnica u nizu. Grube fature s vidljivim primjesama. Lokalna proizvodnja.
Tip posude: zdjela
Debljina stijenke: 0,6 – 0,7 cm
Mjere (š x v): 5,3 cm x 6,3 cm
Boja: 7.5YR 5/2 brown
Glina: tvrda

225. Ulomak zdjele, T. 24

GAR 16 433
Sonda D, Kvadrant G/13, SJ 1/56
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: Ulomak oboda zaobljenog ruba i dijela stijenke zdjele. Vidljive primjese od usitnjene školjke. Lokalna izrada.
Tip posude: zdjela
Debljina stijenke: 0,6 – 0,8 cm
Mjere (š x v): 4,9 cm x 4,2 cm
Boja: 7.5YR 4/4 pink
Glina: tvrda

226. Ulomak zdjele, T. 25

GAR 17 239
Sonda D, Kvadrant E/13, SJ 25
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: ulomak profiliranog oboda zaobljenog ruba i dijela stijenke zdjele
Tip posude: zdjela
Debljina stijenke: 0,6 – 1,2 cm
Mjere (š x v): 3,2 cm x 2,5 cm
Boja: 2.5YR 5/4 reddish brown, 7.5YR 4/1 dark gray
Glina: tvrda

227. Ulomak zdjele, T. 25

GAR 18 763
Sonda D, Kvadrant F/13 ili G/13, SJ 128
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: Ulomak izvučenog oboda zaobljenog ruba uvučenog prema unutra i dijela stijenke zdjele. Vanjska površina ukrašena valovnicom.
Tip posude: zdjela
Debljina stijenke: 0,6 – 0,8 cm
Mjere (š x v): 6,0 cm x 4,5 cm
Boja: 5YR 5/6 yellowish red
Glina: tvrda
Ukras: valovnica
Datacija: kasna antika
Literatura: Ladstätter 2000, 160–161.

228. Ulomak zdjele, T. 25

GAR 18 771

Sonda D, Kvadrant F/13, SJ 128

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak izvučenog oboda ruba „orlo bifido“ zdjele

Tip posude: zdjela

Debljina stijenke: 0,5 cm

Mjere (š x v): 7,7 cm x 4,5 cm

Boja: 7.5YR 7/6 reddish yellow

Glina: tvrda

Datacija: 1. – 2. st. po. Kr.

Literatura: Hayes 1991, 79. fig. 27. 8. 9.

229. Ulomak zdjele, T. 25

GAR 18 511

Sonda D, Kvadrant D/13, SJ 125

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak izvučenog oboda ruba „orlo bifido“ zdjele

Tip posude: zdjela

Debljina stijenke: 0,6 cm

Mjere (š x v): 4,3 cm x 2,7 cm

Boja vanjske površine: 5YR 7/6 reddish yellow

Boja unutarnje površine: 2.5YR 6/8 light red

Glina: tvrda

Datacija: 1. – 2. st. po. Kr.

Literatura: Šimić-Kanaet 2017, 117, kat. br. 164.

230. Ulomak zdjele, T. 25

GAR 18 616

Sonda D, Kvadrant D-E/13, SJ 106

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak dna na plitkoj prstenastoj nozi i dijela stijenke zdjele

Tip posude: zdjela

Debljina stijenke: 0,5 – 0,8 cm

Mjere (š x v): 5,1 cm x 6,0 cm

Boja: 5YR 5/6 yellowish red

Glina: tvrda

231. Ulomak poklopca - zdjele, T. 26

GAR 12 1422, GAR 12 1799

Sonda D, Kvadrant E/20, SJ 1, Kvadrant D/20, SJ 14

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak izvučenog oboda zaobljenog ruba zdjele - poklopca

Tip posude: poklopac - zdjela

Debljina stijenke: 0,4 – 0,7 cm

Promjer ruba: 19,5 cm

Mjere (š x v): 4,2 cm x 5,7 cm

Boja: 5YR 5/1 gray

Glina: tvrda

Datacija: 1. – 2. st. po. Kr.

Literatura: Hayes 1991, 79.

232. Ulomak poklopca - zdjele, T. 25

GAR 16 434

Sonda D, Kvadrant G/13, SJ 1/56

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: Ulomak izvučenog oboda zaobljenog ruba i dijela stijenke zdjele-poklopca. Vanjska površina glačana.

Tip posude: zdjela

Debljina stijenke: 0,6 – 0,8 cm

Mjere (š x v): 2,7 cm x 2,8 cm

Boja: 10YR 7/4 very pale brown

Glina: tvrda

3.2.4. Kaserole**233. Ulomak kaserole, T. 25**

GAR 15 1395

Sonda D, Kvadrant F/8, SJ 91/93

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak horizontalnog oboda zaobljena ruba i dijela stijenke kaserole

Tip posude: kaserola, oblik Hayes - tip Knossos 2

Debljina stijenke: 0,4 – 0,6 cm

Mjere: 7,9 cm x 4,3 cm

Boja: 10R 4/1 dark gray

Glina: tvrda

Datacija: 60. – 250. god. po. Kr.
Literatura: Hayes 1983, 106, sl. 7.

234. Ulomak kaserole, T. 25

GAR 16 579
Sonda D, Kvadrant G/13, SJ 36
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: ulomak profiliranog oboda
Tip posude: kaserola
Debljina stijenke: 0,5 – 0,8 cm
Mjere (š x v): 3,3 cm x 2,5 cm
Boja: 2.5YR 4/4 reddish brown
Glina: tvrda

235. Ulomak kaserole, T. 25

GAR 17 248
Sonda D, Kvadrant F/13, SJ 63
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: ulomak koso izvučenog oboda prema van i dijela ručke kaserole s poklopcem
Tip posude: kaserola
Debljina stijenke: 0,7 – 1,0 cm
Mjere (š x v): 7,5 cm x 2,9 cm
Boja vanjske površine: 5YR 6/6 reddish yellow
Boja unutarnje površine: 2.5YR 7/8 light red
Glina: tvrda

236. Ulomak kaserole, T. 26

GAR 17 669
Sonda D, Kvadrant G/12, SJ 112
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: Ulomak izvučenog oboda prema van, zaobljenog ruba i dijela stijenke vrata kaserole. Vidljive primjese usitnjenog vapnenca i tinjca.
Tip posude: kaserola
Debljina stijenke: 0,7 cm
Mjere (š x v): 5,6 cm x 2,5 cm
Boja: 10YR 6/2 light brownish gray
Glina: tvrda
Datacija: 60. – 220. god. po. Kr.
Literatura: Hayes 1983, 106; Topić 2003, 347, kat. br. 155, T. 37.

237. Ulomak kaserole, T. 26

GAR 18 327
Sonda D, Kvadrant E/13, SJ 106
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: ulomak horizontalno izvučenog ruba i dijela stijenke kaserole
Tip posude: kaserola
Debljina stijenke: 0,3 – 0,6 cm
Mjere (š x v): 5,6 cm x 4,7 cm
Boja: 2.5YR 3/1 darkish gray
Glina: tvrda
Datacija: 1. – 3. st. po. Kr.
Literatura: Hayes 1983, 106.

238. Ulomak kaserole, T. 26

GAR 18 849
Sonda D, Kvadrant F-G/13, SJ 120
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: ulomak izvučenog oboda i dijela stijenke
Tip posude: kaserola
Debljina stijenke: 0,6 – 1,0 cm
Mjere (š x v): 7,0 cm x 4,3 cm
Boja: 5YR 3/1 very dark gray
Glina: tvrda
Datacija: 1. – 3. st. po. Kr.
Literatura: Hayes 1983, 106.

239. Ulomak poklopca kaserole, T. 26

GAR 17 213
Sonda D, Kvadrant E/12, SJ 25
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: ulomak izvučenog oboda i dijela stijenke poklopca kaserole
Tip posude: poklopac
Debljina stijenke: 0,5 cm
Mjere (š x v): 5 cm x 2,7 cm
Boja: 5YR 5/6 yellowish red
Boja presjeka: 10R 6/6 light red
Glina: tvrda
Datacija: 2. – 3. st. po. Kr.
Literatura: Ikäheimo 2003.

240. Ulomak poklopca kaserole, T. 26

GAR 17 250

Sonda D, Kvadrant F/13, SJ 63

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak izvučenog oboda zaobljenog ruba i dijela stijenke poklopca kaserole

Tip posude: poklopac

Debljina stijenke: 0,4 cm

Mjere (š x v): 0,6 cm x 3,6 – 6,8 cm

Boja: 10R 5/6 red, 2.5YR 4/2 weak red

Glina: tvrda

3.2.5. Poklopci**241. Ulomak poklopca, T. 26**

GAR 11 2098

Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 13

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak zaobljenog oboda i dijela stijenke poklopca

Tip posude: poklopac

Debljina stijenke: 0,5 – 0,8 cm

Mjere (š x v): 1,3 cm x 1,8 cm

Boja: 10YR 4/1 dark gray

Boja presjeka: 10YR 7/1 light gray

Glina: tvrda

242. Ulomak poklopca, T. 27

GAR 11 1489

Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 5

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak zaobljenog ruba i dijela stijenke poklopca

Tip posude: poklopac

Debljina stijenke: 0,3 – 0,6 cm

Mjere (š x v): 4,2 cm x 2,6 cm

Boja: 7.5 YR 6/1 gray

Glina: tvrda

243. Ulomak poklopca, T. 27

GAR 17 741

Sonda D, Kvadrant E/13, SJ 117

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak izvučenog oboda, zaobljena ruba poklopca

Tip posude: poklopac

Debljina stijenke: 0,3 – 0,5 cm

Mjere (š x v): 5,8 cm x 1,3 cm

Boja: GLEY1 5/1 greenish gray

Glina: tvrda

244. Ulomak poklopca, T. 27

GAR 15 1304

Sonda D, Kvadrant F/10, SJ 36

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak horizontalno izvučenog oboda i dijela stijenke poklopca

Tip posude: poklopac

Debljina stijenke: 0,7 – 0,9 cm

Mjere (š x v): 3,1 cm x 3,1 cm

Boja 5YR 4/1 dark gray

Glina: tvrda

245. Ulomak poklopca, T. 27

GAR 11 2043

Sonda D, Kvadrant E/20, SJ 5

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak zaobljenog oboda i dijela stijenke poklopca

Tip posude: poklopac

Debljina stijenke: 0,5 – 0,8 cm

Mjere (š x v): 2,0 cm x 2,7 cm

Boja: 10YR 4/2 dark grayish brown

Glina: tvrda

246. Ulomak poklopca, T. 27

GAR 16 339

Sonda D, Kvadrant F/7, SJ 8

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak oboda zaobljenog ruba i dijela stijenke poklopca

Tip posude: poklopac

Debljina stijenke: 0,5 – 0,7 cm

Mjere (š x v): 5,2 cm x 4,2 cm

Boja vanjske površine: 2.5YR 3/1 dark red-dish gray

Boja unutarnje površine: 5YR 4/4 reddish brown

Glina: tvrda

Datacija: 1. – 2. st. po. Kr.

Literatura: Riley 1979, sl. 119.

247. Ulomak poklopca, T. 28

GAR 12 1400, GAR 12 2203

Sonda D, Kvadrant D-E/20, SJ 14

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomci zaobljenog ruba i dijela stijenke poklopca

Tip posude: poklopac

Promjer ruba: 28,0 cm

Debljina stijenke: 1,1 – 1,2 cm

Mjere (š x v): 9,9 cm x 13,6 cm

Boja: 5YR 6/3 light reddish brown

Glina: tvrda

Datacija: 1. – 2. st. po. Kr.

Literatura: Hayes 1991, 79.

248. Ulomak poklopca, T. 27

GAR 17 498

Sonda D, Kvadrant E/13, SJ 25

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak čepaste drške i dijela stijenke poklopca

Tip posude: poklopac

Debljina stijenke: 0,5 – 1,5 cm

Mjere (š x v): 7,6 – 8,3 cm

Boja: 10R 6/8 light red

Glina: polutvrda

249. Ulomak poklopca, T. 27

GAR 18 344

Sonda D, Kvadrant G/12, SJ 112

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak stijenke poklopca s čepastom drškom

Tip posude: poklopac

Debljina stijenke: 0,7 – 3,0 cm

Mjere (š x v): 6,8 – 8,3 cm x 2,8 cm

Boja: 2.5YR 5/2 weak red

Glina: tvrda

3.3. POSUDE ZA ČUVANJE NAMIRNICA

3.3.1. Doliji

250. Ulomak dolija, T. 27

GAR 17 89

Sonda D, Kvadrant D/14, SJ 106

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak zadebljanog oboda zaobljenog ruba prema unutra, grube fature s vidljivim primjesama

Tip posude: dolij

Debljina stijenke: 0,5 – 0,8 cm

Mjere (š x v): 5,8 cm x 4,9 cm

Boja: 7.5YR 2.5/1 black

Glina: tvrda

Ukras: urezane linije

251. Ulomak dolija, T. 27

GAR 18 94

Sonda D, Kvadrant D/13, SJ 106

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak uvučenog vrata stijenke i dijela oboda zaobljena ruba dolija

Tip posude: dolij

Debljina stijenke: 0,6 – 0,9 cm

Mjere: 4,1 cm x 4,3 cm

Boja: 7.5YR 7/3 pink

Glina: tvrda

252. Ulomak dolija, T. 27

GAR 18 463

Sonda D, Kvadrant D/13, SJ 125

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak cilindričnog vrata i oboda zadebljanog ruba dolija

Tip posude: dolij

Debljina stijenke: 0,6 – 0,8 cm

Mjere (š x v): 4,0 cm x 3,8 cm

Boja: 7.5YR 7/4 pink

Glina: tvrda

253. Ulomak dolija, T. 28

GAR 18 731

Sonda D, Kvadrant E/13-14, SJ 106

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak ukošene stijenke prema unutra i dio oboda zaobljena ruba dolija

Tip posude: dolij

Debljina stijenke: 0,8 cm

Mjere (š x v): 4,3 cm x 2,7 cm

Boja: 7.5YR 8/3 pink

Glina: tvrda

254. Ulomak dolija, T. 27

GAR 18 343

Sonda D, Kvadrant G/12, SJ 112

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: Ulomak dna i dijela stijenke posude. Unutrašnja strana grubo obrađena.

Tip posude: dolij

Debljina stijenke: 0,7 – 1,1 cm

Mjere (š x v): 7,0 – 8,7 cm x 2,3 cm

Boja: 2.5YR 7/3 light reddish brown

Glina: tvrda

255. Ulomak poklopca dolija, T. 29

GAR 18 PN 680

Sonda D, Kvadrant F/13, SJ 128

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak poklopca dolija s drškom

Tip posude: poklopac

Debljina stijenke: 1,3 – 2,1 cm

Mjere (š x v): 12,9 cm x 11,1 cm

Boja: 5YR 8/2 pinkish white

Glina: tvrda

3.4. POSUĐE ZA TRANSPORT

3.4.1. Amfore

Dressel 6B

256. Ulomak amfore, T. 28

GAR 15 147

Sonda D, Kvadrant E/8, SJ 80

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak dijela oboda amfore

Tip posude: amfora, Dressel 6 B

Debljina stijenke: 0,9 – 3,3 cm

Mjere (š x v): 10,8 cm x 7,1 cm

Boja: 2.5YR 7/6 light red

Glina: tvrda

Datacija: 1. st. po. Kr.

Literatura: Šimić-Kanaet 2003a, 158, T. 18. 1.

257. Ulomak amfore, T. 28

GAR 15 996

Sonda D, Kvadrant F/8, SJ 84

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: Ulomak izvučenog oboda zaobljenog ruba amfore. Na donjem dijelu oboda urezana linija.

Tip posude: amfora, Dressel 6 B

Debljina stijenke: 1,3 – 2,2 cm

Mjere (š x v): 10,7 cm x 6,2 cm

Boja: 10R 8/3 very pale brown

Glina: tvrda

Ukras: urezana linija

Datacija: 1. st. po. Kr.

Literatura: Šimić-Kanaet 2003a, 158, T. 18. 1.

258. Ulomak amfore, T. 30

GAR 15 1091
Sonda D, Kvadrant F/7, SJ 92
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: ulomak noge i dijela stijenke amfore s čepastim završetkom
Tip posude: amfora, Dressel 6 B
Debljina stijenke: 1,0 – 1,2 cm
Mjere (š x v): 12,7 cm x 10,7 cm
Boja: 10R 7/8 light red
Glina: tvrda
Datacija: 1. – 2. st. po. Kr.
Literatura: Bekić, Pešić 2014, 121.

259. Ulomak amfore, T. 29

GAR 17 670
Sonda D, Kvadrant G/13, SJ 56
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: ulomak čepastog završetka noge amfore
Tip posude: amfora, Dressel 6 B
Debljina stijenke: 1,7 – 2,2 cm
Mjere: 6,6 – 7,8 cm x 4,0 cm
Boja: 5YR 5/6 red
Glina: tvrda
Datacija: 1. st. po. Kr.
Literatura: Bezeczky 1998, 225–242; Šimić-Kanaet 2010, T. 341.

260. Ulomak amfore, T. 30

GAR 17 739
Sonda D, Kvadrant E/13, SJ 117
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: ulomak oboda i dijela stijenke amfore
Tip posude: amfora, Dressel 6 B
Debljina stijenke: 1,4 – 3,3 cm
Mjere (š x v): 11,1 cm x 8,3 cm
Boja: 7.5YR 7/6 reddish yellow
Boja presjeka: 2.5YR 8/4 pink
Glina: tvrda
Datacija: 1. st. pr. Kr. – 1. st. po. Kr.
Literatura: Bertoldi 2012, 116.

261. Ulomak amfore, T. 29

GAR 18 549
Sonda D, Kvadrant G/13, SJ 128
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: ulomak oboda i dijela stijenke amfore
Tip posude: amfora, Dressel 6 B
Debljina stijenke: 0,6 – 0,8 cm
Mjere (š x v): 6,1 cm x 3,8 cm
Boja: 10YR 8/3 very pale brown
Glina: tvrda
Datacija: 1. st. po. Kr.
Literatura: Bekić, Pešić 2014, 121.

262. Ulomak amfore, T. 31

GAR 18 661
Sonda D, Kvadrant F/13, SJ 128
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: ulomak oboda i dijela stijenke amfore
Tip posude: amfora, Dressel 6 B
Debljina stijenke: 1,1 – 2,1 cm
Mjere (š x v): 10,7 cm x 7,2 cm
Boja: 10YR 8/2 very pale brown
Glina: tvrda
Datacija: 1. – 2. st. po. Kr.
Literatura: Bertoldi 2012, 116; Šimić-Kanaet, 2017, 87.

263. Ulomak amfore, T. 28

GAR 18 32
Sonda D, Kvadrant F/13, SJ 89/66
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: ulomak oboda i dijela stijenke amfore
Tip posude: amfora, Dressel 6 B
Debljina stijenke: 0,8 – 1,5 cm
Mjere (š x v): 8,4 cm x 4,6 cm
Boja: 5YR 6/6 reddish yellow
Glina: tvrda
Datacija: 1. – 2. st. po. Kr.
Literatura: Bezeczky 1998, 235.

264. Ulomak amfore, T. 31

GAR 18 500

Sonda D, Kvadrant F/13, SJ 89/66

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak oboda i dijela stijenke vrata amfore

Tip posude: amfora, Dressel 6 B

Debljina stijenke: 0,9 – 2,2 cm

Mjere (š x v): 13,3 cm x 5,0 cm

Boja: 5YR 8/2 pinkish white

Glina tvrda

Datacija: 1. – 2. st. po. Kr.

Literatura: Bezechy 1998, 235.

*Dressel 2-4***265. Ulomak ručke amfore, T. 31**

GAR 11 1954

Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 13

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak dijela ručke amfore

Tip posude: amfora, Dressel 2-4

Mjere (š x v): 2,0 – 2,6 cm x 6 cm

Boja: 10YR 8/4 very pale brown

Glina: tvrda

Datacija: 1. st. po. Kr.

Literatura: Peacock, Williams 1986, 24–25.

266. Ulomak amfore, T. 31

GAR 18 337

Sonda D, Kvadrant G/12, SJ 112

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak šiljka amfore

Tip posude: amfora, Dressel 2-4 (?)

Mjere (š x v): 3,3 – 5,8 cm x 10,0 cm

Boja: 5YR 6/6 reddish yellow

Glina: tvrda

Datacija: 1. st. po. Kr.

Literatura: Bertoldi 2012, 100.

*Dressel 14***267. Ulomak amfore, T. 32**

GAR 11 1487

Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 5

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: obod i dio stijenke vrata amfore

Tip posude: amfora, Dressel 14

Debljina stijenke: 0,8 – 1,0 cm

Mjere (š x v): 6,4 cm x 3,8 cm

Boja: 2.5YR 8/4 pink

Glina: tvrda

Datacija: 1. – 2. st. po. Kr.

Literatura: Bertoldi 2012, 52.

*Dressel 20***268. Ulomak amfore, T. 32**

GAR 16 533

Sonda D, Kvadrant G/13, SJ 36

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak oboda zaobljenog ruba i dijela stijenke vrata amfore, afrička proizvodnja?

Tip posude: amfora, Dressel 20

Debljina stijenke: 0,9 – 1,7 cm

Mjere (š x v): 7,8 cm x 4,3 cm

Boja: 7.5YR 8/6 yellowish red

Glina: tvrda

Datacija: 1. – 2. st. po. Kr.

Literatura: Bertoldi 2012, 188.

*Africana IIIA***269. Ulomak amfore, T. 31**

GAR 17 672

Sonda D, Kvadrant F/13, SJ 25

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak ukošenog oboda zaobljena ruba i dijela stijenke vrata amfore

Tip posude: amfora, Africana IIIA

Debljina stijenke: 0,8 – 1,8 cm

Mjere (š x v): 5,0 cm x 4,5 cm
 Boja: 7.5YR 5/2 brown
 Glina: tvrda
 Datacija: 3. – 4. st. po. Kr.
 Literatura: Bertoldi 2012, 173.

Amfora ravnog dna

270. Ulomak amfore, T. 33

GAR 12 1140
 Sonda D, Kvadrant F/20, SJ 14
 Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: ulomak dna na prstenastoj nozi i dio stijenske amfore ravnog dna
 Tip posude: amfora
 Debljina stijenske: 1,6 – 1,8 cm
 Mjere (š x v): 16,0 cm x 19,0 cm
 Boja vanjske površine: 5YR 7/3 pink
 Boja unutarnje površine: 5YR 7/4 pink
 Glina: tvrda
 Datacija: 1. – 2. st. po. Kr.
 Literatura: Romanović, Gluščević 2014, 144–145.

271. Ulomak amfore, T. 33

GAR 15 PN 402
 Sonda D, Kvadrant D/8, SJ 5
 Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: dno amfore na prstenastoj nozi i dio stijenske amfore ravnog dna
 Tip posude: amfora
 Debljina stijenske: 1,1 – 1,6 cm
 Mjere (š x v): 16 cm x 8 cm
 Boja: 5YR 7/8 reddish yellow
 Glina: tvrda
 Datacija: 1. – 2. st. po. Kr.
 Literatura: Romanović, Gluščević 2014, 151.

272. Ulomak amfore, T. 32

GAR 15 1179
 Sonda D, Kvadrant F/8, SJ 91
 Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak profiliranog oboda horizontalnog ruba i dijela stijenske vrata amfore ravnog dna
 Tip posude: amfora
 Debljina stijenske: 0,9 – 1,0 cm
 Mjere (š x v): 8,8 cm x 9,9 cm
 Boja: 5YR 8/3 pink
 Glina: tvrda

273. Ulomak amfore, T. 32

GAR 17 116
 Sonda D, Kvadrant F/13, SJ 63
 Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: ulomak zadebljanog dna i dijela stijenske amfore ravnog dna
 Tip posude: amfora
 Debljina stijenske: 0,6 – 2,4 cm
 Mjere (š x v): 3,3 cm x 2,8 cm
 Boja: 10R 5/6 red
 Glina: tvrda

274. Ulomak amfore, T. 34

GAR 18 338
 Sonda D, Kvadrant G/12, SJ 112
 Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: ulomak profiliranog oboda i dijela cilindričnog vrata amfore ravnog dna
 Tip posude: amfora
 Debljina stijenske: 1,5 – 1,6 cm
 Mjere (š x v): 9,6 cm x 2,5 cm
 Boja: 10YR 8/1 white
 Glina: tvrda
 Datacija: 1. st. po. Kr.
 Literatura: Menchelli, Picchi 2016, 229–238.

275. Ulomak amfore, T. 34

GAR 18 816
 Sonda D, Kvadrant G/13, SJ 120
 Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: ulomak oboda i dijela stijenske vrata amfore ravnog dna
 Tip posude: amfora
 Debljina stijenske: 0,7 – 1,0 cm

Mjere (š x v): 6,9 cm x 3,5 cm
 Boja: 5YR 6/8 reddish yellow
 Glina: tvrda
 Datacija: 1. – 3. st. po. Kr.
 Literatura: Bertoldi 2012, 112.

Grado 1

276. Ulomak amfore, T. 32

GAR 18 163
 Sonda D, Kvadrant F/12, SJ 25
 Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: ulomak zaobljenog dna amfore
 Tip posude: amfora, Grado 1
 Debljina stijenke: 0,4 – 1,2 cm
 Mjere (š x v): 5,2 – 5,7 cm x 4,1 cm
 Boja: 7.5YR pinkish white
 Glina: tvrda
 Datacija: kraj 1. – 3. st. po. Kr.
 Literatura: Borzić 2011a, 82–83; Bertoldi 2012, 118.

Tripolitana I

277. Ulomak amfore, T. 34

GAR 18 922
 Sonda D, Kvadrant G/13, SJ 147
 Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: ulomak izvučenog, profiliranog oboda amfore
 Tip posude: amfora, Tripolitana I
 Debljina stijenke: 1,3 – 2,1 cm
 Mjere (š x v): 4,8 cm x 4,3 cm
 Boja: 5YR 5/6 yellowish red
 Glina: tvrda
 Datacija: 2. – 4. st. po. Kr.
 Literatura: Bertoldi 2012, 190.

Late Roman Amphora

278. Ulomak amfore, T. 34

GAR 11 PN 191
 Sonda D, Kvadrant F/19, SJ 36

Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: Ulomak oboda, dijela ručke i stijenke vrata amfore. Na stijenki vrata utisnuta kružnica.
 Tip posude: amfora, Late Roman Amphora 1?
 Debljina stijenke: 0,8 – 2,7 cm
 Mjere (š x v): 8,1 cm x 11,5 cm
 Boja: 5YR 7/3 pink, 7.5YR 8/3 very pale brown
 Glina: tvrda
 Ukraš: kružnica
 Datacija: 4. – 6. st. po. Kr.
 Literatura: Pieri 2005, 242.

279. Ulomci amfore, T. 35

GAR 17 290–292
 Sonda D, Kvadrant G/13, SJ 89
 Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: ulomci vertikalno izvučenog oboda, zaobljena ruba i dijela stijenke vrata s dijelom ručki
 Tip posude: amfora, Late Roman Amphora I B (?)
 Debljina stijenke: 0,7 – 1,3 cm
 Mjere (š x v): 9,2 cm x 9,9 cm
 Boja: 5YR 6/8 reddish yellow
 Glina: tvrda
 Datacija: 4. – 6. st. po. Kr.
 Literatura: Pieri 2005, 71.

280. Ulomak ručke amfore, T. 34

GAR 16 397
 Sonda D, Kvadrant G/13, SJ 103
 Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: ulomak ručke tzv. amforiske
 Tip posude: amforiska, Late Roman Amphora 3A3
 Debljina stijenke: 0,3 – 1,3 cm
 Mjere (š x v): 4,0 cm x 4,4 cm
 Boja: 2.5YR 4/3 reddish brown
 Glina: tvrda
 Datacija: 4. – 6. st. po. Kr.
 Literatura: Pieri 2005, 96, sl. 58.

281. Ulomak amfore, T. 35

GAR 18 666, GAR 18 667
 Sonda D, Kvadrant F/13, SJ 128
 Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: ulomak ručke amfore
 Tip posude: amforiska, Late Roman Amphora 3
 Debljina stijenke: 1,2 – 1,3 cm
 Mjere (š x v): 3,7 cm x 8,9 cm
 Boja: 2.5YR 6/6 light red
 Glina: tvrda
 Datacija: 4. – 5. st. po. Kr.
 Literatura: Pieri 2005, 94–99.

282. Ulomak ručke amfore, T. 36

GAR 13 656
 Sonda D, Kvadrant F/12, SJ 1/25
 Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: ulomak stijenke i dijela ručke amfore
 Tip posude: amfora, Late Roman Amphora (?)
 Debljina stijenke: 0,9 – 1,1 cm
 Mjere (š x v): 6,8 cm x 7,9 cm
 Boja: 5YR 6/6 reddish yellow, 7.5YR 7/3 pink
 Glina: tvrda

*Agora K 113***283. Ulomak amfore, T. 36**

GAR 16 531
 Sonda D, Kvadrant G/13, SJ 36
 Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: ulomak stijenke amfore
 Tip posude: amfora, Agora K 113 (?)
 Debljina stijenke: 0,8 – 2,6 cm
 Mjere (š x v): 9,9 cm x 10,1 cm
 Boja vanjske površine: 7.5YR 8/3 pink
 Boja unutarnje površine: 5YR 7/6 reddish yellow
 Glina: tvrda
 Datacija: 2. – 4. st. po. Kr.
 Literatura: Bertoldi 2012, 135.

*Spateon***284. Ulomak amfore, T. 35**

GAR 18 766
 Sonda D, Kvadrant F/13 ili G/13, SJ 128
 Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: ulomak zaobljenog oboda i dijela vrata amfore
 Tip posude: amfora, spateon (?)
 Debljina stijenke: 0,5 – 1,1 cm
 Mjere (š x v): 7,2 cm x 3,3 cm
 Boja: 5YR 5/8 yellowish red

3.4.2. Poklopci amfora**285. Poklopac amfore, T. 37**

GAR 17 PN 549
 Sonda D, Kvadrant D/13, SJ 36
 Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: pločasti poklopac amfore s drškom, izrađen pomoću kalupa
 Tip posude: poklopac amfore
 Debljina stijenke: 1,8 – 3,0 cm
 Mjere (promjer): 9,5 cm
 Boja: 10YR 8/3 very pale brown
 Glina: tvrda
 Datacija: 1. st. po. Kr.
 Literatura: Horvat 1977, 82; Šimić-Kanaet 2010, 359, kat. br. 3143.

286. Ulomak poklopca amfore, T. 35

GAR 18 PN 674
 Sonda D, Kvadrant D/13, SJ 106
 Vrsta nalaza: keramika
 Opis nalaza: ulomak stijenke s drškom pločastog poklopca amfore
 Tip posude: poklopac
 Debljina stijenke: 1 – 1,4 cm
 Mjere (š x v): 4,2 cm x 7 cm
 Boja: 7.5YR 8/2 pinkish white
 Glina: tvrda
 Ukraš: u reljefu slovo V
 Datacija: 1. st. po. Kr.
 Literatura: Šimić-Kanaet 2017, T. 29.

287. Ulomak zatvarača amfore, T. 37

GAR 18 297

Sonda D, Kvadrant G/12, SJ 112

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak zatvarača – čepa za amforu zvonolikog oblika s drškom na vrhu

Tip posude: zatvarač - čep

Debljina stijenke: 3,0 cm

Mjere (š x v): 6,8 cm x 4,2 cm

Boja: 5YR 8/4 pink, 5YR 5/8 yellowish red

Glina: tvrda

3.5. KERAMIKA POSEBNE NAMJENE**3.5.1. Unguentarij****288. Ulomak unguentarija, T. 37**

GAR 18 688

Sonda D, Kvadrant E/13, SJ 106

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak izvučenog oboda prema van i dijela vrata unguentarija

Tip posude: unguentarij

Debljina stijenke: 0,3 – 0,4 cm

Mjere (š x v): 2,4 cm x 4,1 cm

Boja: 7.5YR 8/4 pink

Glina: tvrda

289. Ulomak unguentarija, T. 36

GAR 16 54

Sonda D, Kvadrant F/11, SJ 36

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak izvučenog oboda prema van i dio vrata unguentarija

Tip posude: unguentarij

Debljina stijenke: 0,2 – 0,3 cm

Mjere (š x v): 1,2 cm x 1,6 cm

Boja: 2.5YR 8/4 pink

Glina: meka

290. Ulomak unguentarija, T. 36

GAR 18 74

Sonda D, Kvadrant F/13, SJ 89/66

Vrsta nalaza: keramika

Opis nalaza: ulomak dna i dijela stijenke unguentarija

Tip posude: unguentarij

Debljina stijenke: 0,3 cm

Mjere (š x v): 3,2 cm x 1,5 cm

Boja: 10YR 8/2 very pale brown
Glina: tvrda

Glina: tvrda
Literatura: Matijašić 2009, 114.

291. Ulomak unguentarija, T. 37

GAR 11 1956
Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 13
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: ulomak dna i dijela stijenke unguentarija?
Tip posude: unguentarij
Debljina stijenke: 0,4 – 0,7 cm
Mjere (š x v): 3,7 – 3,9 cm x 1,1 cm
Boja: 5YR 6/6 reddish yellow
Glina: tvrda

3.5.2. Pršljen

292. Pršljen, T. 37

GAR 11 PN 196
Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 32
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: Cjelovit keramički pršljen biko-
ničnog presjeka. Okrugla rupa u sredini pr-
šljena. Uz vanjski rub urezana linija.
Tip predmeta: pršljen
Debljina stijenke: 0,6 – 0,8 cm
Mjere (š x v): 2,3 cm x 1,5 cm
Boja: 2.5YR 8/4 pink
Glina: tvrda
Ukras: urezana linija

3.5.3. Uteg

293. Uteg, T. 38

GAR 15 PN 474
Sonda D, Kvadrant F/8, SJ 84
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: Uteg u obliku krnje piramide,
zaobljenih rubova s rupom na gornjem dijelu.
Na gornjem dijelu utega motiv križa.
Tip posude: uteg
Mjere (š x v): 3,3 – 6,8 cm x 12,4 cm
Boja: 5YR 3/1 very dark gray

3.5.4. Kadionica

294. Ulomak kadionice, T. 37

GAR 12 2185, 2186
Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 14
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: Ulomci izvučenog oboda dijela
kadionice. Vanjska površina ukrašena.
Tip posude: kadionica
Debljina stijenke: 1,0 – 1,3 cm
Mjere (š x v): 2,0 cm x 3,6 cm
Boja: 2.5YR 5/6 red
Glina: tvrda

3.5.5. Neodređeni oblici

295. Ulomak posude, T. 37

GAR 18 904
Sonda D, Kvadrant F-G/13, SJ 147
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: ulomak izvučenog oboda, krat-
kog vrata i dijela stijenke s ručkama?
Tip posude: posuda u obliku amfore
Debljina stijenke: 0,3 – 0,7 cm
Mjere (š x v): 2,3 cm x 2,3 cm
Boja: 7.5YR 8/1 white
Glina: tvrda

296. Ulomak izljeva posude, T. 37

GAR 11 1957
Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 13
Vrsta nalaza: keramika
Opis nalaza: ulomak izvučenog izljeva profili-
ranog ruba posude
Tip posude: posuda
Debljina stijenke: 0,6 – 0,8 cm
Mjere (š x v): 3,1 – 5,7 cm x 1,3 cm
Boja: 2.5YR 5/6 red
Glina: tvrda

3.6. SVJETILJKE*Loeschcke I B/C***297. Ulomak svjetiljke, T. 38**

GAR 17 380

Sonda D, Kvadrant E/13, SJ 65

Vrsta nalaza: fina keramika

Opis nalaza: ulomak ramena dijela diska i nosa s volutama svjetiljke s reljefnim prikazom

Tip posude: svjetiljka, Loeschcke I

Debljina stijenke: 0,2 cm

Mjere (š x v): 4 cm x 2,4 cm

Boja: 7.5YR 8/3 pink

Glina: tvrda

Ukras: urezani koncentrični krugovi na ramenu, volute

Datacija: 1. st. po. Kr.

Literatura: Šimić-Kanaet 2017, 127, kat. br. 242, T. 31.

298. Ulomak svjetiljke, T. 38

GAR 12 1441

Sonda D, Kvadrant G/20, SJ 14

Vrsta nalaza: fina keramika

Opis nalaza: ulomak trokustastog nosa svjetiljke s volutama

Tip posude: svjetiljka, Loeschcke I B

Debljina stijenke: 0,1 – 1,1 cm

Mjere (š x v): 1,2 cm x 1,5 cm

Boja vanjske površine: 10YR 4/1 dark gray

Boja unutarnje površine: 10YR 8/2 very pale brown

Glina: tvrda

Datacija: kraj 1. st. po. Kr.

Literatura: Šimić-Kanaet 2010, 372, kat. br. 3289.

299. Ulomak svjetiljke, T. 38

GAR 12 1634

Sonda D, Kvadrant G/20, SJ 14

Vrsta nalaza: fina keramika

Opis nalaza: ulomak nosa svjetiljke

Tip posude: svjetiljka, Loeschcke I C

Debljina stijenke: 0,1 – 1,1 cm

Mjere (š x v): 2,3 cm x 3,7 cm

Boja: 10YR 8/3 very pink brown

Glina: tvrda

Datacija: kraj 1. – 2. st. po. Kr.

Literatura: Topić 2003, 297.

300. Ulomak svjetiljke, T. 38

GAR 17 394

Sonda D, Kvadrant G/13, SJ 89/36

Vrsta nalaza: fina keramika

Opis nalaza: ulomak zdjelice, ramena i dijela diska svjetiljke s reljefnim prikazom

Tip posude: svjetiljka, tip Loeschcke I B/C, profil ramena Loeschcke IV b

Debljina stijenke: 0,2 – 0,5 cm

Mjere (š x v): 2,5 x 5,3 cm

Boja vanjske površine: 2.5YR 8/4 pink, 2.5YR 5/4 reddish brown

Glina: tvrda

Datacija: druga pol. 1. st. – pol. 2. st. po. Kr.

Literatura: Topić 2003, kat. br. 277, T. 33.

301. Ulomak svjetiljke, T. 38

GAR 12 1802

Sonda D, Kvadrant D/20, SJ 14

Vrsta nalaza: fina keramika

Opis nalaza: ulomak ramena s volutama i dio diska svjetiljke s reljefnim prikazom

Tip posude: svjetiljka, Loeschcke L B/C, profil ramena Loeschcke IV b

Debljina stijenke: 1,2 – 1,4 cm

Mjere (š x v): 0,8 cm x 3,7 cm

Boja vanjske površine: 2.5YR 6/6 light red

Boja unutarnje površine: 5YR 7/6 reddish yellow

Glina: tvrda

Datacija: pol. 1. st. po. Kr.

Literatura: Topić 2003, kat. br. 288, T. 35.

302. Ulomak svjetiljke, T. 39

GAR 15 982

Sonda D, Kvadrant F/8, SJ 85

Vrsta nalaza: fina keramika

Opis nalaza: ulomak ramena i dijela diska svjetiljke s reljefnim prikazom

Tip posude: svjetiljka, profil ramena Loeschecke IVa

Debljina stijenke: 0,1 – 0,2 cm

Mjere (š x v): 6 cm x 1,7 cm

Boja: 7.5YR 8/3 pink

Glina: tvrda

Ukras: urezane linije

Datacija: 1. st. po. Kr.

Literatura: Šimić-Kanaet 2010, 376, kat. br. 3338, T. 485.

*Loeschecke VIII***303. Ulomak svjetiljke, T. 39**

GAR 18 553

Sonda D, Kvadrant F-G/13, SJ 128

Vrsta nalaza: fina keramika

Opis nalaza: ulomak ramena i dijela diska svjetiljke s reljefnim prikazom

Tip posude: svjetiljka, Loeschecke VIII

Debljina stijenke: 0,2 cm

Mjere: 3,7 cm x 2,9 cm

Boja: 7.5YR 8/1 white, 7.5YR 4/1 dark gray

Glina: tvrda

Ukras: reljefni motiv

Datacija: 1. st. po. Kr.

Literatura: Alram Stern 1989, 34–35.

*Hayes II A***304. Ulomak svjetiljke, T. 39**

GAR 15 PN 442

Sonda D, Kvadrant G/12, SJ 36

Vrsta nalaza: fina keramika

Opis nalaza: Ulomak dijela nosa, ramena i stijenke zdjelice svjetiljke. Rame ukrašeno pečatnim ukrasom od kružnih i vegetabilnih motiva.

Tip posude: svjetiljka, Hayes II A

Debljina stijenke: 0,5 – 0,7 cm

Mjere (š x v): 7,1 cm x 2,2 cm

Boja: 5YR 7/8 reddish yellow

Glina: tvrda

Ukras: reljefni, otisnuti koncentrični krugovi pomoću pečata

Datacija: 4. – 5. st. po. Kr.

Literatura: Hayes 1972, 311–314; Bubić 2011, 250–251, kat. br. 14.

Popis kratica

Atlante I

Atlante delle forme ceramiche I. Ceramica fine romana nel bacino Mediterraneo (Medio e tardo Impero), *Enciclopedia dell'arte antica, Classica e Orientale*, Roma 1981.

Atlante II

Atlante delle forme ceramiche II. Ceramica fine romana nel bacino Mediterraneo (Tardo ellenismo e primo Impero), *Enciclopedia dell'arte antica, Classica e Orientale*, Roma 1985.

Consp.

Conspetus formarum terrae sigillatae italico modo confectae, Bonn 2002.

CVArr

Corpus vasorum Arretinorum: a catalogue of the signatures, shapes and chronology of Italian sigillata, Bonn 2000.

Literatura

Aram Stern 1989

E. Aram Stern, *Die römischen Lampen aus Carnuntum*, *Der römische Limes in Österreich*, Heft 35, Wien 1989.

Anderson-Stojanović 1987

V. R. Anderson-Stojanović, *The Chronology and Function of Ceramic Unguentaria*, *American Journal of Archaeology* 91, no. 1, 1987, 105–122.

Anderson-Stojanović 1992

V. R. Anderson-Stojanović, *Stobi, the Hellenistic and Roman Pottery*, Princeton 1992.

Bekić, Pešić 2014

L. Bekić, M. Pešić, *Amfore i njihovi čepovi iz Veštra = Die Amphoren aus Veštar und ihre Pfropfen*, u: L. Bekić (ur.), *Luka Beštar = Der Hafen von Veštar*, Zadar 2014, 121–136.

Bertoldi 2012

T. Bertoldi, *Guida alle anfore romane di età imperiale: forme, impasti e distribuzione*, Roma 2012.

Bezeczky 1998

T. Bezeczky, *Amphora types of Magdalensberg*, *Arheološki vestnik* 49, Ljubljana 1998, 225–242.

Borzić 2010

I. Borzić, *Keramički nalazi s arheološkog lokaliteta Burnum-Amfiteatar* (neobjavljena doktorska disertacija, Sveučilište u Zadru), Zadar 2010.

Borzić 2011a

I. Borzić, *Hispanski garum na burnumskom stolu*, *Archaeologica Adriatica* 5, Zadar 2011, 65–88.

Borzić 2011b

I. Borzić, *Sarius šalice iz Burnuma*, u: G. Lipovac Vrkljan, I. Radić Rossi, B. Šiljeg (ur.), *Rimske keramičarske i staklarske radio-*

nice. *Proizvodnja i trgovina na jadranskom prostoru*, Zbornik I. međunarodnog arheološkog kolokvija, Crikvenica, 23.-24. listopada 2008., Crikvenica 2011, 279–290.

Borzić 2013

I. Borzić, *Radionički pečati na italskoj tera sigilati iz Burnuma*, *Archaeologia Adriatica* 7, Zadar 2013, 133–150.

Brusić 2010

Z. Brusić, *Zdjele istočne sigilate na podmorskim nalazištima zadarskog akvatorija*, u: J. Dukić, A. Milošević, Ž. Rapanić (ur.), *Scripta Branimiro Gabricevic dicata = Zbornik u čast Branimira Gabričevića*, Trilj 2010, 115–125.

Bubić 2011

V. Bubić, *Kasnoantičke svjetiljke s ranokršćanskim prikazima iz Arheološkog muzeja u Splitu*, *Vjesnik za arheologiju i povijest dalmatinsku* 104, Split 2011, 227–308.

Castellani 2012

D. Castellani, *Pesi di telaio*, u: M. Bergamini (ur.), *Scoppieto II. I materiali (Monete, Ceramica a vernice nera, Ceramica a pareti sottili, Ceramica di importazione africana, Anfore, Manufatti e strumenti funzionali alla lavorazione dell'argilla e alla cottura, Pesi da telaio, Vetro, Osso lavorato, Metalli, Sculture, Materiale epigrafico)*, Firenze 2012, 379–395.

Cuomo di Caprio 2007

N. Cuomo di Caprio, *Ceramica in archeologia 2: antiche tecniche di lavorazione e moderni metodi di indagine*, *Studia Archaeologica* 144, Roma 2007.

Desbat 2000

A. Desbat, *Les ateliers lyonnais et viennois à l'époque d'auguste et leur rapport avec les ateliers padans*, u: G. P. Brogiolo, G. Olcese (ur.), *Produzione ceramica in area padana tra il II secolo a.c. e il VII secolo d.c.: nuovi dati e prospettive di ricerca*. Convegno internazionale di Desenzano del Garda, 8-10 aprile 1999, Mantova 2000, 79–92.

Duboé 2001

M. Duboé, *La céramique commune, Loron (Croatie)*, u: F. Tassaux, R. Matijašić, V. Kovačić (ur.), *Un grande centre de production d'Amphores à huile Istriennes (Ier - IVe S. P.C.)*, Bordeaux 2001, 203–238.

Dvoržak Schrunk 1989

I. Dvoržak Schrunk, *Dioklecijanova palača od 4. do 7. stoljeća u svjetlu keramičkih nalaza*, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu* 22, Zagreb 1989, 91–105.

Faga 2012

I. Faga, *La ceramica a pareti sottili*, u: M. Bergamini (ur.), *Scoppieto II. I materiali (Monete, Ceramica a vernice nera, Ceramica a pareti sottili, Ceramica di importazione africana, Anfore, Manufatti e strumenti funzionali alla lavorazione dell'argilla e alla cottura, Pesi da telaio, Vetro, Osso lavorato, Metalli, Sculture, Materiale epigrafico)*, Firenze 2012, 127–228.

Formato 2016

L. C. Formato, *African Red Slip Ware and African Cooking Ware from the military camp of the legio II Parthica at Albano Laziale/Italy*, *Rei Cretariae Romanae Fautores Acta* 44, Xanten 2016, 175–182.

Glicksman 2005

K. Glicksman, *Internal and external trade in the Roman province of Dalmatia*, *Opuscula Archaeologica* 29, Zagreb 2005, 189–230.

Hayes 1972

J. W. Hayes, *Late Roman pottery*, London-Roma 1972.

Hayes 1983

J. W. Hayes, *The Villa Dionysos Excavations, Knossos: The Pottery*, *The Annual of the British School at Athens* 78, Athens 1983, 97–169.

Hayes 1991

J. W. Hayes *The Hellenistic and Roman Pottery*, Paphos III, Nicosia 1991.

Hilgers 1969

W. Hilgers, *Lateinische Gefäßnamen. Bezeichnungen, Funktion und Form römischer Gefäße nach den antiken Schriftquellen*, Bonner Jahrbücher 31, Düsseldorf 1969.

Horvat 1977

J. Horvat, *Sermin, prazgodovinska in zgodnjerska naselbina v severozahodni Istri*, Ljubljana 1977.

Ikäheimo 2003

I. Ikäheimo, *Late Roman African Cookware of the Palatine East excavations, Rome. A holistic approach*, BAR International Series 1143, Roma 2003.

Istenič 2000

J. Istenič, *Poetovio, zahodna grobišča II, Grobne celote iz Deželnega muzeja Joanneuma v Gradcu*, Katologi in monografije 33, Ljubljana 2000.

Jelinčić, Perinić Muratović 2010

K. Jelinčić, Lj. Perinić Muratović, *Novi arheološki nalazi iz Postira na otoku Braču*, Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu 27, Zagreb 2010, 177–216.

Keay 1984

S. J. Keay, *Late Roman amphorae in the Western Mediterranean: a typology and economic study. The Catalan evidence*, Oxford 1984.

Kenrick 1985

P. M. Kenrick, *Excavations at Sidi Khrebish Benghazi (Berenice) vol. III pt. I*, Supplements to Libya Antiqua 5, Tripoli 1985, 379–387.

Kirigin 2007

B. Kirigin, *Pithos/dolium - uvodne napomene*, Godišnjak Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Centar za balkanološka ispitivanja 36, Sarajevo 2007, 125–156.

Ladstätter 2000

S. Ladstätter, *Die materielle Kultur der Spätantike in den Ostalpen, Eine Fallstu-*

die am Beispiel der westlichen Doppelkirchenanlage auf dem Hemmaberg, Mitteilungen der Prähistorischen Kommission 35, Wien 2000.

Loescheke 1919

S. Loescheke, *Lampen aus Vindonissa: Ein Beitrag zur Geschichte von Vindonissa und des Antiken Beleuchtungswesens*, Zürich 1919.

Maggi 2001

P. Maggi, *Ceramica fine da mensa*, u: F. Tassaux, R. Matijašić, V. Kovačić (ur.), *Un grande centre de production d'Amphores à huile Istriennes (I er - IV e S. P.C.)*, Bordeaux 2001, 127–177.

Makjanić 1983

R. Makjanić, *Istočna sigillata na Kvarneru*, Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu 1, Zagreb 1983, 51–64.

Mardešić, Šalov 2002

J. Mardešić, T. Šalov, *Keramički nalazi s istraživanja bazilike u Ereševim barama - Vid kod Metkovića*, Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku 94, Split 2002, 105–163.

Marion, Starac 2001

Y. Marion, A. Starac, *Les amphores*, u: F. Tassaux, R. Matijašić, V. Kovačić (ur.), *Un grand centre de production d'amphores à huile istriennes (Ier - IVe s. p.C.)*, Bordeaux 2001, 97–127.

Martin 1998

A. Martin, *La sigillata focese (Phocaeen Red-Slip/Late Roman C Ware)*, u: L. Sagui (ur.), *Ceramica in Italia: VI-VII secolo*, Atti del Convegno in onore di John W. Hayes, Roma, 11-13 maggio 1995, Firenze 1998, 109–122.

Matijašić 2009

R. Matijašić, *Instrumentum Varvarinum: izbor iz poharanog depoa*, Studia Varvarina I, Zagreb-Motovun 2009, 91–130.

Mayet 1980

F. Mayet, *Les céramiques à parois fines: état de la question*, Céramiques hellénistiques et romaines 1, Paris 1980, 201–229.

Mazzeo Saracino 1985

L. Mazzeo Saracino, *Terra sigillata Nord-Italica*, u: *Atlante II*, Roma 1985, 175–230.

Menchelli, Picchi 2016

S. Menchelli, G. Picchi, *Late Republican-early Imperial flat-bottomed amphorae: some remarks about their origins and widespread success*, *Rei Cretariae Romanae Fautores Acta* 44, Xanten 2016, 229–238.

Milavec 2011

T. Milavec, *Poznoantična utrjena naselbina Tonovcov grad pri Kobaridu. Naselbinski ostanki in interpretacija = Late Antique fortified settlement Tonovcov grad near Kobarid. Settlement remains and interpretation*, *Opera Instituti archaeologici Sloveniae* 23, Ljubljana 2011.

Olcese 2003

G. Olcese, *Le ceramiche comuni a Roma e in area romana (III secolo a.C.-I-II secolo d.C.). Produzione, circolazione, tecnologia*, *Documenti di Archeologia* 28, Mantova 2003, 19–24.

Ožanić Roguljić 2016

I. Ožanić Roguljić, *Tipologija rimske keramike iz Vinkovaca = Typology of Roman pottery from Vinkovci*, Zagreb 2016.

Ožanić Roguljić 2017

I. Ožanić Roguljić, *Rimljaninu ništa nije smeće - pogotovo ne hrana*, u: I. Miloglav, A. Kudelić, J. Balen (ur.), *Recikliraj, ideje iz prošlosti*, Zagreb 2017, 209–215.

Ožanić Roguljić 2018

I. Ožanić Roguljić, *Instrumentum domesticum s lokaliteta Banjače*, *Opuscula archaeologica* 39/40, Zagreb 2018, 151–203.

Parica 2008

M. Parica, *Istočnomediteranska keramika iz antičke luke u Pakoštanima*, *Prilozi instituta za arheologiju u Zagrebu* 25, Zagreb 2008, 81–96.

Peacock, Williams 1986

D. P. S. Peacock, D. F. Williams, *Amphorae and the Roman economy*, New York 1986.

Pieri 2005

D. Pieri, *Le commerce du vin oriental à l'époque byzantine (IVe-VII s. ap. J.-C.). Le témoignage des amphores en Gaule*, *Bibliothèque Archéologique et Historique* 174, Beyrouth 2005.

Radić Rossi 2008

I. Radić Rossi, *Arheološka baština u podmorju Kaštelanskog zaljeva*, *Archaeologia Adriatica* 11, Zadar 2008, 489–506.

Riley 1979

J. A. Riley, *The Coarse Pottery from Berenice*, u: J. A. Lloyd (ur.), *Excavations at Sidi Khrebish Benghazi (Berenice) vol. II*, *Supplements to Libya Antiqua* 5, Tripoli 1979, 91–466.

Roksandić 2018

D. Roksandić, *Vinkovci u kasnorimskom razdoblju: Keramika kao pokazatelj života u kasnorimskim Cibalama*, Vinkovci 2018.

Romanović, Gluščević 2014

D. Romanović, S. Gluščević, *Amfore ravnog dna iz slojeva antičke luke u Zatonu kod Zadra*, *Diadora* 28, Zadar 2014, 141–190.

Roth Rubi 1979

K. Roth Rubi, *Untersuchungen an den Krüngen von Avenches*, *Rei Cretariae Romanae Fautores Acta* 3, Augst 1979.

Schindler-Kaudelka 1975

E. Schindler-Kaudelka, *Die dünnwandige Gebrauchskeramik vom Magdalensberg*, *Archäologische Forschungen zu den Grabun-*

gen auf dem Magdalenberg 3, Kärtner Museumsschriften 58, Klagenfurt 1975.

Šimić-Kanaet 2003a

Z. Šimić-Kanaet, *Keramika*, u: M. Sanader, *Tilurium I, Istraživanja - Forschungen 1997-2001*, Zagreb 2003, 109–188.

Šimić-Kanaet 2003b

Z. Šimić-Kanaet, *Lončarski pečati na rimskoj keramici s Garduna*, *Opuscula Archaeologica* 27, Zagreb 2003, 455–462.

Šimić-Kanaet 2010

Z. Šimić-Kanaet, *Tilurium II. Keramika 1997. - 2006.*, Zagreb 2010.

Šimić-Kanaet 2015

Z. Šimić-Kanaet, *Lokalno je univerzalno*, Izdanja Hrvatskog arheološkog društva 29, Zagreb 2015, 59–69.

Šimić-Kanaet 2017

Z. Šimić-Kanaet, *Keramički nalazi*, u: M. Sanader, D. Tončinić, Z. Šimić Kanaet, S. Ivčević, Z. Buljević, T. Šeparović, I. Miloglav, *Tilurium IV. Arheološka istraživanja 2007.-2010. godine*, *Dissertationes et Monographiae* 8, Zagreb 2017, 77–173.

Šimić-Kanaet, Tončinić, Radović 2005

Z. Šimić-Kanaet, D. Tončinić, S. Radović, *Jama sj 55 iz Tilurija*, *Vjesnik za arheologiju i povijest dalmatinsku* 98, 107–120.

Tomber, Dore 2002

R. Tomber, J. Dore, *The National Roman Fabric Reference Collection: a Handbook*, London 2002.

Topić 2003

M. Topić, *Stolno posuđe i glinene svjetiljke iz Augusteuma Narone*, *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku* 95, Split 2003, 183–344.

Topić 2004

M. Topić, *Keramika iz Augusteuma Narone*, *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku* 97, Split 2004, 69–93.

Topić 2017

M. Topić, *Keramika*, u: M. Topić, T. Glučina, E. Marin (ur.), *Forum Naronitanum*, Vid 2017, 148–271.

Vidrih Perko 1992

V. Vidrih Perko, *Afriška sigilata v Emoni*, *Arheološki vestnik* 43, Ljubljana 1992, 93–104.

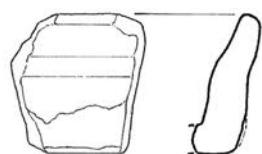
Vilvorder 2012

F. Vilvorder, *La céramique engobée*, u: B. Brulet, F. Vilvorder, R. Delage, *La céramique romaine en Gaule du Nord. Dictionnaire des céramiques. La vaisselle à large diffusion*, Turnhout 2012, 311–338.

Zabehlicky Scheffenegger, Kandler 1979

S. Zabehlicky Scheffenegger, M. Kandler, *Burnum I. Erster Bericht über die Keinfunde der Grabungen 1973 und 1974 auf dem Forum*, Wien 1979.

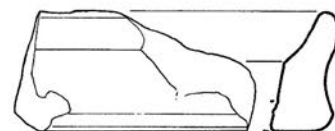
TABLE

1

2

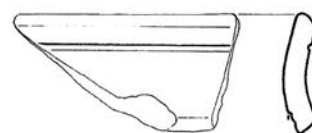
3

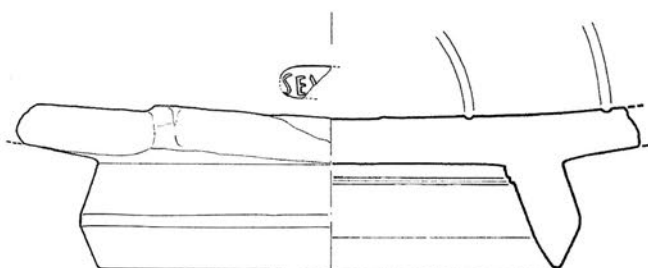
4

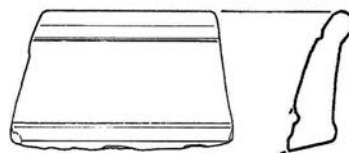
5

7

6

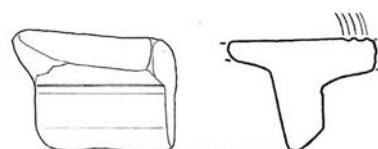
8

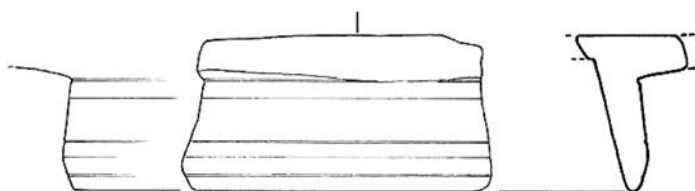
9

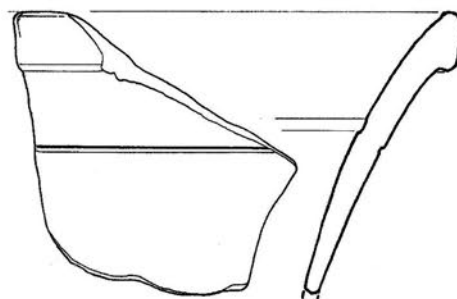
10

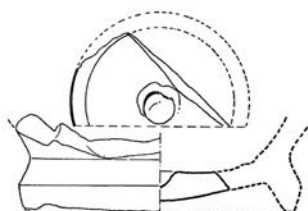
11

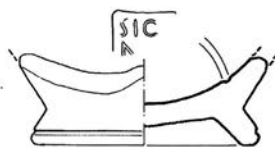
12

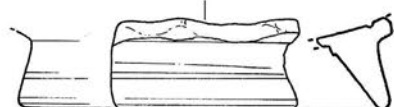
13

14

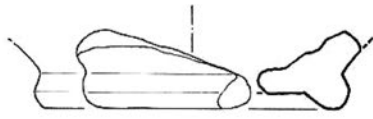

15

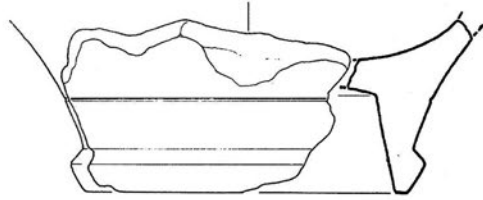

16

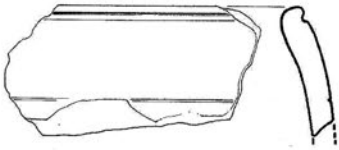

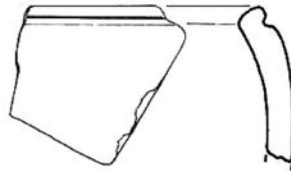
17

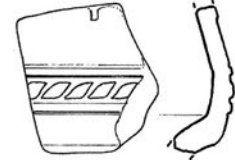
18

19

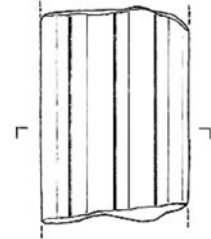
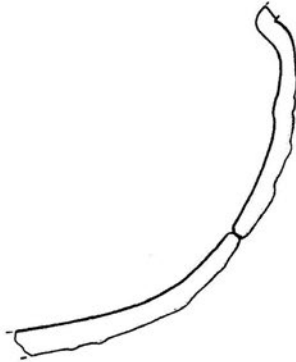
20

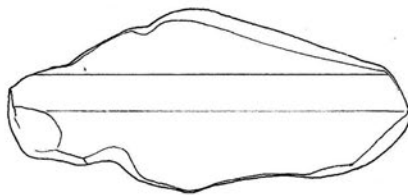
22

21

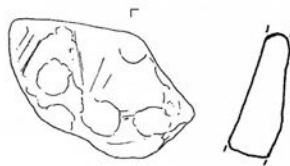
24

23

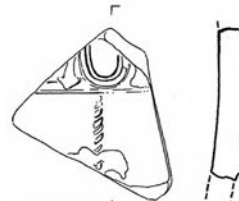
25

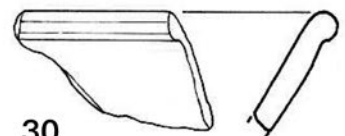
27

28

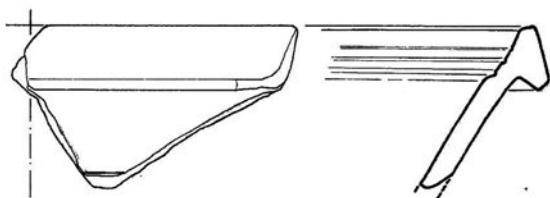

26

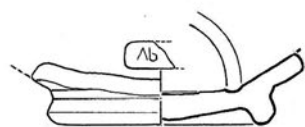

30

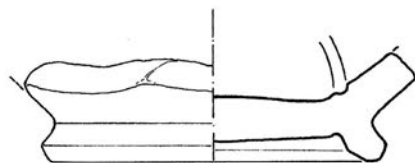
29

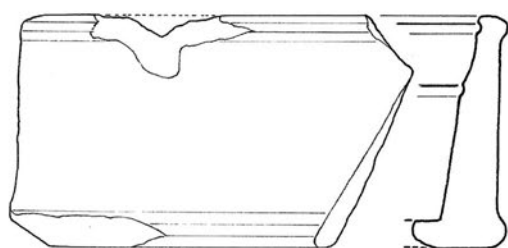
31

32

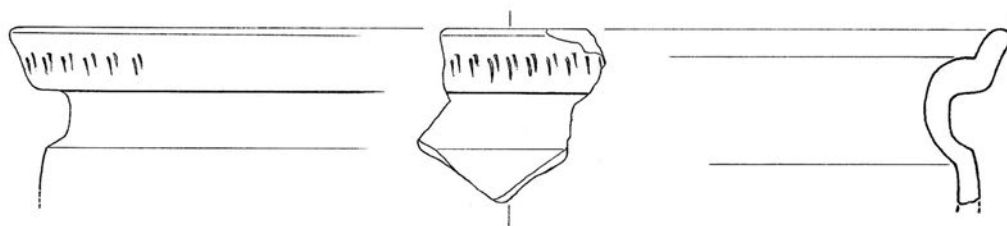
33

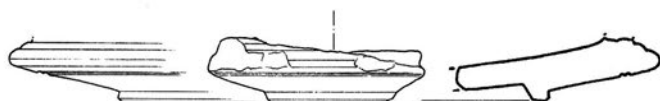
34

35

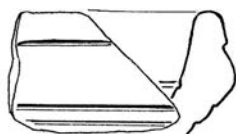
36

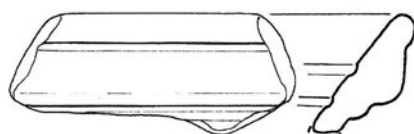
37

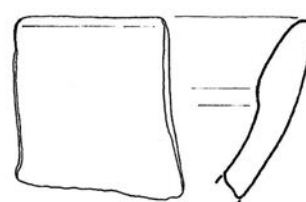
38

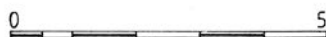
39

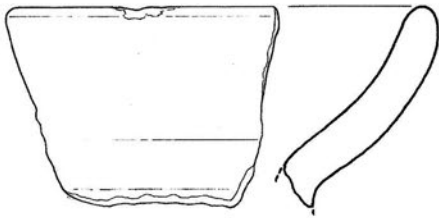

40

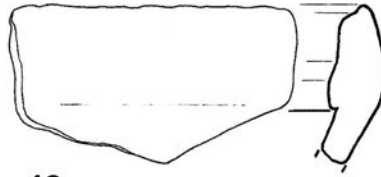

41

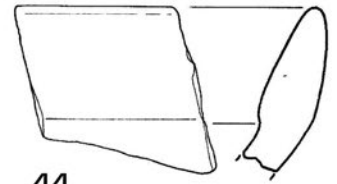

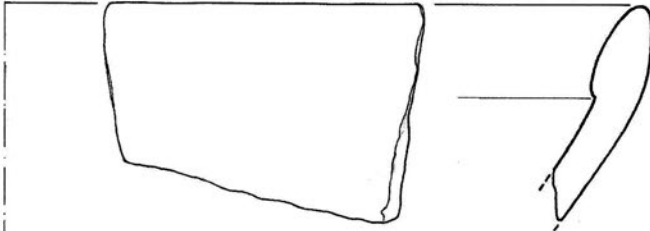
42

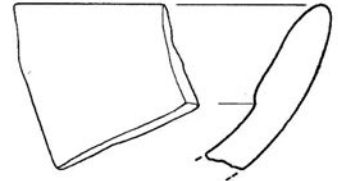
43

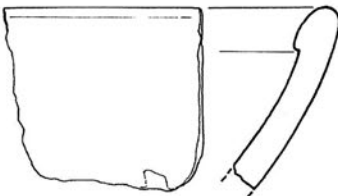
44

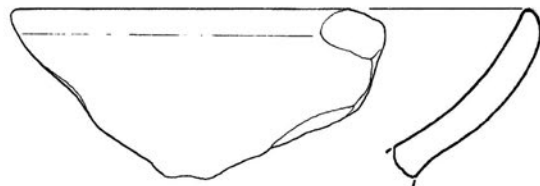
45

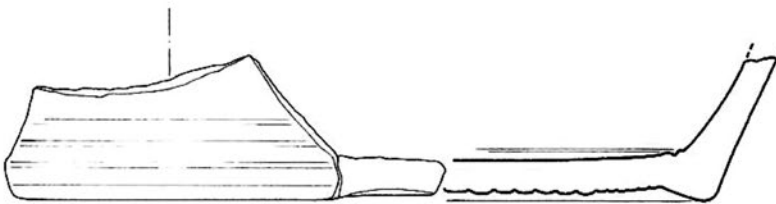
46

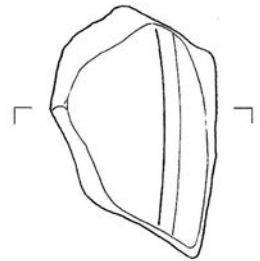
47

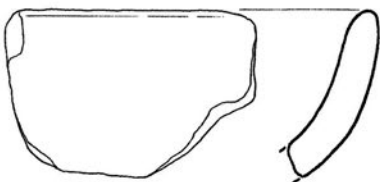
48

49

50

51

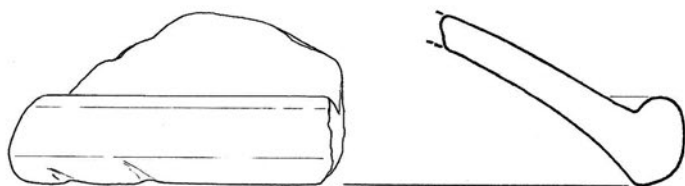

52

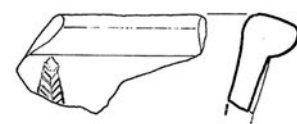

53

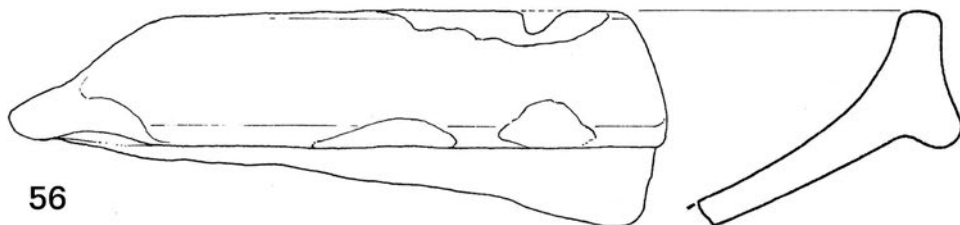

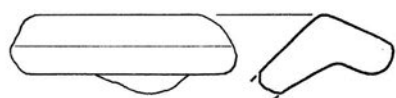
54

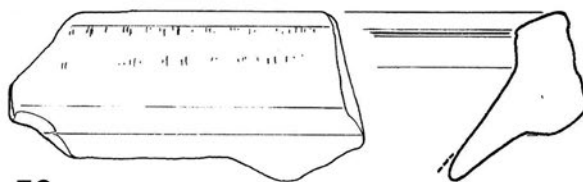
55

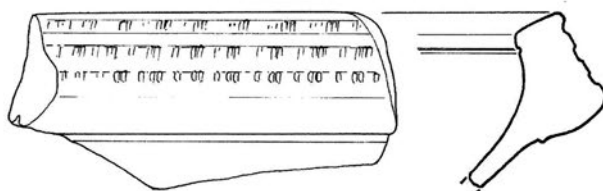
56

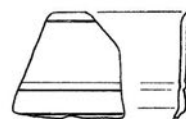
57

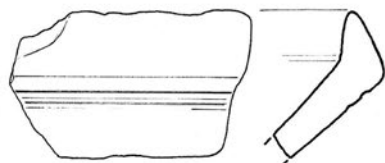
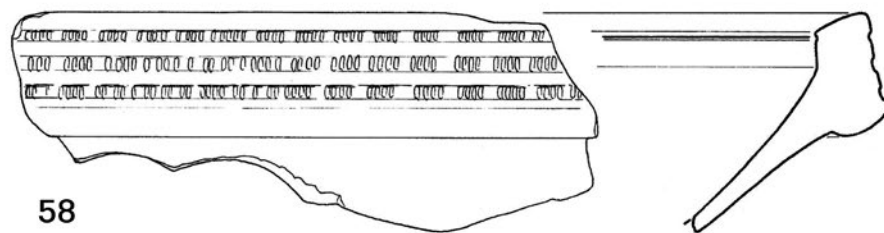
59

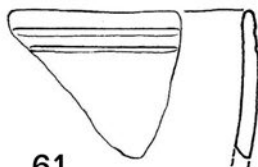
58

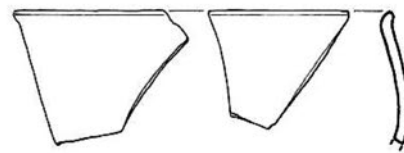
64

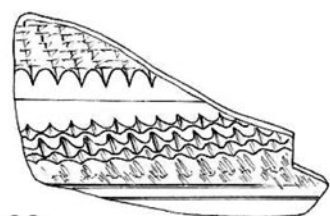
60

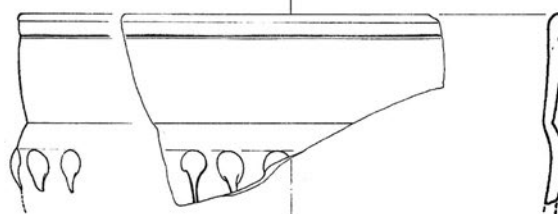
61

62

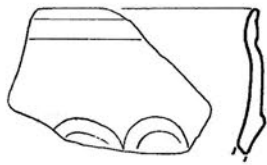

63

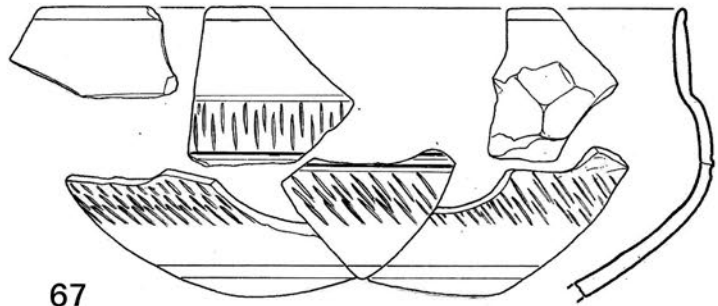

65

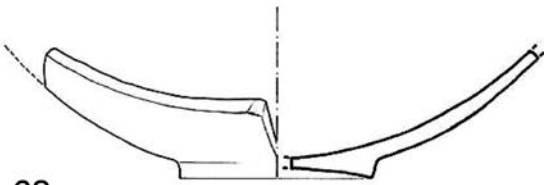

66

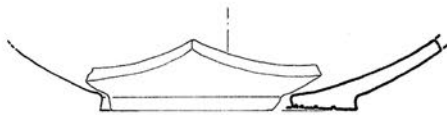
67

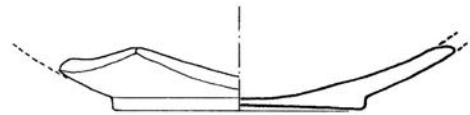
68

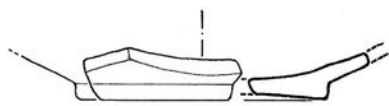
69

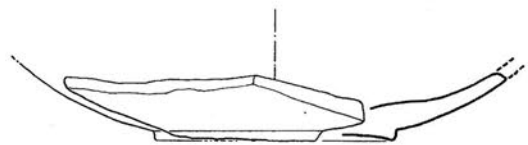
70

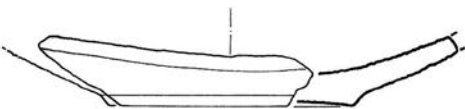
71

72

73

74

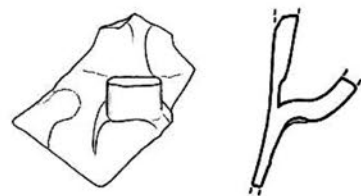
75

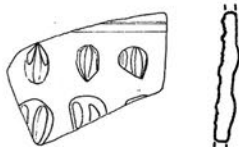
76

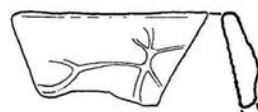
77

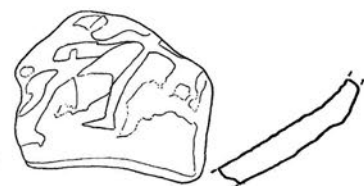
78

79

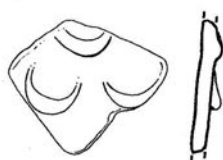

81

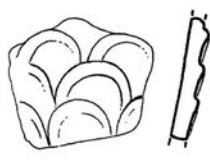

80

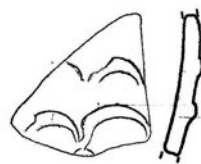

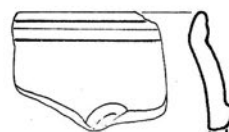
82

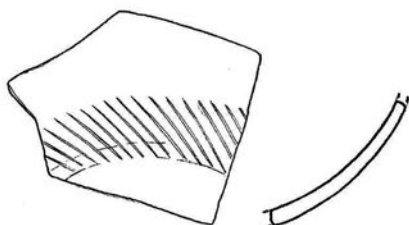
83

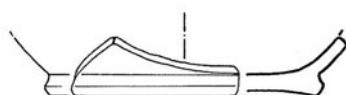
84

89

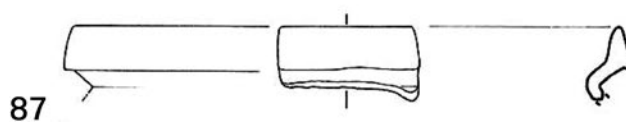
85

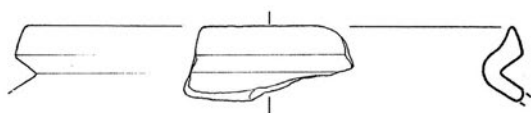
86

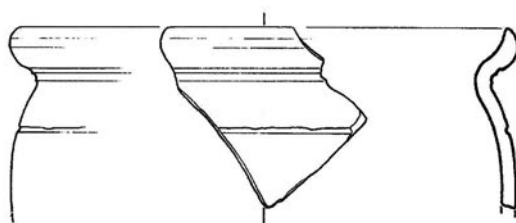
90

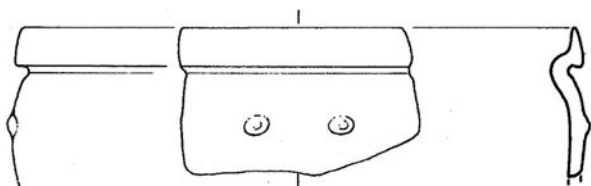
87

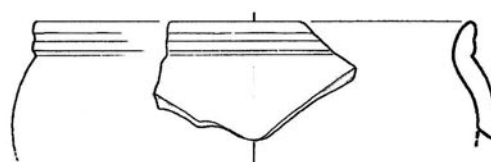
88

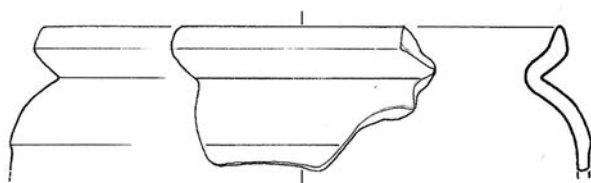
91

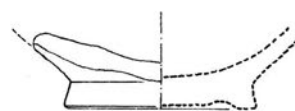
92

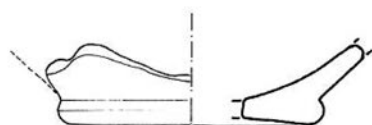
93

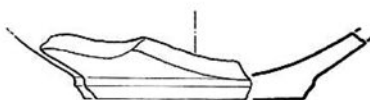
94

95

96

97

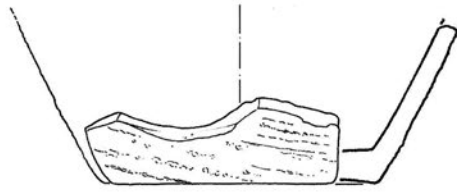

98

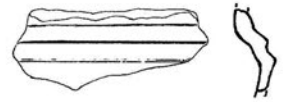

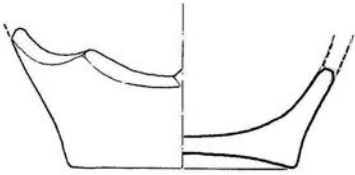
99

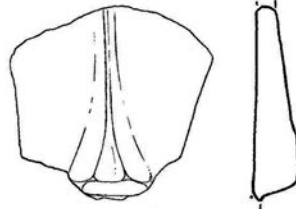
100

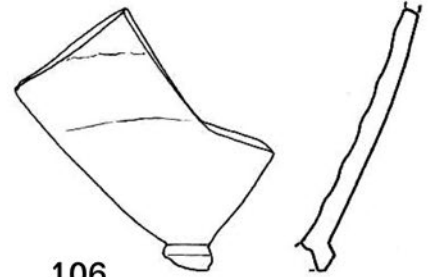
102

101

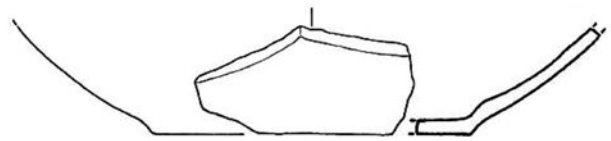
103

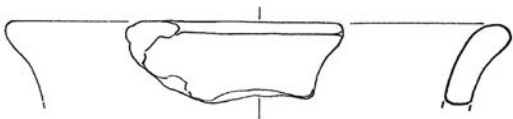
106

104

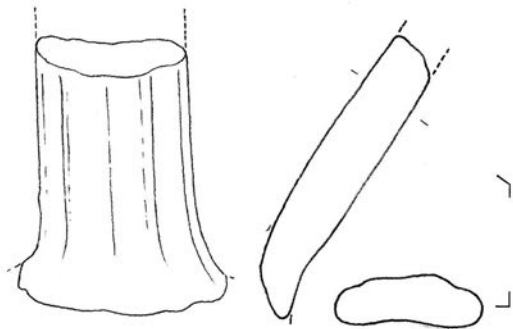
105

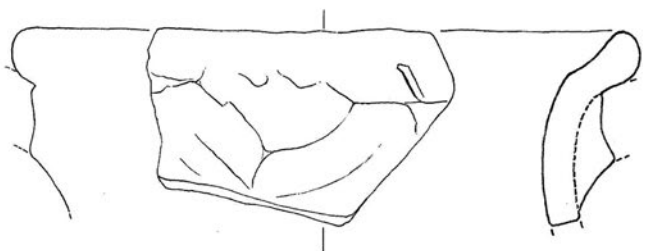
107

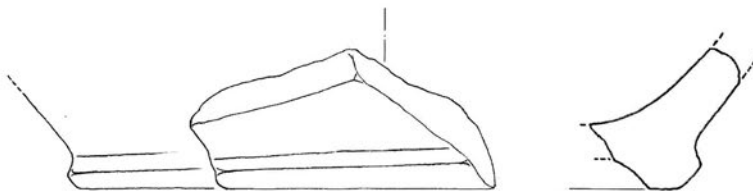
108

109

110

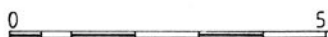
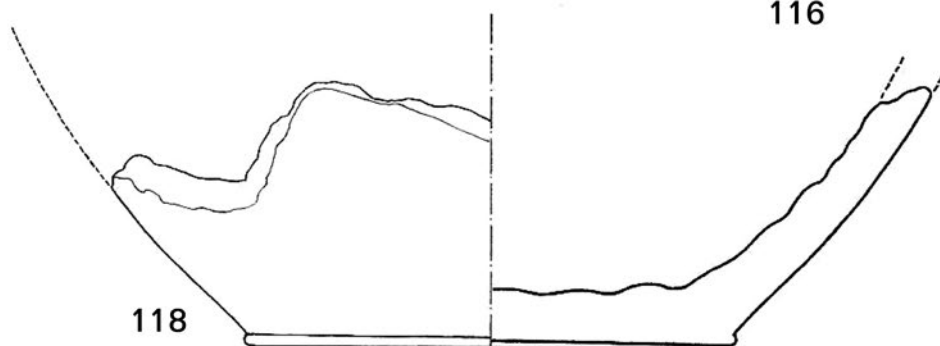
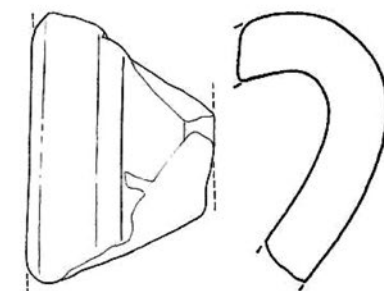
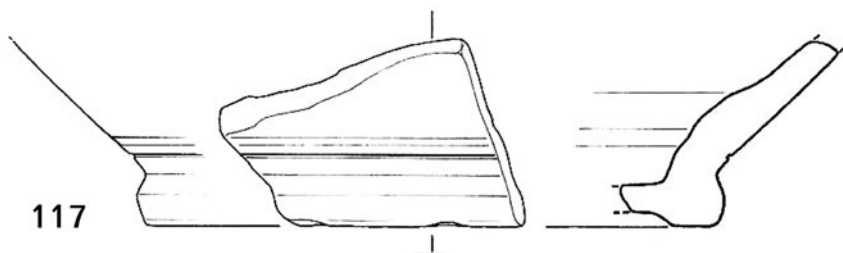
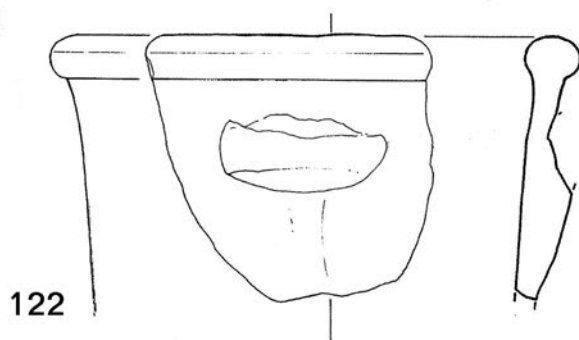
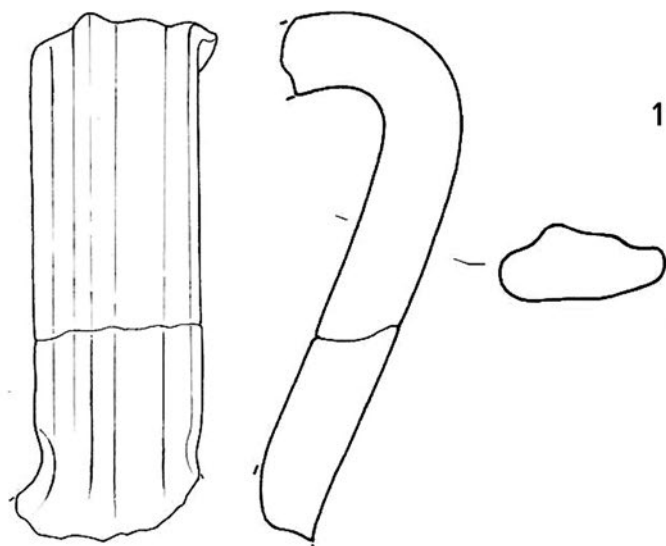
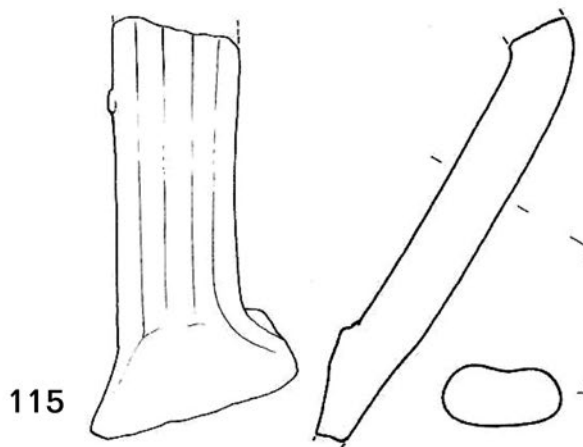
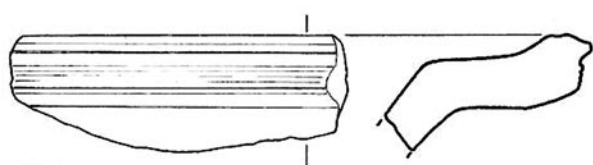

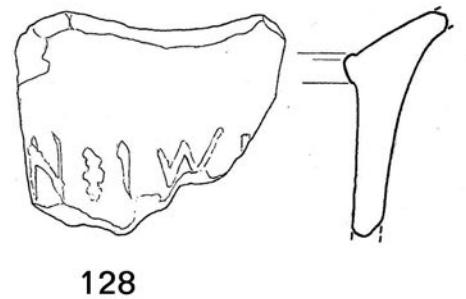
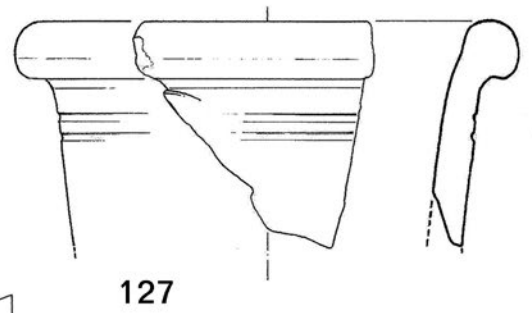
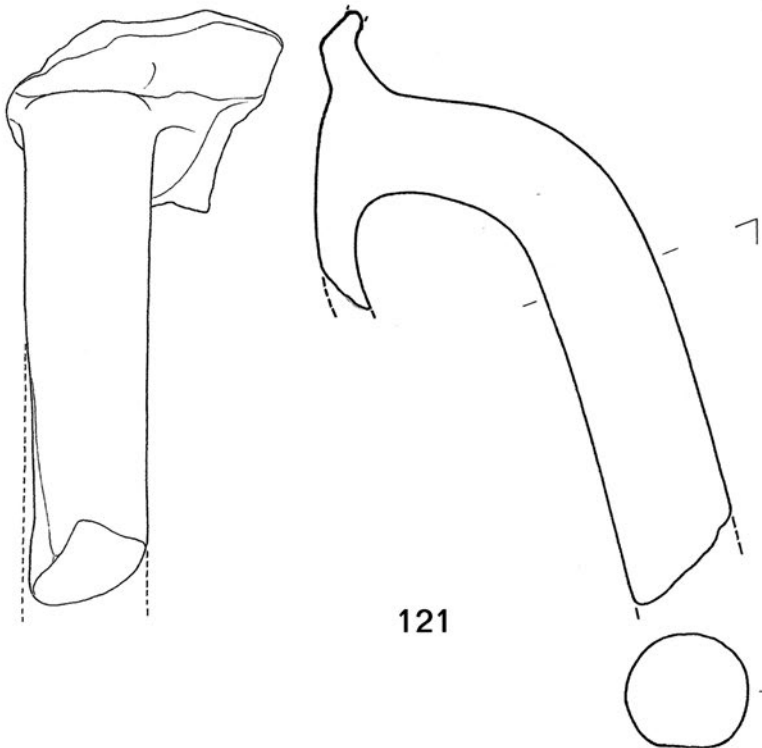
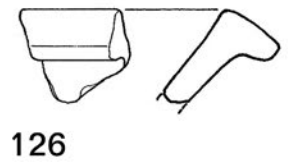
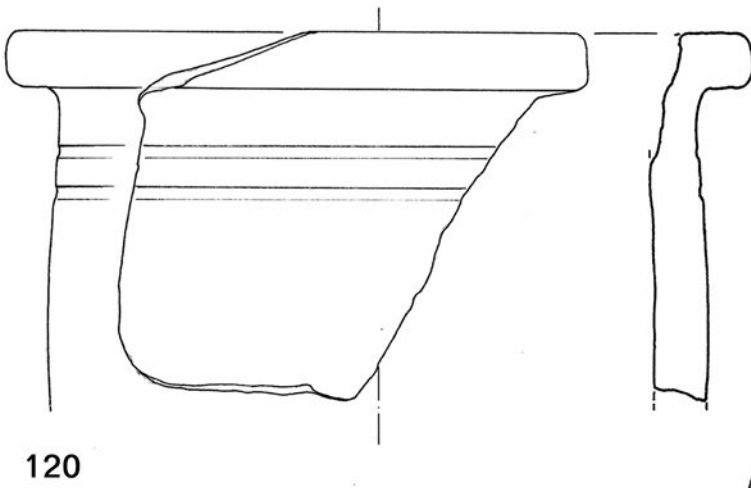
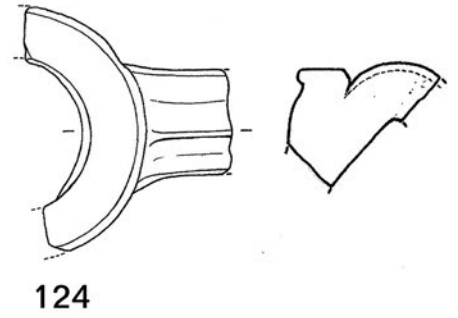
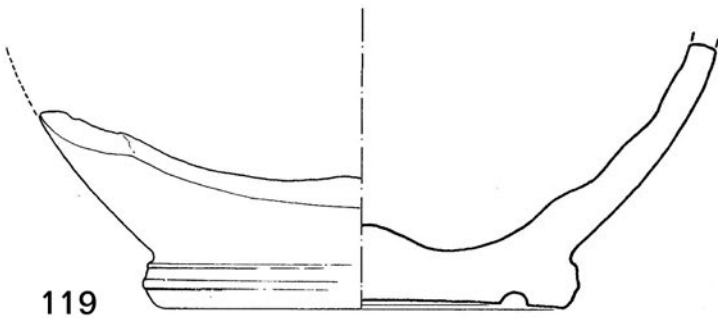
111

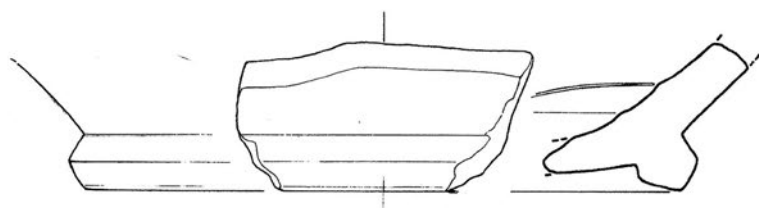

112

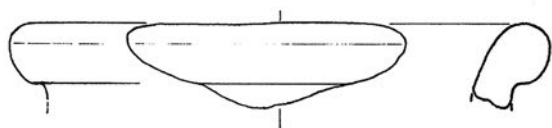

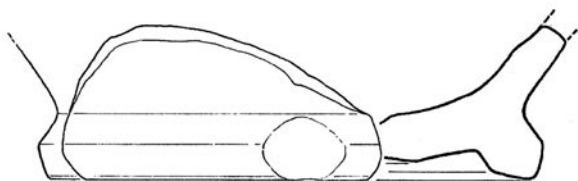

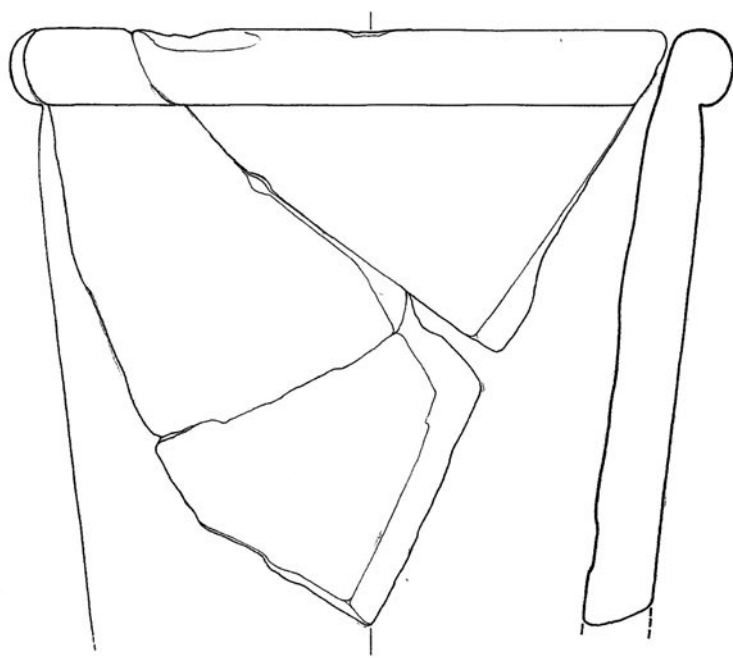
123

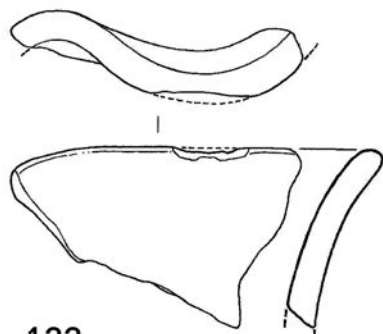
125

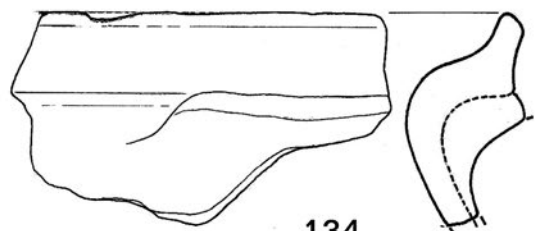
129

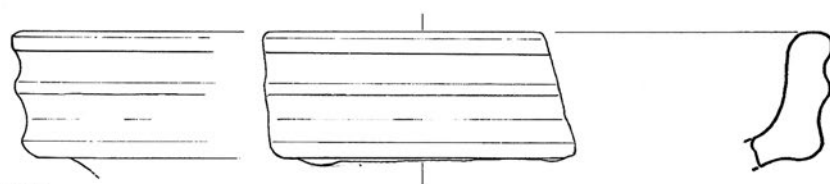
130

133

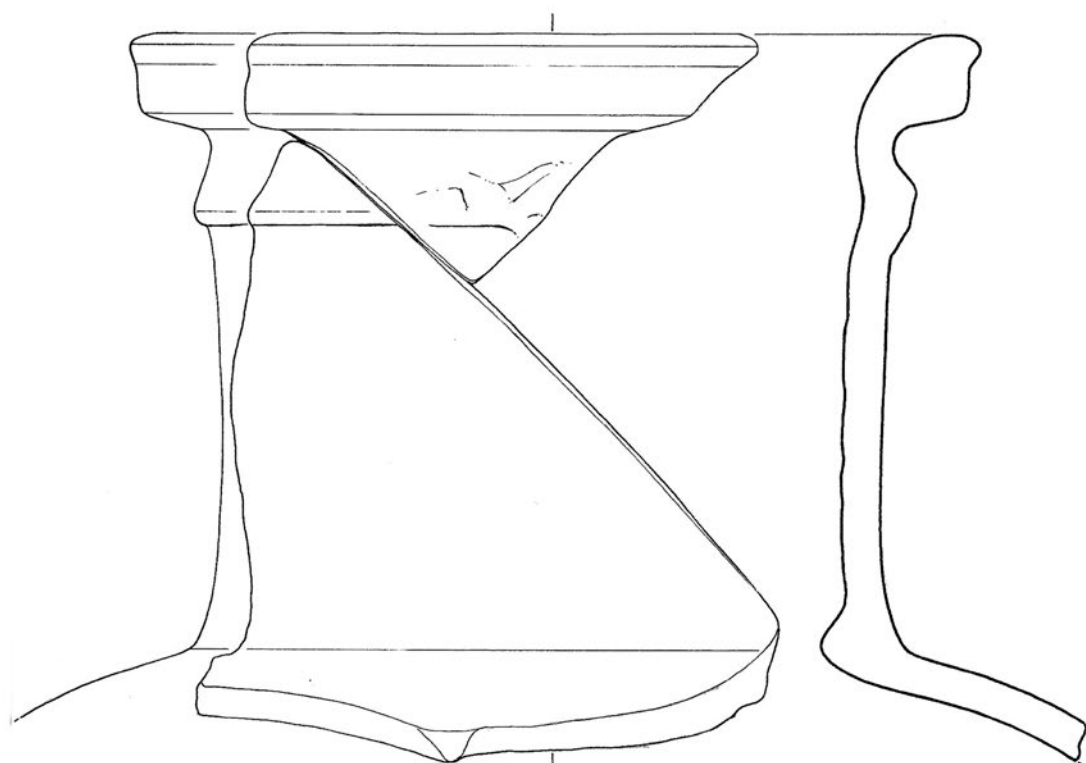

134

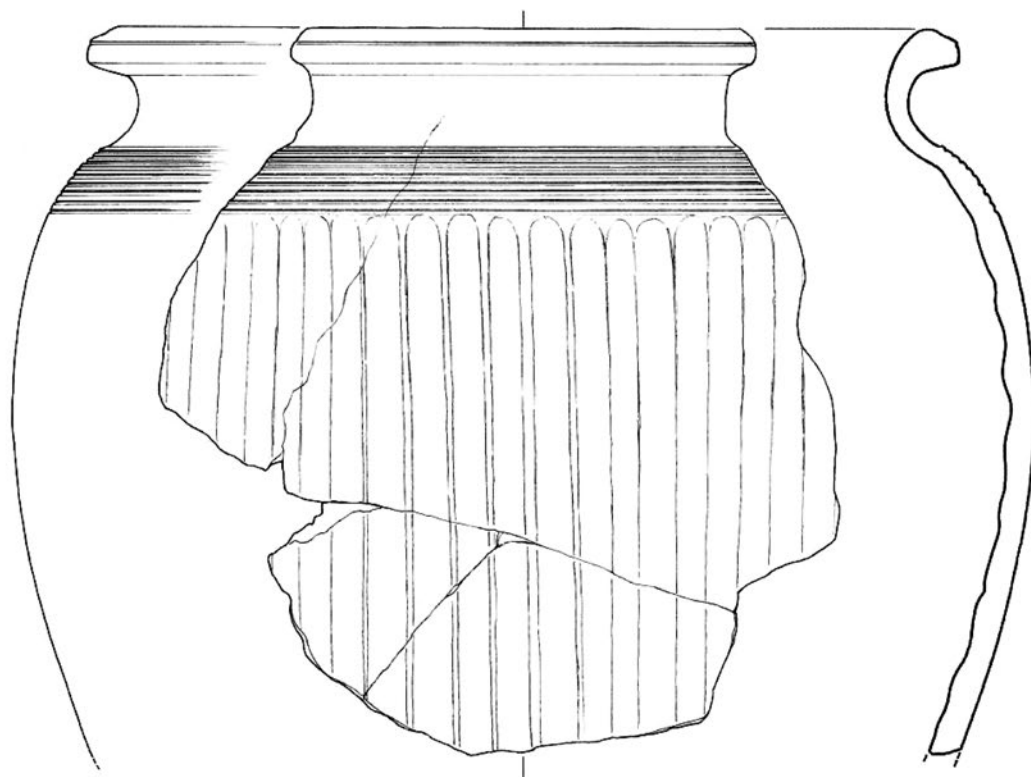

131

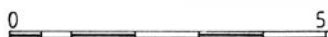
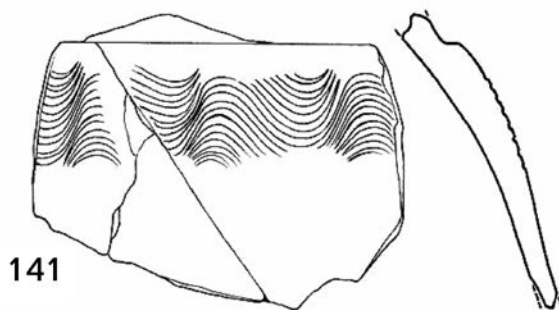
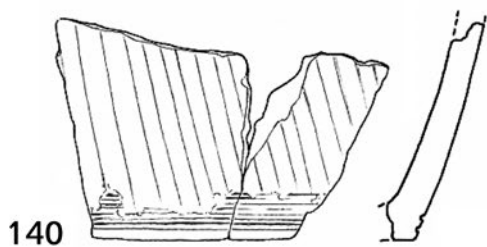
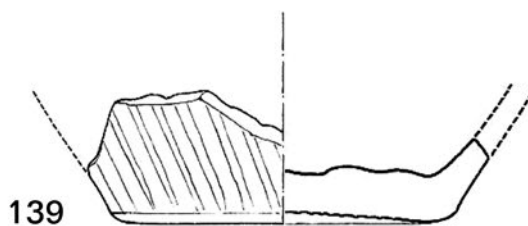
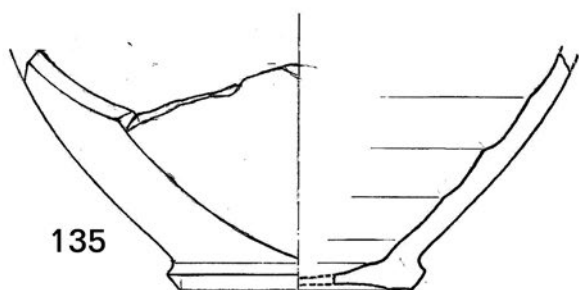
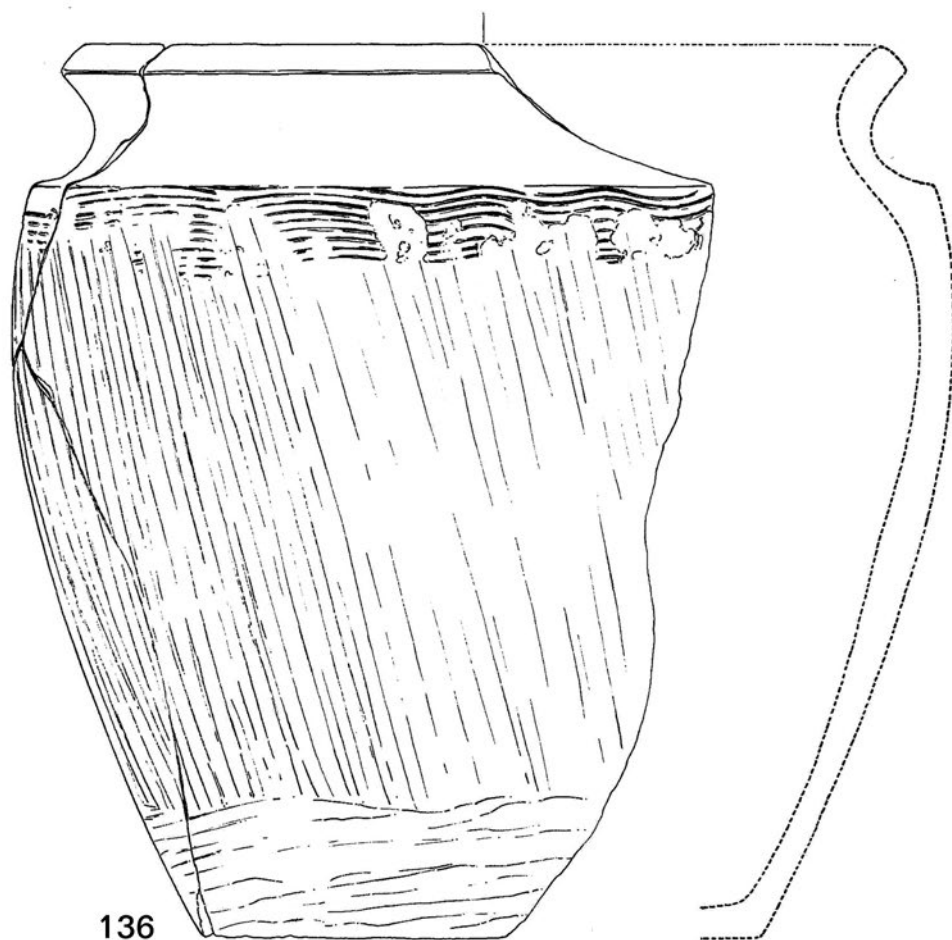

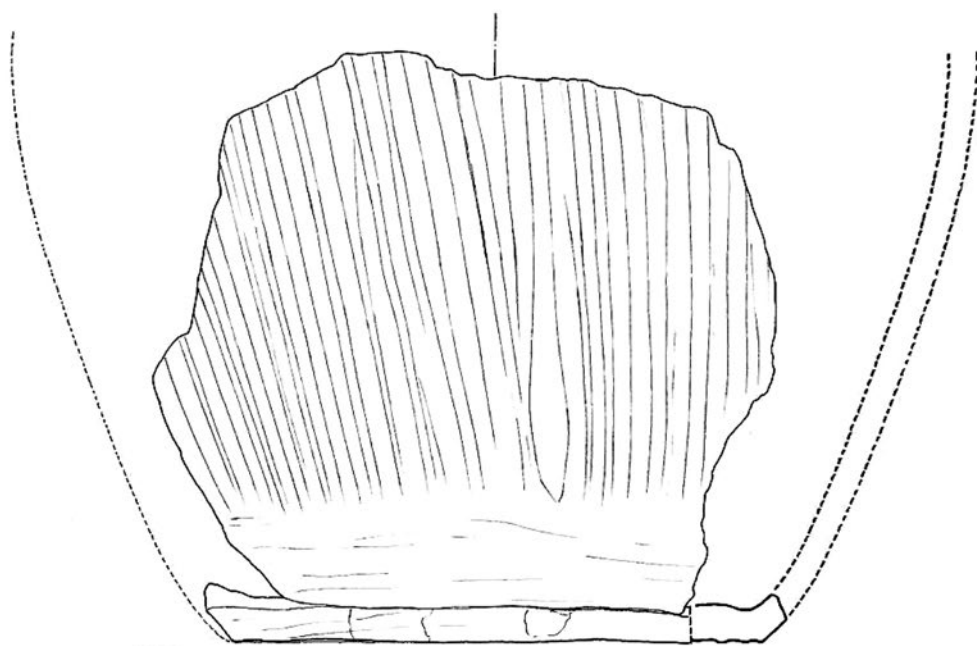
132

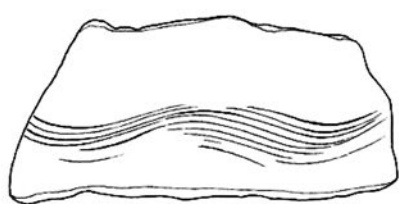
137

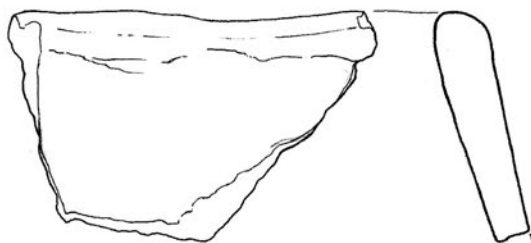

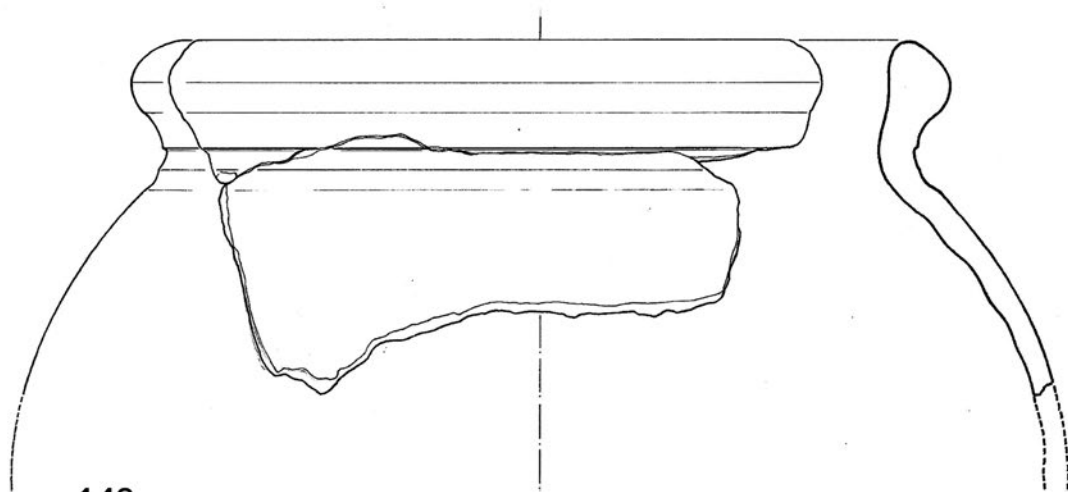
138

142

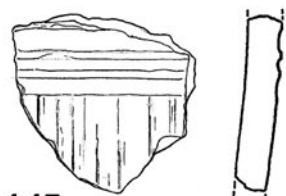

144

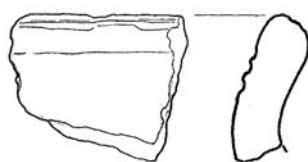

143

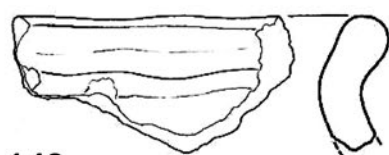

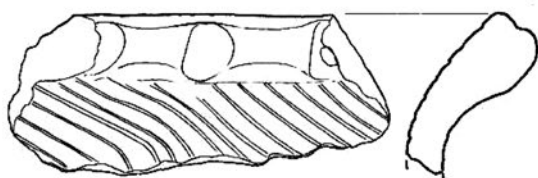
145

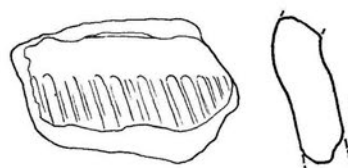
146

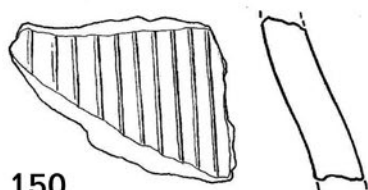
148

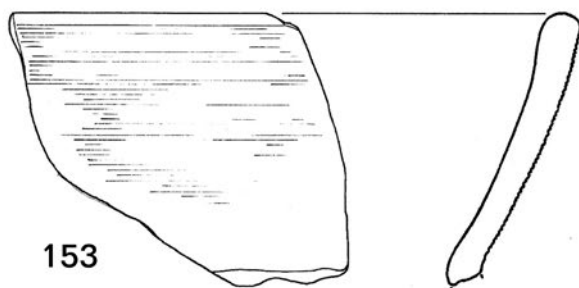
147

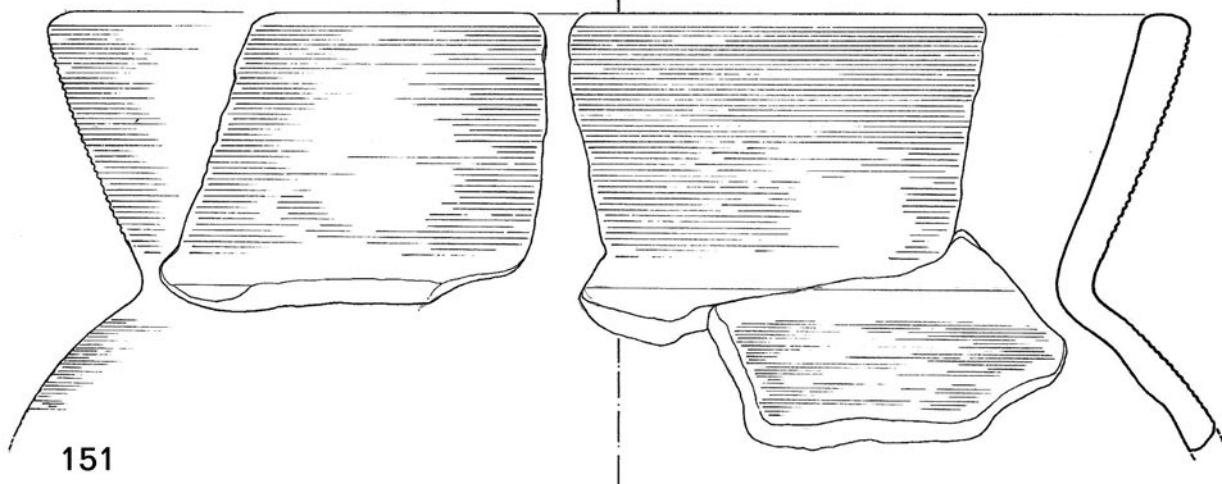
149

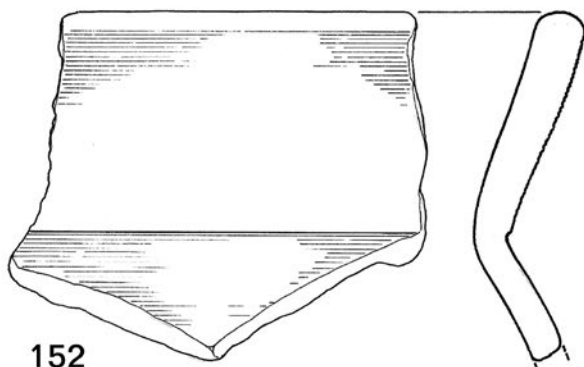
150

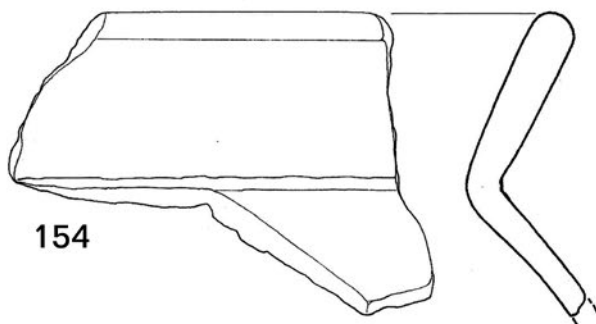
153

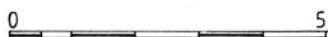
151

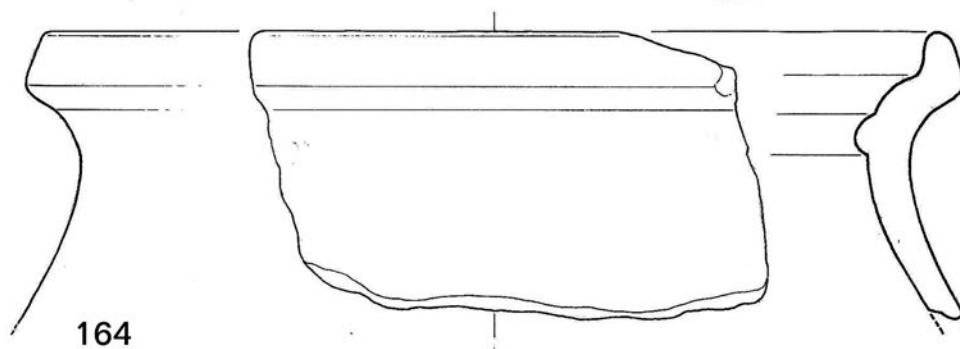
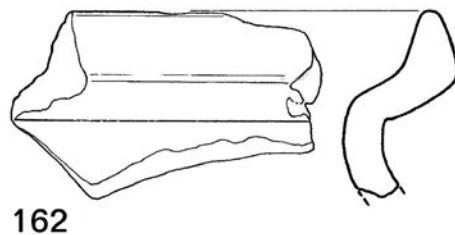
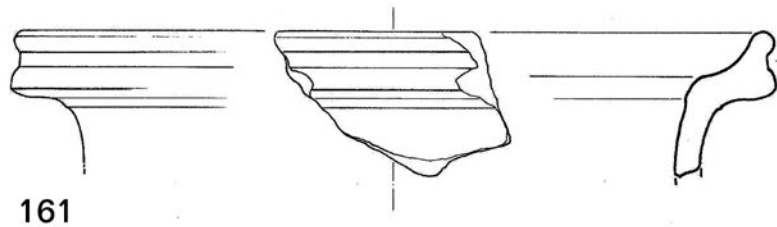
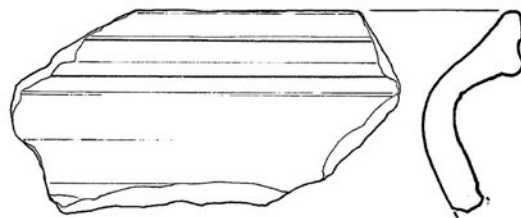
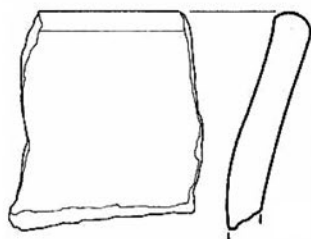
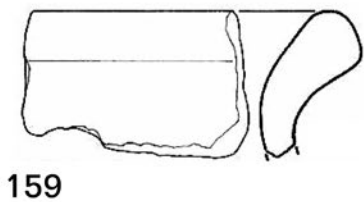
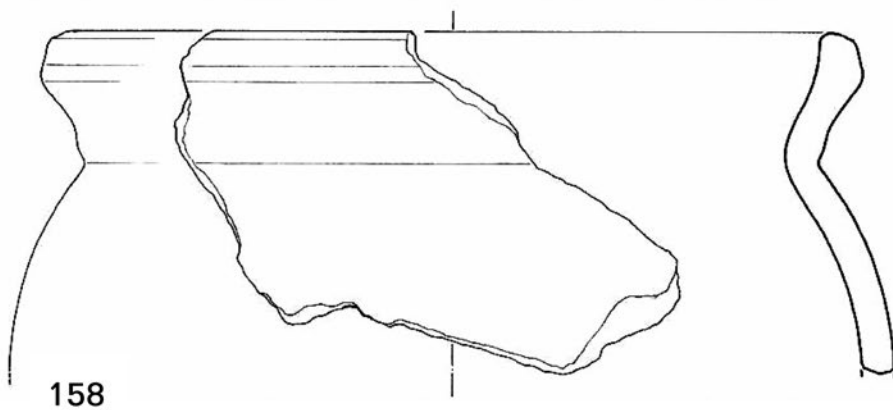
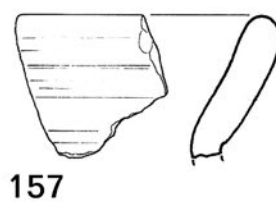
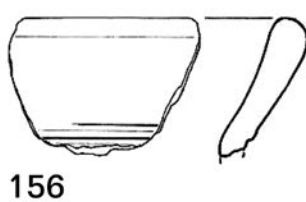
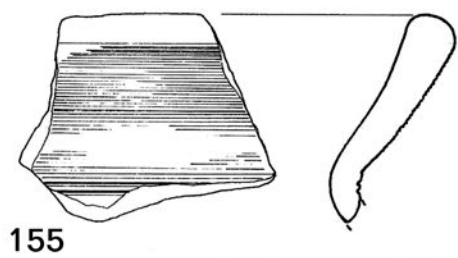

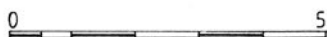
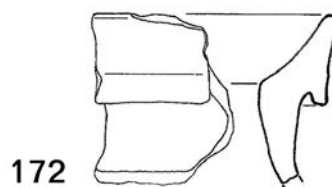
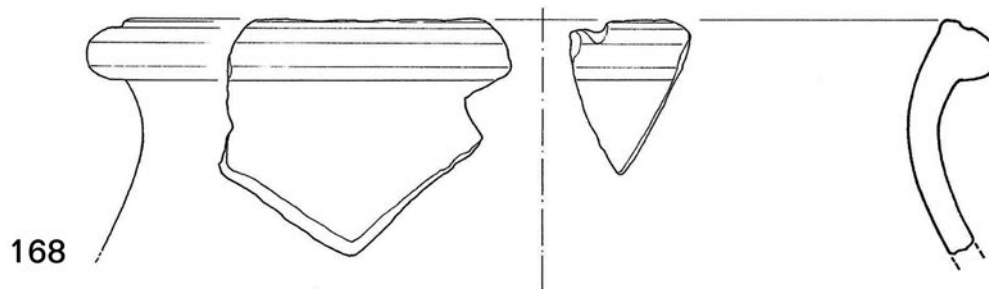
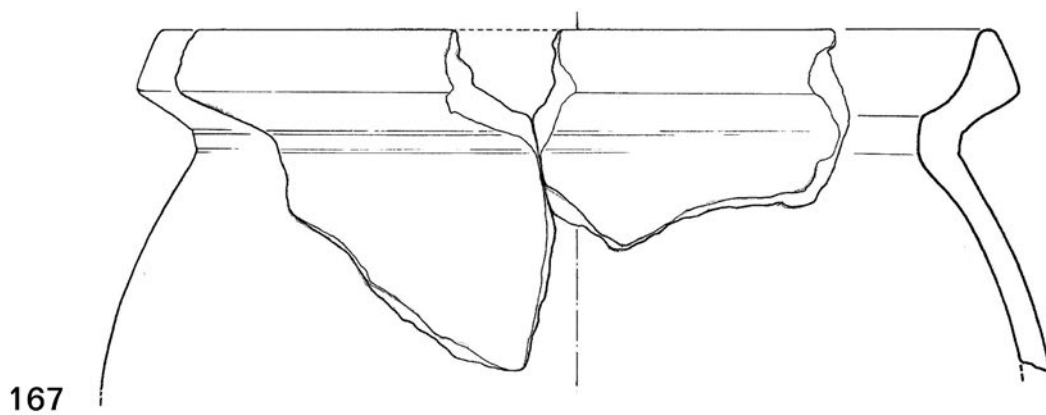
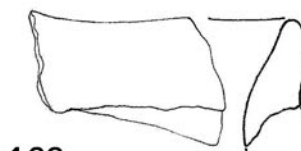
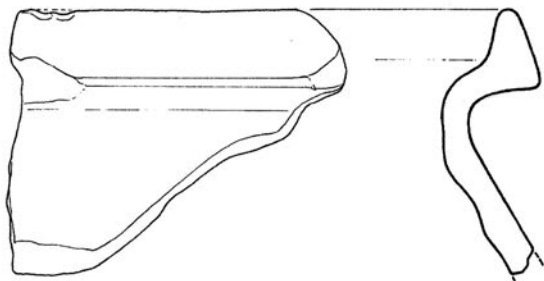
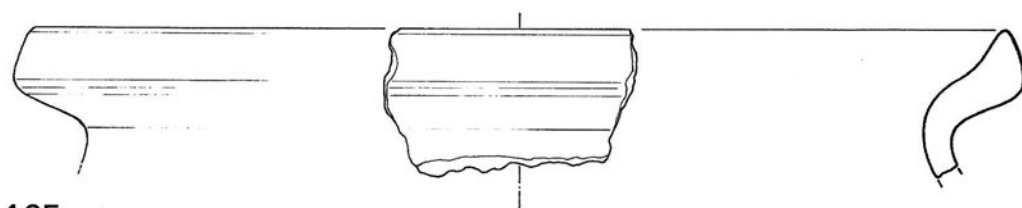
152

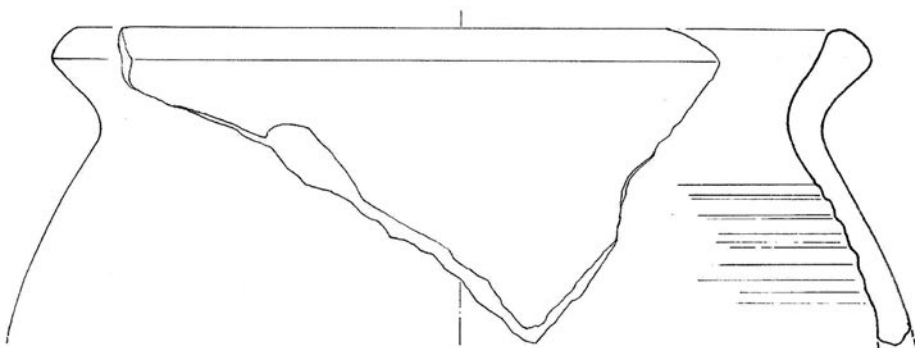
154

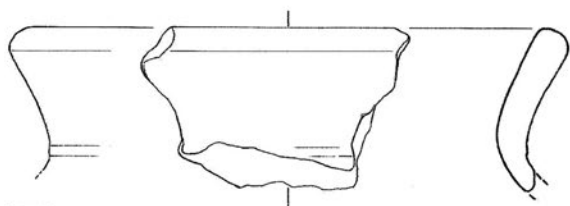

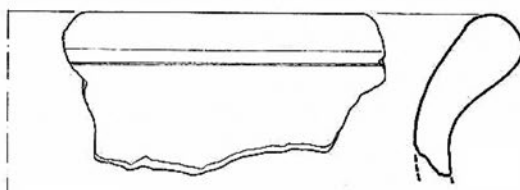
171

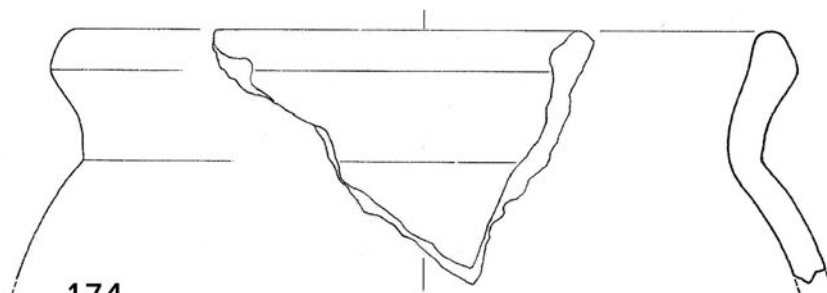
173

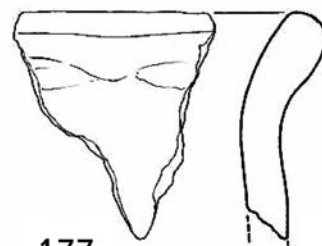
176

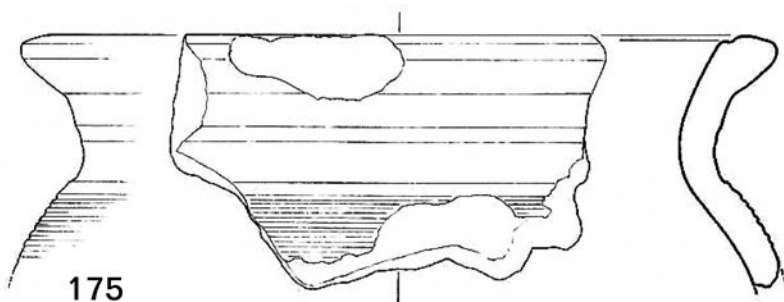
174

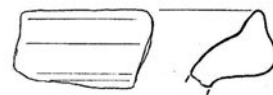
177

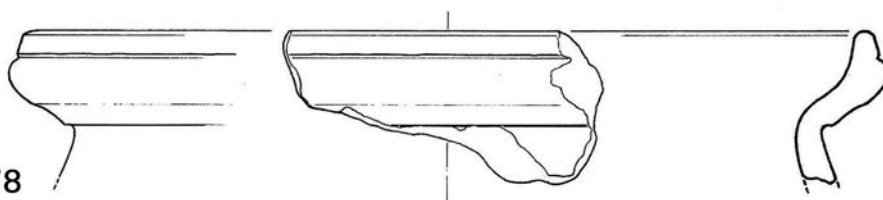
175

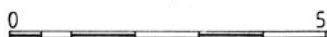
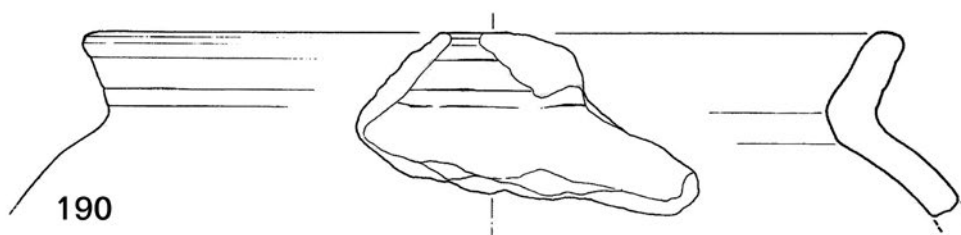
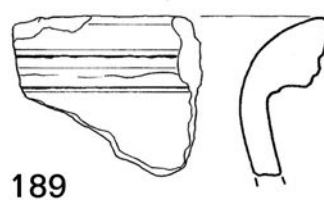
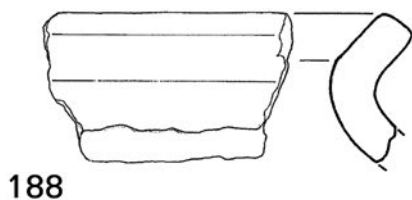
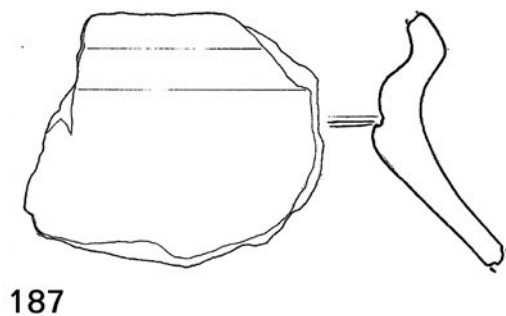
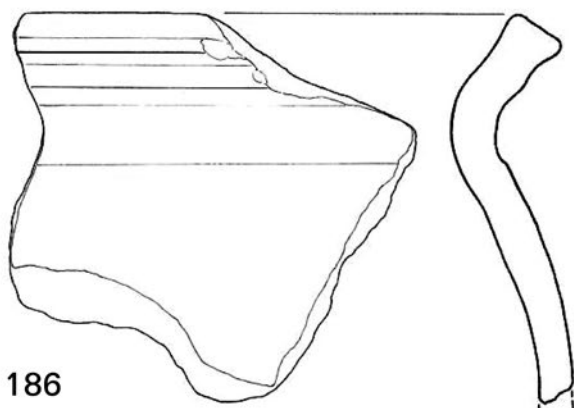
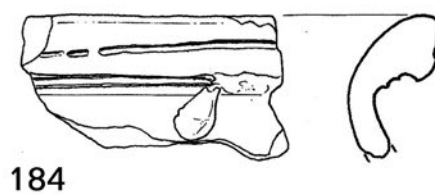
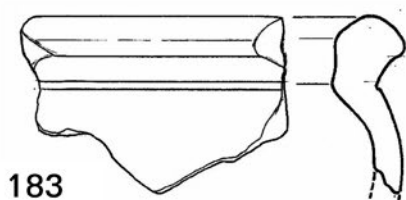
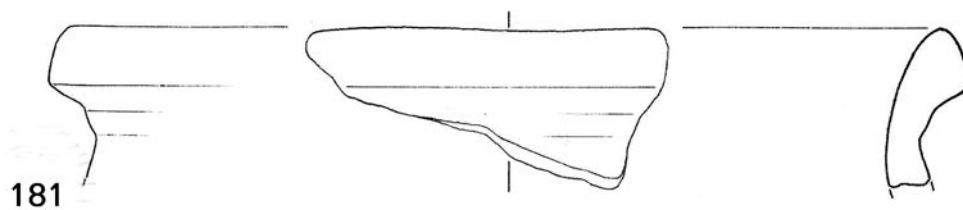
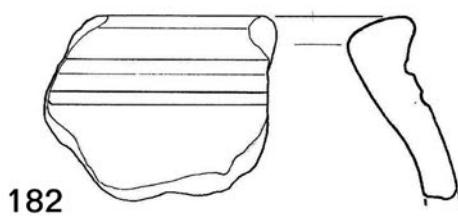
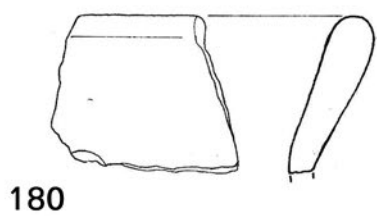

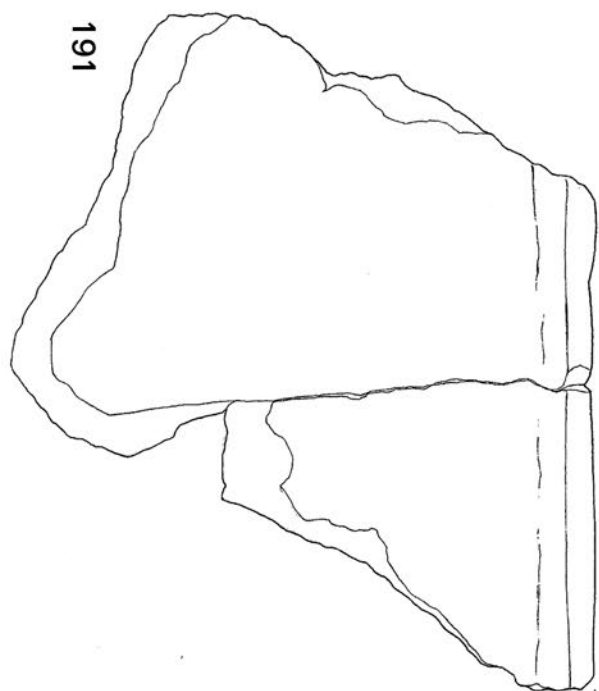
179

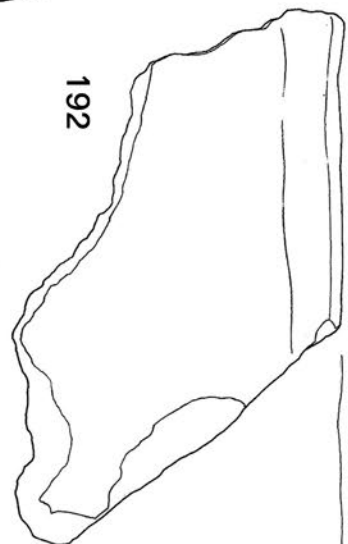
178

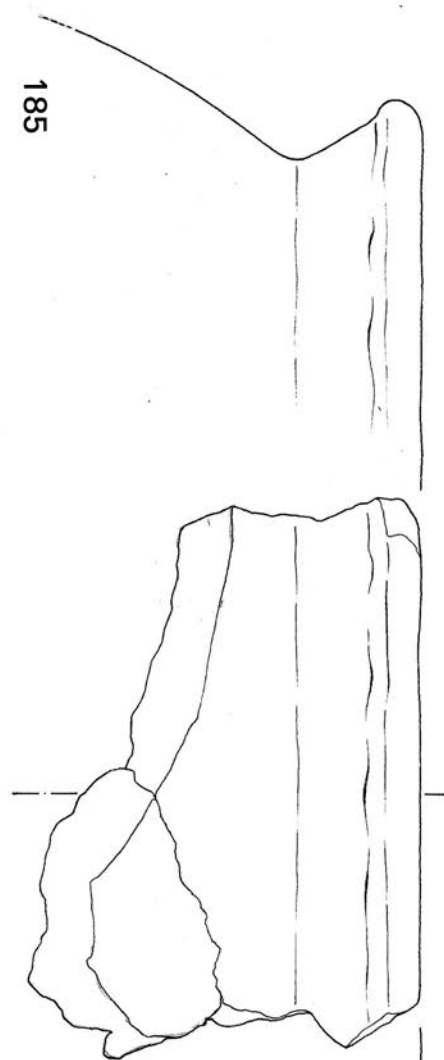

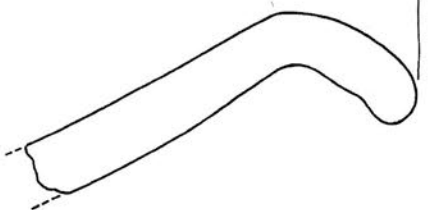
191

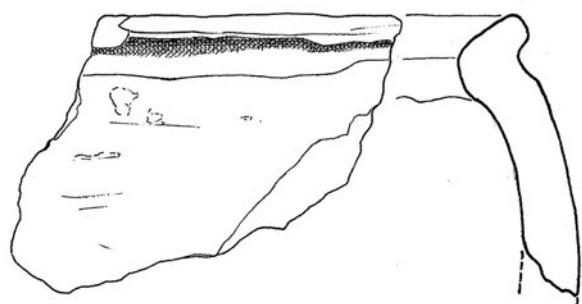

192

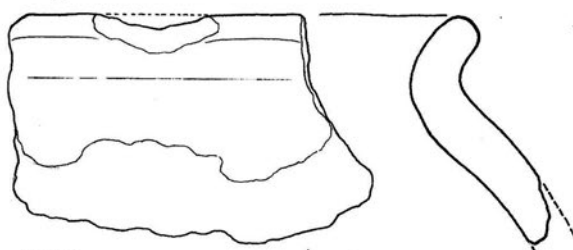

185

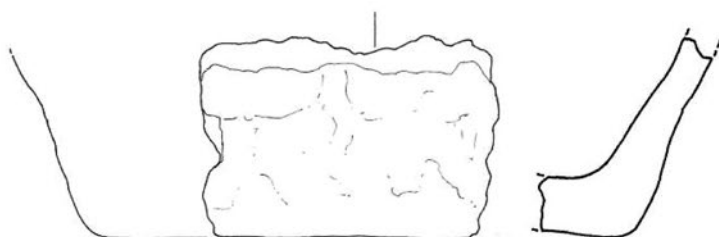

193

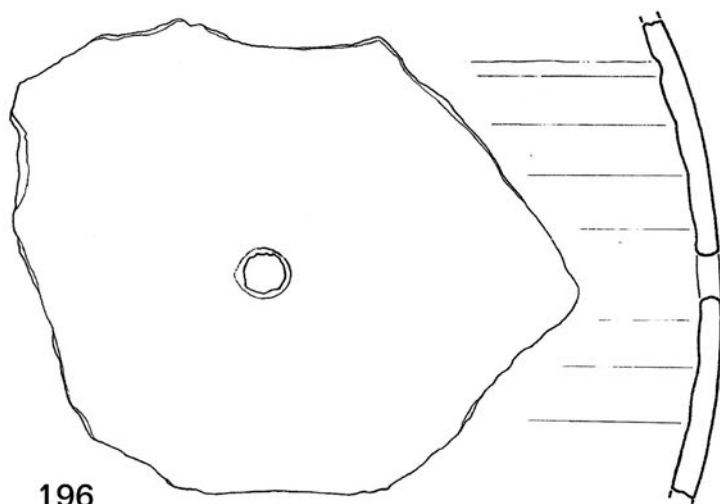
195

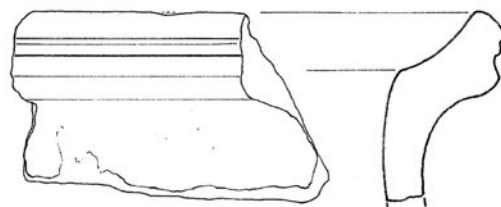
194

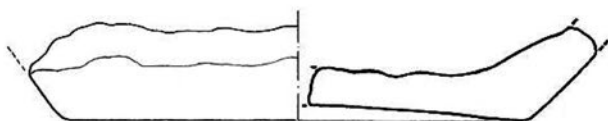
197

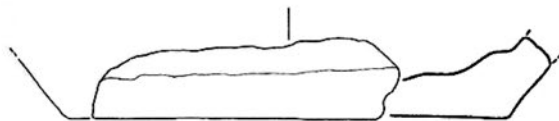
196

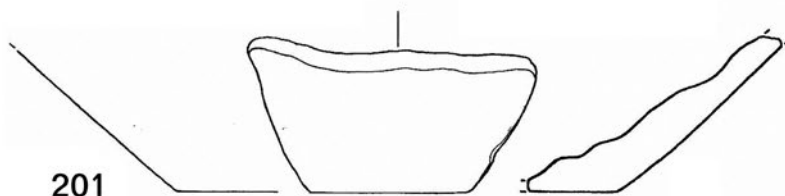
209

198

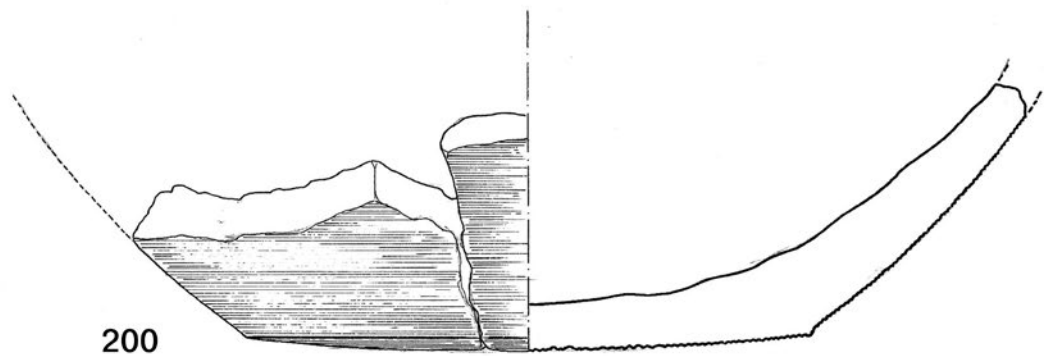
199

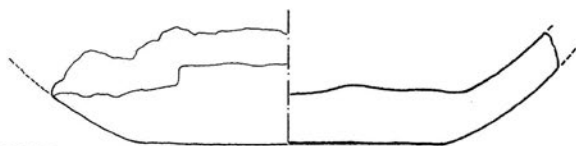
201

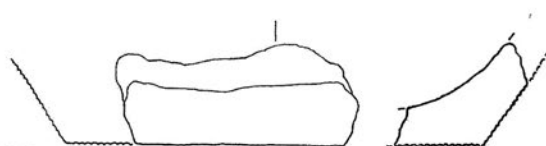
200

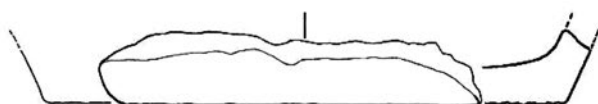
202

203

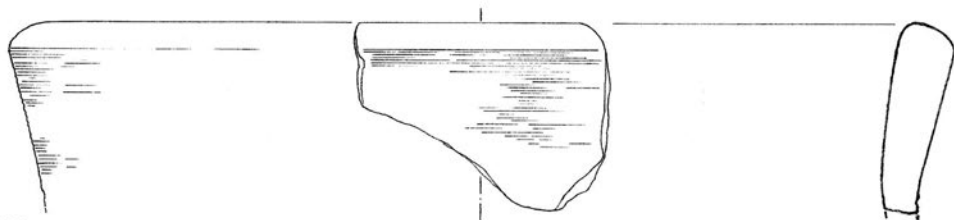
204

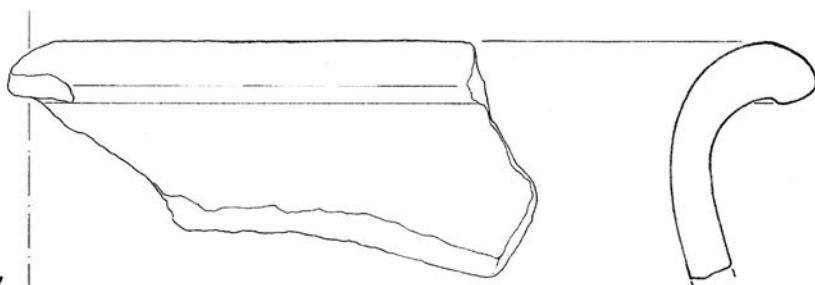
205

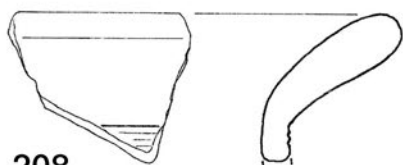
206

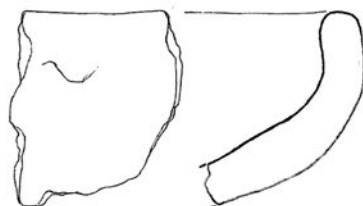
207

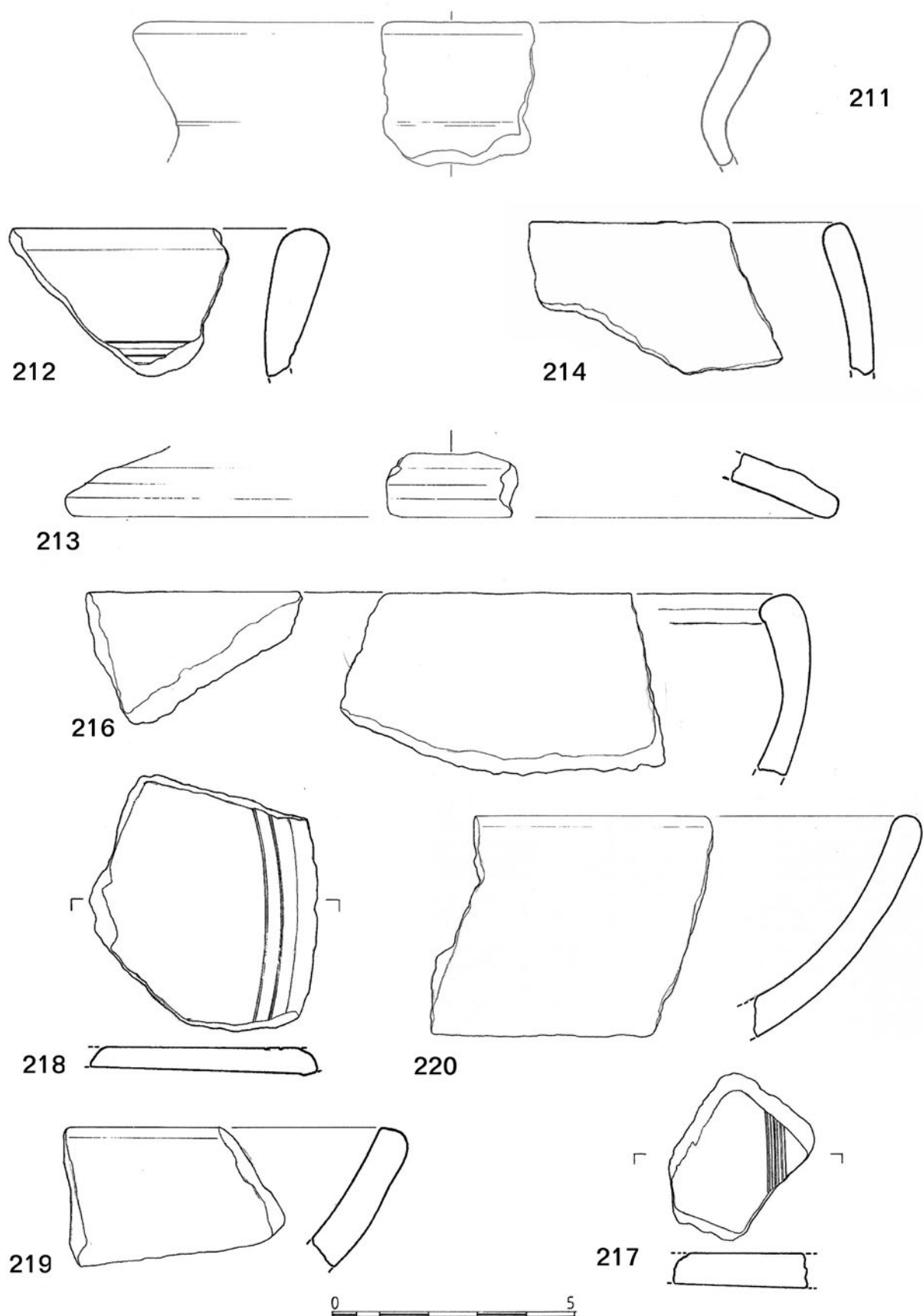

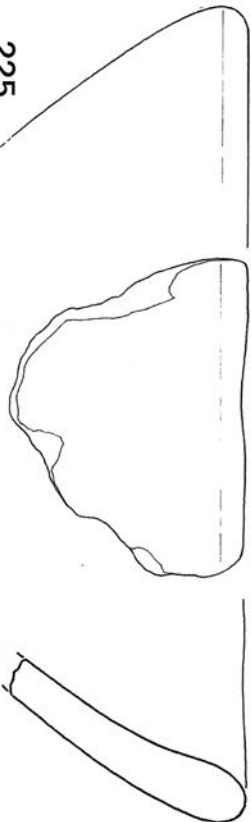
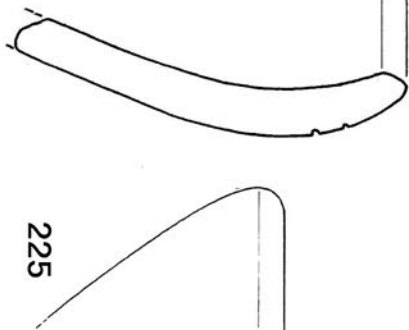
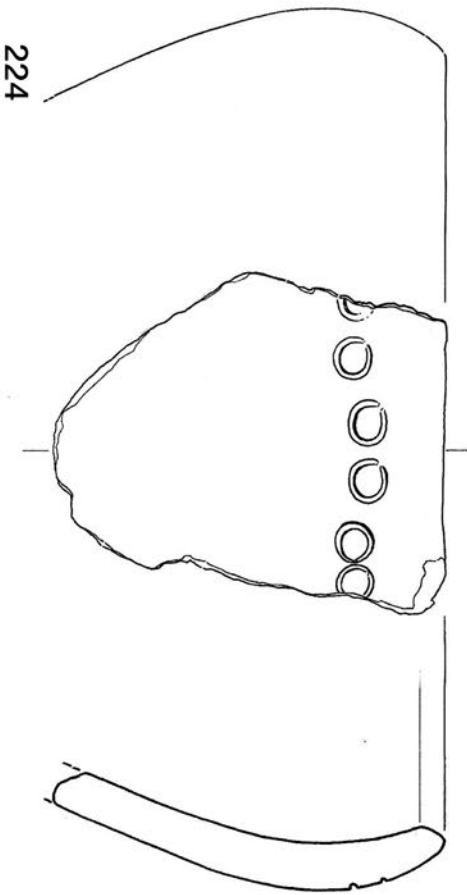
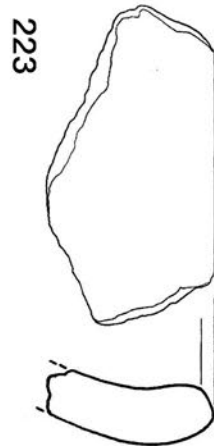
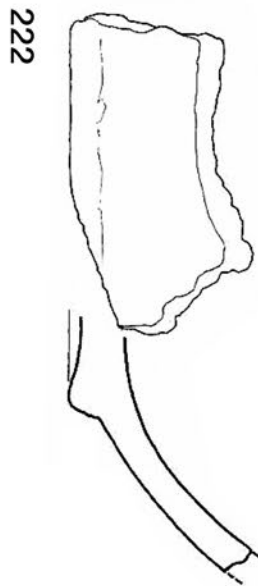
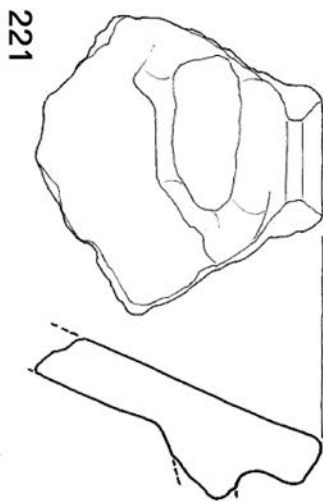
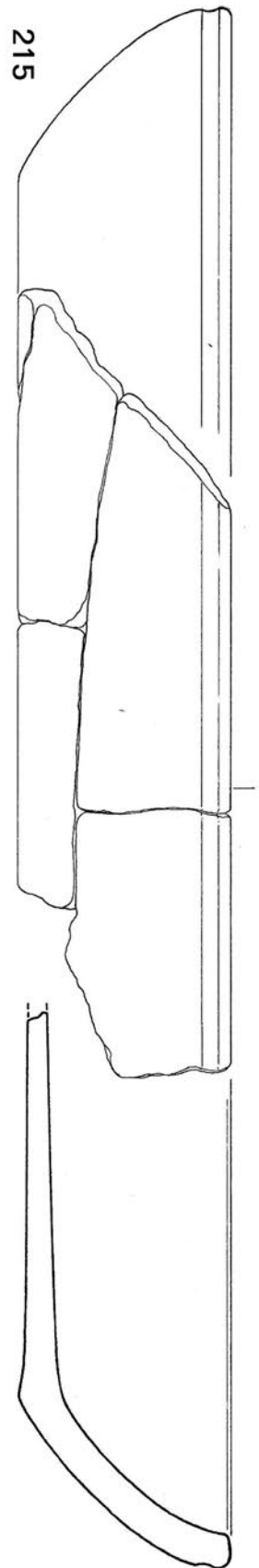
208

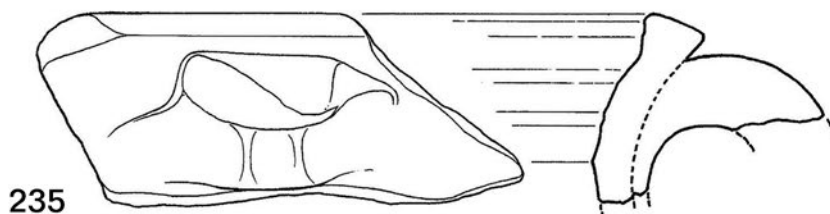
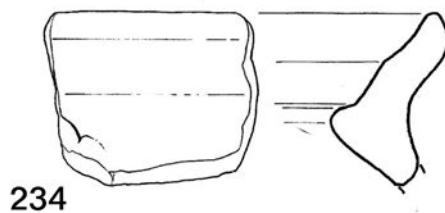
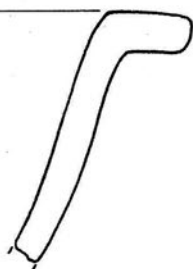
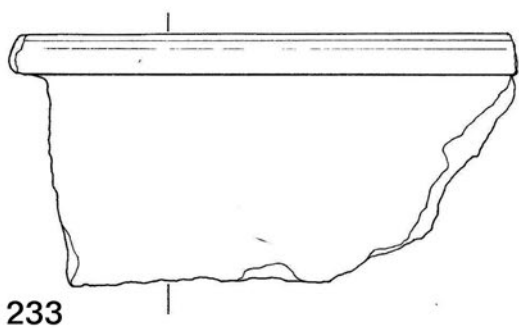
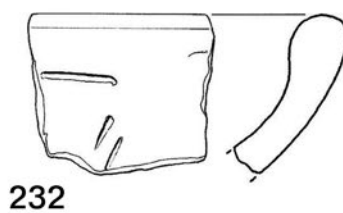
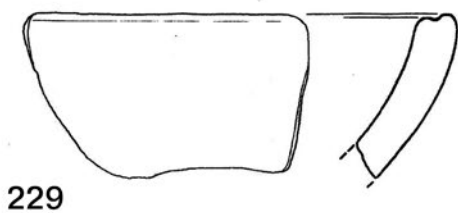
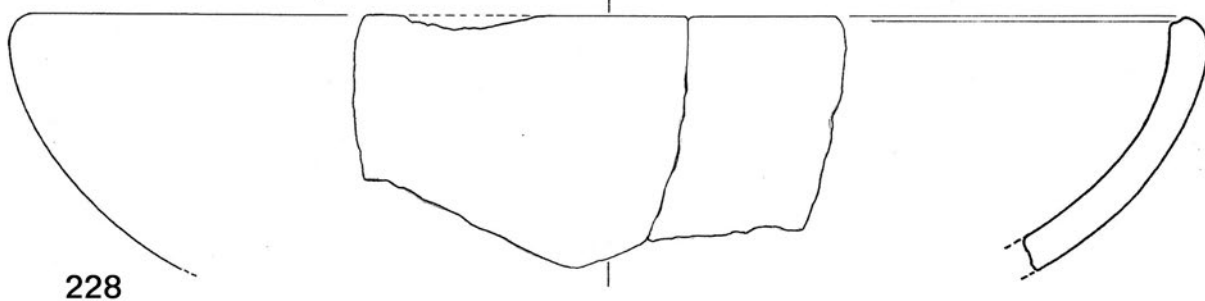
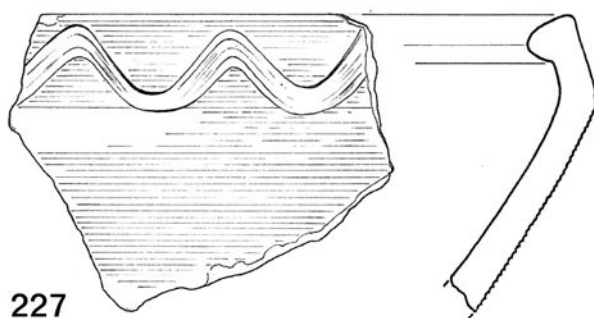
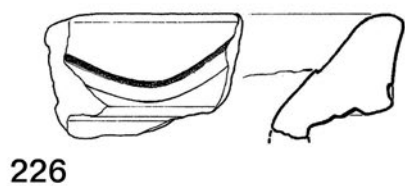

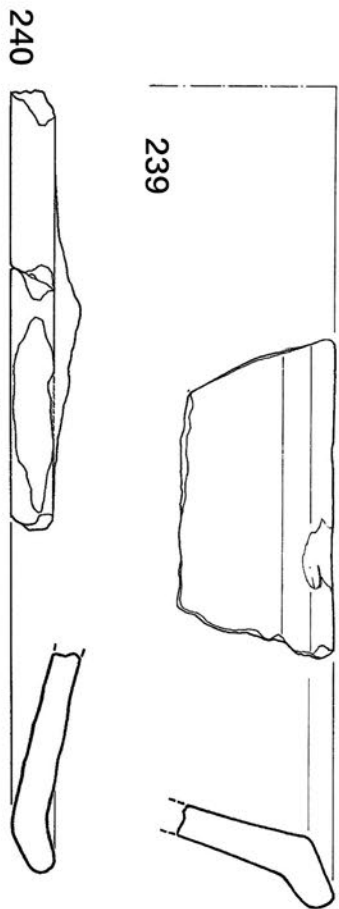
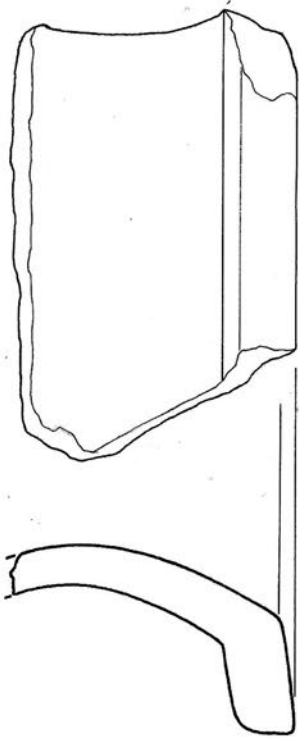
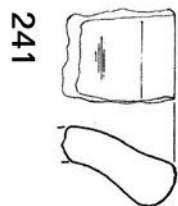
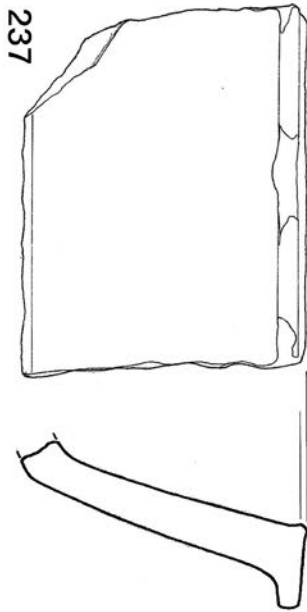
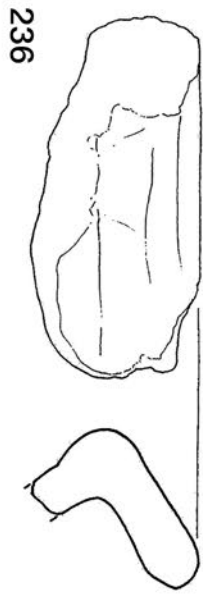
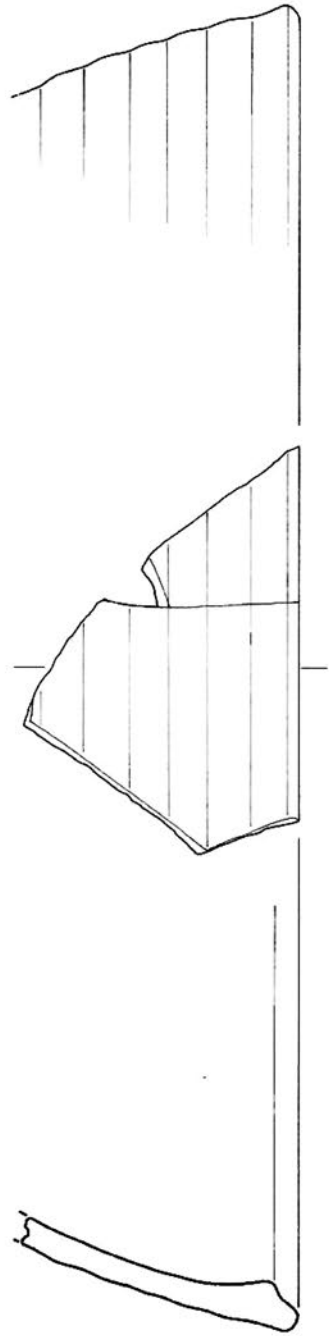
210

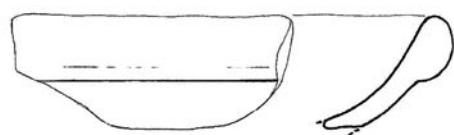

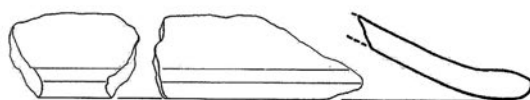

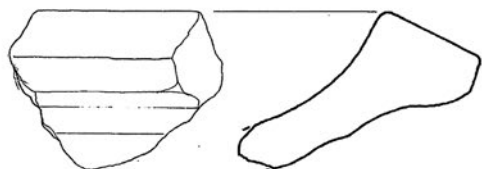

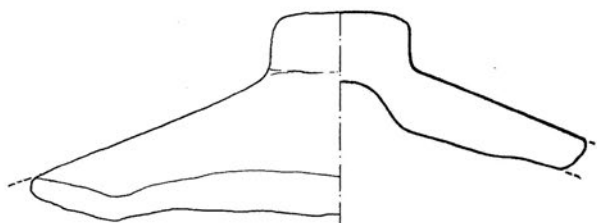
242

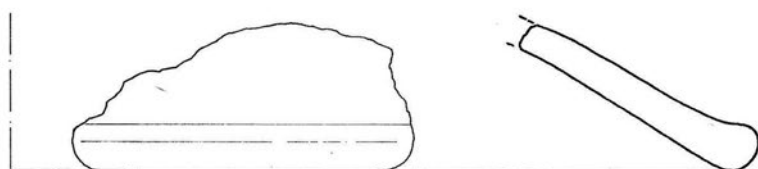
243

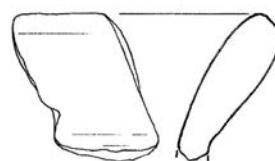
244

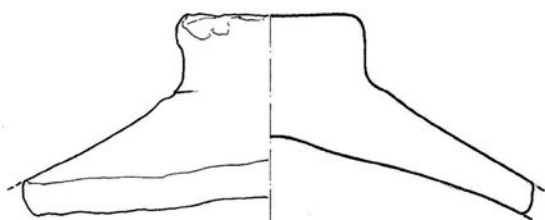
248

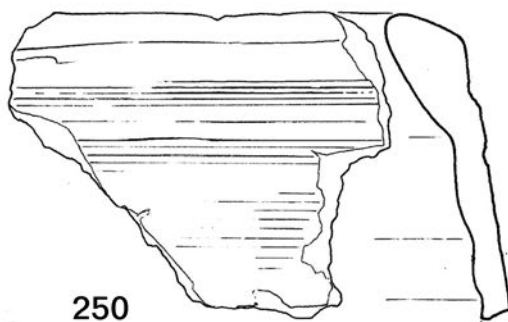
246

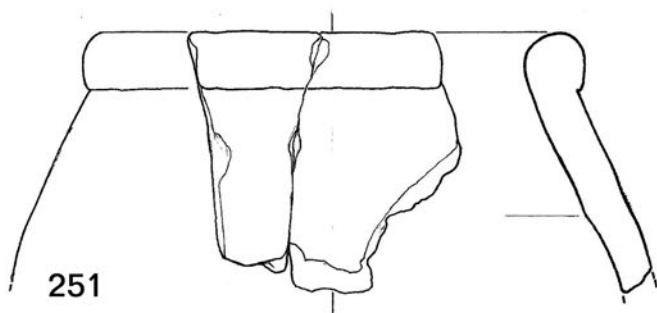
245

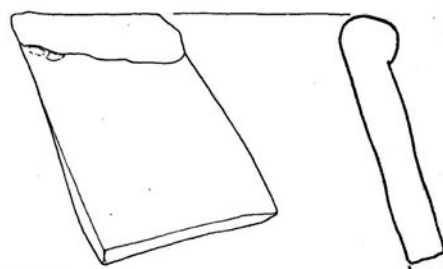
249

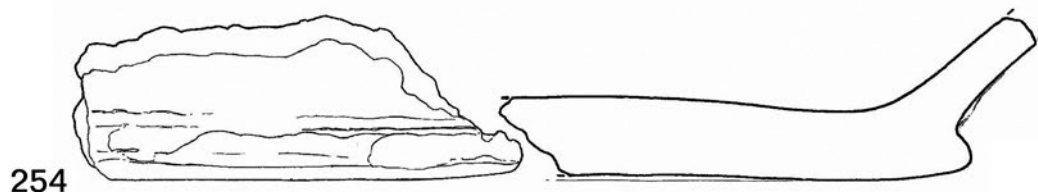
250

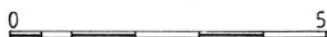
251

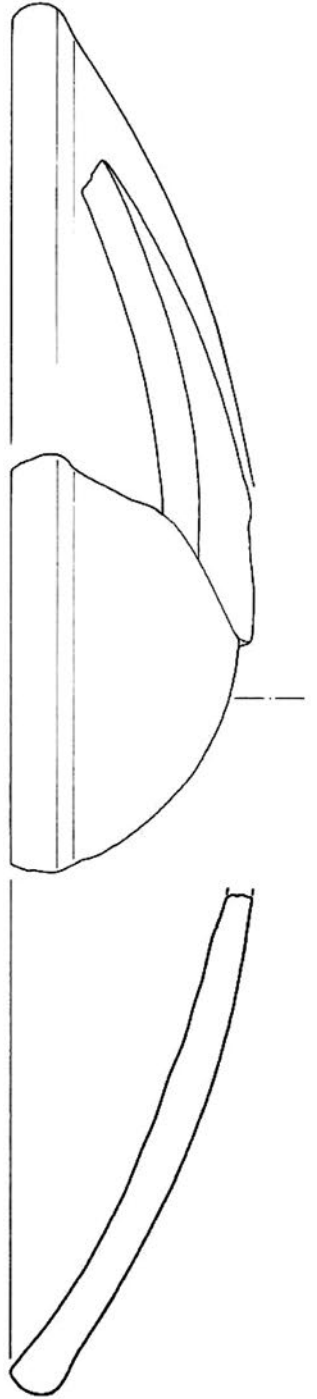
252

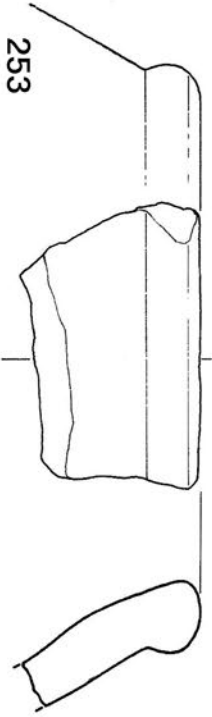
254

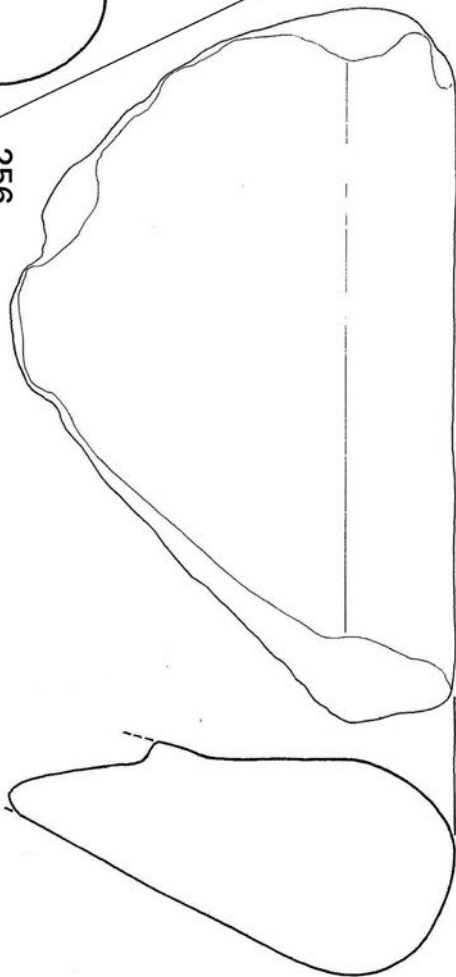
247

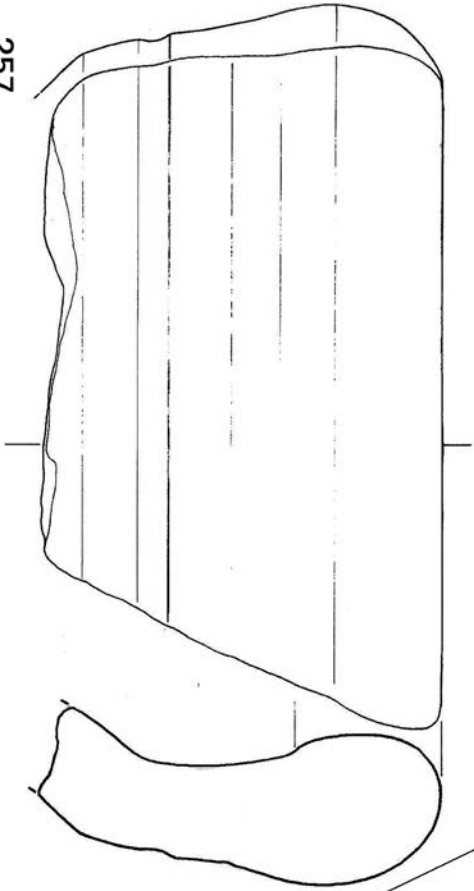
253

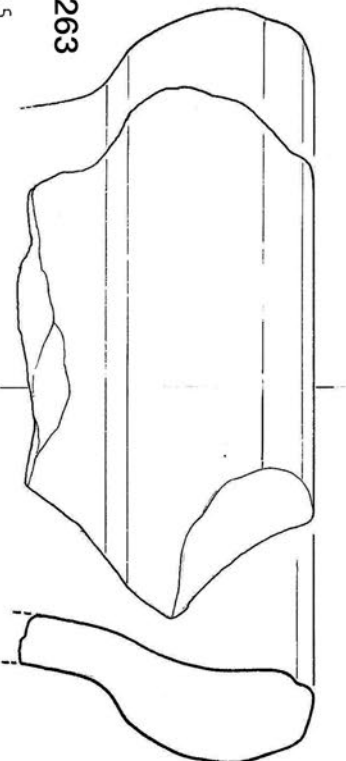
256

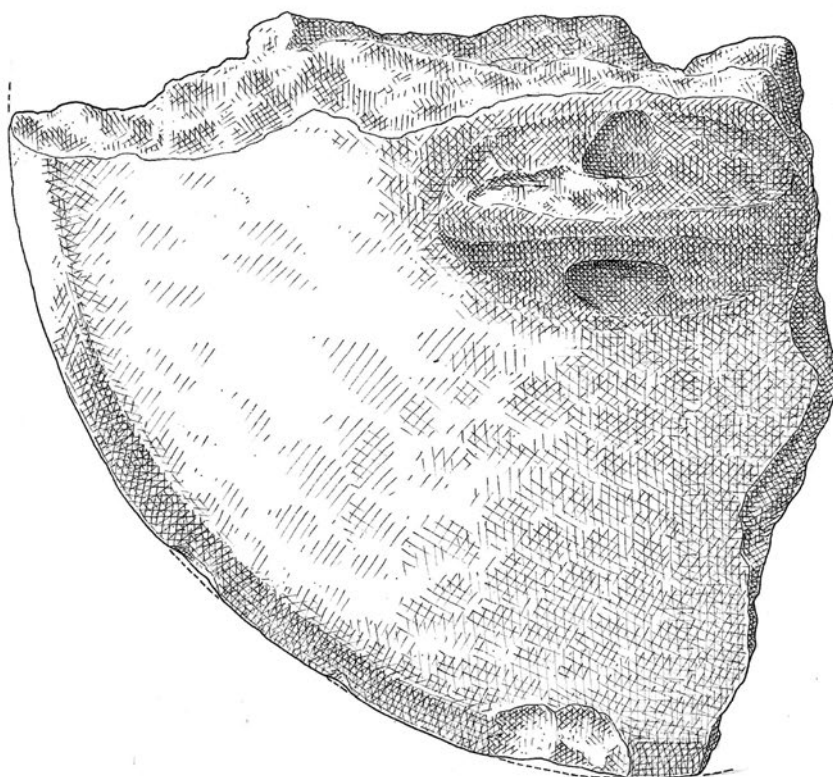

257

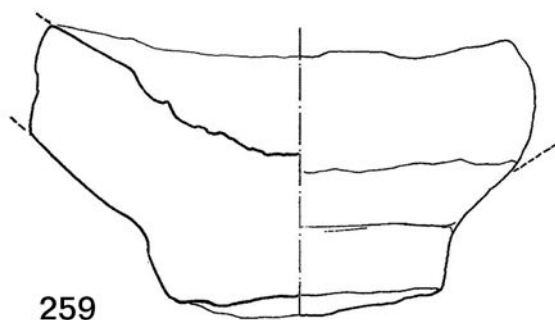
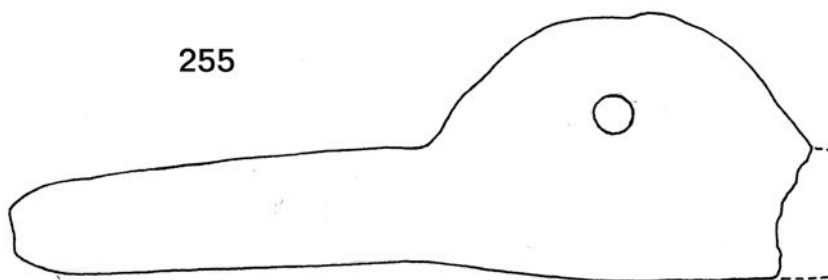

263

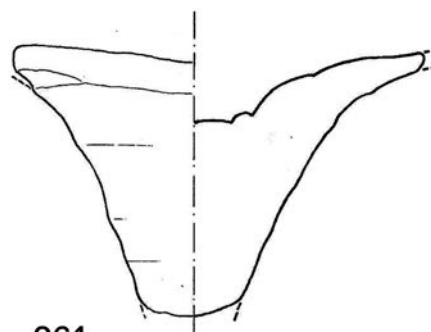

255

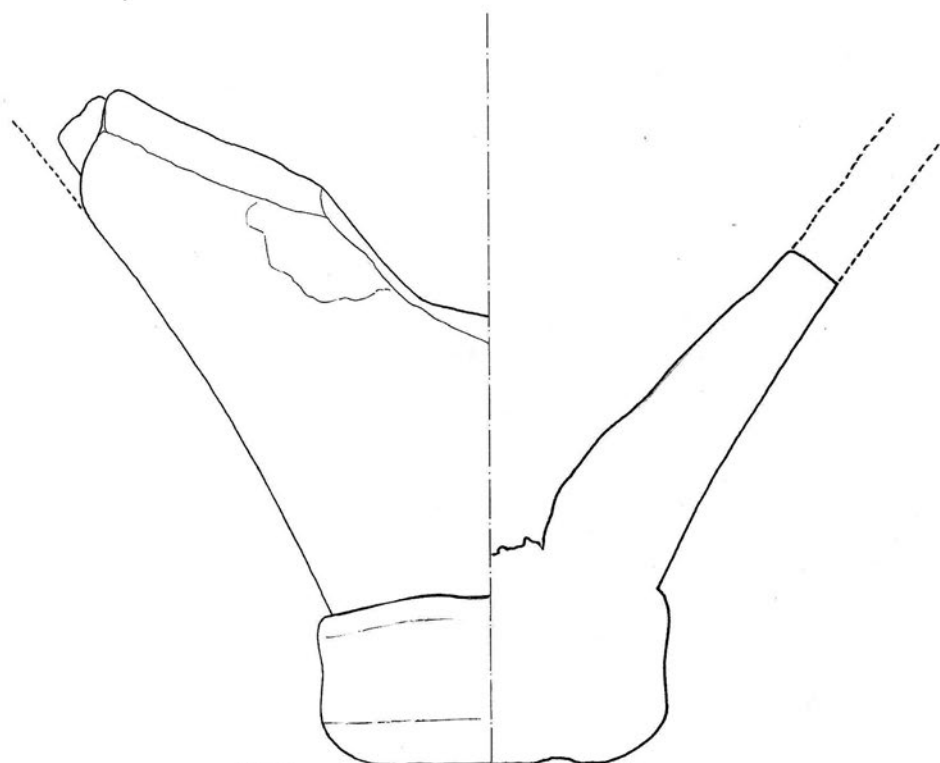

259

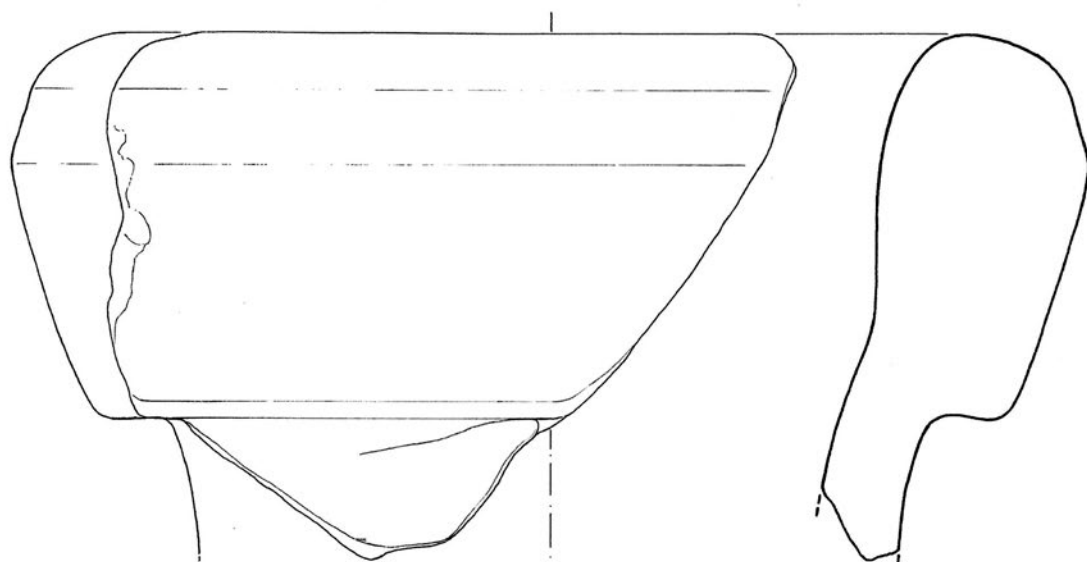

261

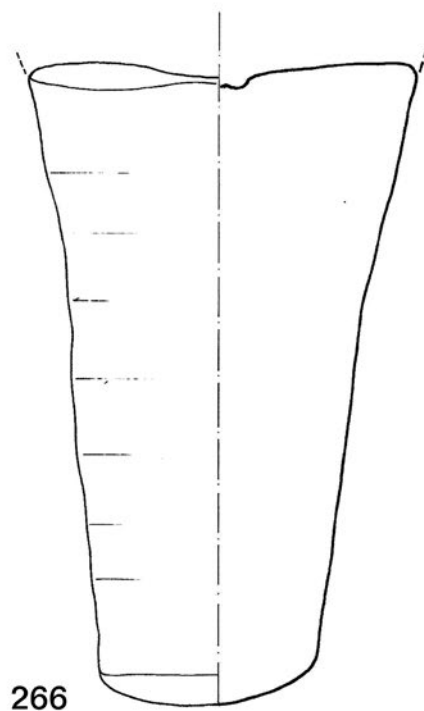
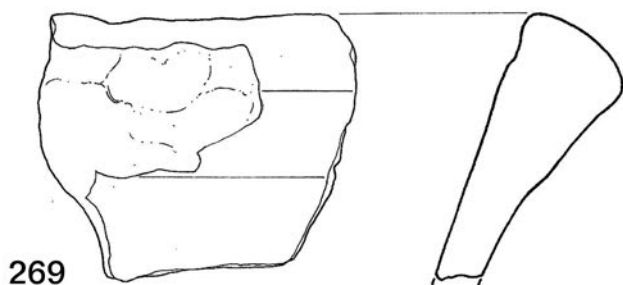
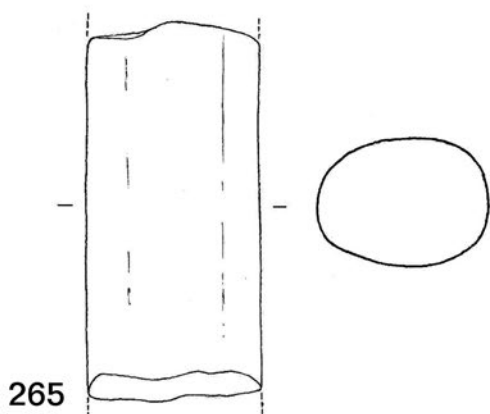
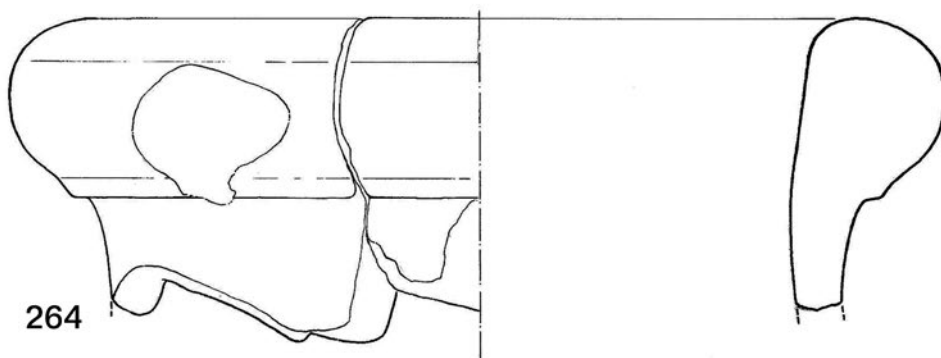
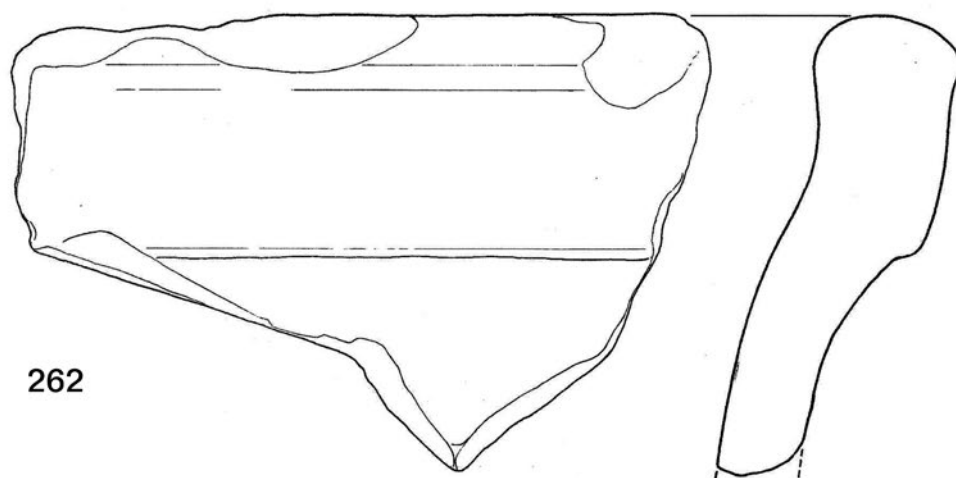

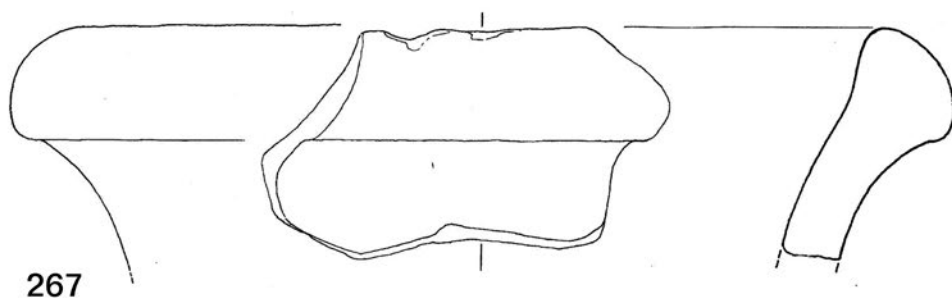
258

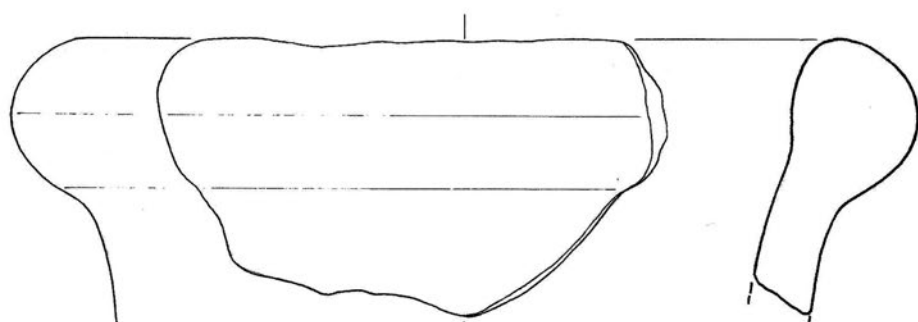
260

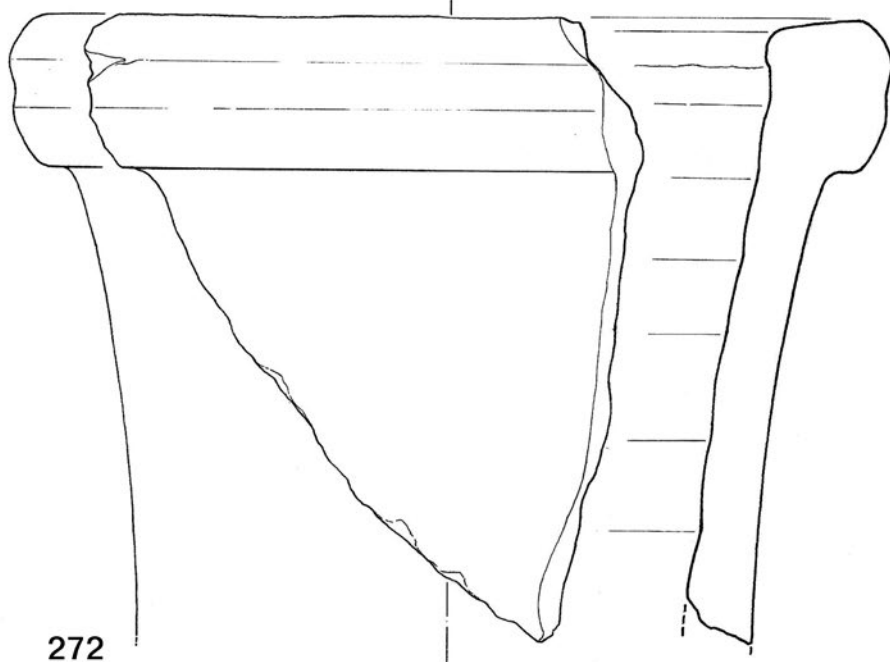

267

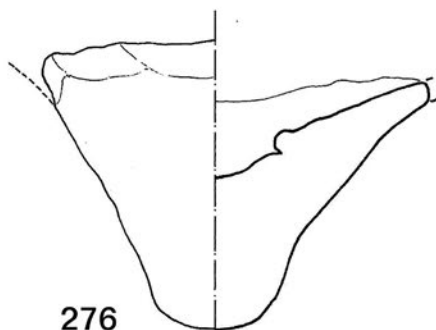
268

272

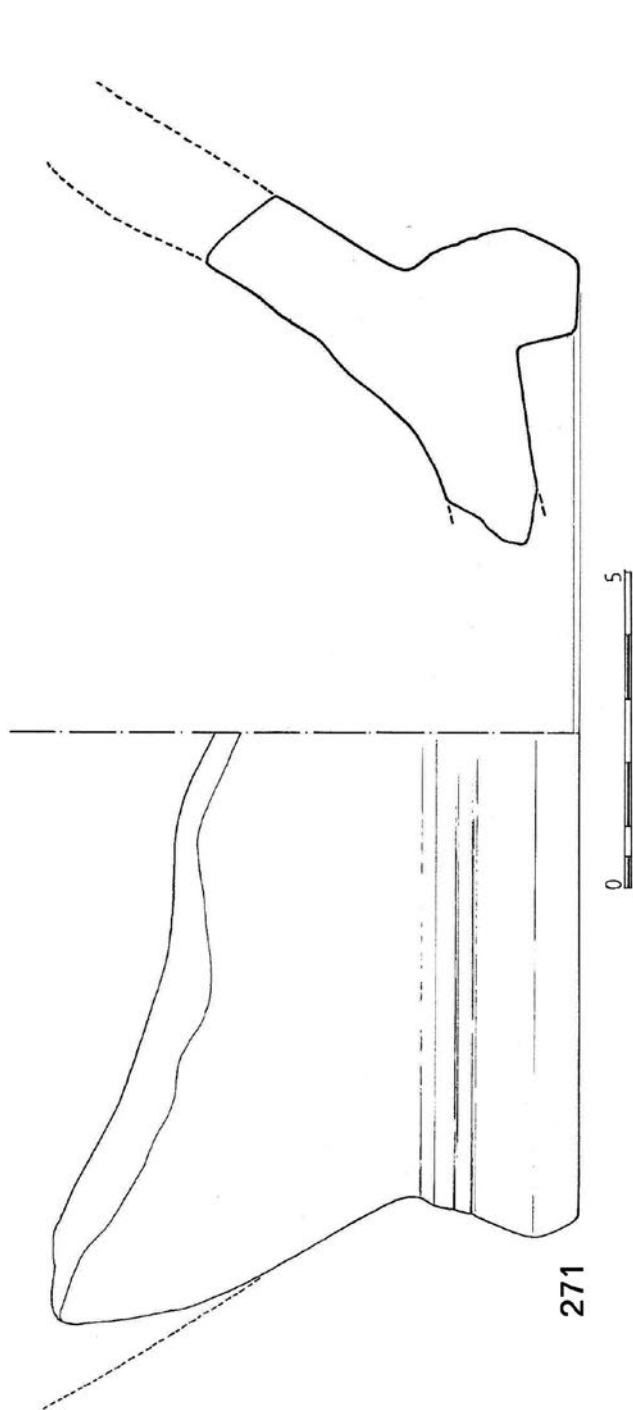
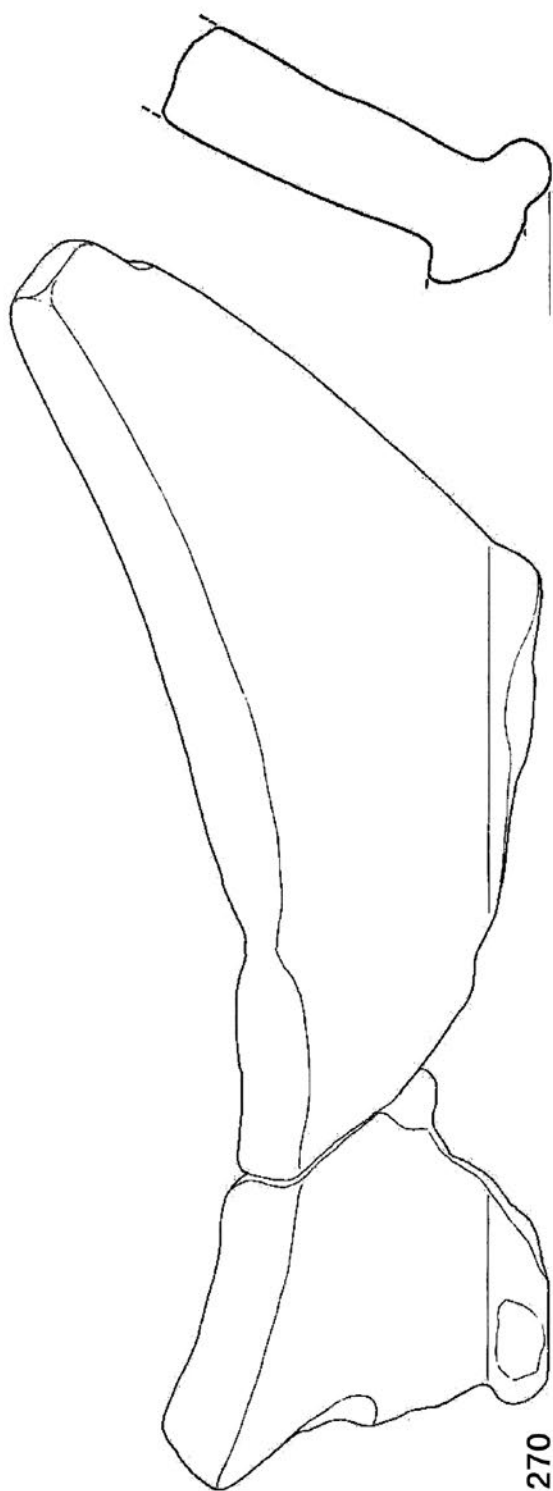

273

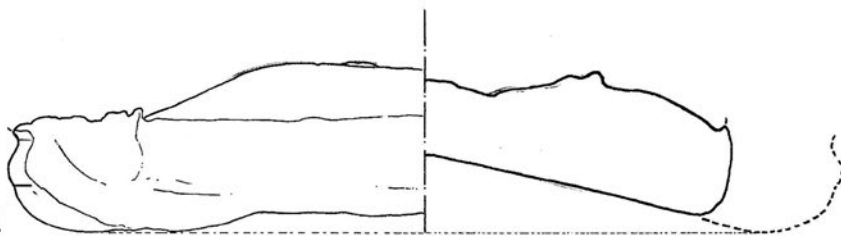

276

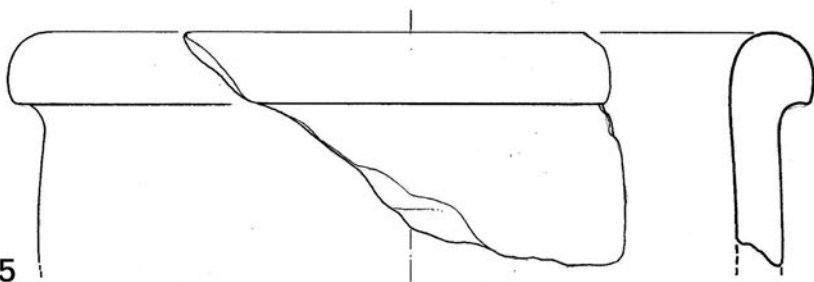

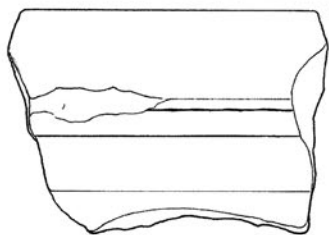
274

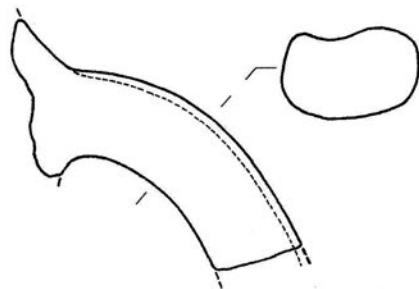
275

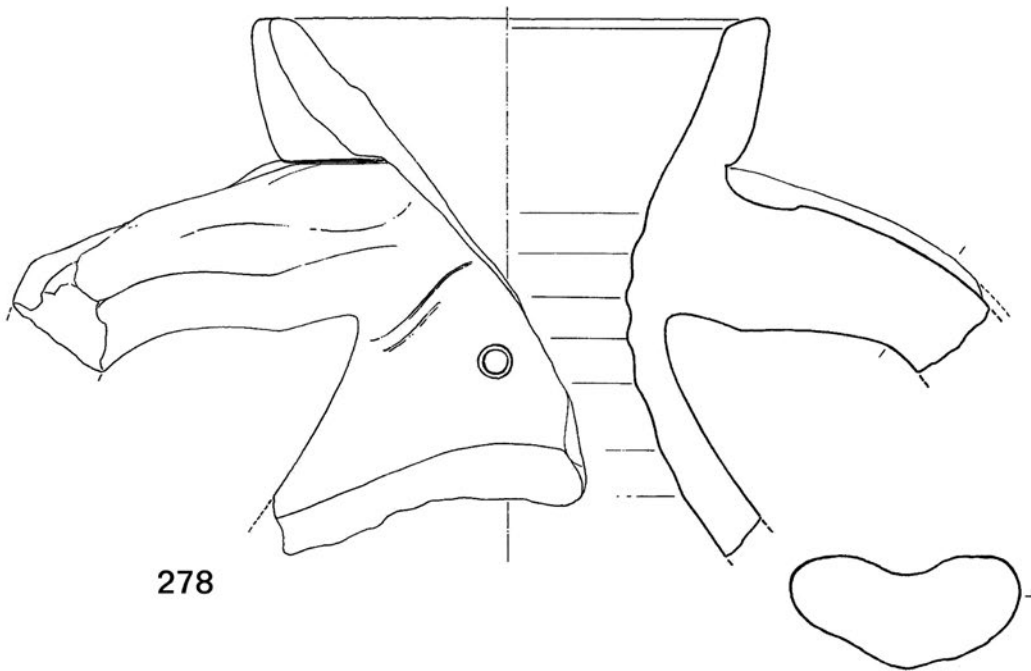
277

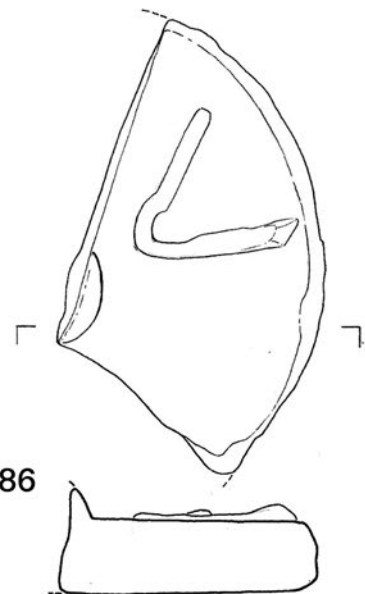
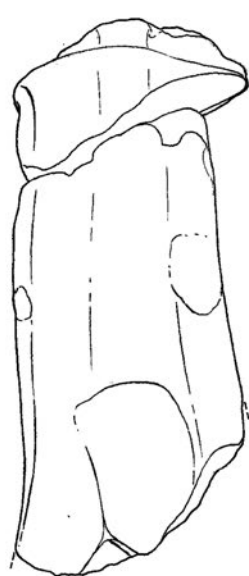
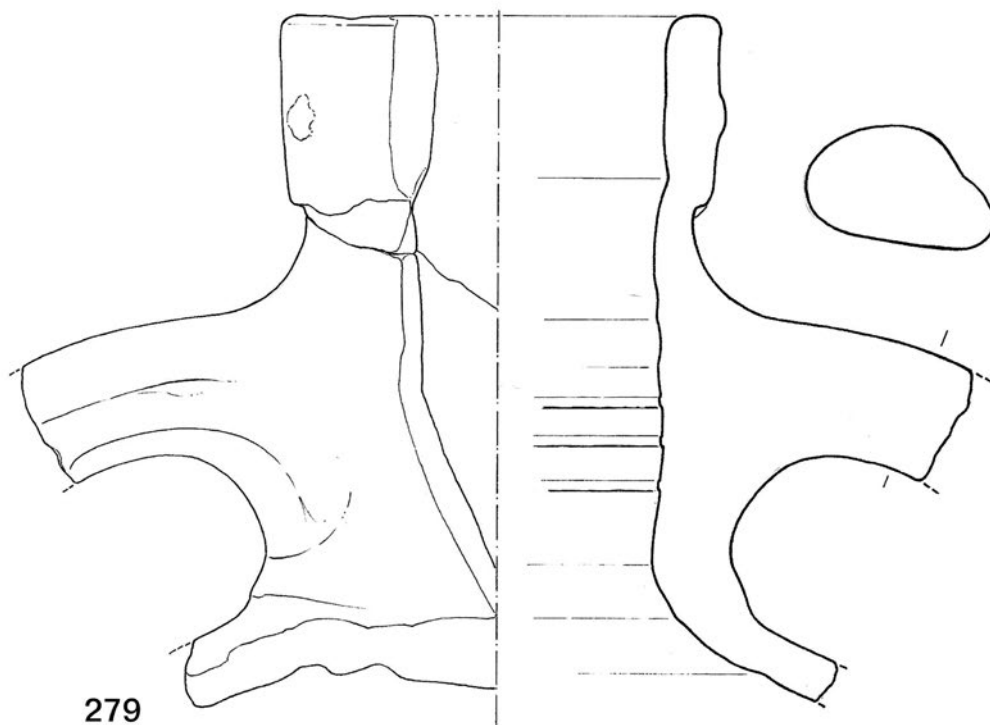

280

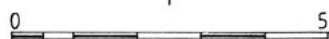
278

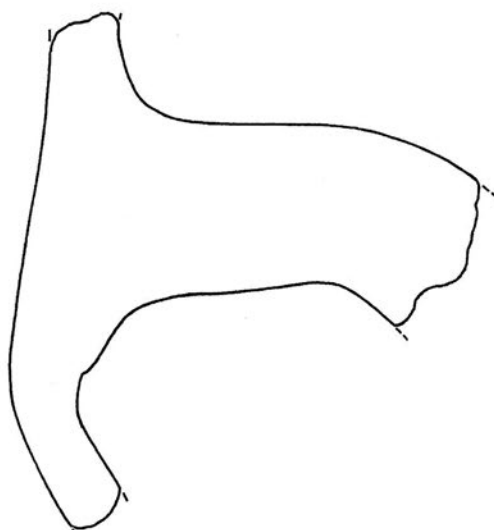
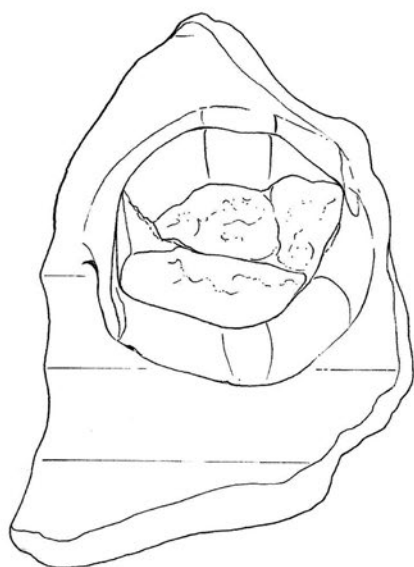

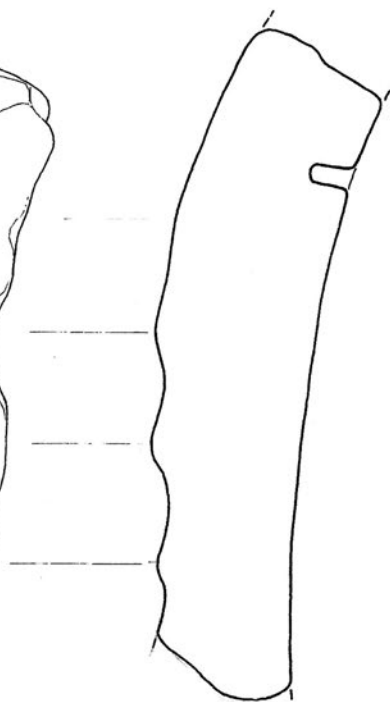
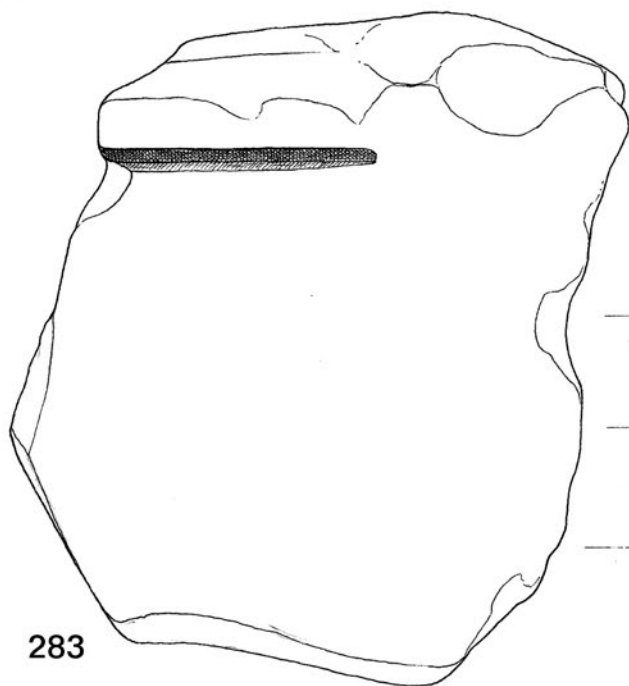
281

284

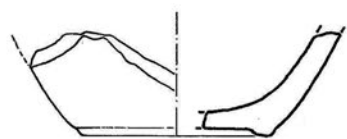

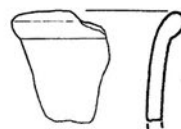
282

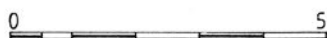
283

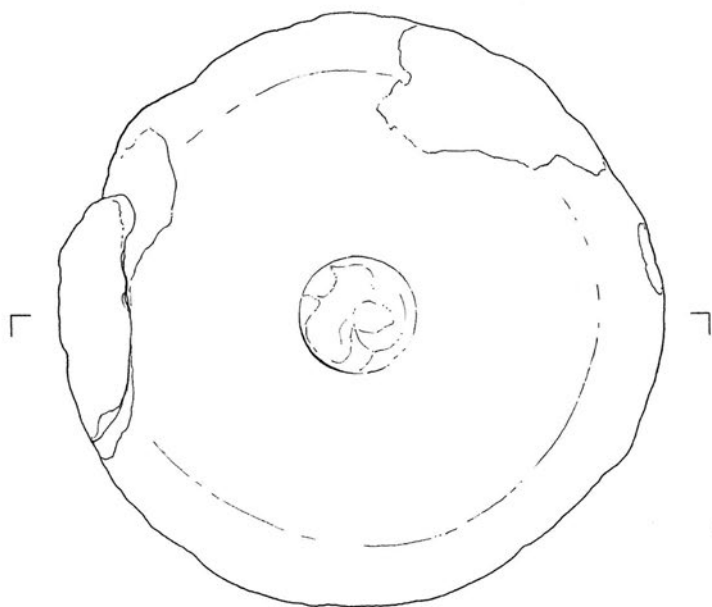

290

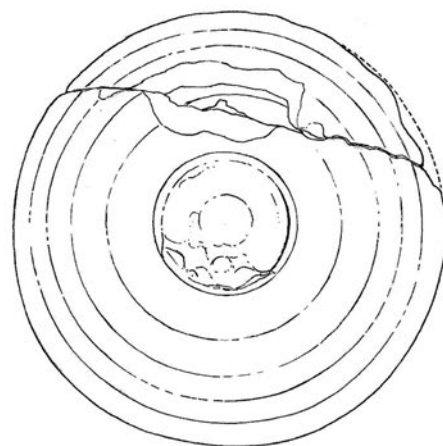

289

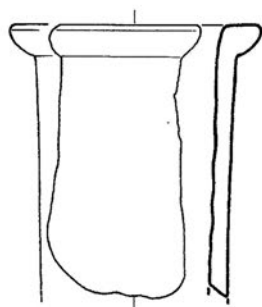
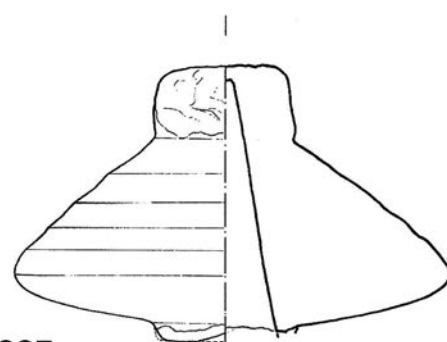
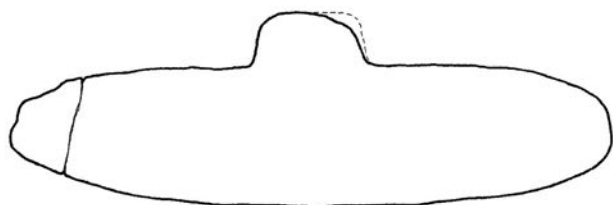

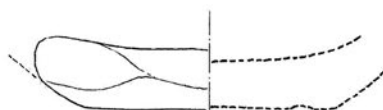
285

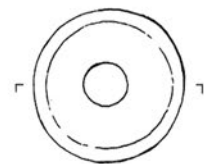
287

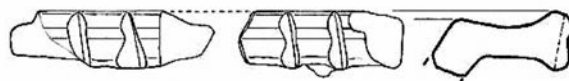
288

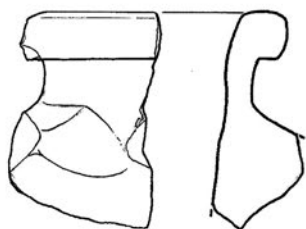
291

292

294

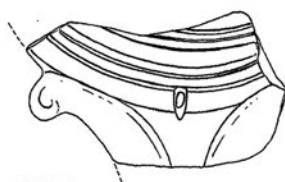
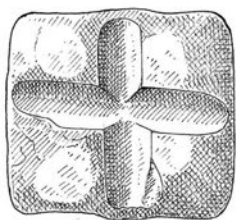

295

296

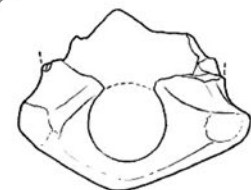
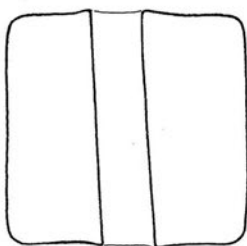

297

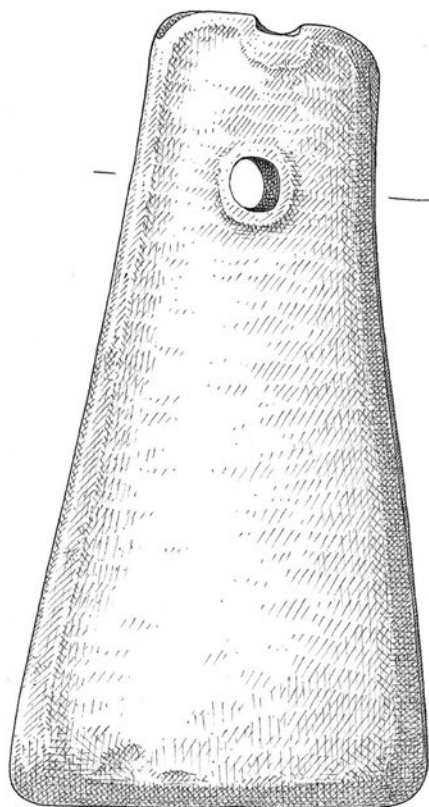
298

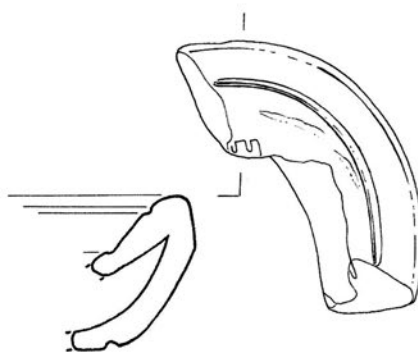
299

301

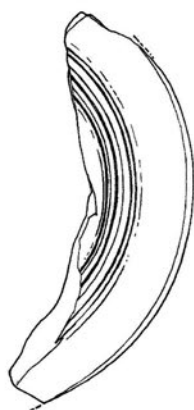

293

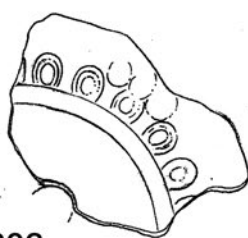

300

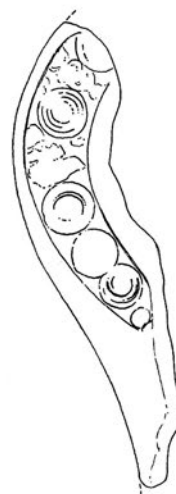

302

303

304

